

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡ. 335 23 ΜΑΡΤΙΟΥ 1962 ΔΡ

Ο ΦΑΚΕΛΟΣ ΠΑΟΥΡΣ

Η συγκλονιστικότερη
υπόθεση κατασκοπίας
που έθρεψε σε κίνδυνο
την ειρήνη του κόσμου

Ο ΕΦΙΑΛΤΗΣ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ

Ένα νέο μυθιστόρημα
ἀγωνιώδους ηλίου κ' η

ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΑΣΤΗΡ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ-ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 38
ΜΕΓΑΡΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Τηλεγραφική διεύθυνσις - ΣΤΕΛΑΤΕΝ
Τηλέφωνα: 30-721 (8 γραμμάι) 28-279, 33-431

Ασφαλίσεις

ΠΑΝΤΟΣ ΚΛΑΔΟΥ

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ

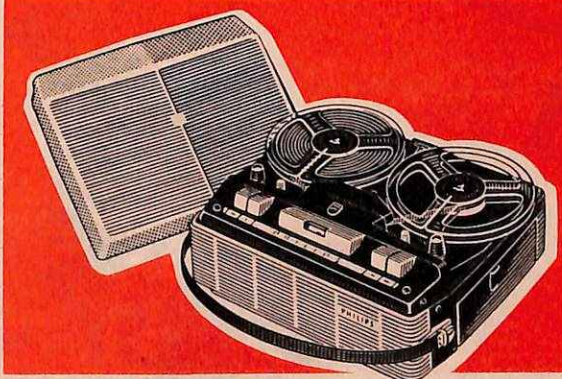
ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ : Καθ' ὅσας τὴν χώραν ἐντός τῶν Ὑποκ/μάτων
τῆς ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΝ ΚΥΠΡῳ : Εἰς ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ, ΛΕΜΕΣΣΟΝ καὶ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ
ΕΝ ΑΙΓΥΠΤῳ : Εἰς ΚΑΪΡΟΝ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝ καὶ ΠΟΡΤ-ΣΑΪΔ

Μαγνητόφωνα ΦΙΛΙΠΣ

EL 3542

4 μαγνητικῶν ἑγγραφῶν καὶ 3 ταχυτήτων, μετὰ
14 σημεῖα ὑπεροχῆς ποὺ τὸ καθιστοῦν καλλίτερο
ἀπὸ κάθε ἄλλο. Δρχ. 6.100

**Οἰκογενειακὸ μοντέλο
EL 3541**

4 μαγνητικῶν ἑγγραφῶν μελετη-
μένο καὶ κατασκευασμένο γιὰ
νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ σημερινὸ μον-
τέρνο σπίτι. Δρχ. 4.500

**φορητὸ μαγνητόφωνο
ρεύματος EL 3514**

4 μαγνητικῶν ἑγγραφῶν. Μετὰ διάρκειαν
ἑγγραφῆς 4 ὥρῶν. Μετὰ ἰσχυρότατον
εὐαίσθητον μεγάλφωνον 7". Μετὰ πρίζα
διὰ μικρόφωνον, ραδιόφωνον, πίκ - ἀπ.
Δρχ. 3.875

**φορητὸ μαγνητόφωνο
μετὰ τρανζίστορ EL 3585**

Εὐκόλῳ στὴ μεταφορὰ ἀκόμα καὶ κατὰ
τὴν διάρκειαν λήψεως καὶ ἀναμεταδό-
σεως. Ἀπλούστατον σὲ χρῆσιν. Μετὰ μεγάλη
διάρκειαν ἑγγραφῆς. Συνδυάζεται μετὰ
μικρόφωνον, ραδιόφωνον καὶ χωριστὸ
μεγάλφωνον. Ἀποδίδει τέλεια καὶ τὸν πιὸ εὐαίσθητον ἤχον.

Δρχ. 3.575

**ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΤΕΛΕΙΟΤΗΤΟΣ**

DAL
ΚΑΤΑΣΠΡΑ ΟΛΟΚΑΘΑΡΑ ΡΟΥΧΑ

ΕΝΑ ΔΩΡΟ ΣΕ ΚΑΘΕ ΚΟΥΤΙ

Μόνο με τὸ νέο DAL
ΚΑΤΑΣΠΡΑ ΟΛΟΚΑΘΑΡΑ ΡΟΥΧΑ!

Τὸ Νέο **DAL** σὰς προσφέρει:

- ⇒ **Νέα** ΔΙΠΛΗ ΛΕΥΚΑΝΤΙΚὴ ἐνέργεια
- ⇒ **Νέο** δροσερό ἄρωμα
- ⇒ **Νέο** εἶδος ἀπαλότητος γιὰ τὰ χέρια
- ⇒ **Νέο** πλούσιο ἀφρό
- ⇒ **Νέες** ἀσύγκριτα χαμηλές τιμές

Ἀγοράστε σήμερα κιόλας τὸ νέο **DAL**...
δὲν θὰ τὸ ἀλλάξετε ποτέ!

ΜΕΓΑΛΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΔΩΡΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ

ΠΡΟΪΟΝ ΤΗΣ PROCTER & GAMBLE

“ΑΛΕΚΤΩΡ”

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΕΥΧΟΣ ΑΡΙΘ. 335 ΔΡΑΧ. 5
ΕΤΟΣ Ζ' 23 ΜΑΡΤΙΟΥ 1962

Ἐκδόσεις: ΕΛΚΗΝ Ἑλένη Γ. Βλάχου—Η. Γ. Ἡλιδόπουλος
Διευθυνσις: Κων. Κ. Ψυχας (Μονὴς Πετράκη ἀριθ. 8, Ἀθήναι)
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Κ. Ζαγοριανίτης (Ἀγίας Ζώνης 24, Ἀθήναι)

Γραφεῖα:
Συντάξεις, Σικράτους 57, Ἀθήναι, Τηλεφ. 527-081
Ἐκδόσεις, Βουλιαγμένης 352, Ἀθήναι, Τηλεφ. 971-685
Συνδρομαί:
Ἑσωτερικοῦ, ἐξάμηνος δραχ. 130. Ἑτησία δραχ. 260.
Ἐξωτερικοῦ, ἐξάμηνος δολλάρ. 7. Ἑτησία δολλάρ. 14.

Ἀεροπορικὴ ἀποστολὴ κατόπιν συνεννοήσεως—Διαφημίσεις κατὰ συμφωνίαν. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις ἀρθρῶν καὶ εἰκόνων τοῦ περιοδικοῦ χωρὶς τὴν ἀδεία τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ἐκδοτῶν—Χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται—Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις: ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΘΗΝΑΙ.

“ΕΛΚΗΝ” ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Ε.Π.Ε. (Κεφ. Καταβεβλημένων Δρ. 400.000)

Οἱ ἀναγνώστες μας γράφουν

Ἐνα κεφαλαῖωδες ζήτημα

Τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Παπακωνσταντίνου, σὲ τὸ τεύχος σας ὑπ' ἀριθ. 330, γιὰ τὸ δῆθεν «Μακεδονικὸ Ζήτημα», ποὺ ἀνεκίνησε ἡ Γισυγκοσλαβία, εἶναι ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ παραλείπει ἓνα μεγάλο κεφάλαιο: Τί ἐγίνε ὁ Ἑλληνισμός, ποὺ ἐμεινε στὴν σερβικὴ Μακεδονία; Γιατί ἡ Ἑλλάς δὲν ἀνακινεῖ τὸ ζήτημα αὐτό; Τὸ Μοναστήρι ἦταν προπύργιον τῆς ἐλληνικῆς ἀντιστάσεως καὶ τοῦ μακεδονικοῦ ἀγῶνος ἐπὶ τουρκοκρατίας, ἴσως σπουδαιότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς Θεσσαλονίκης. Ἑλληνικοὶ πληθυσμοὶ ὑπῆρχαν διεσπαρμένοι, ἀλλὰ συμπαγείς καὶ στὰ βόρεια μέρη ἀκόμη, ὡς αὐτὰ τὰ σύνορα τῆς Παλαιᾶς Σερβίας, γι' αὐτοὺς ὅμως δὲν ἀκούγεται τίποτε! Τὸ Μοναστήρι (καὶ τὰ Σκόπια ἐν μέρει) εἶχαν ἔντονο ἐλληνικὸ χαρακτήρα. Ἐκκλησιαστικὰ στοιχεῖα ἀσφαλῶς, καὶ προξενικὰ ἴσως, πρέπει νὰ ὑπάρχουν καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ εὐρεθῶν τὸ ταχύτερον γιὰ νὰ διαφωτισθῇ ὁ κόσμος. Τὸ ζήτημα εἶναι κεφαλαῖωδες.

Ἀλεξάνδρεια ΒΑΣ. ΙΩΑΝΝΟΥ

Ἡ προῖκα

Δὲν προτιθέμεθα, διὰ τῶν κατωτέρω, νὰ κάμωμεν τὴν ἀπολογία τοῦ ἐσμοῦ τῆς προίκας, ἐναντίον τοῦ ὁποῦ τὸς σφοδρῶς ἐπετέθη ὁ διακεκριμένος συνεργάτης σας, κ. Θ. Παπακωνσταντίνου ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 332 τεύχους σας.

Ἡθέλωμεν, ὅπως, νὰ τονίσωμεν ὅτι ἡ ἐξάλειψις τῆς προικοθερίας ἐν Ἑλλάδι δὲν συνδέεται τὸς στανῶς, ὅσον ἐκ πρώτης ἴσως ὁμῶς νομίζεσθαι, πρὸς τὴν τυχὸν κατάργησιν τῆς διατάξεως τοῦ άρθρου 1495 τοῦ Ἀστικοῦ μας Κώδικος, περὶ ὑποχρεώσεως τῶν γονέων πρὸς προίκαν τῆς θυγατρὸς. Εἰς τὴν μελέτην τοῦ «Ἐτάδεκα πρώτα ἐτη τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος», Ἀθήναι 1956, σελ. 62 - 63, ὁ καθηγητὴς κ. Ἀ. Λιττερόπουλος, δεινὸς ἐρευνητὴς τοῦ σύγχρονου ἀστικοῦ δικαίου, γράφει ἐπὶ τοῦ θέματος τὰ ἑξῆς:

«Ἡ ἐξάντησις τῆς προικοθερίας δὲν εἶναι τὸς σταν νομικὴ ὑπόθεσις, συν-

αρτημένη πρὸς τὴν κατάργησιν τοῦ προίκου συστήματος καὶ τῆς υποχρεώσεως τῶν γονέων πρὸς προίκαν, ὅσον ὑπόθεσις κοινωνικὴ, σχετίζουσα μὲ τὴν μεταβολὴν τῶν ἠθῶν καὶ τῶν οικονομικῶν συνθηκῶν. Ἐξαρτᾶται ἰδίως ἀπὸ τὴν ἐπάρκειαν ἢ μὴ τοῦ ἀνδρὸς νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἀξιομένῃ συνῆδες ἀπὸ αὐτὸν συντήρησιν τῆς οἰκογενείας καὶ τὴν προθυμίαν ἢ μὴ τῆς γυναίκας (καὶ τοῦ ἀνδρὸς), ὅπως ἐργάζεται αὐτὴ διαποριστικῶς ἐκτὸς τῆς οἰκίας».

Ταῦτα πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεων, παρανοήσεων καὶ ἀπολύτων χαρακτηρισμῶν ἐπὶ θεμάτων νομικῶν, ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως αὐτῶν, ὅτων κατ' ἐξοχὴν σχετικῶν.

Σχίσθος ΑΛ. Χ. ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Χοροὶ

...Δὲν ὑπάρχει, θαρρῶ, πρὸ ἀνιάρῃ καὶ ἀνούσια συγκέντρωσις ἀπὸ ἓνα καθιερωμένο χορὸ, ποὺ δίδεται γιὰ ἐθιμοτυπικοὺς λόγους, τὴν Ἀποκριὰ Πλήρη ὑπὸ τοὺς ἦχους ὀρχήστρας, ἀγνωστοὶ μεταξὺ τοὺς ἀνθρώποι, συνῆδες μέλη κάποιας ἀπίθανης καὶ συμβατικῆς ὁμάδος, περιμένουν πότε θὰ περῇ ἡ ὥρα, γιὰ νὰ γυρίσουν στὸ σπῆτι τοὺς...

Ἀθήναι

Π. Θ. ΑΝ.

§ ἴσως νὰ ἐρεθίσκατε στὸν χορὸν ποὺ διοργανῶσε ἡ «Ἐλένη τῶν Βαριεστημένων». Στὸς ἄλλους οἱ περισσότεροι διασκεδάζουν ἢ, τουλάχιστον, εἶναι νομίζουσιν. Δὲν εἶναι καὶ αὐτὸ κατὰ;

Φοιτητικὴς ἐξετάσεις

Μὲ τὸ ἄρθρον τοῦ «Ἡ νόσος τῶν φοιτητικῶν ἀπεργιών» (τεύχος 333), ὁ κ. Θ. Παπακωνσταντίνου ἐπαναφέρει τὸ ζήτημα τῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων εἰς τὴν ἀνωτάτην παιδείαν, καὶ ἐξ αὐτοῦ προχωρεῖ εἰς τὴν διατύπωσιν γενικωτέρων συμπερασμάτων. Ἐκεῖ ἀκούσθαι νὰ γίνεσθαι λόγος διὰ τὴν «βιομηχανίαν τῶν ἐξετάσεων», ἡ ὁποία ἔχει γίνεσθαι θεσμὸς εἰς μερικὰς σχολὰς. Ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι ἓνα ἄλλο, πολὺ μεγάλο θέμα... Τί ζητοῦν οἱ φοιτηταί; Περίσο-

M2/66

Οργανώστε!

ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΟΠΤΙΚΑ

ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ - ΟΠΤΙΚΑ
Τὰ καλύτερα εὐρωπαϊκὰ κρύσταλλα, οἱ πρὸς μοντέρνοι σκελετοί.

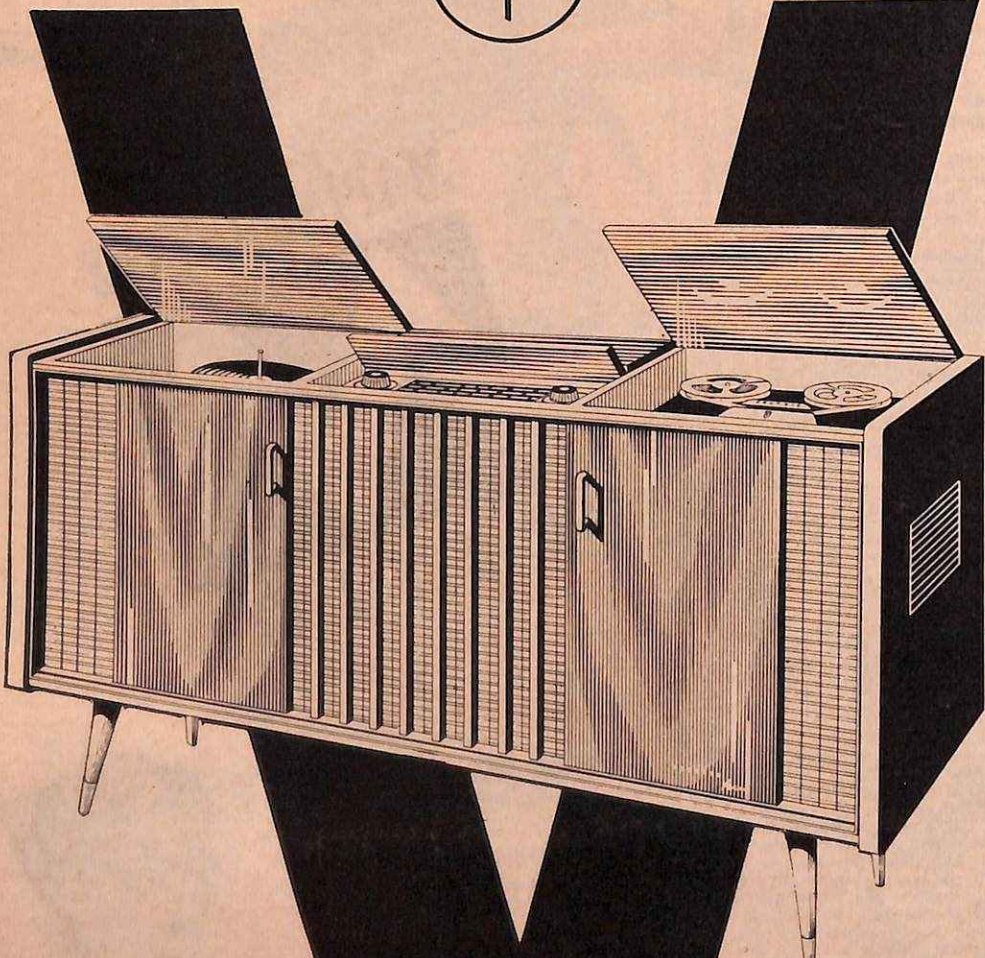

ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ - ΔΙΟΡΘΗΤΙΚΗ
Πολύτιμες συμβουλές γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ δέρματος, τὴν ὀμορφίαν καὶ τὸ μακιγιάζ.

Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ — Πατησίων — Βεγίττου ΧΑΥΤΕΙΑ
Ι. Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ — Κανάρη 23 — ΚΟΛΩΝΑΚΙ
ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ — Πατησίων 171 — ΠΑ. ΑΓΑΜΩΝ

Ἡ πείρα 3 γενεῶν στὴν ὑπηρεσία τῆς σημερινῆς γενεᾶς

Το βήμα της νίκης

Ενα νέον τεχνικόν ἄλμα

GRUNDIG-STEREO HI-FI με ECHO-PHONOMASCOPE

Τὰ Ράδιο-ἑπιπλα **GRUNDIG** ἐξωπλισμένα με ραδιοφωνικὲς συσκευὲς ἀπαραμίλλου τελειότητος, με μαγνητόφωνα ἀπολύτου πιστότητος, καὶ με τὴν τελευταίαν τεχνικὴν κατάρτησιν τῆς **GRUNDIG**, τὸ σύστημα **ECHO-PHONOMASCOPE**, ποὺ σὰς μεταφέρει σὲ μιά αἶδουσα συναυλιῶν, ἐπεβλήθησαν διεδνῶς.

Ἡ κλασσικὴ γραμμὴ των δά μείνῃ πάντα νέα.

Οἱ τιμές των - ἀπολύτως προσιτὲς - ἐπιτρέπουν σὲ κάθε φίλο τῆς Μουσικῆς νὰ γίνῃ κάτοχος ἑνὸς ἐπίπλου - Ραδιογραμμοφῶνου

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΑΙ ΤΗΣ Α.Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΣ

GRUNDIG

ΤΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ

ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΚΟΥΣΕΝΤΟΖ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

τέρας ἐξεταστικὰς περιόδους. Διὰ τὴν νὰ μὴ τοὺς δοθῶν, Ἀνατάτη παιδεία σημαίνει κυρίως μόρφωσις καὶ ὄχι παραγωγή πτυχίων. Καὶ τρεῖς καὶ ἑκατὸν τρεῖς φορὲς εἶναι φυσικὸν νὰ προσέλθῃ ἕνας φοιτητὴς εἰς τὸ αὐτὸ μάθημα, κατὰ τὰς τμηματικὰς ἐξετάσεις. Καί, βεβαίως, θὰ λάβῃ τὸ πτυχίον τοῦ εἰς ἑκατὸν ἢ τριακόσια χρόνια. Εἶναι ὁμῶς ἀκατανόητον νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ φοιτητὴς ἐνὰ χάσῃ τὸν χρόνον του, νὰ μείνῃ, δηλαδὴ, εἰς τὴν ἰδίαν τάξιν, καὶ νὰ ὑποστῇ ἐξετάσεις καὶ εἰς τὰ μαθήματα εἰς τὰ ὁποῖα πιθανῶς καὶ ἤρριστευσε. Μόνον εἰς τὸ γυμνάσιον συμβαίνει αὐτά... Πολλοὶ φοιτηταὶ ἀπογοητεύονται καὶ ἐγκαταλείπουν τὰς σπουδὰς των ἀπὸ αὐτὴν τὴν στενὴν ἀντίληψιν.

Ἀθῆναι Κ. Ι. Κ.

Πρόβλημα

...Ὁ εἰσπράκτωρ τῶν συνδρομῶν τοῦ ραδιοφῶνου, πρὶν τελειῶσθαι τὸ περασμένον τρίμηνον, ἤλθε νὰ προεισπράξῃ τὴν συνδρομὴν. Παρεπονέθη διὰ τὴν σπουδὴν καὶ τοῦ συνέστησεν νὰ ἔρχεται εἰς τὸ τέλος τοῦ τριμήνου. Ἦλθε ὁμῶς πάλιν πρὶν λήξῃ τὸ τρέχον τρίμηνον, κομίζων καὶ τὸν λογαριασμὸν τῆς ὀφειλῆς ἐκ τοῦ προηγουμένου, ἠδησμένον κατὰ 10 δραχμάς. Ἐρωτῶ: Προεἰσπράττονται αἱ συνδρομαὶ τοῦ ραδιοφῶνου καὶ εἶναι νόμιμον νὰ ἐπιβάλλεται πρόστιμον κατὰ 25%;

Ἀθῆναι Δ. ΓΡ.

Κρίσεις

...Πολὺ ἐνδιαφέρον καὶ με ὠραιότατη εἰκονογράφησιν τὸ ἄρθρον τοῦ Ρόμπερτ Γκράνθαμ «Οἱ Ἕλληνες στὴ Βιέννη»... Ὅσο γιὰ τὸ εὐθυμογραφικὸν ρεπορτάζ τοῦ κ. Φρ. Γερμανοῦ, γιὰ τὸ πατρινὸν Καρναβάλι, ὅπως πάντα, ἐξαιρετικόν... Πολὺ ἐπιτυχημένη ἐπίσης καὶ ἡ σελίδα τῶν γελοιογραφιῶν με τοὺς μασκαράδες.

Α.Λ. Μ.

Ἀλλεργικά

...Πιστεύετε ὅτι ἡ ἀλλεργία εἶναι μιά ὀρισμένη ἀρρώστια ἢ ὅτι εἶναι μιά ἄλλη ὀνομασία τῆς ἀνοιγίας, δηλαδὴ μιά νόσος τῆς ἐπιστήμης, ἢ ὁποῖα ἐγγράφει, στὸ κεφάλαιο αὐτὸ πᾶν ὅτι ἀνοίει; Διάβασα τὸ διαφωτιστικὸν ἄρθρον σας στὸ τεύχος 333. Ἄλλοι ὑποστηρίζουν ὅτι κάθε μορφή ἀλλεργίας εἶναι καὶ ἄλλη ἀσθένεια, ὅπως καὶ κάθε προσβολὴ ἀπὸ μικροβία, δὲν εἶναι ἐμικροβίωση».

Πειραιεὺς Γ. ΓΙΑΝ.

Ἐπιτρέψατέ μας νὰ μὴν ἔχουμε γνώμη. Οὐτε ἔχει καμμιὰ ἀξία τί νομίζουμε ἢ τί πιστεύουμε γιὰ τὴν διάφορον ἀρρώστιαν.

Ἀρκεστῆτε στὰ φάρμακα ποὺ μᾶς προσφέρει πρὸς τὸ παρὸν ἡ ἐπιστήμη.

ΒΑΣΩ ΓΑΛΛΙΔΑΚΗ

Αἰσθητικὸς, ὅρτι ἀνιχνεύσῃ ἐκ Παρισιῶν.

Ριζικὴ ἀποτρίχωση — Ἀκμὲς Πανάδες — Ρυτίδες.

Παχυσαρκία, περιπολῆσις προσώπου καὶ σώματος.

Εἰδικότης στὸ Μακιγιάζ.

ΚΟΜΜΟΤΗΡΙΟΝ ΕΜΙΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 17 - ΤΗΛ. 611-285

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

— Κατάστασις Ὀχημάτων —

Καθε δρομὸς πρὶν ἐκκινήσῃ μετὰ τὸ ὄχημά του, πρέπει νὰ βεβαιωθῇ ὅτι αὐτὸν μπορεῖ νὰ ἀνηγγίσῃ ἀσφαλῶς. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ εὐλόγηται ὁρμητικὰ βραχὺ ἐκκινήματα τοῦ αὐτοκινήτου τοῦ, ποὺ ἔχουν σχέση μετὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς κινήσεώς του.

Τὰ ἔξαρτήματα αὐτὰ εἶναι:

Τὰ φρένα, τὰ φῶτα γενικά, τὰ σήματα κατευθύνσεως, τὰ λάστιχα, οἱ καθρέπτες, οἱ καθαριστὲς τοῦ παρυμπὸ καὶ τὸ σύστημα ἀσφάλσεως.

Μὴν ἐκκινᾷτε, ἐν κάποιο ὅπῃ αὐτὰ σὰς λείπῃ ἢ εἴναι ἐλαττωτικά. Κινδυνεύετε ἢ ζωὴν σας, καθὼς καὶ ἢ ζωὴν τῶν ἄλλων.

Τώρα, μετὰ τὰ Jets τῆς Pan Am

ΝΕΕΣ ΧΑΜΗΛΕΣ ΤΙΜΕΣ
ΔΙ' ΟΜΑΔΑΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

ΠΡΟΣ Η.Π.Α.
μόνον

δρχ. 14.130

ΜΕΤ' ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ
ΚΑΤ' ΑΤΟΜΟΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΙΣ

Ἐξοικονομεῖτε 8.550 δρχ. κατ' ἄτομον, ταξιδεύοντες πρὸς ὁποιοδήποτε σημείον τῶν Η.Π.Α. μετ' ἐπιστροφῆς.

Με αὐτὲς τὶς ἐπαναστατικὰς, νέες, χαμηλὰς τιμὰς, - διὰ τὶς ὁποῖες ἀπὸ πολὺ καιρὸ ἔχει ἐνδιαφεροθῇ ἡ Pan Am - ἐξοικονομεῖτε τὰ χρήματα, ποὺ θὰ σὰς χρειασθοῦν διὰ τὴν διαμονὴν σας στὶς Η.Π.Α! Ἐπὶ πλέον, θὰ ταξιδεύετε μετὰ τὰ κανονικὰ δρομολόγια, τὰ ὁποῖα σὰς προσφέρει ἡ Pan Am. Ὅποιαδήποτε ἀνεγνωρισμένη ὁμάς, 25 ἐπιβατῶν καὶ ἄνω, μπορεῖ νὰ ταξιδεύσῃ μετὰ τὴν Pan Am, με αὐτὰς τὶς τιμὰς.

Ποῖες ὁμάδες ἐπιβατῶν μποροῦν νὰ ταξιδεύσουν; Γενικῶς, ὁποιαδήποτε ὁμάς, 25 ἐπιβατῶν καὶ ἄνω, ἐφ' ὅσον

εἶναι μέλη ἑνὸς ἀνεγνωρισμένου ὁργανισμοῦ, σωματείου, συνδέσμου, συλλόγου (ἐξαιροῦνται οἱ ταξιδιωτικοὶ σύλλογοι).

Μπορεῖτε νὰ ταξιδεύσετε ὁποιαδήποτε ἐποχὴ τοῦ ἔτους! Οἱ ὡς ἄνω χαμηλὰς τιμὰς, δι' ὁμάδας ἐπιβατῶν, δὲν ὑπὸκεινται σὲ κανέναν περιορισμὸν, σχετικῶς μετὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἔτους. Ἐτοί, μπορεῖτε νὰ ταξιδεύσετε ἀνοιξ, χειμῶνα, καλοκαίρι, φθινόπωρον, ὅποταν σὰς εὐχαριστητῇ καὶ ὅποταν ἔχετε ἀνάγκη, ὁποιαδήποτε ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος.

Ἐπὶ πλέον, δὲν ἔχετε καμμιαν ὑποχρέωσιν νὰ ἐνοικιάσετε ὁλόκληρον τὸ ἀεροσκάφος. Μπορεῖτε νὰ παραμείνετε καὶ ἕνα χρόνον μετὰ τὸ ἴδιον εἰσιτήριο! Δὲν ἔχετε κανένα περιορισμὸν, σχετικῶς μετὰ τὴν χρονικὴ διάρκειαν τῆς παραμονῆς στὶς Η.Π.Α. Ἡ ὁμάς μπορεῖ νὰ παραμείνῃ

καὶ ἕνα ὁλόκληρον χρόνον, ἐπιστρέφουσα μετὰ τὸ ἴδιον εἰσιτήριο. **Γιατὶ πρέπει νὰ ταξιδεύσετε μετὰ τὴν Pan Am.**

Ἀκόμη καὶ μετὰ εἰσιτήριο μετ' ἐπιστροφῆς, οἰκονομικῆς θέσεως, ὅπου ἐξοικονομεῖτε 8.550 δρχ. θὰ ἀπολαύσετε τὶς ἐξαιρετικὰς περιποιήσεις τῆς Pan Am, τὰ ἐξαιρετικὰ γεύματα τοῦ "MAXIM", τῶν Παρισίων, τὰ κανονικὰ δρομολόγια τῆς Pan Am καὶ... πρὸ παντὸς τὸ ἀνεκτίμητον EXTRA τῆς πείρας, τὸ ὁποῖον σὰς προσφέρει μόνον ἡ Pan Am. Μετὰ τὴν PAN AMERICAN ταξιδεύετε ἑξένοιαστα... διότι ἡ Pan Am φροντίζει γιὰ σὰς! Διὰ περισσότερας πληροφορίας ἀποταφῆτε στὸν πράκτορά σας, ἢ στὴν PAN AMERICAN, Ἀεωφ. Βενιζέλου 6, Ἀθήνας, Τηλ. 611-047 ἢ 612-695.

Ἀπολαύσατε τὸ ἀνεκτίμητον Extra τῆς πείρας μετὰ τὴν Πλέον Πειραμαμένην Ἀεροπορικὴν Ἑταιρείαν τοῦ Κόσμου.

Η επίσκεψη
της Κας Κέννεντυ
στη Ρώμη

Μακρύ μεταξωτό φόρεμα με κεντήματα και μαύρο πέπλο έφερε η Κα Τζάκυ Κέννεντυ, κατά την επίσκεψή της στον πάπα. Η άκρόαση (άνω) έγινε στην διδλιοθήκη του Βατικανού και σ' αυτήν παρίσταντο επίσης και τρεις Άμερικανοί καρδινάλιοι. Έν συνεχεία, η πρώτη κυρία των Ήνωμένων Πολιτειών μετέβη (άριστερά) στο Ποντιφικό Κολλέγιο Βορείου Αμερικής της Ρώμης, όπου και παρηκολούθησε την λειτουργία.

(Associated Press Photo)

Θεομηνία

Θα μπορούσε να ήταν και μία προθήκη με ανάκατεμένα παιδικά παιχνίδια - σπιτάκια και μικρούς σιδηροδρόμους. Είναι, όμως, η τραγική εικόνα την οποία παρουσίασε μία τοποθεσία κατασκήνωσής τροχοφόρων στο Λόνγκ Μπήτς Άϊλαντ, της Νέας Υερσέης, έπειτα από την σφοδρότατη άνεμοθύελλα που έπληξε τα ανατολικά παράλια των Ήνωμένων Πολιτειών επί σαράντα οκτώ ώρες. Τουλάχιστον 40 άτομα έχασαν τη ζωή τους, ενώ οι υλικές ζημιές υπολογίζονται σε 35.000.000 δολάρια. Σε βοήθεια των πληγέντων έσπευσαν μονάδες του αμερικανικού στρατού και ναυτικού και, σε ώριστες περιπτώσεις, για τη διάσωση οικογενειών που είχαν αποκλεισθή, διενεργήθηκαν πραγματικές αμφίδιες έπιχειρήσεις.

Το τέλος του «Χόουαρθ»

Το πλήγμα ήταν καίριο. Οι τορπίλλες ξεερράγησαν στα πλευρά του «Χόουαρθ» και σε μερικές στιγμές το παλαιό αμερικανικό αντιτορπιλικό καλύφθηκε από φλόγες και καπνούς. Λίγα λεπτά αργότερα καταποντίστηκε για πάντα στα βάθη του ωκεανού. Το «δραματικό» αυτό συμβάν έγινε στα ανοιχτά του Σάν Ντιέγκο, στην διάρκεια δοκιμών τορπιλλών νέου τύπου. Το «Χόουαρθ», που είχε επιζήσει των πυρηνικών δοκιμών του Μπικίνι, το 1946, χρησιμοποιείτο για δοκιμές νέων τορπιλλών.

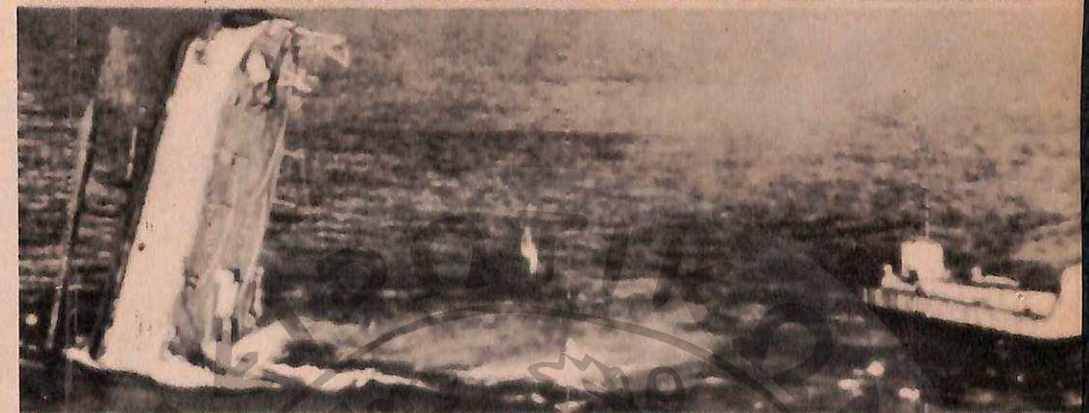
Το άριστούργημα

Ένας από τους μεγαλύτερους καλλιτεχνικούς θησαυρούς της Αγγλίας θα παληθί σε πλειστηριασμό, τον προσεχή Ιούνιο. Πρόκειται για το έργο του Λεονάρντο Ντα Βίντσι «Η Παρθένα και το Βρέφος, με τον Ιωάννη τον Βαπτιστή και την Αγία Άννα». Το άριστούργημα ανήκει σήμερα στην Βασιλική Ακαδημία Καλών Τεχνών, η οποία έχει πάρει την απόφαση να το εκποιήσει.

«Δικό μου!»

Με την φυσική περιέργεια ενός νηπίου δυό ετών, ο επίδοξος διάδοχος του ιαπωνικού θρόνου, πρίγκιπ Χίρο, απλώνει το χέρι του στο αυτοκινητάκι που κρατάει ένας συνομήλικος φίλος του. Το χαριτωμένο στιγμιότυπο άπαθανάτισθηκε στην όκτη Χαγιάμα, που απέχει 40 μίλια από το Τόκιο και όπου είναι κτισμένη η αυτοκρατορική έπαυλη.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ
ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ο Βασιλεύς και ο Διάδοχος, ενώ επιθεωρούν τιμητικό στρατιωτικό απόσπασμα, παρατεταγμένο στον χώρο εμπρός από τον μητροπολιτικό ναό της Λαμίας, η οποία υπηρξε ο πρώτος σταθμός της πρόσφατης περιοδείας της Βασιλικής Οικογένειας στη Βόρειο Ελλάδα. Θερμή ατμόσφαιρα και εγκάρδιες εκδηλώσεις επεκράτησαν σε όλη τη διάρκεια της περιοδείας από μέρους του ελληνικού λαού, ο οποίος είχε την ευκαιρία να διατρανώσει για άλλη μια φορά τα θερμά αισθήματά του προς τους Βασιλείς.

(Φωτ. Ηνωμ. Φωτορεπόρτερς)

Η Βασίλισσα και οι πριγκίπισσες Σοφία και Ειρήνη, στο αεροδρόμιο της Λαρίσης, κατά τη διάρκεια της μεγάλης επιθεωρήσεως, την οποία έπραγματοποίησαν ο Βασιλεύς και ο Διάδοχος, με την ευκαιρία της άφιξής τους στην θεσσαλική πρωτεύουσα. Ο Βασιλεύς εξέφρασε την απόλυτη ικανοποίησή του για την άψογη εμφάνιση των μονάδων πεζικού, πυροβολικού, αρμάτων μάχης, μηχανικού και των άλλων τεχνικών όπλων, οι οποίες είχαν παραταχθεί στο αεροδρόμιο. Μετά την επιθεώρηση, οι Βασιλείς, ο Διάδοχος και οι πριγκίπισσες έπεσκέφθησαν την 110 Πτέρυγα Μάχης. Μετά την Λάρισα, η Βασιλική Οικογένεια έπεσκέφθη την Κοζάνη, Πτολεμαίδα, Φλώρινα, Έδεσσα, Γιαννιτσά και κατέληξε στην Θεσσαλονίκη. Σε όλη τη διαδρομή, και σε κάθε ενδιαμεσο σταθμό σε διάφορα χωριά και κωμοπόλεις, χιλιάδες λαού ξεδήλωναν την αγάπη και την αφοσίωσή τους, χαιρετώντας τους Βασιλείς, τον Διάδοχο και τις πριγκίπισσες.

(Φωτ. Φλώρου)

Δύο χέρια — δύο γενιές διαφορά

Μιά χειραψία, που καταλήγει σ' ένα μητρικό χάδι και σε μια θερμή εχέ, δαυμένη από την καρδιά της γριούλας. Το χαρακτηριστικό αυτό στιγμιότυπο έγινε στη Λάρισα. Άλλα και σε κάθε άλλη ευκαιρία, ο ελληνικός λαός εξέφρασε την ιδιαίτερη αγάπη του προς την πριγκίπισσα Σοφία, που πολύ σύντομα θα την χαιρετήσει εύτυχισμένη νύφη.

Οι ανθρώπινες σιγμές
του αγώνος
για την ελευθερία

« Αρχή συν Θεώ αξιώ σιγάριον περιέχον την πρέπουσαν αὐτῷ ἀπασαν ἀκολουθίαν... ». Ἐτσι ἀρχίζει ἓνα παλαιό, κιτρινισμένο ψαλτήρι, πού ὑπάρχει σέ μιά προθήκη τοῦ Μουσείου Μπενάκη. Εἶναι γραμμένο ὅλο μέ τό χέρι, μέ σχέδια βυζαντινά στήν κορυφή κάθε σελίδας, καί ἀνήκε στόν Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανό. Τό χαρτί ἔχει τόσο σκληρύνει ἀπό τό χρόνο, ὥστε νομίζει κανεῖς ὅτι θά γίνη σκόνη, ἀν ξεφυλλισθῇ.

ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Εχει τις μεγάλες της στιγμές — τις υπέροχες — ή 'Ιστορία' αυτές που γίνονται σύμβολο μέσα στον χρόνο αυτές που τις μαθαίνουν και τις μνημονεύουν ὅλοι. Στό περιθώριο, ὅμως, τῶν κορυφαίων γεγονότων, στή βάση τῆς πυραμίδας, ὑπάρχουν τὰ ἀπειρα ἐκεῖνα, τὰ μικρά περυσιακά, πού εἶναι ὄχι μόνον ἐξ ἴσου ἀληθινά — καί καμμιά φορά ἀληθινότερα ἀπό τὰ μερυσιακά —, ἀλλά καί τόσο ἀποκαλυπτικά τῆς προσωπικότητας, τῆς ἀνθρώπινης ιδιοσυνοστασίας τῶν ἡρώων. Μερικές ἀπό τίς «ἐλάσσονες» αυτές στιγμές τῆς Μεγάλης Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως ἀνθολογοῦνται, μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐθνικῆς ἐπετείου στίς σελίδες πού ἀκολουθοῦν. Τίς στιγμές αυτές ἐθύμισαν ὀρισμένα ἀπό τὰ προσωπικά ἀντικείμενα τῶν ἀγωνιστῶν, τὰ ὁποῖα σόβηκαν εὐλαβικά ὡς τίς ἡμέρες μας, χάρις στόν ξηλό ὀρισμένον καί χάρις στίς μουσειακές φροντίδες.

Καὶ τ' ἄψυχα ἀκόμην πῆραν μέρος στὴν προετοιμασία τοῦ ἀγῶνος καὶ στὴ σκληρὴ μάχη

Μια συγκινητική λεπτομέρεια, πού συναντᾶ ὁ ἐπισκέπτης τοῦ Μουσείου: Ἡ παλιά, σκουριασμένη πυξίδα τοῦ Ἀνδρέα Μιαούλη δὲν ἔπαψε νὰ λειτουργεῖ. Ἀτάραχη, σὰν νὰ μὴ πέρασε οὔτε ἓνας χρόνος ἀπὸ τότε, δείχνει πάντα τὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος. Αὐτὴν τὴν πυξίδα ἔδειξε ὁ Μιαούλης, τὸ 1822, σὲ ἓναν Ἀγγλο πλοίαρχο, πού ἀνέβηκε ἓνα ἀπόγευμα νὰ τοῦ κάνῃ ἐπίσκεψη στὸ καράβι του...

Εἶναι τυχερή, εἶπε ὁ Μιαούλης στὸν Ἀγγλο πλοίαρχο. Μιά μέρα ἔπεσε μιὰ μπόμπα δίπλα της καὶ δὲν ἔπαθε τίποτε. Τὸ πλοῖο ἦταν ἀραγμένο στὸ λιμάνι. Ὁ Ἀγγλος πρόσεξε πὼς λιγοστοὶ ἄνδρες κυκλοφοροῦσαν στὸ σκάφος.

—Ποῦ εἶναι τὸ πλήρωμα; ρώτησε.

—Τρῶει στὴν ταβέρνα, εἶπε ὁ Μιαούλης κ' ἔδωσε ἐντολὴ νὰ συγκεντρωθοῦν ὅλοι στὸ κατάστρωμα.

—Υστερὰ ἀπὸ μισὴ ὥρα, τὸ πλήρωμα ἦταν ἐπάνω στὸ πλοῖο.

—Πάλι καλὰ, εἶπε ὁ Μιαούλης στὸν Ἀγγλο. Θὰ μπορούσαν νὰ ἀργήσουν περισσότερο.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ ξένος πλοίαρχος τὸν κοίταξε ἀποσβολωμένος:

—Οἱ ναῦτες μου μποροῦν νὰ κάνουν θαύματα, ἀλλὰ θέλουν τὸν τρόπο τους, πρόσθεσε. Ἀν τοὺς τραβήξῃς τὰ λουριά, χάθηκες καὶ χάθηκε καὶ τὸ καράβι.

Ὁ Ἀγγλος ἄκουγε, κουνούσε τὸ κεφάλι, μάθαινε. Ὅταν γύριζε στὴν πατρίδα του, θὰ

Τοῦ Λεωνίδα τὸ σπαθί...». Ἡ λαϊκὴ μούσα ἀφιέρωσε στὰ σπαθιά τὸν ἀγωνιστὴν τοῦ '21 μερικὰ ἀπὸ τὰ δυνατώτερα τραγούδια της. Τὸ σπαθί συγκινεῖ περισσότερο ἀπὸ ὅποιοδήποτε ἄλλο ὄπλο τὸν λαό. Εἶναι τὸ ὄπλο τὸν δυνάτων καὶ τὸν γενναίων, ἓνας κρίκος πού δένει τὰ κεφάλαια τῆς ἱστορίας τὸ ἓνα μὲ τὸ ἄλλο — τὸν Λεωνίδα μὲ τὸν Κολοκοτρώνη καὶ τὸν Παλαιολόγο μὲ τὸν Ὀδυσ. Ἀνδρούτσο...

Οκαπετάνιος καθάριζε τὸ σπαθί του, καθισμένος σταυροπόδι στὴ ρίζα ἐνὸς δέντρου. Γύρω, τὰ παλληκάρια του τὸν κοίταζαν ὅπως κοιτάζουν οἱ πιστοὶ ἓναν ἅγιο ἢ ἓναν Θεό.

Τὸ μέτωπο τοῦ Ἀνδρούτσου αὐλακωνόταν ἀπὸ βαθεῖες χαρακιές. Οἱ φιλονεικίες καὶ τὰ πάθη, πού εἶχαν γεννηθῇ ἀνάμεσα στοὺς Ἕλληνες, κλονίζαν τὴν Ἐπανάσταση. Οἱ Τούρκοι κέρδιζαν ἔδαφος.

Τὸ ἀσημοκαπνισμένο σπαθί τοῦ Ὀδυσῆα Ἀνδρούτσου. Τὸ εἶχε πάρει ἀπὸ ἓναν Τούρκο πασά. Τὸ χρησιμοποίησε, ὁμῶς, καὶ κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ἐμφυλίου σπαργμοῦ πού ἐπηκολούθησε.

Δίπλα στὴν πυξίδα τοῦ Μιαούλη βρίσκεται τὸ γιλέκο τοῦ Μάρκου Μπότσαρη. Αὐτὸ φοροῦσε ὅταν ἔφθασε, τὸ 1822, στὴν Κόρινθο, πού ἦταν τότε ἑδρα τῆς ἐλληνικῆς κυβερνήσεως...

ΟΜπότσαρης εἶχε ἔρθει στὴν Κόρινθο γιὰ νὰ ζητήσῃ βοήθεια γιὰ τὸ Σούλι. Ὁ ἀδελφός του Κώστας καὶ πολλοὶ Σουλιῶτες εἶχαν πέσει ὁμηροὶ στὰ χέρια τοῦ Χουρσὶτ πασά. Οἱ Ἕλληνες τοῦ Μωριά εἶχαν αἰχμαλωτίσει τὰ χαρέμια. Ἡ ἀνταλλαγὴ ἦταν εὐκόλη.

Στὴν Κόρινθο, τὸ 1822, ὁ Κολοκοτρώνης τὸν δέχτηκε ντυμένος ἀρχοντικά, μὲ δελουδινη κάπα καὶ μεταξωτὸ πουκάμισο — ὅλα λάφυρα ἀπὸ τὴν Τριπολιτσά. Τὸ γιαταγάνι του ἀστραφτε, ὀλόχρυσο. Ὁ Μπότσαρης φοροῦσε μόνο τὴ λευκὴ σουλιώτικη φλοκάτα. Τὸ μόνο πού θύμιζε ἐπάνω του ὅτι ἦταν καπετάνιος ἦταν τὸ χρυσὸ γιλέκο.

Οἱ δυὸ φίλοι μίλησαν ἐγκάρδια, ἀλλὰ καὶ οἱ δυὸ ἐνοιώσαν ὅτι κάτι τοὺς χώριζε. Τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν ὁ Μπότσαρης ξαναπῆγε νὰ τὸν δῇ, ὁ Γέρος τοῦ Μωριά φοροῦσε τὸ τριμμένο φεσάκι του καὶ τὴν παλιά, σχισμένη φουστανέλλα.

—Ἔτσι ντύνονται τὰ παλληκάρια, τοῦ εἶπε γελαστὰ ὁ Μπότσαρης.

Ἀγκαλιάστηκαν καὶ φιλήθηκαν, σὰν νὰ βλέπονταν ἐκείνη τὴν ὥρα γιὰ πρώτη φορὰ. Ἀργότερα, ὁ Κολοκοτρώνης ἔλεγε:

—Στὰ γεράματα, βρήκα τὸ δασκαλό μου.

Λειτουργεῖ ἀκόμη, σὰν νὰ μὴ πέρασε μιὰ μέρα ἀπὸ τότε πού κατασκευάστηκε, ἡ σκουριασμένη πιά πυξίδα τοῦ Ἀνδρέα Μιαούλη. Ὁ Ὑδραῖος ναύαρχος τὴν εἶχε ὄχι μόνο γιὰ νὰ προσανατολίζεται, ἀλλὰ καὶ σὰν ἓνα εἶδος φυλακτὸ

ΑΝ ΜΙΛΟΥΣΑΝ ΟΙ ΚΑΤΟΧΟΙ ΤΟΥΣ...

Φεβρουάριος τοῦ 1821.

Ἡ λειτουργία εἶχε τελειώσει. Ὁ Γερμανὸς ἔκλεισε συλλογισμένος τὸ ψαλτήρι του καὶ κοίταξε τίς βασανισμένες μορφές πού τὸν ἀτένιζαν μὲ ἐλπίδα.

«Αὐτοὶ εἶναι οἱ Ἕλληνες, σκέφθηκε. Ἔτοιμοι νὰ πάρουν τὰ ὄπλα, νὰ ξεσηκωθοῦν. Ἀλλὰ εἶναι τ ὥ ρ α ἢ ὥ ρ α;».

Πρὶν ἓνα μῆνα, ὁ Γερμανὸς δίσταζε πολὺ. Ἐργαζόταν σκληρὰ, προετοιμάζοντας τὸν Ἀγῶνα. Ἦξερε ὅτι μιὰ βιαστικὴ ἐνέργεια μποροῦσε νὰ τὰ καταστρέψῃ ὅλα. Οἱ Τούρκοι δὲν ἔπρεπε νὰ μάθουν τίποτε.

Ἀλλὰ οἱ Τούρκοι, τώρα, εἶχαν μάθει. Ὁ καίμακάμης εἶχε καλέσει τοὺς προύχοντες τῆς Πελοποννήσου νὰ συγκεντρωθοῦν στὴν Τριπολιτσά. Ἦταν ἡ ὥρα τὸν μεγάλων ἀποφάσεων, πού χαράζουν τὴν μοῖρα ἐνὸς λαοῦ. —Κάνε γρήγορα, δέσποτα, τοῦ ψιθύρισε στὸ αὐτὸ ὁ διάκος. Σὲ περιμένουν στὸ σπίτι τοῦ Ἀγγελῆ Μελετόπουλου.

Ὁ Γερμανὸς ἔβγαλε τὰ ἄμφιά του, πήρε τὰ γράμματα τοῦ Ὑψηλάντη, πού τὰ εἶχε κρύψει στὸ ἱερό, καὶ βγήκε στὸ δρόμο. Ὁ κόσμος παραμέριζε μὲ σεβασμὸ στὸ πέρασμά του. Τὸ σπίτι τοῦ Μελετόπουλου ἦταν μερικὰ δῆματα πῶς κάτω.

Ἦταν ὅλοι συγκεντρωμένοι ἐκεῖ, προεστοὶ καὶ καπετάνιοι. Περιμέναν τὸν Γερμανὸ στὸν ὄντα, γιὰ νὰ μὴ προκαλέσουν ὑποψίες. Οἱ γυναικες εἶχαν καθήσει ἀπ' ἔξω.

Τὰ πρῶτα λόγια πού εἶπε ἐκεῖνο τὸ πρῶτ

ὁ Γερμανὸς, μπαίνοντας στὸ σπίτι τοῦ Μελετόπουλου, ἦταν: «Δὲν θὰ πᾶμε στὴν Τριπολιτσά».

Ἡ φράση ἔπεσε βαρεῖα καὶ σκληρὴ μέσα στὴ συγκέντρωση. Ὅλοι κατάλαβαν τί σήμαινε, ὅλοι μάντεψαν τὸ τραχὺ νόημα πού κρυβόταν κάτω ἀπὸ τίς πέντε αὐτὲς λέξεις.

Κανεὶς δὲν μίλησε. Ὑστερὰ, ἓνας - ἓνας, οἱ προεστοὶ σηκώθηκαν, γονάτισαν μπροστὰ στὸν Γερμανὸ καὶ τοῦ φίλησαν τὸ χέρι. Ὁ γιὸς τοῦ Μελετόπουλου σηκώθηκε καὶ ἔφερε γλυκὸ ἀπὸ τὴν κουζίνα. Τὴν ὥρα πού ὁ δεσπότης ἄπλωνε τὸ χέρι του γιὰ νὰ πάρῃ τὸ ποτήρι, πρόσθεσε πὼς εἶχε ἐπάνω μυρμήγκια.

—Μυρμήγκια, δέσποτα, ἀναστέναξε ὁ Μελετόπουλος, πού πίστευε ὅτι ἦταν ναρὶς ἀκόμῃ γιὰ νὰ ριχθοῦν οἱ Ἕλληνες στὸν Ἀγῶνα. Πλήθος μυρμήγκια, πού θὰ μᾶς πνίξουν.

Ὁ Γερμανὸς σκούπισε ἀτάραχος, μὲ τὸ μανίκι τοῦ ράσου του, τὸ ποτήρι.

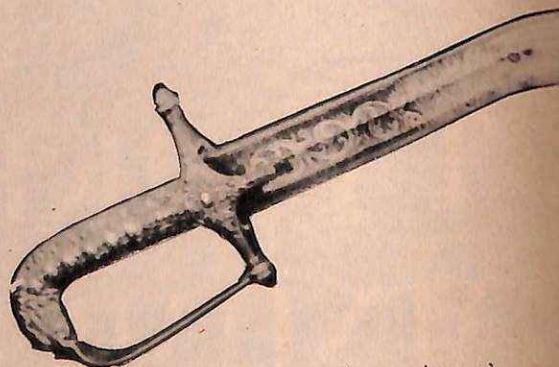
—Μυρμήγκια, κυρ - Ἀγγελῆ, εἶπε, μὰ θὰ τὰ χαλάσωμε, πρῶτα ὁ Θεός.

Γύρισε πρὸς τὸ μέρος τοῦ γιου τοῦ Ἀγγελῆ, πού περίμενε ὀρθὸς μπροστὰ του, κρατώντας τὸν δίσκο μὲ τὰ γλυκά.

—Τί λές, Δημητρώ, καὶ σύ;

Τὸ παλληκάρι κοίταξε τὸν πατέρα του. Μετὰ εἶπε:

—Θὰ τὰ χαλάσωμε. Ἀν δὲν τὰ χαλάσωμε, καλύτερα νὰ πεθάνωμε.

εἶχε πολλὰ νὰ πῇ γιὰ τὸν μοντέρνο τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖο διοικοῦσαν οἱ Ἕλληνες πλοίαρχοι τὰ καράβια τους.

—Ἐνα πράγμα δὲν καταλαβαίνω, εἶπε στὸν Μιαούλη. Γιατί καίτε τὰ τούρκικα καράβια, ἀντὶ νὰ τὰ αἰχμαλωτίζετε;

Ὁ Μιαούλης γέλασε, ἔβγαλε τὸ κομπολόι του καὶ ἄρχισε νὰ παίξῃ μὲ τίς χάντρες.

—Δὲν γίνεται, εἶπε.

—Γιατί;

—Πρῶτα - πρῶτα, γιατί οἱ ναῦτες μου δὲν εἶναι μαχητὰδες. Δὲν ἀγαπᾶνε τὰ ρεσάλτα. Εἶναι θαλασσινοί. Ὑστερὰ, τί νὰ τὸ κάνῃς τὸ καράβι; Γιὰ μπελᾶ; Ἐπίασαν κάποτε οἱ Σπετσιῶτες ἓνα καράβι καὶ τὸ πῆγαν στὸ νησί τους. Τότε ἄρχισε μεγάλος καυγᾶς καὶ φασαρία, γιὰ νὰ βρεθῇ ποῖός ἔπρεπε νὰ κρατήσῃ τὸ καράβι. Ἐρεῖς τί ἔγινε τότε; Ἡ κυβέρνηση παράγγειλε νὰ κάψουν τὸ καράβι πρὶν καὶ ὁλόκερο τὸ νησί...

Ἐνας ἀγγελιαφόρος ἔφθασε τρέχοντας καὶ στάθηκε μπροστὰ στὸ δέντρο τοῦ ἀρχηγού:

—Καπετάνιο, ἔφθασαν ὁ Νέγρης καὶ ὁ Μαυροκορδάτος.

Σὲ λίγο οἱ ἐπισκέπτες βρῖσκονταν ἐκεῖ:

—Ὦρα καλὴ καπετάνιο, εἶπε ὁ Μαυροκορδάτος, πού πῆγαινε μπροστὰ. Πίσω του ἔρχόταν ὁ Νέγρης.

Ὁ Ἀνδρούτσος κοίταξε τὸ σπαθί του.

—Τί θέλετε; τοὺς ρώτησε.

—Ἦλθαμε νὰ σταθοῦμε δίπλα σας, εἶπε ὁ Νέγρης. Νὰ σᾶς συντρέξωμε.

—Ἀπὸ καλαμαράδες δὲν θέλωμε βοήθεια, εἶπε ὁ Ἀνδρούτσος. Θέλωμε τσαρούχια, ψωμί, μπαρουτί, βόλια, σπαθιά. Ἔδωσε μιὰ μὲ τὸ σπαθί του κ' ἔσκισε τὸν ἀέρα μπροστὰ του. Σὰν αὐτό, εἶπε. Φέρατε;

Ὁ Νέγρης κοίταξε τὸν Μαυροκορδάτο καὶ ὁ Μαυροκορδάτος τὸν Νέγρη.

—Ποῦ νὰ τὰ εὔρωμεν; εἶπε ὁ πρῶτος. Ἔερετε καλὰ, καπετάνιε, πὼς οἱ καλαμαράδες εἶναι φτωχότεροι ἀπὸ τοὺς μαχαιράδες.

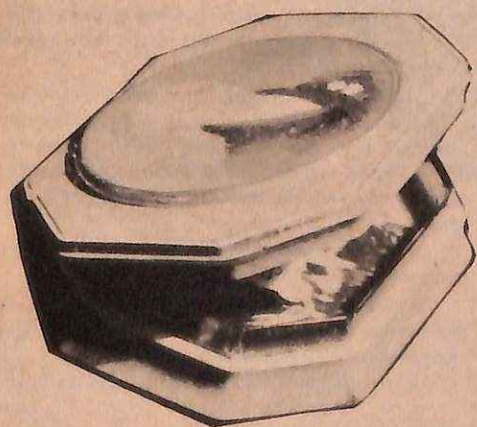
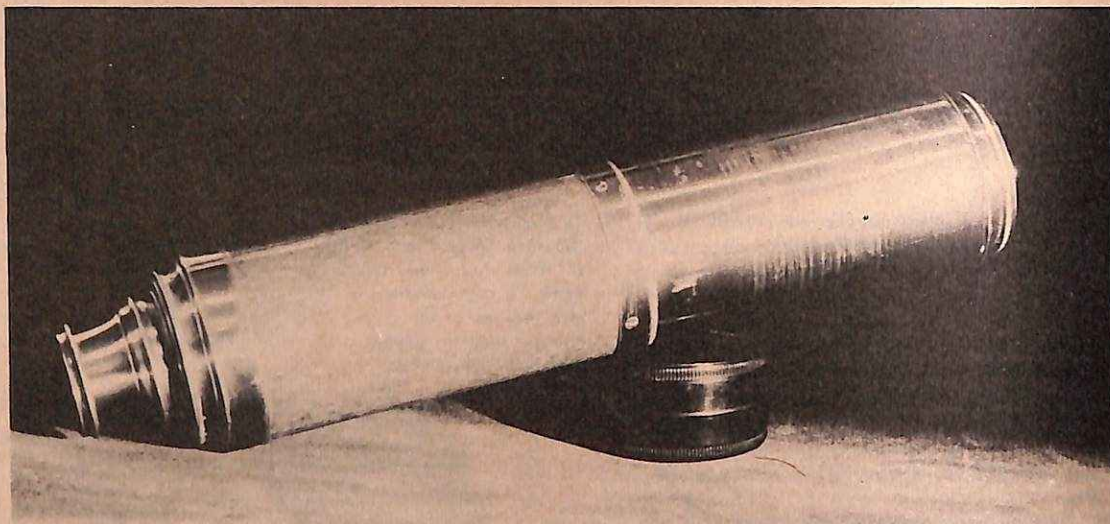
Σὰν νὰ μαλάκωσε τὸ πρόσωπο τοῦ Ἀνδρούτσου. Ἐκανε τόπο στοὺς δυὸ προεστοὺς νὰ καθίσουν δίπλα του.

—Τὸ ξέρω, εἶπε. Ἀλλὰ ἡ πατρίδα μᾶς χρειάζεται καὶ τοὺς δυὸ.

Ὁ Ἀνδρούτσος ἦταν ἀνήσυχος ἐκεῖνο τὸ καλοκαίρι (1824), Ἐνα δυσάρεστο προαίσθημα τὸν βασάνιζε. Περιμένε ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή νὰ τὸν βρῇ τὸ δολοφονικὸ χτύπημα στὴν πλάτη...

Το κυάλι του Καραϊσκάκη. Ανάμεσα από τους φακούς του παλιού, αλλά καλοδιατηρημένου οργάνου, ξετυλίχθηκε στα μάτια του αρχιστρατήγου της Ρούμελης το έπος της 'Αράχωδας. Δυστυχώς, δεν πρόφθασε να χρησιμοποιηθεί και στη μάχη του Φαλήρου —ό αρχιστράτηγος είχε σκοτωθεί την προηγούμενη— με τα γνωστά καταστροφικά αποτελέσματα.

↑ Η ΤΑΜΠΑΚΙΕΡΑ του Ι. Καποδίστρια — δώρο φίλου του από τη Ρωσία. Στο καπάκι είναι ζωγραφισμένη η μορφή του πρώτου κυβερνήτη μας.

Εκείνος, όμως, που όνειρεύεται να ρίξει το δάρος της Ρωσίας στον άγωνα που ετοιμάζουν οι Έλληνες για την ανεξαρτησία τους, αντιδρά:

—Ψυχραιμοί, αλλά όχι ήττοπαθείς.
—Η Τουρκία δεν μάς απειλεί αυτή τη στιγμή.

—Και τότε έπαψε η Τουρκία να απειλή την Ρωσία;

Η συζήτηση γίνεται δυσάρεστη. Ο τσάρος εξακολουθεί να επιμένει, αλλά, με την ίδια προσήλωση στην άποψή του, επιμένει και ο Καποδίστριας. Κάποια στιγμή, ο τσάρος του λέει:

—Άγαπητέ, δεν πείθεσαι. Έχεις σιδερένιο κεφάλι.

Για να εισπράξει την υπερήφανη απάντηση του αριανού κυβερνήτη της Ελλάδος:

—Μεγαλειότατε, από την στιγμή αυτή το κεφάλι μου δεν είναι άξιο να υπηρετήσει τον θρόνο σας.

Την επομένη μέρα του έστειλε την παραιτήσή του.

Το μονοκυάλι του Καραϊσκάκη είναι ένα από τα πολυτίμα κειμήλια του Μουσείου Μπενάκη. Είναι ένας μικρός κύλινδρος, δεμένος στενά με την στρατηγική δράση του Γίου της Καλογριάς. Ο Καραϊσκάκης το χρησιμοποιούσε πολύ συχνά, σχεδόν σε κάθε περίπτωση, ακόμη και όταν τον καλούσε ο ναύαρχος Δερβινού στην φρεγάτα του...

Καθώς η δάρκα του Καραϊσκάκη πλησίαζε την γαλλική φρεγάτα, το γρήγορο μάτι του Καραϊσκάκη πρόσεξε κάτι το ασυνήθιστο. Έβγαλε το κυάλι και το κόλλησε στο μάτι του. Την ίδια ώρα, το χέρι του έπιανε το πιστόλι του.

—Βλέπω δυο τουρκικές δάρκες στην άλλη πλευρά της φρεγάτας. Ο Κιουταχής κι ο Όμερ θα είναι. Δεν πιστεύω να θαρέσουν. Αν όμως δήτε έμένα να τραβώ, μη σημαδέψτε κανένα άλλο. Μόνο τους δεξυρής.

Ο Καραϊσκάκης ανέβηκε στην γαλλική φρεγάτα και βρήκε τους πασάδες να κάθον-

ται δίπλα στον Γάλλο ναύαρχο. Χαιρέτησε τον Δερβινού, χωρίς να δείξει ότι πρόσεξε τους Τούρκους.

Ο Γάλλος του έκανε παρατήρηση.
—Δεν χαιρετάς τους συναδέλφους σου;
—Ποιούς συναδέλφους μου; Δεν τους ξέρω.

Ο γραμματέας του Κιουταχής, που μιλούσε ελληνικά, είπε:

—Είναι ο Ρούμελη θαλασής κι ο Όμερ.
—Άς είναι καλά.

Ο Κιουταχής μίλησε πρώτος:
—Τί κάνεις, Καραϊσκά;
—Καλά.

—Δεν έλπιζα να πάρης τόσο κόσμο στο λαιμό σου.

Ο Καραϊσκάκης τον κοίταζε, περιμένοντας τη συνέχεια.

—Έλα να με προσκυνήσης. Έχεις ακόμη καιρό.

—Εγώ να σε προσκυνήσω; Για ποιο λόγο; Ρούμελη θαλασής εσύ, Ρούμελη θαλασής κ' εγώ.

—Σου δίνω όλα τα διλαέτια, από την Εύβοια ως την Άρτα.

—Με Τούρκους οι Έλληνες δεν ξανατρώνε ψωμί μαζί.

—Πώς σου φάνηκε ο χτεσινός πόλεμος στο Καματερό;

—Άλλοι μου έλεγαν ότι έχεις πενήντα χιλιάδες στρατιώτες και άλλοι ογδόντα. Τώρα που σε έμαθα, πασά μου, καρτέρα με.

—Θές να έρχεσαι κάθε βράδυ στη σκηνή μου, να πίνω με ρακί;

—Αν το μάθαινε η διοίκηση ότι κουβεντιάζω τώρα μαζί σου, θα με κρεμούσε.

—Τί στρατηγός είσαι, να σε κρεμά η διοίκηση;

—Εσένα δεν σε κρεμά ο σουλτάνος;

—Ναί, γιατί τον έχω βασιλιά.

—Και μένα η διοίκηση είναι στον τόπο μου βασίλισσα.

Χαμογέλασε ο Κιουταχής, χαιρέτησε τον Καραϊσκάκη κ' έφυγε πρώτος από την φρεγάτα. Δεν έσφιξαν τα χέρια. Την άλλη μέρα ο Κιουταχής του έστειλε καφέ, ζάχαρη και καπνό, κι ο Καραϊσκάκης του ανταπέδωσε το δώρο, στέλνοντάς του ένα φόρτωμα κρασί...

Εὐὸ παράξενο γραφεῖο τοῦ ωοιπλῆ λίγες σλαρόνες μελάνι αὐτὸ ζωηρὲς ἀκόμη ἀπὸ τὶς σλαρόνες τοῦ αἵματος αὐτὸ ξεθώριασαν σὲς σιοζὲς τῶν ἀγωνιστῶν

Επάνω στο ξύλο διακρίνονται μερικές σταγόνες μελάνι, που έπεσαν από την πένα του Μπάυρον πριν από 140 χρόνια. Είναι ένα παράξενο έπιπλο, κλεισμένο έρμητικά μέσα σε μια γυάλινη διτρίνα του Μουσείου Μπενάκη. Μοιάζει με ένα πλατύ κουτί, που ανοίγει στα δύο, ή με ένα τάβλι. Ο ποιητής το είχε πάντα μαζί του στα ταξίδια του και το χρησιμοποιούσε σαν φορητό γραφείο. Έπάνω σ' αυτό το γραφείο έγραψε το τελευταίο του ποίημα, το 1824, στο Μεσολόγγι...

Ο ποιητής δούτηξε την πένα του στο μελάνι. Μια στογόνα έπεσε επάνω στην ξύλινη επιφάνεια. Την σκούπισε με το μανίκι του και συνέχισε να γράφει.

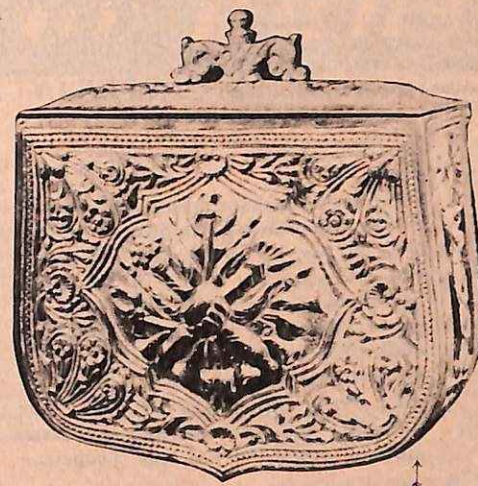
«Η γή του τιμημένου θανάτου είναι αυτή εδώ...»

Ο Μπάυρον κοίταξε συλλογισμένος την σταγόνα, που είχε κιάλας ξεραθεί. Πόσο θα ζήσει αυτό το σημάδι; αναρωτήθηκε. Άραγε, περισσότερο από μένα; Σηκώθηκε, πήγε στο λαδομάνο και έριξε δροσερό νερό στο πρόσωπό του. Τα μαλλιά του είχαν άσπρσει. Γέρος, στα 36 του χρόνια. Είχε ζήσει διαστικά και γρήγορα όλη του την ζωή, και τώρα αισθανόταν ότι είχε φθάσει στο τέρμα.

«...Κοίταξε γύρω σου. Κοίταξε και ψάξε».

Ζύγισε τον στίχο του με το μάτι και έσθησε το «Κοίταξε και ψάξε». Αισθανόταν ένα παράξενο συναίσθημα, σαν να γραφε τη διαθήκη του. Γύρω, το Μεσολόγγι πνιγόταν από τον θανάσιμο κλοιό της πολιορκίας. Οι άνθρωποι πέθαιναν στους δρόμους, τα παιδιά έφαχναν μέσα στα σκουπίδια να βρουν κάτι για να φάνε.

«...Διάλεξε τον τάφο σου...».

↑ Η ΜΠΑΛΑΣΚΑ του Άνδρεά Λόντου. Ο Πελοποννήσιος ηγέτης έδωσε όλη του την περιουσία στον Άγωνα και πέθανε φτωχός, αλλά απόλυτα ικανοποιημένος. «Η πατρίδα είναι τό σπίτι μου», συνήθιζε να λέη ο αγωνιστής

«Εσθψε την λέξη τ ά φ ο ς και έγραψε τ ό π ο ς. Έξω ξανάρχισε πάλι ο βομβαρδισμός. Οι τουρκικές μπάλλες έπεφταν στο Μεσολόγγι, σκότωναν τους Έλληνες, έκαιγαν τα σπίτια τους. Οι φωνές των πληγωμένων τρυπούσαν τα αυτιά του.

«...Διάλεξε τον τόπο σου και ξεκουράσου...».

Όλο το Μεσολόγγι καίγεται, όλη η Ελλάδα, ίσως όλος ο κόσμος. Ήταν όμως πολύ κουρασμένος για να κάνει κάτι για το Μεσο-

λόγγι, για την Ελλάδα, για τον κόσμο όλο... «...Και ξεκουράσου...».

Το χέρι του Μπάυρον δεν μπορούσε πια να σφίξει την πένα...

Λίγα κειμήλια έμειναν από το παλιό άρχοντικό σπίτι του Άνδρεά Λόντου. Ανάμεσα σ' αυτά είναι μια άσημενια μπαλάσκα, έξάρτημα μίας λαμπρής στολής, που φορούσε ο Μωραΐτης στρατηγός, ο όποιος το 1809 φιλοξένησε στο σπίτι του και τον Μπάυρον...

Ο Λόντος είχε ξεδέψει όλη την περιουσία του στον Άγωνα. Τίποτε δεν είχε κρατήσει για το σπίτι του. Με δικά του χρήματα συντηρούσε τα παλληκάρια του, μοίραζε τὰ αγαθά του δεξιά - άριστερά — όπου έβλεπε να τὸ καλή ή ανάγκη.

Ο Άνδρουτσος του έλεγε συχνά:
—Λόντο, Λόντο, κράτα κάτι από τα πλούτη σου.

Ο Λόντος τον κοίταζε περήφανα, σφίγοντας τις άσημένιες μπαλάσκες του:

—Τί ωφελούν τα πλούτη, όταν η πατρίδα στενάζει;

—Θα πεινάσει η φαμίλια σου, θα χάσης τα χωράφια σου.

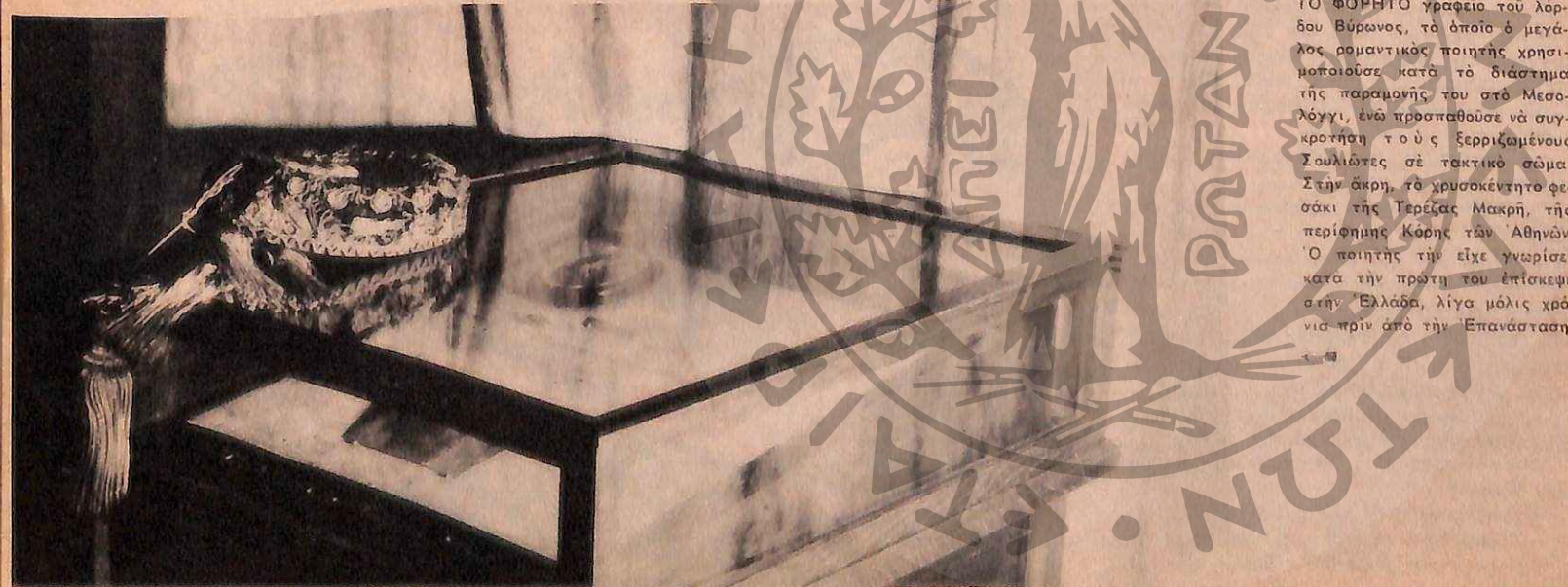
Ο Λόντος άποκρινόταν:
—Φαμίλια μου είναι η πατρίδα. Χωράφια μου ή Ελλάδα.

Άλλά ο ρεαλιστής Άνδρουτσος επέμενε:
—Θα ζητιανέψης.

—Ένας Λόντος ποτέ δεν ζητιανεύει.

Και δεν ζητιανέψε. Όταν, το 1846, η φτώχεια τον γονάτισε, προτίμησε να τινάξη τα μυαλά του στον άέρα, παρά να ζητήσει έλεημοσύνη από το κράτος...

ΤΟ ΦΟΡΗΤΟ γραφείο του λαρδου Βύρωνος, το όποιο ο μεγάλος ρομαντικός ποιητής χρησιμοποίησε κατά το διάστημα της παραμονής του στο Μεσολόγγι, ενώ προσπαθούσε να συγκροτήσει τ ο υ ς ξεριζωμένους Σουλιώτες σε τακτικό σώμα. Στην άκρη, το χρυσόκέντητο φεσάκι της Τερέζας Μακρή, της περιφημής κόρης των Άθηνών. Ο ποιητής την είχε γνωρίσει κατά την πρώτη του επίσκεψη στην Ελλάδα, λίγα μόλις χρόνια πριν από την Έπανάσταση.

Η ΛΑΒΗ τής γκλίτσας του Νότη Μπότσαρη. Το φιλο-δουλεμένο ξύλο παριστάνει κεφάλι δράκοντος και φιδιού

“Ο ΘΕΟΣ ΕΙΧΕ ΒΑΛΕΙ ΤΗΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ,, ΚΑΙ ΟΙ ΑΠΛΟΪΚΟΙ, ΣΥΧΝΑ ΑΓΓΡΑΜΜΑΤΟΙ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΗΞΕΡΑΝ ΚΑΛΑ ΝΑ ΤΗΝ ΔΙΑΒΑΣΟΥΝ

Το ξύλινο κεφάλι ενός φιδιού είναι, τι έμεινε από την γκλίτσα του Νότη Μπότσαρη, θείου του Μάρκου, που, αφού είδε τη γυναίκα του να σκοτώνεται μπροστά στα μάτια του, υπερασπίστηκε το Σούλι σαν λιοντάρι. στην γκλίτσα αυτή άκουμπούσε ο Γέρο - Νότης ως το 1841, όταν πήγε να τον βρή ο θάνατος στην Ναύπακτο...

Το Σούλι κρατούσε ακόμη, αλλά οι Σουλιώτες ήξεραν πως κάθε μέρα που κέρδιζαν τους έφερνε κονύτερα στο τέλος. Οι Τούρκοι είχαν σφίξει τα δυο φρούρια, την Κιάφα και το Κούγκι, και τα κτυπούσαν από όλες τις μεριές. Ο Μάρκος Μπότσαρης, καθάλα σε ένα άραβικό αλλογο, έσπασε τον κλοιό και έφυγε σαν άνεμος, να φέρη από την ελεύθερη Ελλάδα βοήθεια.

Πέρασαν πέντε μέρες, δέκα, είκοσι. Ο Νότης, άκουμπώντας το σαγόνι του επάνω στην γκλίτσα του, όπως το συνήθιζε, έψαχνε με τα άγριεμένα μάτια του τον όριζοντα. Η βοήθεια δεν έρχόταν. Τα τρόφιμα λιγότευαν και τα περισσότερα τουφέκια είχαν άχρηστευθ.

—Με τα μαχαίρια σας, είπε τότε ο Νότης. Γιατί τα έχετε τα μαχαίρια, βρέ Έλληνες;

“Εδώσε ο ίδιος το παράδειγμα. Με μια φούχτα άνδρες, έπεσε επάνω σε ένα τουρκικό σώμα και το αποδεκάτισε, χωρίς τουφέκια — μόνο με σπαθιά και μαχαίρια. Ο ίδιος χρησιμοποιούσε ένα πλατύ μαχαίρι, βαρύ σαν τσεκούρι.

“Ενα όλόκληρο απόγευμα πετσόκοβε άκούραστα Τούρκους. Τα παλληκάρια του τον κοίταζαν με δέος. Ποτέ δεν είχε πολεμήσει έτσι ο Νότης Μπότσαρης. Είχε ζυπνήσει μέσα του ένα τρομερό μίσος, καθώς έβλεπε το Σούλι να μαραζώνει — καθώς το έβλεπε να πέφτη, μέρα με την ημέρα.

—Καπετάνιο, του είπε ένα παλληκάρι, να γυρίσωμε στο κάστρο.

Ο Μπότσαρης ούτε γύρισε να τον κοιτάξη.

—Μη μιλάς, του είπε. Σφάζε.

Ήταν βράδυ πιά, όταν τραδήχθηκε το λιοντάρι μέσα στη σπηλιά του. Το πρόσωπό του, τα χέρια του, ή φουσανέλλα του ήταν ποτισμένα στο αίμα. “Έπεσε να κοιμηθ, χωρίς να πληθ, τσακισμένος από την μάχη.

Τα μεσάνυχτα ζύπνησε για να πih νερό.

“Ενα παλληκάρι τόλμησε να του μιλήση:

—Καπετάνιο, τί χαλασμό έκανες απόψε στην Τουρκία.

Ο Μπότσαρης το κοίταξε άγριεμένος:

—Ξεφορτώσου με, του είπε. Νυστάζω.

Και ξανάπεσε στον ύπνο, βαρύς σαν μολύβι...

Ένας δικάφαλος αέτος, κεντημένος σ' ένα καραδόπανο. Ο Δράμαλης είχε διατάξει να τον κεντήσουν στη σκηνή του, για να δείξη στους Έλληνες ότι δεν λογαριάζει τα σύμβολά τους. Τώρα, ο δικάφαλος αέτος του Δράμαλη σώζεται πίσω από μια γυάλινη διτρίνα, στο Μουσείο Μπενάκη, για να θυμίξη στους σημερινούς Έλληνες τον άνθρωπο που τσάκισε στα Δερβενάκια τον Δράμαλη και την Τουρκία...

Ο Κολοκοτρώνης μασούσε νευριασμένος τα μουστάκια του:

—“Έχει και δικάφαλο αέτο, είπες; ρώτησε τον κατάσκοπο που στεκόταν μπροστά του.

Ο Τούρκος έκανε «ναί» με το κεφάλι του.

—Γιατί; ρώτησε ο Γέρος του Μωριά.

—Λέει πως θα του φέρη γούρι. Τον είχε και στη Θεσσαλία μαζί του.

Στη Θεσσαλία ο Δράμαλης είχε πνίξει στο αίμα το ελληνικό κίνημα. Τώρα κατέβαινε για να τσακίση την Πελοπόννησο. Είχε μαζί του 30.000 άνδρες και 5.000 καθαλάρηδες. Ποτέ οι Έλληνες δεν είχαν δει τόσους πολλούς στρατιώτες, ποτέ δεν είχε φυσήξει τόσο καφτός ο άνεμος της καταστροφής, από τότε που είχε κηρυχθ η Έπανάσταση. Ο Δράμαλης κατέβαινε σαν λίδας.

Γύρω του είχαν μαζευτή τα παλληκάρια του και τον κοίταζαν, περιμένοντας να τους

πή κάτι. “Ήξεραν πως ο Γέρος είχε πάντα μια χρήσιμη λέξη για την κάθε στιγμή.

Ο Κολοκοτρώνης ζάρωσε τα φρύδια του:

—Τί με κοιτάτε, βρέ Έλληνες; φώναξε.

Ο Θεός έβαλε την υπογραφή του κάτω από την λευτεριά της Ελλάδας. Δεν γίνεται τώρα να την πάρη πίσω.

Ήταν απόγευμα — ένα ζεστό καλοκαιρινό δειλινό. Την άλλη μέρα ο Κολοκοτρώνης τσάκισε τον Δράμαλη στα Δερβενάκια. Ή στρατιά των Τούρκων διαλύθηκε, αλλά ο Γέρος του Μωριά, μέσα στο μεθύσι της νίκης, δεν ξέχασε τον κομπασμό του Τούρκου στρατηγού.

—Τον αέτο, φώναξε στα παλληκάρια του.

Δεν κατάλαβαν τί ήθελε να πη. Του πήγαν ένα άράπικο αλλογο της Συρίας, σκεπασμένο με γαλάζιο ύφασμα, που είχε επάνω κόκκινα μισοφέγγαρα. Ο Γέρος το κοίταξε γελαστός, καλόκεφος.

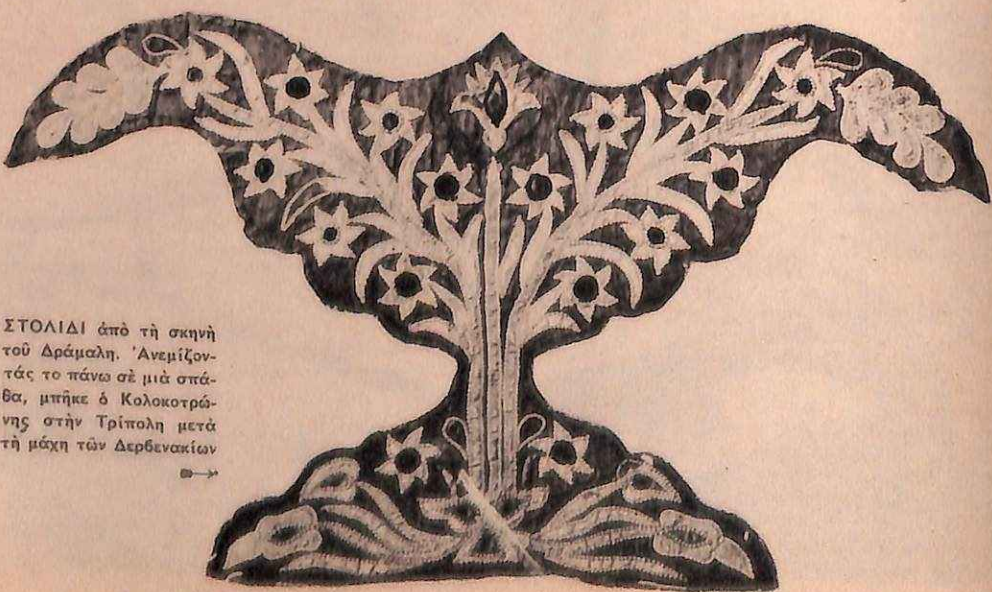
—Μ' αυτό θα μπώ στην Τρίπολη, είπε.

Αλλά θέλω και τον αέτο που κέντησε στη σκηνή του ο Δράμαλης.

Βρήκαν τη σκηνή του Δράμαλη, έκοψαν τον αέτο και το του τον πήγαν. Και τότε, λένε όσοι ήταν μπροστά στη σκηνή, ο σκληροτράχηλος καπετάνιος δάκρυσε. Πήρε το ύφασμα και το έσφισε επάνω στο στήθος του, σαν να ήταν κάτι ζωντανό.

—Ο δικάφαλος γεννήθηκε στην Ελλάδα, είπε. Σε μάς θα ξαναγύριζε, άργα ή γρήγορα...

ΦΡ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ

ΣΤΟΛΙΔΙ από τη σκηνή του Δράμαλη. Άνεμιζότας το πάνω σε μια σπάθα, μήτκε ο Κολοκοτρώνης στην Τρίπολη μετά τη μάχη των Δερβενακίων

Ο κ. Θ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΑΝΑΛΥΕΙ, ΜΕ ΤΗΝ ΑΦΟΡΜΗ
ΤΗΣ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΕΚΘΕΣΕΩΣ, ΤΙΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ
ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΝΙΚΗΣ ΕΠΙ ΜΙΑΣ
ΒΛΑΒΕΡΩΤΑΤΗΣ ΣΥΝΗΘΕΙΑΣ

Ο σκληρός αγών έναντιον του καπνίσματος

Κατά τα δέκα τελευταία έτη, το κάπνισμα δάλλεται περιοδικώς σαν ένας από τους κυρίους παράγοντας καρκίνου των πνευμόνων. Ουδέμια όμως από τās επιθέσεις αυτές προεκάλεσε τόσην έντύπωσιν, όσην ή πρό δύο εβδομάδων εξαπολυθείσα υπό του Βασιλικού Κολλεγίου των Παθολόγων της Μ. Βρετανίας, υπό μορφήν έκθέσεως, ή όποία έδημοσιεύθη με τον τίτλον: «Κάπνισμα και Ύγεία». Είς την έκθεσιν αυτήν, που συνετάγη από μίαν έννεαμελή επιτροπήν ιατρών —κατόπιν μελέτης 216 σχετικών επισημονικών έργασιών και άπειρίας στατιστικών—, ύποστηρίζεται, ως γνωστόν, ότι το κάπνισμα, τσιγάρων ίδίως, άποτελεί την πιθανωτέραν αίτίαν της παγκοσμίου αύξήσεως των θανάτων εκ καρκίνου του πνεύμονος, ότι ο καπνιστής 25-30 τσιγάρων ήμερησίως έχει τριακονταπλασίας πιθανότητας θανάτου εκ τσιαύτης αίτίας, από τον μη καπνιστή, ότι είς το κάπνισμα όφείλονται και άλλοι, πρόωροι συνήθως, θάνατοι εκ βρογχίτιδος και θρομβώσεως των στεφανιαίων άρτηριών κλπ.

Η έκθεσις συνιστά την λήψιν και όρισμένων μέτρων διά την καταπολέμησην της συνηθείας του καπνίσματος —όπως ή διαφώτισις των νέων της σχολικής ηλικίας, ο περιορισμός της διαφημίσεως των τσιγάρων, ή επιβολή βαρυτέρας φορολογίας επ' αυτών, ή ίδρυσις ειδικών κλινικών προς ύποβοήθησιν εκείνων, οι όποιοι θέλουν να κόψουν το κάπνισμα, αλλά δεν ήμπορούν κλπ.—, καταλογίζει δε ευθύνας τόσον είς την πολιτείαν, διά την «ουδετέραν» στάσιν της έναντι του θέματος, όσον και είς τους καπνιστάς ιατρούς, οι όποιοι, με την έμμονήν των είς την ξήν, μειώνουν την άποτελεσματικότητα και των ίδικων των έντολών προς το κοινόν και οίσαδήςποτε διαφωτιστικής έκστρατείας έν όνόματι της επιστήμης.

Πώς όμως ήμπορεί να κοπη το κάπνισμα; Πολλά κατά καιρούς έχουν ύποδειχθ μέθοδοι. Πρό διετίας, μάλιστα, εξέδθη είς τās Ήνωμένas Πολιτείας και είδικόν σύγγραμμα, υπό του ψυχιάτρου δρος Άρθουρ Κίνγκ, με τον τίτλον: «Η ξίσις του καπνίσματος.— Μία επιστημονική θεραπεία», το όποίον έσημείωσε μεγάλην έκδοτικήν επιτυχίαν, άλλ' είναι άγνωστον πόσους έδούθησεν άποτελεσματικώς ν' απαλλαγούν από το πάθος της «ξηράς μέθης». “Εξ εβδομάδας διαρκεί ή «θεραπεία» κατά τον δρα Κίνγκ. Αι τρεις πρώται είναι προπαρασκευαστικά και κατ' αυτάς λαμβάνονται όρισμένα μέτρα μειώσεως του αριθμού των τσιγάρων. Αι τρεις έπόμεναι είναι αι άποφασιστικά, κατά την διάρκειαν των όποιών ο υπό θεραπείαν δεν καπνίζει, αλλά χρησιμοποεί όρισμένα κατευναστικά και διάφορα βοηθητικά μέσα. Είναι, όμως, τόσον σχολαστική και τόσον πολύπλοκος ή ύποδεικνυομένη διαδικασία του κοψίματος, ώστε εκείνος που θα επιχειρήση να την εφαρμογή θα κουρασθ ταχέως και θα την εγκαταλείψη — έκτός εάν κατά το διάστημα των εξ εβδομάδων παραμείνη έγκλειστος είς μίαν κλινικήν.

Το κόψιμον του τσιγάρου είναι δύσκολον έγχείρημα. “Οχι μόνον διότι προκαλεί κάποιον κλονισμόν του οργανισμού ένός δηλητηριού, με το όποιον είναι ούτος έξοικειωμένος, ώστε ν' άποτελή συστατικόν στοιχείον του χημισμού του. Αλλά και διότι το κάπνισμα, ως ξίσις μακράς διαρκείας, άποκτηθείσα συνήθως είς νεαράν ηλικίαν, έχει συνδεθ με όρισμένα σωματικάς κινήσεις —των χειρών και των χειλέων—, εκ των όποιών άλλαι έχουν καταντήσει άυτοματικά και άλλαι συνδέονται με ήδονιστικάς άναμνήσεις. Διά να κοπη το τσιγάρο πρέπει να παλαίση κανείς με τον οργανισμόν του, με τα χέρια του (που του το ύπενθυμίζουν επί μακρόν διάστημα) και με τα χείλη του (που έπειτα από πολλά χρόνια επιδίδονται με το κάπνισμα είς κινήσεις παρομοίας με εκείνας του θηλασμού — της πρώτης και άλλσμονήτου ευδαιμονίας του ανθρώπινου όντος).

Εάν θελήση, πάντως, να κόψη κανείς το κάπνισμα, τί είναι προτιμότερον: Ν' άκολουθήση την μέθοδον της βαθμιαίας ελαττώσεως του αριθμού των τσιγάρων ή να διακόψη άποτόμως κάθε σχέση με τον καπνόν; Η δευτέρα μέθοδος παρουσιάζει περισσότερας πιθανότητας επιτυχίας, αλλά υπό μίαν βασικήν προϋπόθεσιν. Υπό την προϋπόθεσιν ότι δεν θα συνεχισή τον συνήθη ρυθμόν ζωής, ούτε θα παραμείνη είς το ίδιον περιβάλλον. Είναι σχεδόν άδύνατον ν' απαλλαγ ή κανείς από το πάθος του καπνίσματος, έφ' όσον θα εξακολουθ ή να έχη τās ίδιās όπως πούν ασχολίας και τās ίδιās εθύνas, να βλέπη τους ίδιους ανθρώπους, ν' αντιμετωπίζη τās ίδιās προβλήματα. Μία περίοδος «άπελευθερώσεως» από το πλήγμα των καθημερινών ανάγκων και δεσμών είναι άπαραίτητος διά να υποδοθή η ύποκειμενική προσπάθεια, την όποιαν θα χρειασθ ο καπνιστής. “Ετσι θα ήμπορέση και την νευρικότητα εκ της στέρησεως να κατανικήση, και από την

κάποιαν ελάττωσιν της πνευματικής διαυγείας να μη τρομοκρατηθ και με μεγαλυτέαν άυτοπεποίθησιν να φέρη είς πέρας την προσπάθειαν. Ή μηνιαία άδεια, που έχει γενικευθ, είναι πρώτης τάξεως ευκαιρία διά να δοκιμάση κανείς.

Από ψυχολογικής άπόψεως προτιμότερον ίσως είναι να μη βοηθ ύπό του καπνιστού μεγάλη σημασία είς το έγχείρημα. Η έντύπωσις ότι επιχειρείται κάτι το φοβερόν και δυσκατόρθωτον, αντί να έπιστρατεύη όλα τās άποθέματα βουλήσεως, δημιουργεί κατάστασιν άγωνίας, άμφιβολίας και άνησυχίας, που αναλίσκει δυνάμεις και μειώνει τās πιθανότητες επιτυχίας. Η ήρεμος άποφασιστικότητα είναι πολύ άποδοτικώτερα από την ήρωικήν και μελοδραματικήν άτμόσφαιραν, με την όποιαν περιβάλλουν συνήθως μερικοί καπνισται την επιθυμίαν των όπως απαλλαγούν από την επιβλαβή συνήθειαν. “Οταν δεν σκεπτόμεθα συνεχώς ότι άπεφασίσαμεν να κόψωμεν το κάπνισμα, είναι ευκολώτερον να το κόψωμεν. Δι' αυτό και αι λεπτομερείς συνταγαί «θεραπείας», που όρίζουν τί ακριβώς πρέπει να κάμνι επί εξ εβδομάδας (42 ήμέρας) και κάθε ώραν της ήμέρας ο υπό θεραπείαν καπνιστής, είναι αι όλιγώτερον άποδοτικές. Διότι εξ εβδομάδες άντιπροσώπευουν άνω των 600 ώρων έγρηγόρσεως. Και ένας άνθρωπος ύποχρεωμένος να έκτελέση 600 έντολάς, ως αυτόματον και έν αλληλουχία, πολύ προτού θεραπευθ από το πάθος του καπνίσματος, θα προσβλήθ ή από νευρασθένειαν. Χοιιάζεται άπλότης και φυσικός της «μετριπάθειas». Δεν προκαλεί, άλλωστε, ή στέρησις της νικοτίνης τους φοβερούς εκείνους κλονισμούς, που αισθάνονται οι τοξικομανείς, άν άποτόμως διακόψουν την «δόσιν» των.

Καλή «ευκαιρία» διά να κόψη κανείς το κάπνισμα είναι μία από εκείνες τίς άροώστιες, παρακολούθημα των όποιών είναι ή αντίπαθεια προς τον καπνόν. “Οταν πασέλη ή όξεια φάσις της νόσου και άρχισή ή βελτίωσις και ή άναρώρσις, επανέωχεται να επανιμίαι του καπνίσματος. “Εν τώ μεταξύ, όμως, έχουν περάσει μερικές «άκαπνες» ήμέρες. “Οποιος καταρβώσ να συνεχισή επί μεοικας ακόμη ήμέρας την άκαπνον δίαιταν, έχει πολλās ελπίδας, χωρίς πολύ κοπιώδη προσπάθειαν, ν' απαλλαγ ή από την ξήν, διότι θα διαπιστώνη κάθε τόσον όρισμένας ευχαρίστους μεταβολάς είς την κατάστασιν του θυμικού, των γενικών τόνων, την όρεξιν κλπ.

Εννοείται ότι, και αφού το κόψη κανείς, θ' αντιμετωπίση επί μερικοús ήμνας τον κίνδυνον επαναλήψεως της συνηθείας. Διότι παραδοκούν πολλοί πειρασμοί. Και ο μεγαλυτέρος είναι ένα καλό γεύμα με ευχάριστη συντροφία, σ' ένα κέντρο διασκεδάσεως. Τότε, μετά το φαγητό, όταν όλοι σχεδόν οι γύρω καπνίζουν και επικρατή κατάστασις ευφορίας, χρειάζεται όχι μικρά προσπάθεια διά να κατανικήση την επιθυμίαν του καπνίσματος ο θεραπευθείς καπνιστής. “Ενα τσιγάρο αρκεί διά να τον ύποδουλώσ ή νέου είς το πάθος του. “Ενώ, αν ύποστή επιτυχώς δύο — τρεις φορές την δοκιμασίαν αυτήν, ήμπορεί να είναι σχεδόν βέβαιος ότι εξηπάλλας την τελικήν νίκην, υπό την προϋπόθεσιν πάντοτε ότι δεν θα θεωρήση ποτέ την νίκην τόσον άσφαλή, ώστε να νομίξη ότι ήμπορεί άκινδύνως πλέον να καπνίση όσάκις θελήση, χωρίς να ξαναγίνη καπνιστής. Διότι, αν καταργήση την άπόλυτον αποχήν, θα ξαναγίνη.

Αι παρατηρήσεις αυταί σπριζονται είς την πείραν και ή άπαριθυμής των γίνεται με την πρόθεσιν προσφοράς βοηθείας είς εκείνους, οι όποιοι θα ήθελαν ν' απαλλαγούν από το πάθος του καπνίσματος. Συμπληρωματικά, θα έπρεπεν ίσως να προστεθ και κάτι άλλο, που ειδικώς ενδιαφέρει τους πνευματικώς εργαζομένους: “Ας μη φοβούνται ότι ή στέρησις του τσιγάρου θα μειώση την άπόδοσιν των — ποιοτικώς ή ποσοτικώς. “Επειτα από μίαν μικράν σχετικώς περίοδον νευρικότητας και άνησυχίας, θα διαπιστώσουν ότι αισθάνονται και άποδίδουν από πάσης άπόψεως καλύτερα. Δεν πρέπει να λησμονού, άλλωστε, ότι ή ξίσις του καπνίσματος χρονολογείται από τεσσάρων μόλις αιώνων και το τσιγάρο πρό πενταετίας μόνον συνεπλήρωσεν ένα αιώνα, ενώ ο ανθρώπινος πολιτισμός έχει βίον δέκα τουλάχιστον χιλιετηρίδων και ότι κατά την «προκαπνικήν» περίοδον της ιστορίας του το ανθρώπινον πνεύμα επέτελεσεν άυπερβλήτους άθλους είς όλους τους τομείς της δημιουργίας.

Handwritten signature or mark at the bottom right of the page.

Μια παρατεταμένη πορτοκαλί άνταύγεια, σε ύψος είκοσι χιλιάδων μέτρων πάνω από το Σβερντλόφσκ της Ρωσίας, άπετέλεσε την 1η Μαΐου 1960 το έναυσμα ενός έπεισοδίου που άναστάτωσε την οίκουμένη και άλλαξε την πορεία της διεθνούς πολιτικής. Ένα αεροπλάνο — ένα από τα περίφημα κατασκοπευτικά Υ-2 της αμερικανικής Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών — άρχισε σε λίγες στιγμές να χάνη ύψος, του έφυγαν τα φτερά του και ο πιλότος του, άφου μέσα στην ιλιγγιώδη περιδίνηση άπέτυχε στην δραματική προσπάθειά του να καταστρέψη τα μυστικά μηχανήματά του, πήδησε με το άλεξιπτωτο και έπεσε —ευ- πρόσδεκτο δώρο για τόν κ. Κρουστσεφ— ανάμεσα σε καμιά πενήνταριά Ρώσους γεωργούς —άνδρες γυ- ναίκες και παιδιά. Άργά το βράδυ της ίδιας ήμέρας, ο πιλότος Φράνσις Γκάρυ Πάουερς μεταφέρθηκε με σπουδή στην Μόσχα, που έώρταζε άκόμη την κομμουνιστική Πρωτομαγιά. Στο πρόσωπο του αεροπόρου τών 32 έτών, που τόν παρουσίασε θριαμβευτικά στο κοινό και στους δημοσιογράφους, ανάμεσα στα συντρίμ- ματα του αεροπλάνου του, ο κ. Κρουστσεφ μπόρεσε να κατηγορήση τόν τότε πρόεδρο τών Ήνωμένων Πο- λιτειών κ. Άιζενχάουερ για κατάσκοπο και να χαρακτηρίση ανεπιθύμητη την επίκειμένη τότε επίσκεψή του στην σοβιετική πρωτεύουσα. Ύστερα από έξαντλητικές άνακρίσεις, ο Φράνσις Πάουερς καταδικά- σθηκε σε 10ετή φυλάκιση, και ένα όμιχλώδες πρωινό του περασμένου Φεβρουαρίου ανταλλάχτηκε κάπου στο Βερολίνο σαν πιόνι του ψυχρού πολέμου (και της συνδιαλλαγής) με τόν κρατούμενο από τούς Άμε- ρικανούς Ρώσο κατάσκοπο συνταγματάρχη Ρούντολφ Άμπελ. Άλλά ή άπελευθέρωση του Φράνσις Πάου- ερς δέν διέλυσε τó μυστήριο που περιβάλλει την άποστολή του. Την αίχμαλωση του στην Μόσχα άκολου- θησε, για πολλές έβδομάδες, άυστηρός περιορισμός του στα χέρια τών αμερικανικών μυστικών ύπηρεσιών, που τόν άνέκριναν έξαντλητικά, χρησιμοποιώντας άκόμη και όρό της αλήθειας, για να διαπιστώσουν, με- ταξύ άλλων, και όπως είχαν διατυπωθή ύπόνοιες, αν είχε προδώσει την πατρίδα του. Τώρα ο Φράνσις Πά- ουερς είναι έλεύθερος και ύστερα από τις επίσημες άνακοινώσεις ήθικώς άποκατεστημένος. Είναι όμως βέβαιο ότι οί μυστικές ύπηρεσίες τών Ήνωμένων Πολιτειών θα τόν παρακολουθούν σε δλη την υπόλοιπη ζωή του σαν σκιά, όπως άλλωστε όλους τούς πρώην κατασκόπους, και θα λογοκρίνουν ό,τι λέει και ό,τι γράφει. Ύπό τόν περιορισμό αυτόν πρέπει να γίνη δεκτή ή δημοσιευόμενη σήμερα στις «Είκο ν ε ς» δρα- ματική άφήγηση της περιπετειάς του, που είναι παρμένη κατά λέξη από τα πρακτικά της καταθέσεώς του σε μια άνακριτική έπιτροπή της Γερουσίας, με πρόεδρο τόν γερουσιαστή κ. Ράσσελ. Ή έγκυρη έπιθεώρη- ση («Άμερικανικά Νέα και Παγκόσμιος Έκθεσις») προειδοποιεί σχετικά τούς άναγνώστες της, τονίζοντας ότι ή κατάθεση του Πάουερς άφήνει άναπάντητα ώρισμένα έρωτήματα. Άλλά —προσθέτει— οί άρμόδιοι είναι άποφασισμένοι να μη δώσουν στην δημοσιότητα, τώρα τουλάχιστον, τίποτε άλλο για τó έπεισόδιο αυτό που ώδήγησε σε ναυάγιο, ύστερα από πολυετείς και κοπιώδεις προπαρασκευές, μια διάσκεψη κορυ- φής και προεκάλεσε την μεγαλύτερη άπογοήτευση της ζωής του, σε έναν Άμερικανό πρόεδρο...

Ο φάκελος

Y-2

Κερδίζοντας την έλευθερία του κέρδισε και την άποκατάστασή του ο Φράνσις Πάουερς, που προς αινιγματική φάση και τó διακινδυνεύει τήν παγκόσμια ειρήνη

Σπάνια στη ζωή του ένας κατάσκοπος δρέθη- κε τόσο στενά κυκλωμένος από τούς ίδιους τούς συμπατριώτες και συνεργάτες του, όσο ο Φράν- σις Γκάρυ Πάουερς. Άν και ο πρόεδρος Κέννεν- τυ τόν χαρακτήρισε «έλεύθερο», εύθης μετά την μεταφορά του στις Ήνωμένες Πολιτείες, οί μυ- στικές ύπηρεσίες τόν κράτησαν κλεισμένο για κάμποσες ήμέρες σε μια έπαυλη κοντά στο Ή- στον της πολιτείας της Μαιριλάνδης, που ή άμε- ρικανική κυβέρνηση έχει αγοράσει (και άποκλεί- σει με μόνιμη, άσστηρή φρούρηση) για μυστηριώ- δεις σκοπούς. Καί, όταν οί δημοσιογράφοι άνε- κάλυψαν τó καταφύγιο αυτό, τόν μετέφεραν κά- που άλλου. Έν τó μεταξύ, ο πρόεδρος Κέννεντυ λάβαινε γνώση τών καταθέσεών του, από τόν άρ- χηγό της Κ.Υ.Π. κ. Τζών Μάκ Κόουν, που τόν έπισκεπτόταν καθημερινά στον Λευκό Οίκο, και προειδοποιούσε ότι από τις καταθέσεις αυτές δέν θα δοθούν στη δημοσιότητα παρά μονάχα «ό,τι έπιτρέπει τó έθνικόν συμφέρον».

Οί δικοί του είχαν μπόρσει να δούν μόλις για λίγες ώρες τόν Φράνσις Πάουερς, στο σπίτι του, όμως, στο Πάουντ της Βίτσιτα, σχηματί- ζονταν όλόκληρα βούνα από έπιστολές, άλλες ά- νόυμες σε άπειλητικό τόνο και άλλες με δλεσα- στικές προσφορές για την συγγραφή άρθρων και διδλίων σχετικά με την περιπέτειά του.

Έκείνο που άπασχολεί σήμερα περισσότερο

την αμερικανική και την διεθνή κοινή γνώμη είναι ο τρόπος της κατάρριψης του «Υ-2». Ο κ. Κρουστσεφ είχε άναγγείλει ότι ή κατάρριψη εί- χε γίνει με ειδικό αντίαεροπορικό πύραυλο, πρά- γμα που την έποχή εκείνη είχε θεωρηθή δυσάρε- στο για τή Δύση, λόγω του μεγάλου ύψους στο οποίο πετούσε τó αεροπλάνο. Σήμερα, πάντως, ή κατάσταση αντιμετώπιζεται υπό διαφορετικό πρίσμα. Οί Άμερικανοί ειδικοί δέχονται ότι ή πορτοκαλέοχρος άνταύγεια, που είδε ο Πάουερς, προερχόταν από πύραυλο, που μπόρεσε να κατα- στρέψη τó εύθραυστο άναγνωριστικό αεροπλάνο με μόνη την έκρηξη, χωρίς να τó κτυπήση. Άλ- λά παρόμοιες έπιτυχίες έχουν σημειώσει άργό- τερα, σε άσκήσεις, και οί αμερικανικοί αντίαερο- πορικοί πύραυλοι καί, εκτός αυτού, πιστεύεται ότι τó αεροπλάνο του Πάουερς, για πρώτη φορά κατά την τετραετή σταδιοδρομία τών «Υ-2» στους ρωσικούς ούρανους, έτυχε να περάση κατ' ευθείαν πάνω από μια σοβιετική βάση έκταξεί- σεων.

Όσο για την άνταλλαγή του Πάουερς, έν- διαφέρον είναι να γνωσθή ότι ή σχετική τελική συμφωνία είναι τó προϊόν τών άμοιβαίων φιλο- φρονήσεων και της συμπαθείας ίσως δυο γυναι- κών: Της Κας Κέννεντυ και της κόρης του κ. Κρουστσεφ, Κας Άτζούμπεϊ, γυναίκας του άρχι- συντάκτου της «Ισθόστια» της Μόσχας.

«Περίπου στις 5.30' π.μ., της 1ης Μαΐου 1960, τελειώσα το ντύσιμό μου και πήγα στο αεροπλάνο. 'Ανέβηκα στην καμπίνα και προίμενα, πριν βάλω σε κίνηση τη μηχανή και απογειωθώ».

Έτσι αρχίζει η κατάθεση του Φράνσις Γκάρυ Πάουερς, στην ανακριτική επιτροπή της αμερικανικής Γερουσίας. Το αεροπλάνο του ξεκίνησε εκείνη την ημέρα από τη βάση του Πλεσάδερ, στο Πακιστάν. 'Η απόστολή ήταν, όπως αναφέρεται, ο ίδιος κατά την ανάκρισή του από τους Ρώσους, η φωτογράφιση εκτεταμένων περιοχών της Ρωσίας και η μαγνητική έγγραφη των κυμάτων ραντάρ, που εκπέμπονται από τις ρωσικές βάσεις της περιοχής της λίμνης 'Αράλ, Τσελιμπίνσκ, Κούρσκ, 'Αρχαγγέλου και Μουρμάνσκ. 'Επιστροφή: Στο Πλεσάδερ ή, «σε περίπτωση ανάγκης», συνέχιση της πτήσεως και προσγείωση στη Νορβηγία. 'Ύψος πτήσεως: Γύρω στις 20.000 μέτρα.

Παρόμοιες αποστολές εκτελούσαν τα είδικα αυτά αεροπλάνα εδώ και τέσσερα χρόνια (από το 1956) πάνω από τη Ρωσία. Κανείς δεν είχε μιλήσει ποτέ γι' αυτά, ένα όμως «Υ - 2» είχε συντριβή παλαιότερα κοντά στο Κίεβο και ένα άλλο σε απόσταση περίπου 110 χιλιομέτρων από τη Μόσχα. Συνολικά, περίπου δέκα παρόμοια αεροπλάνα έχουν χαθεί σε αποστολές στο εξωτερικό και έννεα σε εκπαιδευτικές πτήσεις πάνω από τις 'Ηνωμένες Πολιτείες. 'Αλλά, ως την Πρωτομαγιά του 1960, οι Ρώσοι ελάχιστα ήξεραν γι' αυτά, επειδή κ' εκείνα που είχαν πέσει στο έδαφός τους είχαν καταστραφεί τελείως, και οι πιλότοι τους είχαν κυριολεκτικά κονιορτοποιηθεί.

'Αλλά ιδού η συνέχεια της καταθέσεως του Φράνσις Πάουερς, όπως έχει έγγραφη, λέξη προς λέξη, σε μαγνητοταινία, για τη σύνταξη των πρακτικών της ανάκρισής:

Το σήμα της απογείσεως καθυστέρησε λίγο. 'Απογειώθηκα από τη βάση κι όταν έφθασα στο προβλεπόμενο ύψος, άκολουθησα την πορεία μου. 'Ο καιρός ήταν συννεφιασμένος χαμηλά και δεν μπορούσα, επί μια ώρα και παραπάνω, να βλέπω το έδαφος. Γι' αυτό παραξέκλινα δεξιά από την πορεία μου. Κοντά στη λίμνη 'Αράλ υπήρχε μία καθαρή περιοχή, όπου διώρθωσα λίγο την πορεία μου, δεν ξαναγύρισα, όμως, ακριβώς πάνω σ' αυτήν παρά μόνο όταν βρέθηκε πάλι πίσω από τα σύννεφα.

Στην περιοχή αυτή είδα δυο ούρες εξαιμίσσεως από αεριωθούμενο αεροπλάνο που, όπως κατάλαβα τη στιγμή εκείνη, ακολουθούσε πορεία παράλληλη προς τη δική μου. 'Η πρώτη ούρα είχε ακριβώς την αντίθετη κατεύθυνση προς το αεροπλάνο μου και λίγα λεπτά αργότερα υποθέτω ότι το ίδιο αεροπλάνο με προσπέρασε, ακολουθώντας τη δική μου πορεία. Δεν μπόρεσα να αντιληφθώ αν το αεροπλάνο έκανε έλιγμούς και δεν είδα ποτέ το ίδιο το αεροπλάνο, αλλά μονάχα την ούρα της εξαιμίσσεως.

Βρισκόταν πολύ χαμηλότερα από μένα. Αισθανόμουν πολύ καλά την ώρα εκείνη. Βρισκόμουν πολύ ψηλότερα από το στρώμα της ατμοσφαιράς, όπου είναι δυνατόν να σχηματισθούν ούρες εξαιμίσσεως, και δεν νομίζω ότι με είδε ποτέ το άλλο αεροπλάνο, αν τυχόν έφαχνε για μένα. Ξαναγύρισα στο σημείο αυτό πάνω από τα σύννεφα, έκανα μία διόρθωση της πορείας του αεροπλάνου μου, παίρνοντας υπ' όψη τον άνεμο, εξακολουθούσα όμως να παρεκκλίνω προς τα δεξιά. Περίπου 200 μίλια νοτίως του Σβερντλόφσκ τελείωσαν τα σύννεφα, διώρθωσα την πορεία μου και κατά την υπόλοιπη πτήση βρισκόμουν εντός πορείας.

Περίπου κατά τη στιγμή που τελείωσαν τα σύννεφα, άρχισε να διαταράσσεται η λειτουργία του αυτόματου πιλότου. 'Η κατάσταση δεν ήταν άσχημη την ώρα εκείνη και άρκεσθηκα στο να αποσυμπλέξω τον αυτόματο πιλότο. Μετά από λίγη ώρα τον συνέδεσα πάλι και εργάσθηκε για δέκα λεπτά. 'Υστερα παρουσιάσθηκε η ίδια άνωμαλία. Αυτό ξανάγινε δυο - τρεις φορές και τελικά άπεφάσισα να μη τον ξαναχρησιμοποιήσω. 'Ετσι, στα τελευταία 15, 20 ή 30 λεπτά, κυβερνούσα το αεροπλάνο με το χέρι, δίχως τον αυτόματο πιλότο.

'Η ατμόσφαιρα στην περιοχή αυτή ήταν

τελείως καθαρή και η ορατότητα εξαιρετική. Δεν είδα ούρες εξαιμίσσεως άλλων αεροπλάνων και βρισκόμουν πολύ κοντά στην κανονική πορεία μου.

Είχα φθάσει, μπορώ να πω, σε απόσταση 30 - 40 μιλίων από το Σβερντλόφσκ - ίσως, όσο μπορώ να θυμηθώ, νοτιοανατολικά από την πόλη - και έκανα στροφή περίπου 90 μοιρών. 'Υστερα ξαναγύρισα στην επομένη γραμμή πτήσεως, που μου είχε καθοριστεί.

'Η γραμμή αυτή έπρεπε να περνά πάνω από την νότια ή την νοτιοδυτική παρυφή της πόλεως. Θυμώμαι ότι είδα ένα αεροδρόμιο, που δεν ήταν σημειωμένο στον χάρτη μου.

'Αφού έκανα τη στροφή αυτή, έπρεπε να καταγράψω την ακριβή ώρα, κατά την οποία έφθασα στο συγκεκριμένο αυτό σημείο, καθώς και τις ένδειξεις των οργάνων του κινητήρος, τη θερμοκρασία των αερίων εξαιμίσσεως και πολλά άλλα στοιχεία, που δεν θυμώμαι ακριβώς τώρα. Αυτό έκανα τη στιγμή εκείνη, όταν άκουσα και αισθάνθηκα την έκρηξη.

Είχε περάσει ένα περίπου λεπτό από τη στιγμή που είχα εύθυμαρμάρει το αεροπλάνο, μετά τη στροφή.

Είναι δύσκολο να θυμηθώ τί ακριβώς αισθάνθηκα τη στιγμή εκείνη. Μπορώ να θυμηθώ ότι αισθάνθηκα, ότι άκουσα, ότι δοκίμασα μία έκρηξη. 'Εκείνο που αισθάνθηκα πάνω στο αεροπλάνο ήταν μία έλαφρή επίταξηση. Σήκωσα το κεφάλι μου πάνω από τα όργανα και, όπου κι αν κοιτάξα, φαινόταν ένα πορτοκαλί χρώμα. Δεν ξέρω αν όλος ο ούρανός ήταν πορτοκαλί ή αν έβλεπα άπλως την ανάπτυξη μιας πορτοκαλί φλόγας πάνω στο διαφανές στέγαστρο του θαλαμίσκου. Πάντως, ποτέ δεν είχα δει παρόμοιο θέαμα και είμαι βέβαιος ότι έπρόκειτο για μία έκρηξη.

Έκρηξη έξω από το αεροπλάνο

Πιστεύω ότι η έκρηξη έγινε πίσω και έξω από το αεροπλάνο. 'Αλλά δεν μπορώ να το πω αυτό με βεβαιότητα. Δεν έχω τύχει ποτέ σε αεροπλάνο που να έχω πάθει έκρηξη ο κινητήρας του ή μέσα στο οποίο να έγινε οποιαδήποτε έκρηξη. Γι' αυτό δεν ξέρω τί ακριβώς αισθάνεται κανείς σε παρόμοιες περιπτώσεις. 'Αλλά μπορεί κανείς να το αισθανθεί αυτό από τους μοχλούς ή κατά κάποιο τρόπο από το κάθισμα, και έτσι είμαι σχεδόν βέβαιος ότι η έκρηξη έγινε έξω από το αεροπλάνο.

Για λίγες στιγμές, δεν ξέρω πόσες, ο χρόνος δεν έχει έννοια σε παρόμοιες περιπτώσεις, νόμισα ότι όλα ήταν εν τάξει. Το δεξί φτερο άρχισε να χαμηλώνει, πράγμα που είναι συνηθισμένο σε ένα αεροπλάνο - να σκαμπανεάζει λίγο - και, στρέφοντας το τιμόνι, ξαναέγρα το φτερό σε όριζοντιο επίπεδο. 'Οπότε, λίγο πριν ή λίγο μετά από την όριζοντιώση αυτή, άρχισε να κλίνει προς τα κάτω, πολύ σιγά, ή μύτι του αεροπλάνου. Προσπάθησα να ξαναφέρω το αεροπλάνο στη θέση του, δεν αισθανόμουν όμως στο μοχλό καμμία αντίσταση και η μύτη του αεροπλάνου εξακολουθούσε να στρέφεται προς τα κάτω ολοένα ταχύτερα. Μου πέρασε τότε άστραπτική από το μυαλό η σκέψη ότι είχε αποσπασθεί όλοκληρο το πίσω μέρος του αεροπλάνου, επειδή τη στιγμή εκείνη αισθάνθηκα μία πολύ άποκτημ περιδίληση... Είμαι βέβαιος ότι είχαν φύγει και τα δυο φτερά... Τότε αισθάνθηκα την πολύ βίαιη περιδίληση...

Δεν είχα καιρό να κοιτάξω έξω, για να διαπιστώσω αν πραγματικά είχαν φύγει τα φτερά, γιατί η άποκτημ περιδίληση με είχε αναποδογυρίσει στην καμπίνα μου.

Η πρώτη σκέψη

Αμέσως, η πρώτη σκέψη μου ήταν να απλώσω το χέρι μου προς τους μοχλούς, που προκαλούν την ανάφλεξη των έκρηκτικών υλών, για την καταστροφή του μυστικού εοπλισμού του αεροπλάνου, και πραγματικά το άπλωσα. Δεν ξέρω αν άγγιξα ή δεν άγγιξα τους διακόπτες. Σκέφθηκα, όμως, ότι θα ήταν καλύτερα να δω, πριν χρησιμοποιήσω τους διακόπτες, αν θα μπορούσα να δω από το αεροπλάνο.

'Εξερα ότι, από τη στιγμή που θα κατέβαζα τους διακόπτες, ως τη στιγμή που θα

γινόταν η έκρηξη, θα περνούσαν 70 δευτερόλεπτα. 'Ετσι, αφού άπεφάσισα να ελέγξω αν θα μπορούσα να εγκαταλείψω το αεροπλάνο, προσπάθησα να εγκατασταθώ καλά στο έκσφενδυζόμενο κάθισμα, ώστε να είμαι σε θέση να το χρησιμοποιήσω. Σ' αυτό ειδικώς το αεροπλάνο δεν υπάρχει πολλός έλεύθερος χώρος μεταξύ των γονάτων του πιλότου και του παμπριζ και, καθώς εγώ είχα πέσει προς τα εμπρός, αν χρησιμοποιούσα τη στιγμή εκείνη το έκσφενδυζόμενο κάθισμα, θα έκανα ίσως και τα δυο μου πόδια, ακριβώς πάνω από τα γόνατα.

Δεν ξέρω πόση ώρα προσπαθούσα να δουλεύω καλά στο κάθισμα, αλλά τη στιγμή εκείνη δεν μπορούσα να σκεφθώ άλλο τρόπο για να δω από το αεροπλάνο, εκτός από το έκσφενδυζόμενο κάθισμα. Το μυαλό μου είχε κολλήσει πάνω σ' αυτή την ιδέα.

Είχα προσληθώ στο ύψομετρο, ενώ το αεροπλάνο έπεφτε και στριφογυρνούσε πολύ γρήγορα. Θυμήθηκα εκείνη τη στιγμή, ενώ βρισκόμουν σε ύψος πάνω από 34.000 πόδια (περίπου 11.000 μέτρα), τη διήγηση ενός φίλου μου, που είχε κάποτε ένα ατύχημα με ένα αεροπλάνο και που δυσκολεύθηκε να το εγκαταλείψει.

'Ο φίλος μου, όπως μου διηγήθηκε, συνέλαβε τότε την ιδέα να παύει να έπιχειρή ό,τιδήποτε, για να μπορέσει να σκεφθεί. Το ίδιο κ' εγώ, σταμάτησα να παλεύω και προσπάθησα να σκεφθώ, τότε δε για πρώτη φορά μου πέρασε από το μυαλό η ιδέα ότι θα μπορούσα απλούστατα να ανοίξω το στέγαστρο, να λύσω τη ζώνη που με συγκρατούσε στο κάθισμα και να δω έξω από το αεροπλάνο.

Τη στιγμή εκείνη είδα ότι το ύψομετρο έδειχνε 34.000 πόδια και ότι έπεφτε πολύ γρήγορα.

'Αμέσως άπλωσα το χέρι μου και άνοιξα το στέγαστρο. 'Η μία πλευρά, νομίζω η δεξιά, χαλάρωθηκε πρώτη. Με την άλλη λαδή χαλάρωθηκε ή άριστερο πλευρά και το στέγαστρο νομίζω ότι άνοιξε προς τα άριστερα... Δεν ξέρω ακριβώς... 'Απλώς χάθηκε.

Είχα ήδη τραβήξει έξω τη ζώνη εκτάκτου ανάγκης. Νομίζω ότι αυτό ήταν ένα από τα πράγματα που έκανα, όταν αισθάνθηκα τον βίαιο κλονισμό, όπως, μόλις θα άφηνα το αεροπλάνο, να έχω κατά την κάθοδό μου το απαραίτητο όξυγόνο, αλλά είχα ξεχάσει να λύσω τους σωλήνες.

'Ελυσα και τη ζώνη του καθίσματος και τινάχόμ,κα αμέσως προς τα εμπρός, ο μισός έξω από το αεροπλάνο...

Τότε προσπάθησα να γυρίσω πίσω, για να κατεβάσω τους μοχλούς καταστροφής των οργάνων. 'Αλλά δεν μπόρεσα, γιατί η δύναμη της θαρύτητος (κεντροβύτης) ήταν πολύ μεγάλη και δεν μπορούσα να τραβήξω πάνω από την κορυφή του παρ - μπιρί. Προσπάθησα να βάλω το χέρι μου κάτω από το παρ - μπιρί, όπου ήξερα ότι ήταν οι διακόπτες, αλλά πάλι δεν μπόρεσα.

Τότε, εκείνη ακριβώς τη στιγμή, γέμισε πάγο η διαφανής πλάκα της κάσκας μου. Αυτό έγινε εξ αιτίας της έπαφής με τον ψυχρό αέρα, και το μόνο που μπορούσα να δω ήταν τα «μάτια» της πλάκας μπροστά στο πρόσωπό μου. 'Εξερα ότι τη στιγμή εκείνη βρισκόμουν σε ύψος πολύ μικρότερο από τα 34.000 πόδια, αν και δεν είχα ακριβή ιδέα πόσο. Δεν μπορούσα να ξαναγυρίσω στο αεροπλάνο... Δεν ήξερα αν θα μπορούσα να λύσω ή όχι έκεινους τους σωλήνες του οξυγόνου... Δεν μπορούσα να κατεβάσω τους διακόπτες καταστροφής.

Και.. βρέθηκαν έλεύθερος

Γι' αυτό άπεφάσισα να προσπαθήσω να δω από το αεροπλάνο. 'Εκανα πολλούς χειρισμούς και τελικά άκουσα ένα «κλικ» και βρέθηκα να αιώρωμαι έλεύθερος στο κενό. Το αλεξίπτωτο άνοιξε σχεδόν αμέσως, κι αυτό μου έκανε μεγάλη εντύπωση, γιατί εγώ δεν είχα τραβήξει το σχοινί.

Τις στιγμές εκείνες ήξερασαν πολλές σκέψεις από το μυαλό μου, δεν μπορώ όμως να

τις θυμηθώ τώρα όλες. 'Αλλά θυμήθηκα ότι είχα ένα χάστί στην τσέπη μου. Τον πήρα, τον κοίταξα, τον έσχινα σε μικρά κομμάτια και τον σκόρπισα στον αέρα.

('Ο πιλότος Πάουερς περιγράφει πώς, παρά την προσπάθειά του, δεν κατάφερε να προσγειώσει το αλεξίπτωτό του σ' ένα δάσος. Τελικά, προσγειώθηκε σ' έναν αγρό, κοντά σ' ένα χωριό και περίπου δέκα μέτρα μακριά από ένα τρακτέρ. Κυκλώθηκε γρήγορα από ένα πλήθος ανδρών «και ένα σωρό παιδιά... τουλάχιστον 50 άτομα»).

Και η κατάθεση συνεχίζεται:

Οι άνθρωποι αυτοί προσπαθούσαν να μου μιλήσουν, κ' εγώ κουνούσα το κεφάλι, για να τους δείξω πώς δεν τους καταλάβαινα. 'Ενας με έδειχνε, κρατώντας ψηλά τα δυο δάκτυλα του χεριού του, και κατάλαβα ότι με ρωτούσε αν ήμασταν δυο. Κούνησα το κεφάλι μου αρνητικά, έδειξα τον εαυτό μου και ύστερα το ένα δάκτυλό μου, για να τον κάνω να καταλάβει ότι ήμουν μόνος. Κατόπιν αυτός έδειξε στον αέρα και, αφού κοίταξα κ' εγώ ψηλά, είδα κάτι που νόμισα ότι ήταν αλεξίπτωτο. 'Αλλά ήξερα ότι δεν υπήρχε άλλο αλεξίπτωτο στο αεροπλάνο ή τουλάχιστον δεν ήξερα να υπήρχε άλλο αλεξίπτωτο στο αεροπλάνο και δεν έδειξα τη στιγμή εκείνη μεγάλο ενδιαφέρον γι' αυτό το αντικείμενο. 'Αλλά κι αυτοί δεν το πούσεξαν πολύ κ' εξακολουθούσαν να μιλούν μεταξύ τους.

'Υστερα με πήραν δυο άνδρες, καζένας από το ένα χέρι, και με ώδηγησαν στο αυτοκίνητο, που είχα δει από πρωτότερα εκεί κοντά. Με έβαλαν στο μπροστινό κάθισμα του αυτοκινήτου, κοντά στον σωφέρ, και άλλος ένας κάθισε πλάι μου. Νομίζω επίσης ότι κάθισαν τρεις στο πίσω κάθισμα. Στο ίδιο αυτοκίνητο φόρτωσαν και το αλεξίπτωτο, καθώς, όπως νομίζω, και το δέμα εκτάκτου ανάγκης, που έφερα μαζί μου.

Το αυτοκίνητο ήταν μικρό και ύπολογίζω ότι χρειάσθηκε 30 λεπτά για να φθάσει στο γειτονικό μεγάλο χωριό.

('Ο πιλότος Πάουερς διηγείται έπειτα ότι τον κράτησαν στο χωριό περίπου δυο ώρες, ενώ διαφόροι εξακολουθούσαν ακόμη να φέρουν μικρά κομμάτια από τα συντρίμματα του αεροπλάνου». Τον έγδυσαν, μη αφήνοντάς του παρά μόνον τα εσώρουχα, και τον έρυσνησαν. Μία νεαρή γιατρός του επέλειψε και του έπέδεσε μεσικές άμυχες στη δεξιά κνήμη. Κατόπιν τον πήραν σ' ένα στρατιωτικό αυτοκίνητο, υπό έντολη φρούρηση, και τον μετέφεραν «σε μία αρκετά μεγάλη πόλη, που υποθέτω ότι ήταν το Σβερντλόφσκ»).

Και η κατάθεση συνεχίζεται:

'Εκεί με έρυσνησαν λεπτομερέστερα και βρήκαν την βελόνα (τη δηλητηριασμένη βελόνα που ο Πάουερς είχε στην τσέπη του, για να αυτοκτονήσει εν ανάγκη). Προσπάθησα να έπινοήσω μία ιστορία, ότι δεν ήξερα που βρισκόμουν, ότι είχα χάσει την πορεία μου. 'Αλλά μου έδειξαν τα πράγματα που είχα επάνω μου και το δέμα εκτάκτου ανάγκης, δηλαδή χάρτες της Σοβιετικής 'Ενώσεως, ρωσικά ρούβλια και πολλά άλλα είδη, που φανέρωναν το είδος της αποστολής μου.

Τότε άπεφάσισα να όκολουθίσω τις οδηγίες που είχα πάρει ναρίτερα και να τους άποκαλύψω ότι ήμουν μέλος της Κεντρικής 'Επιτροπής Πληροφοριών, καθώς και τη φύση της αποστολής μου.

'Ηταν τελείως φανερό ότι όπωσδήποτε τα ήξεραν όλα αυτά. Νομίζω ότι μείναμε εκεί περίπου 30 λεπτά. 'Εκαναν πολλά τηλεφωνήματα. 'Ηταν κάποιος εκεί που μιλούσε άγγλικά και μου υπέβαλε πολλές ερωτήσεις. 'Ετσι κατάλαβα ότι δεν θα μπορούσε να γίνη πιστευτή ή φανταστική ιστορία μου.

Φαινόταν να διδάσκουν. Τηλεφωνούσαν όλοένα, μιλούσαν μεταξύ τους, μου έδωσαν πίσω τα εσώρουχά μου και την έξωτερική στολή του πιλότου, κράτησαν όμως τη στολή με τον πεπιεσμένο αέρα. Μου έδωσαν επίσης ένα είδος υποκάμισου δίχως μανίκια και με ύποχρέωσαν να το φορέσω. Κάποιος παρουσίασε ένα ζευγάρι χειροπέδες. Μίλησαν πάλι μεταξύ τους. 'Υστερα, αυτός που κρατούσε τις χειροπέδες,

τις ξανάβαλε στην τσέπη μου και δεν μου τις φόρεσαν ποτέ. Βγήκαμε έξω και με φόρτωσαν σ' ένα μεγάλο αυτοκίνητο, τύπου λιμουζίνας, και πήγαμε στο αεροδρόμιο. Περιμέναμε πέντε λεπτά κοντά σ' ένα κτίριο, μπροστά στο όποιο στεκόταν ένα έπιδατικό αεριωθούμενο αεροπλάνο. Προχωρήσαμε προς την μπροστινή είσοδο του αεροπλάνου, όπου με ύποχρέωσαν να ανεβώ γρήγορα τα σκαλιά, και με ώδηγησαν στο μπροστινό διαμέρισμα, που είχε δέκα καθίσματα. Μαζί μου ήταν τέσσερις άνδρες, από τους όποιους τουλάχιστον ένας με στολή και άλλος ένας με πολιτικά. Οι άλλοι δυο δεν θυμώμαι τί φορούσαν. Δεν μου υπέβαλαν καμμία έρώτηση κατά την πτήση. Μου φάνηκε ότι το αεροπλάνο περίμενε ειδικά έμάς, επειδή ξεκίνησε μόλις έπιβιβάσθηκαμε. 'Από το άνοιγμα της κουρτίνας, όταν μπαινόγαμε η συνόδος, μπόρεσα να δω ότι υπήρχαν και άλλοι έπιβάτες στο πίσω διαμέρισμα. 'Ετσι πιστεύω ότι ήταν ένα αεροπλάνο της τακτικής συγκοινωνίας με τη Μόσχα.

Νομίζω ότι πετούσαμε τρεις ώρες.

Φθάσαμε στο αεροδρόμιο της Μόσχας. Περιμέναμε στο αεροπλάνο περίπου πέντε λεπτά. Με κατέβασαν γρήγορα, με έβαλαν γρήγορα σε ένα αυτοκίνητο που περίμενε και φύγαμε αμέσως. Το αυτοκίνητο είχε κουρτίνες από μέσα, που τις κρατούσαν πάντα κλειστές. Μπορούσε κανείς να βλέπει το δρόμο μέσα από τις κουρτίνες, αλλά οι αδιάβτες δεν νομίζω ότι θα μπορούσαν να δουν τους έπιβάτες του αυτοκινήτου. Με πήγαν στο κτίριο, όπου έμεινα ως τις 9 Σεπτεμβρίου.

(Στο σημείο αυτό ο πιλότος Πάουερς ύπογραμμίζει ότι, πριν τον ύποβάλουν στην κυρία ανάκριση, στη διεύθυνση της σοβιετικής άστυνομίας, στη Μόσχα, τον έκαναν την προηγούμενη νύκτα με «ένσηση» και ότι τα πρακτικά της ανάκρισής αυτής ήταν τα μόνα που δεν του έδειξαν, πριν άρχισή η δημόσια δική του. Οι «Τάιμς της Νέας 'Υόρκης» ύποστηρίζουν ότι πρόκειται για ύποδερμηκή ένωση, «πιθανώς για λόγους γενικής άνοσιας» και ότι δεν υπάρχει καμμία ένδειξη ότι έγινε χρήση όρου αληθείας ή άλλου φαρμάκου).

'Ο πιλότος Πάουερς άφηγείται το έπεισόδιο ως έξης:

Με πήγαν στη φυλακή του κτιρίου. 'Εκει με έζητσε ένας γιατρός, όχι με πολλή σχολαστικότητα. Πέρασα πολλή ώρα περιμένοντας κλειδωμένος σ' ένα δωμάτιο, που δεν είχε άλλο έπιπλο από ένα πάγκο κτισμένο στον τοίχο. 'Ο γιατρός με έζητσε εκεί. 'Υστερα περίμενα πάλι, όσωπου με πήγαν στο γραφείο ενός γιατρού. Δεν ξέρω αν ήταν ο ίδιος γιατρός που με έζητσε ή κανένας νοσοκόμος, αυτός που μου έκανε μία ένωση. Αυτό έγινε αφού βράδυασε, δεν ξέρω ακριβώς τί ώρα...

'Αμέσως με πήγαν σ' ένα κελλί και με κλείδωσαν σ' αυτό. Μου έφεραν λίγη τροφή, που δεν μπόρεσα να φάω. 'Επεισα και προσπάθησα να κοιμηθώ. Την άλλη μέρα το πρωί με άνέκριναν και, για τον ένα ή τον άλλο λόγο, η άνάκριση αυτή δεν πέρασε στα έιδίλια που είχαν γίνει για την έρευνα.

Πρόεδρος Ράσσελ: Πώς έξερετε ότι η άνάκριση αυτή δεν πέρασε στα έιδίλια;

Πάουερς: Μου είπαν ότι, κατά τον ρωσικό νόμο, θα μπορούσα να λάβω γνώση των άνακρίσεων από της δικής. Διαβάζοντας τη διωκογραφία, μία έβδομάδα περίπου από της δικής (που έγινε τον Σεπτέμβριο του 1960), είδα ότι έλειπαν τα πρακτικά μίας άνακρίσεως. Το είπα αυτό στον δικηγόρο, που μου είχε διορίσει η σοβιετική κυβέρνηση, αλλά εκείνος σηκωσε τους ώμους με άδιαφορία.

'Η πραγματική άνάκριση άρχισε το πρωί της 3ης Μαΐου (δυο μέρες μετά την αϊμαλωσία του Πάουερς) και η διάρκεια της έποικίλε. Μερικές φορές με άνέκριναν 10 - 12 ώρες την ημέρα, πολλές φορές και τη νύκτα. 'Αλλά, όσο προχωρούσε ο καιρός, οι άνακρίσεις γινόταν άραιότερες και συντομότερες, όλο δε τον

Ιούνιο δεν με άνέκριναν κατά τα Σάββατα και τις Κυριακές.

Η αυτοκτονία όχι ύποχρεωτική

Απαντώντας σε έρωτήσεις του πρόεδρου της άνακριτικής έπιτροπής γερουσιστού Ράσελ, ο πιλότος Πάουερς έκανε τις ακόλουθες διευκρινίσεις:

Τού είχε τύχει κατά την σταδιοδρομία του να άναφλεγί ένας κινητήρας αεριωθήσεως του αεροπλάνου του, ακόμη και στα «Υ-2». 'Αλλά η άνάφλεξη αυτή δεν συνοδεύεται από έκρηξη και ούτε η φλόγα έχει χρώμα πορτοκαλί. 'Η πορτοκαλί λάμψη, που είδε επάνω από το Σβερντλόφσκ, ήταν κάτι το τελείως άσυνήθιστο. 'Ηταν επίσης κάτι μακρώς διαρκείας και όχι μία στιγμιαία λάμψη. 'Ο πιλότος Πάουερς είναι βέβαιος ότι το αεροπλάνο του δεν είχε κτυπήσει. 'Αν το κτυπούσε κάτι, είναι βέβαιος ότι θα το αισθανόταν.

Στην έρώτηση αν είχε άναλάβει την ύποχρέωση να αυτοκτονήσει σε περίπτωση που θα τον αϊμαλωτίσαν, ο Πάουερς άπάντησε:

—'Ό,χι! Δεν θυμώμαι ακριβώς ποιος μου έδωσε εκείνη την (δηλητηριασμένη) βελόνα, θυμώμαι όμως ότι μου είπαν τα έξης, όταν μου την έδωσαν: «'Αν σου συμβή κάτι, αν ίσως σε βασανίσουν, θα μπορούσες να κρύψεις αυτή την βελόνα κάπου επάνω σου και αν δής ότι δεν μπορείς να άντέξεις στα βασανιστήρια, αν θέλεις την χρησιμιά σου». Γι' αυτό τον λόγο πήρα μαζί μου την βελόνα. 'Αλλά στην διάθεσή μου ήταν να μην την πάρω.

'Υστερα ο πιλότος Πάουερς διάβασε τις ακόλουθες οδηγίες που του είχαν δώσει το πρωί της άπογείσεώς του από την βάση του Πακιστάν.

«Α'. 'Αν δεν είναι δυνατή η διαφυγή και η αϊμαλωσία φαίνεται προσηκής, οι πιλότοι πρέπει να παροδίδονται χωρίς αντίσταση και να δέχονται πνεύμα συνργασίας με εκείνους που θα τους αϊμαλωτίσουν.

»Β'. Πάντα, όσον καιρό βρίσκονται αϊμαλωτοι, οι πιλότοι πρέπει να φέρωνται με άξιοπρέπεια και να τηρούν στάση σεβασμού άπέναντι των άνωτέρων τους.

»Γ'. Διευκρινίζεται ότι οι πιλότοι είναι τελείως έλεύθεροι να πούν όλη την αλήθεια για την άποστολή τους, πλην όρισμένων λεπτομερειών σχετικών με τα χαρακτηριστικά του αεροπλάνου τους. Συνιστάται στους πιλότους να παρουσιασθούν ως πολίτες, να παραδεχθούν ότι είχαν υπηρετήσει παλαιότερα στην πολεμική άεροπορία και ότι τώρα υπηρετούν με συμβόλαιο στην Κεντρική 'Υπηρεσία Πληροφοριών — τέλος να μην άποπειραθούν να διαφεύσουν την φύση της άποστολής τους».

Στην έρώτηση για την μεταχείριση που του έπεφύλαξαν οι Ρώσοι, ο πιλότος Πάουερς δήλωσε ότι βρήκε την μεταχείριση αυτή καλύτερη από ό,τι περίμενε. 'Επίσης αφού άμολόγησε την ένοχη του βρήκε έπικειχη την πεινή της φυλακίσεως των 10 έτών που του έπεφύλαθη. Αυτός φοβόταν ότι θα τον έκτελούσαν.

Στην λεπτομερή άνάκρισή του από την Κεντρική 'Υπηρεσία Πληροφοριών, ο πιλότος Πάουερς είπε ότι η άνάκριση του στην Μόσχα δεν ήταν έντονη. 'Αντίθετα μάλλον ήταν άπληλαγμένη φυσικής βίας και έχθρικού πνεύματος. Αυτό του έδωσε την ένοχη του και δεν έδειχνε μεταμέλεια, θα καταδικαζόταν ίσως σε θάνατο. Μετά την καταδίκη του το έκαναν περιόδικές άνακρίσεις, γενικά δε του φέρθηκαν καλά, τον έτρεφαν καλά, και όταν χρειαζόταν του παρείχαν ιατρική περίθαλψη.

Η άπόφαση της Κ. Υ. Π.

Η άμερικανική Κεντρική 'Υπηρεσία Πληροφοριών έξέδωσε, μετά την άνάκριση του πιλό-

"Γνώμη"

ΕΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ

1962

ΕΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΒΕΤΙΚΗΣ ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑΣ ΜΠΙΝΑΚΑ

Οι δοντιάτροι όλου του κόσμου ξέρουν γιατί συνιστούν την Έλβετική οδοντόκρεμα Μπινάκα.

Περιέχει ISATROL που διαλύει την πέτρα των δοντιών και έχει το πιο εύχρηστο και λεπτό άρωμα.

Binaca

CIBA - Από το 1884 εις την υπηρεσίαν της υγείας σας.
Η Μπινάκα είναι προϊόν της CIBA.

Ο ΦΑΚΕΛΟΣ Υ - 2

του Πάουερς, περιληπτική ανακοίνωση, στην οποία αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Από όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες, η γνώμη της ανακριτικής επιτροπής, που εξέτασε την υπόθεση Πάουερς, καθώς και του διευθυντού της Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, που έμελετο προσεκτικά την εκθεση της ανακριτικής επιτροπής, είναι ότι ο Πάουερς ανταποκρίθηκε στους όρους του συμβολαίου του, στις οδηγίες τις σχετικές με την αποστολή του και στις υποχρεώσεις του ως Αμερικανού, υπό τις συνθήκες στις οποίες δρέθηκε.

»Πρέπει να τονισθεί ότι ειδικοί μηχανικοί της αεροδυναμικής και της αεροναυτικής, που μελέτησαν προσεκτικά την περιγραφή του επεισοδίου από τον Πάουερς, κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι ένα αεροπλάνο «Υ-2», που έπληγη, όπως αναφέρει ο πιλότος, θα πέσει περίπου κατά τον τρόπο που διηγήθηκε.

»Συνεπώς, θα καταβληθεί στον κ. Πάουερς το ποσόν των 50.000 δολαρίων (1.500.000 δραχμές), που του οφείλεται σύμφωνα με το συμβολαίο του.

Οι διαπραγματεύσεις

Στις διαπραγματεύσεις, που ώδηγησαν στην ανταλλαγή του Φράνσις Πάουερς με τον Ρώσο κατάσκοπο Ρούντολφ Άμπελ, η κεντρική φυσιογνωμία υπήρξε ο δικηγόρος Τζαίημς Ντόνοβαν, από την Νέα Υόρκη.

Ο κ. Τζαίημς Ντόνοβαν είχε διορισθεί αὐτεπαγγέλτως δικηγόρος του Άμπελ, από το δικαστήριο που τον δικάζε και, όταν το 1957 ζητούσε να μην επιβληθεί η ποινή του θανάτου στον πελάτη του, είχε αναφέρει ανάμεσα στα άλλα επιχειρήματά του ότι «θα ήταν δυνατόν στο προσέχον μέλλον να συλληφθεί από τους Σοβιετικούς ένας Αμερικανός αντίστοιχου βαθμού ή ένας Σύμμαχος» και ότι «σε παρόμοια περίπτωση, μια ανταλλαγή κρατουμένων θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι θα συνέφερε». «Ηνωμένες Πολιτείες».

Πριν από ένα χρόνο περίπου, ο κ. Ντόνοβαν πήρε ένα γράμμα από το Ανατολικό Βερολίνο, από κάποια που ισχυριζόταν ότι ήταν η γυναίκα του Άμπελ και που ρωτούσε για τις δυνατότητες άπομνημης χάριτος ή μειώσεως της ποινής του καταδικασμένου σε ισόβια δεσμά κατασκόπου. Η επίσημη απάντησή ήταν αρνητική, αλλά ανεπισημώς ο κ. Ντόνοβαν παρωτρύνθηκε να εξετάσει το ενδεχόμενο ανταλλαγής του Πάουερς με τον Άμπελ.

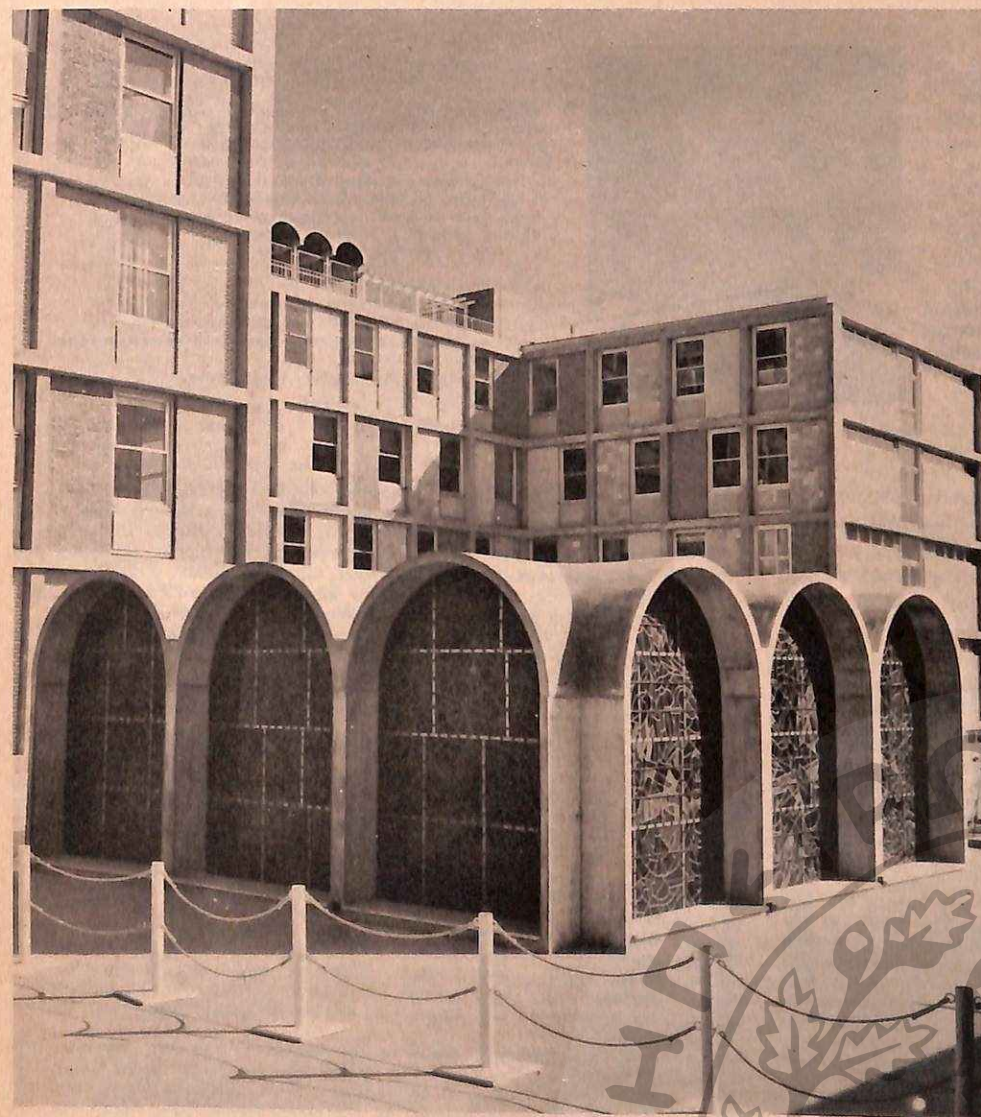
Ο Αμερικανός δικηγόρος συνέχισε την αλληλογραφία του με την φερόμενη ως Κα Άμπελ και, κατά τα τέλη Ιανουαρίου, οι διαπραγματεύσεις είχαν προχωρήσει τόσο, ώστε ο κ. Ντόνοβαν μπόρεσε να φύγει για το Ανατολικό Βερολίνο, με την πλήρη συγκατάθεση της κυβερνήσεως Κέννεντυ.

Οι τελευταίες διαπραγματεύσεις έγιναν στη σοβιετική προεδρία του Ανατολικού Βερολίνου.

Όταν, επιτέλους, υπεγράφη η συμφωνία, ο πρόεδρος Κέννεντυ κατήγγειλε με διάταγμα το υπόλοιπο της ποινής του Άμπελ και διέταξε άμεσα την μυστική μεταφορά του στο Βερολίνο, ενώ από την άλλη πλευρά οι Ρώσοι μετέφεραν εκεί τον Φράνσις Πάουερς.

Πέντε λεπτά μετά την ανταλλαγή, η είδηση μετεδίδετο από τον Αμερικανό Οίκο. Οι Ρώσοι ανακοίνωσαν λίγο αργότερα την απελευθέρωση του Πάουερς, δεν έκαναν όμως κανένα λόγο για τον κατάσκοπο Άμπελ, ο οποίος εξακολουθεί να είναι άνυπαρκτος για την Σοβιετική Ένωση.

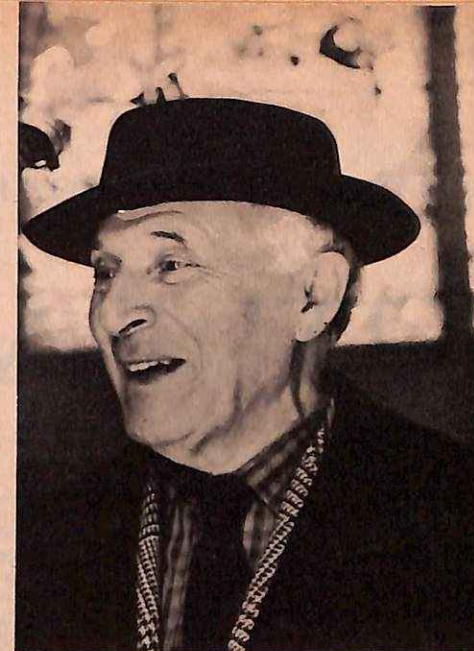
ΟΙ 12 ΦΥΛΕΣ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ ΣΕ «ΒΙΤΡΩ», ΤΟΥ ΣΑΓΚΑΛ

(Φωτ. Camera Press)

ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ Κέντρο του Αϊν Κερέμ, στην Ιερουσαλήμ, βρίσκεται η μικρή συναγωγή — άσυμπλήρωτη ακόμη —, την οποία στόλισε ο Μάρκ Σαγκάλ με δώδεκα μεγάλα «βιτρώ». Ο καλλιτέχνης προσφέρθηκε να σχεδιάσει και την Κιβωτό της Διαθήκης για την συναγωγή.

ΣΤΑ ΠΕΡΙΧΩΡΑ της Ιερουσαλήμ υψώνεται το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Χαντασσά, ένα ακόμη δείγμα της μεγάλης πολιτιστικής προσπάθειας που καταβάλλεται στο νεοσύστατο κράτος. Η συμβολή των Ισραηλιτών του εξωτερικού είναι, βέβαια, σημαντική, αλλά κ' η δραστηριότητα των κατοίκων αξιολογείται.

ΜΑΡΚ ΣΑΓΚΑΛ. Έδήλωσε ότι προτίθεται να αναλάβει και άλλα καλλιτεχνικά έργα για το Ισραήλ, «αν θα έχω τη δύναμη και την εμπνευση».

Σε μια επίσημη τελετή, που έγινε τελευταία στη συναγωγή του Ιατρικού Κέντρου του Εβραϊκού Πανεπιστημίου, στο Αϊν Κερέμ, εγκαινιάστηκαν τα 12 «βιτρώ», που φιλοτέχνησε ο διάσημος ζωγράφος Μάρκ Σαγκάλ. Η τελετή κανονίστηκε να γίνει μεσημέρι, έτσι που τα πολύχρωμα παράθυρα να λάμπουν σε όλη τη μεγαλοπρέπειά τους, φωτισμένα από τον δυνατό ήλιο. Η μικρή συναγωγή ήταν γεμάτη από ένα έκλεκτο πλήθος προσκεκλημένων, που είχαν πάει για να ακούσουν και να χαιρετήσουν τον Σαγκάλ. Ο καλλιτέχνης τους μίλησε γαλλικά και κατόπιν έβγαλε ένα μικρό λόγο σε γίντις.

Τους είπε πως στα παράθυρα αυτά, που παρουσιάζουν τις 12 φυλές του Ισραήλ, προσπάθησε να εκφράσει όλη την τραγωδία και τον ηρωισμό των Εβραίων δια μέσου των αιώνων, και πως στη δημιουργία του εμπνεύστηκε από την τέχνη των αρχαίων σημιτικών λαών.

Μεταξύ των προσκεκλημένων ήταν ο κ. και η Κα Άρθουρ Γκρήνγουολντ, από την Νέα Υόρκη, οι οποίοι είχαν δωρήσει 10.000 δολάρια για ένα από τα παράθυρα — για το παράθυρο της φυλής του Βενιαμίν.

Τώρα, οι μηχανικοί του Ιατρικού Κέντρου μελετάνε την κατασκευή διαφόρων έργων για την προστασία των πολυτίμων «βιτρώ», που από το έξω μέρος της συναγωγής εφάπτονται του εδάφους.

ΕΤΣΙ ΕΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗ ΤΟ ΣΥΜΠΑΝ

ΤΟ ΑΦΑΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ο Ράϋμοντ Άρθουρ Λύττον, Άγγλος αστρονόμος, μαθηματικός και άστροφυσικός, είναι έταίρος του Κολλεγίου Σαϊντ Τζών, του Καϊμπριτζ. Είναι γνωστότερος ως ένας από τους τέσσερις «Νεαρούς Τούρκους» της Νέας Κοσμολογίας που, κατά την τελευταία είκοσαετία, άντετάχθηκαν στις παραδοσιακές επιστημονικές αντίληψεις περί Σύμπαντος. Ο δρ Λύττον μετεκλήθη στην Αμερική, για ένα διάστημα, ως ειδικός σύμβουλος των έρευνών του Διαστήματος.

ΚΑΤΑ ΤΟΝ δρ ΛΥΤΤΑΤΟΝ:

«Γνωρίζουμε ότι η Γη έχει παρελθόν περίπου 5.000.000.000 ετών και ότι ο Ήλιος... είναι ηλικίας ολιγώτερον των 10.000.000.000 ετών».

«Ενώ άλλοτε ένομιζετο ότι οι πλανήτες σχηματίζονταν μόνον ως αποτέλεσμα μίας σπανιότατης συρροής συμβάντων... σήμερα υπάρχει η τάση να θεωρούνται ως τελείως συνήθη αντίκείμενα».

«Το ήλιακό σύστημα δεν μπορεί να υφίσταται επ' άπειρον. Άργα ή γρήγορα η Γη θα καταστή άκατοίκητη, γιατί ο Ήλιος, τελικά, κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο, θα πάψει να ακτινοβολή και να συντηρή τους κατάλληλους δρους».

η προσπάθεια του ανθρώπου να κατακτήσει το Διάστημα έχει αυξήσει το γενικό ενδιαφέρον για τον κόσμο που βρίσκεται έξω από τον πλανήτη μας. Από τις έκδοχές που διατυπώνονται για την γένεση του ήλιακού μας συστήματος, μπορούν να συναχθούν συμπεράσματα αν υπάρχουν στο Σύμπαν και άλλα όμοια συγκροτήματα και αν μπορεί να αναπτυχθεί και να διατηρηθεί και σ' αυτά ζωή, και μάλιστα σκεπτόμενη ζωή. Το δημοσιευμένο άρθρο του Άγγλου αστρονόμου, μαθηματικού και άστροφυσικού κ. Ράϋμοντ Άρθουρ Λύττον, γνωστού ως ενός από τους προοδευτικότερους «κοσμολόγους» της εποχής μας, δίδει, μαζί με μια ύπεροχη περιγραφή του πλανητικού μας συστήματος, μια άκρως ενδιαφέρουσα ανάλυση των τελευταίων θεωριών για την γένεσή του.

Η αντίληψη που είχε ο άνθρωπος για το περιβάλλον του, για τη Γη του, για τους γειτονικούς του πλανήτες, για τον ζωοδότη του Ήλιο, που όλα μαζί αποτελούσαν το ήλιακό σύστημα, άλλαξε ριζικά κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Οι σύγχρονοι επιστημονικοί λογισμοί, η νέα τεχνική της παρατηρήσεως, η διεύρυνση του Διαστήματος επιτρέπουν το συμπέρασμα ότι το έρμηκο καταφύγιό μας μπορεί να μην είναι μοναδικό και τυχαίο φαινόμενο, όπως ένομιζετο άλλοτε, αλλά ένα από τα εκατομμύρια συσπειρώσεων ύλης και ζωής, που μπορούν να επαναλαμβανώνται επ' άπειρον στο Σύμπαν.

Τα γνωστά στοιχεία του μεγαλύτερου αυτού μυστηρίου της επιστήμης, αν και άνεπαρκή, μπορούν να στηρίξουν ώριμους εκπληκτικές υποθέσεις για τη γένεση του κόσμου μας και για την ύπαρξη παρομοίων συγκροτημάτων κάπου άλλου στο Σύμπαν. Οι ασχολούμενοι με την κοσμολογία μοιάζουν με τον ντέκτειβ που φθάνει στη σκηνή πολύ μετά το έγκλημα, όποτε πολλά ίχνη και τεκμήρια έχουν χαθεί. Στην περίπτωση του ήλιακού μας συστήματος, η βαθμιαία εξέλιξη μπορεί να έφερε μεγάλες μεταβολές, σε σημείο ώστε ελάχιστα από τα σημερινά στοιχεία να είναι πρωτόγονα. Άλλο εμπόδιο για τη λεπτομερή έρευνα του ήλιακού μας συστήματος είναι οι τεράστιες αποστάσεις, που χωρίζουν τη Γη από τους άλλους πλανήτες. Ο Ζεύς, όταν βρίσκεται κοντύτερα στον πλανήτη μας, απέχει 400 εκατομμύρια μίλια και οι γνώσεις μας για αυτόν έχουν πηγή τις ελαφρές διαφορές των αντανάκλασεων του ήλιακού φωτός από τα άνωτερα στρώματα της παχιάς ατμόσφαιρας του. Το ίδιο ισχύει και για τον Κρόνο, που απέχει διπλάσια, και για τους ακόμη μακρινότερους Ουρανό και Ποσειδώνα. Από τους κοντινούς πλανήτες, η Άφροδίτη είναι μονίμως σκεπασμένη με σύννεφα. Μόνον οι μικροί πλανήτες Έρμης και Άρης μας παρουσιάζουν στερεές επιφάνειες, η παρατήρηση όμως του Έρμη δυσχεραίνεται επειδή βρίσκεται πολύ κοντά στον Ήλιο.

Άλλά ποιά είναι η χρησιμότητα της γνώσεως του άνωτέρου κοσμικού παρελθόντος; Και κατά τί μπορεί να μας ενδιαφέρει το πώς άρχισε το Σύμπαν;

Πρώτον, επειδή κάθε θεωρία για το γενεσιακό πρόβλημα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψη όλα τα στοιχεία του σημερινού ήλιακού συστήματος. Και, για να είναι η θεωρία αυτή ακριβής, πρέπει να στηριχθεί σε πλήθος άλλων στοιχείων, πέραν εκείνων που είναι τώρα γνωστά. Στο όλο πρόβλημα υπάρχει επίσης η ίδια επιστημονική πα-

ρορμήσεως, που πηγάζει από την πεποίθηση ότι θα είναι δυνατόν να θεωρηθεί το ήλιακό σύστημα ως το προϊόν φυσικών δυνάμεων. Δεν υπάρχει πραγματικά αμφιβολία για το ότι το ήλιακό μας σύστημα έχει κάποια αρχή, κάποια προέλευση, επειδή ξέρομε ότι η Γη έχει ένα πεπερασμένο παρελθόν πέντε δισεκατομμυρίων ετών και ότι ο Ήλιος, όπως ποκύπτει από την παρούσα σύνθεσή του, έχει πιθανώς τα ήλίκια μικρότερη των δέκα δισεκατομμυρίων ετών. Τρίτος σημαντικός λόγος είναι το ότι χρειάζεται κάποια αξιόπιστη θεωρία για την προέλευση του ήλιακού μας συστήματος, πριν αρχίσουμε να συζητούμε στα σοβαρά αν υπάρχουν άλλα πλανητικά συστήματα, ίσως με τις δικές μας μορφές ζωής.

Μία περιοδεία στο ήλιακό σύστημα

Πριν εξετάσουμε τις διάφορες θεωρίες για την αρχή, ας ριξίμε μια ματιά στις ιδιομορφίες του ήλιακού συστήματος, που θα μας δώσουν ίσως μερικά κλειδιά για τη λύση του προβλήματος της αρχής. Κοντύτερα στον Ήλιο είναι ο μικρότερος πλανήτης, ο Έρμης, που διαγράφει την τροχιά του σε 88 ημέρες —το έτος του— και κάνει κατά τον ίδιο χρόνο μία περιστροφή γύρω από τον άξονά του, παρουσιάζοντας έτσι στον Ήλιο πάντα την ίδια πλευρά. Η φωτιζόμενη αυτή επιφάνεια διατηρεί πάντα θερμοκρασία 400 σχεδόν βαθμών Κελσίου, αρκετή για να λειώνει το μολύβι και να μην επιτρέψει τη δημιουργία ατμοσφαιρας. Η Έλξη του Ήλιου θα έχη επιδραδύνει την περιστροφή του Έρμη, που άλλοτε θα γύριζε ίσως ταχύτερα περί τον άξονά του.

Και ο έπόμενος πλανήτης, η Άφροδίτη, που από μερικών απόψεων είναι ο δίδυμος της Γης, περιστρέφεται επίσης άργα και χρειάζεται τουλάχιστον 2-3 εβδομάδες για να συμπληρώσει το ημερονύκτιό της. Η άκοιδής ταχύτης της περιστροφής της Άφροδίτης δεν είναι γνωστή, επειδή η ατμόσφαιρά της είναι πάντα συννεφιασμένη και έτσι δεν είναι ορατό από τη Γη κανένα σημείο της επιφανείας της που θα μπορούσε να χρησιμεύσει για την επίσημανση της κινήσεως. Και στην περίπτωση αυτή το φρένο της παλιρροϊκής ένεργείας επιδραδύνει την περιστροφή του πλανήτη, ειδικότερα όμως για την Άφροδίτη υποτίθεται ότι η παλιρροϊκή Έλξη του Ήλιου θα ένισχυθηκε από την Έλξη ενός δορυφόρου —ίσως του Έρμη—, που ύστερα διέφυγε από την τροχιά του.

Ξεπερνώντας τη Γη μας, φθάνουμε στον Άρη, τον τελευταίο από τους τέσσερις λεγόμενους γήινους πλανήτες. Αν και η μάζα του είναι μόνο το ένα ένατο της μάζας της Γης, η μεγαλύτερη απόστασή του από τον Ήλιο του δίνει την ικανότητα να διατηρή μια αραία ατμόσφαιρα. Η πιθανή ύπαρξη ιχνών υδρατμών και ίσως —πράγμα ακόμη λιγώτερο πιθανό— ρευστών στην ατμόσφαιρα αυτή στηρίζει τις ελπίδες για την ύπαρξη ζωής στον Άρη. Αμέσως πίσω από την τροχιά του Άρως βρίσκεται μια ζώνη άστεροειδών, διαστάσεων από μικρού πλανήτη διαμέτρου 500 μιλίων, μέχρι ίσως μικρών μορίων σκόνης. Αν και μυριάδες από τα σωματίδια αυτά κινούνται σε τροχιά και κατά τη διεύθυνση των πλανητών, η συνολική μάζα τους δεν ξεπερνά το ένα χιλιοστό της μάζας της Γης.

Το μεγαλύτερο μέρος της μάζας του ήλιακού συστήματος είναι συγκεντρωμένο στους τέσσερις μεγάλους εξωτερικούς πλανήτες — Δία, Κρόνο, Ουρανό και Ποσειδώνα. Ο Ζεύς έχει το 1)1.000 της μάζας του Ήλιου, ο Κρόνος είναι περίπου το ένα τρίτο της μάζας του Διός, και οι Ουρανός και Ποσειδών έχουν το 1)20 περίπου της μάζας του γιγαντιαίου αυτού πλανήτη. Η τεράστια περιστροφική τα-

χύτης του Διός, που φθάνει στον Ίσημερινό του τις 30.000 μίλια την ώρα —έναντι 1.000 μιλίων της Γης— του δίνει ημερονύκτιο δέκα ωρών και τον συμπιέζει στους πόλους. Η παραμόρφωση αυτή διευκολύνεται και από το ότι ο Ζεύς είναι κατά 90% υδρογόνο, ότι η πυκνότης του είναι μόλις μεγαλύτερη από την πυκνότητα του νερού και ότι δεν διαθέτει παρά μονάχα ένα μικρό κεντρικό στερεό πυρήνα.

Ο Ζεύς έχει δώδεκα Σελήνες, από τις οποίες οι τέσσερις μεγαλύτερες άνεκαλύφθηκαν από τον Γαλιλαίο, με το πρώτο αστρονομικό τηλεσκόπιο. Η μεγαλύτερη, πόλι, από τις Σελήνες αυτές έχει σχεδόν τη μισή διάμετρο της Γης και έχει τόσο μικρό ειδικό βάρος, ώστε θα μπορούσε να επιπλεύσει σ' έναν από τους ώκεανούς μας. Τρεις από τις Σελήνες του Γαλιλαίου κυνηγούν ή μία την άλλη γύρω στον πλανήτη, με ρυθμισμένες ακριβέστατα ταχύτητες. Ο δεύτερος και ο τρίτος δορυφόρος έχουν ακριβώς τη μισή γωνιακή ταχύτητα του έσωτερικού γείτονά τους. Μια ένδιαφέρουσα συνέπεια της αρμονίας αυτής είναι ότι και οι τρεις Σελήνες δεν μπορούν να εκκλιθούν ταυτόχρονα από τον πλανήτη τους, ως προς τη Γη.

Ο Κρόνος, που απέχει περί τα 900 εκατομμύρια μίλια από τον Ήλιο, βρίσκεται περίπου στο ένα τέταρτο της απόστασεως από τα γνωστά όρια του ήλιακού συστήματος. Κάπως μικρότερος από τον Δία, αλλά δεκαπλάσιος της Γης, έχει τη μικρότερη μέση πυκνότητα από όλους τους πλανήτες και αποτελείται κατά το μέγιστο μέρος του από υδρογόνο, που είναι το ελαφρότερο στοιχείο. Ο περίφημος δακτύλιος του βρίσκεται στο επίπεδο του Ίσημερινού του και είναι τόσο λεπτός, ώστε δεν φαίνεται και με τα μεγαλύτερα τηλεσκόπια, όταν στρέφεται οριζόντια προς τη Γη. Μερικές ζώνες του δακτυλίου, που μπορεί να είναι «πυκνότητες ενός μορίου», είναι λιγότερο φωτεινές από άλλες, πράγμα που σημαίνει ότι στις ζώνες αυτές υπάρχουν λιγώτερα μόρια. Υπάρχει επίσης στον δακτύλιο μία διακοπή, που την προκαλεί έμμεσα ο Τίταν, ο μεγαλύτερος δορυφόρος του Κρόνου. Από υπολογισμούς και παρατηρήσεις προκύπτει ότι ο δακτύλιος του Κρόνου αποτελείται από λεπτά στερεά σωματίδια, που καθένα κινείται ανεξάρτητα πάνω σε τροχιά γύρω στον πλανήτη, σαν μία μικροσκοπική Σελήνη. Ο Κρόνος έχει έννεα μεγάλους δορυφόρους ή Σελήνες, μία από τις οποίες περιστρέφεται ανάποδα, πράγμα που έρμηνεύεται ως συνέπεια μεταγενέστερης δημιουργίας της ή αίσχμαλωσης της από κάποιο άλλο σύστημα. Η θερμοκρασία του Κρόνου είναι περίπου 20 βαθμούς χαμηλότερη από τη θερμοκρασία της ορατής επιφανείας του Διός, που φθάνει τους 100 - 150 βαθμούς κάτω του μηδένος.

Ο έπόμενος πλανήτης Ουρανός είναι τετραπλάσιος της Γης και απέχει 1.783.000.000 μίλια από τον Ήλιο. Μόλις ορατός με γυμνό όφθαλμο, μας παρουσιάζεται με το τηλεσκόπιο σαν μία υποπράσινη κηλίδα. Η περίοδος περιστροφής περί τον άξονά του είναι περίπου 10 ώρες. Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του είναι ότι ο άξονάς του είναι πλάγιος, ενώ οι υπόλοιποι πλανήτες περιστρέφονται σχεδόν όρθιοι, καθώς διαγράφουν την τροχιά τους γύρω από τον Ήλιο. Αφού ο Ουρανός χρειάζεται περίπου 84 χρόνια για να διαγράψει μία τροχιά, κάθε μία από τις δύο εποχές ο Ήλιος λάμπει ψηλά πάνω από τις πολικές περιοχές του. Οι φωτιζόμενες επιφάνειες του Ουρανού έχουν θερμοκρασία 125 βαθμών υπό το μηδέν.

Έτος που διαρκεί 165 χρόνια

Ο Ουρανός, που άνεκαλύφθη το 1781, έπρόδωσε την παρουσία του Ποσειδώνος, εκφεύγοντας από την υπολογισμένη τροχιά του. Όταν υπελόγησαν τις διαταραχές που προέρχονται από όλους τους γνωστούς πλανήτες, οι επιστήμονες της εποχής κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι κάποιο άγνωστο σώμα θα έπηρεάζει την πορεία του Ουρανού. Δύο νεαροί μαθηματικοί, ο Γάλλος Λεβερριέ και ο Άγγλος Άνταμς, καταπίστηκαν με το αίνιγμα αυτό και, άργότερα, το 1846, ο Γερμανός άστρονόμος Γιόχαν Γκάλλε, στηριζόμενος στους υπολογισμούς τους, άνεκαλύψε τον Ποσειδώνα.

Έχοντας περίπου τις διαστάσεις του Ουρανού, ο Ποσειδών βρίσκεται περίπου ένα δισεκατομμύριο μίλια μακρύτερα από τον Ήλιο και το έτος του διαρκεί 165 χρόνια. Το μακρύ αυτό άργό ταξίδι θα τον ξαναφέρει το 2011 στο σημείο όπου τον είδε για πρώτη φορά ανθρώπινω μάτι. Ο Ποσειδών είναι ίσως ένα στερεό σώμα, που περιβάλλεται από παχύ στρώμα αερίων, παγομένων και συμπίεσμένων σε μέγιστη πυκνότητα και κάτω από την ορατή επιφάνεια του πλανήτη. Ένας από τους δυο δορυφόρους του, ο Τρίτων, είναι κάπως μεγαλύτερος από την Σελήνη μας και κινείται ανάποδα γύρω στον πλανήτη. Το περίεργο αυτό φαινόμενο μπορεί να έξηγηθεί, αν υποτεθεί ότι ο μακρινότερος από τους πλανήτες, ο μικρός Πλούτων, ήταν κι αυτός κάποτε δορυφόρος του Ποσειδώνος. Μπορεί, δηλαδή, να αποδειχθεί ότι, αν μία παλιρροϊκή δύναμη έφερε αρκετά κοντά τις τροχίες των δυο δορυφόρων, ο Πλούτων θα μπορούσε να αποκτήσει τάση

ταχύτητα, ώστε να διαφύγει από το σύστημα του Ποσειδώνος, ενώ ο Τρίτων θα ανέστρεφε την αρχική πορεία του γύρω στον πλανήτη του.

Η έξηγήση αυτή ένισχύθηκε τελευταία από την άνεκαύση ότι ο Πλούτων έχει ημερονύκτιο διάρκειας έξ ημερών, πράγμα που είναι εύνοητο για ένα δορυφόρο που στρέφει πάντοτε το μέτωπό προς τον πλανήτη του, όπως η Σελήνη προς τη Γη. Το φαινόμενο αυτό θα προεκληθεί από την ίδια παλιρροϊκή δύναμη, πολύ πριν ο Πλούτων αποβληθεί από το σύστημα του Ποσειδώνος. Και η ταχύτης αυτή έμεινε ύστερα άμετάβλητη, επειδή ο Ήλιος είναι πολύ μακριά, ώστε να μπορεί να έπενεργήσει σαν φρένο πάνω στον καινούργιο πλανήτη.

Για τον Πλούωνα γνωρίζομε ελάχιστα, εκτός του ότι είναι πολύ μικρότερος από τη Γη. Η έλλειπτική τροχιά του πλανήτη αυτού, που διασταυρώνεται με την τροχιά του Ποσειδώνος, τον φέρει μία φορά κάθε 247 χρόνια γύρω από τον Ήλιο σε μία απόσταση 3.666.000.000 μιλίων από το κέντρο του συστήματός μας. Από τον Πλούωνα ο Ήλιος θα φαίνεται σαν ένα εξαιρετικά λαμπρό άστρο, όχι όμως σαν δίσκος. Μία άκτινα φωτός, με ταχύτητα 700 εκατομμυρίων μιλίων την ώρα, θα χρειάζεται παραπάνω από πέντε ώρες για να φθάσει στο τελευταίο αυτό προεκχωρημένο φυλάκιο του ήλιακού συστήματος, ενώ για να φθάσει στη Γη από τον Ήλιο δεν χρειάζεται παρά μόνο όκτω λεπτά. Από τον Πλούωνα, η ίδια άκτινα, θα χρειάζονταν περίπου τέσσερα χρόνια και τρεις μήνες για να φθάσει στο γειτονικότερο γνωστό μας «σύστημα», στον άστέρα Άλφα Κένταυρος. Άλλά δεν υπάρχει τηλεσκόπιο τόσο δυνατό, ώστε να μπορεί να διαπιστωθεί αν το άστρο αυτό έχη πλανήτες.

Αν και το μυαλό και η φαντασία άδυνατούν να συλλάβουν τους δγκους και τις αποστάσεις που μας άπασχολούν στο προκειμένο, θα μπορούμε να αντιληφθούμε τις αναλογίες με το άκόλουθο «πλάνο», που συνοιστούσε τον περασμένο αιώνα ο Άγγλος άστρονόμος σερ Τζών Έρσολ στους μαθητάς του:

Στο κέντρο ενός επιπέδου άγρου τοποθετούμε μία σφαίρα διαμέτρου 60 εκατοστών, που θα αντιπροσωπεύει τον Ήλιο. Ο Έρμης θα αντιπροσωπεύεται από έναν σιναπόπορο και θα κινείται σε μία τροχιά διαμέτρου 50 μέτρων. Η Άφροδίτη θα είναι σαν ένα μπιζέλι και η τροχιά της θα έχη διάμετρο 86 μέτρων. Η Γη επίσης θα είναι σαν ένα μπιζέλι και η τροχιά της θα έχη διάμετρο 131 μέτρων. Ο Άρης θα είναι σαν ένα μεγάλο κεφάλι κοφίτσας και η τροχιά του θα έχη διάμετρο 184 μέτρων. Ο Ζεύς θα είναι ένα μέσου μεγέθους πορτοκάλι και η διάμετρος της τροχιάς του θα άνέρχεται σε 800 περίπου μέτρα. Ο Κρόνος θα είναι ένα μικρό πορτοκάλι και η διάμετρος της τροχιάς του σχεδόν 1.300 μέτρα. Ο Ουρανός θα είναι σαν ένα μεγάλο κεράσι και η διάμετρος της τροχιάς του περίπου 2½ χιλιόμετρα. Ο Ποσειδών θα είναι σαν ένα μεγάλο διαμάνκηνο και η διάμετρος της τροχιάς του περίπου τέσσερα χιλιόμετρα. Τέλος, με την ίδια κλίμακα, ο Πλούτων θα είναι σαν ένα μπιζέλι και το μήκος της έλλειπτικής τροχιάς του 4.800 μ., ενώ το περίπλο της τροχιάς αυτής (το πλησιέστερο σημείο προς τον Ήλιο) θα είναι τρία περίπου χιλιόμετρα.

Καταστροφές και έκρήξεις

Από τότε που ο άνθρωπος άσχεσε να εξετάζει τον έναστρο ουρανό, διατυπώνονται διάφορες έξηγήσεις για το πώς έφθασε στη σημερινή μορφή του το ήλιακό συγκρότημα. Άλλά δεν μπορεί να γίνη λόγος περί συστημικών θεωριών, παρά μόνον από την έποχή του Γάλλου μαθηματικού Λαπλάς και της θεωρίας του περί νεφέλης, που διατύπωσε το 1796.

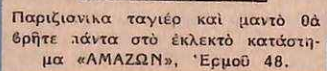
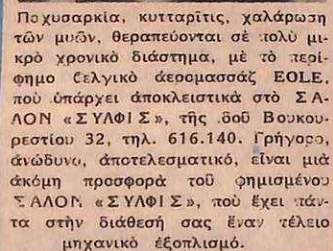
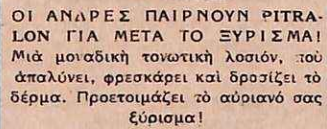
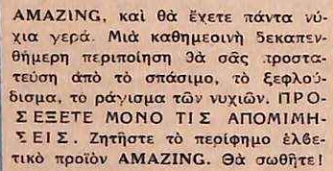
Κατά τη θεωρία αυτή, η ύλη του ήλιακού συστήματος ήταν διασκορπισμένη σε μία άμορφη αραή νεφέλη, που άρχισε σιγά - σιγά να συμπυκνώνεται και να περιστρέφεται όλοένα ταχύτερα, αφήνοντας στο περιβάριο της διαδοχικούς δακτυλίους ύλης, που είχαν να υπομεινουν ταυτόχρονα τις τομερές σε ένταση αντίθετες επιδράσεις της εξωτερικής κεντροόφυγας δυνάμεως και της έσωτερικής έλξεως της βαρύτητας της υπόλοιπης νεφέλης. Με την πάροδο του χρόνου, κάθε δακτύλιος συμπυκνώθηκε άκόμη περισσότερο και σχημάτισε έναν πλανήτη. Στη διαδικασία αυτή ένεπλανε το 1)500 της ύλης της αρχικής νεφέλης. Το υπόλοιπο συμπυκνώθηκε και απέτελεσε τον Ήλιο.

Η θεωρία αυτή, παρά τις έσωτερικές αντιφάσεις της, στο πεδίο της φυσικής και της δυναμικής, έπηρεασε την επιστημονική και φιλοσοφική σκέψη επί έναν δόλοχρονο αιώνα.

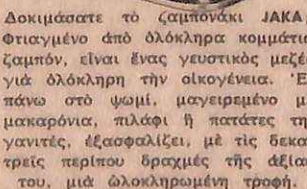
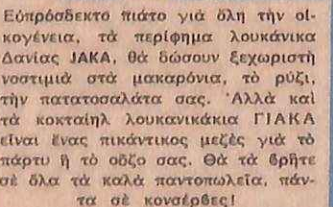
Άργότερα διατυπώθηκαν άλλες έξηγήσεις, που προϋποθέτουν ένα δίαιο γεγονός και γι' αυτό άνεμαρτήθηκαν καταστροφικές θεωρίες. Το δίαιο γεγονός συνετέλεσε στην απόσπαση της πλανητικής ύλης από τα εξωτερικά στρώματα του Ήλιου.

Μία από τις καταστροφικές θεωρίες είναι η Παλιρροϊκή Θεωρία κατά την οποία ένα άλλο άστρο πλησίασε τόσο κοντά στον Ήλιο

Универс.

«Ολοκληρώσατε την απόφαση του σπιτιού σας με τα περίφημα χρώματα RIPOLIN. Από δεκαετίες, η παγκόσμια αυτή φίλμα προσφέρει την πολιτισμική παρουσία της σε κάθε ελληνικό σπίτι. Όμορφα, σταθερότητα, ποικιλία αποχρώσεων είναι τα κύρια χαρακτηριστικά γνωρίσματα της. Η RIPOLIN έχει πάντα στην διάθεσή σας ένα πλήθος προϊόντων, όπως την «RIPOLIN B.L.T.», που είναι η τέλεια ριπολίνη για τα έσωτερικά, και το «RIPOVINYL», το πλαστικό χρώμα που κατέκτησε την Ευρώπη. Κακήν κακώς όμως είναι το «RIPOLIN 500», το ΧΡΩΜΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΧΡΗΣΗ. Η που συνδυάζει τη μεγάλη άντοχη στις καιρικές επιδράσεις, με την εξαιρετική गुवालुतेरη εμφάνιση. Με το κατάλληλο υπόστρωμα, το «RIPOLIN 500» θαφει το ίδιο καλά τους τοίχους της κουζίνας ή του λουτρού σας, τα έπιπλα, τα κάγκελλα του κήπου ή ακόμη και το αυτοκίνητό σας. Πληροφορίες: Τηλ. 482.115, 483.620, 23.414 και 28.081.

ὥστε νὰ προκαλέσῃ τεράστιες παλίρροιας στὴν ἡλιακὴ ἀτμόσφαιρα. Οἱ κορυφὲς τῶν παλίρροϊκῶν κυμάτων ἀπεσπᾶσθαι ὡς μικρὲς σταγόνες καί, μὲ τὴν τάση τους νὰ ἀκολουθήσουν τὸ ἀπεμυκρυνόμενον ἄστρο, ἄρχισαν νὰ κινούνται ὅλες σὲ τροχιά γύρω στὸν ἥλιο, πᾶν στὸ ἴδιο ἐπίπεδο καὶ στὴν ἴδια διεύθυνση μ' αὐτόν.

Το κυριώτερο έπιχείρημα κατά της θεωρίας αυτής είναι η διαφορά που παρουσιάζεται στους χρόνους της περιστροφής του 'Ηλιου και των πλανητών περί τον άξονά τους, και γιά τήν αντίκρουση του έπιχειρήματος αυτού επισημώθηκε η έξωρία της συγκρούσεως του 'Ηλιου και του διερχομένου άστρου, όποτε ο παλιρροϊκές δυνάμεις θα ήταν τόσο ίσχυρες, ώστε να μπόρέσουν πραγματικά να άποσπάρουν την ύλη των πλανητών από τον 'Ηλιο και να της δώσουν άυτότελή περιστροφική κίνηση.

Ἄλλὰ καὶ ἡ θεωρία αὐτὴ ἀντικρούεται μὲ μαθηματικὸ ὑπολογισμό, ποὺ ἀποδεικνύει ὅτι τὰ «σταγονίδια» θὰ τραβιόνταν πάλι πίσω στὸν ἥλιο, ποὺν προλάβουν νὰ διαγράψουν μισὴ τροχιά.

Τρίτη θεωρία, της ίδιας οικογενείας, προϋποθέτει την ύπαρξη ενός δεύτερου άστρου, διδύμου του 'Ηλιου, κινουμένου στην τροχιά των σημειωμένων αργότερων πλανητών. Ένα τρίτο άστρο, κατά τη θεωρία αυτή, απέσπασε από το δεύτερο άστρο το υλικό των πλανητών και άμεκαστα από το υπόλοιπο από την τροχιά του. Κατά συνέπεια, οι πλανήτες δεν κατάγονται από την ύλη του 'Ηλιου, και ο τελευταίος αυτός κατέχει την κεντρική θέση άπλως λόγω της μεγαλύτερης μάζας του.

Ἄλλα ὅλες αὐτές οἱ θεωρίες ἀφήνουν ἄλυτο τὸ πρόβλημα τῆς δημιουργίας τῆς ὕλης τῶν πλανητῶν, ποὺ ἔχουν χαμηλότερη περικτικότητα ὑδρογόνου, ποὺ ἀποτελοῦνται δηλαδὴ ἀπὸ περισσότερα βαρέα στοιχεῖα, καὶ ἔτσι ἐχόμαστε σὲ μία ἄλλη θεωρία – τὴ θεωρία τῶν ὑπερκακοφωνῶν ἁστέρων (Supernova).

Κατά τη θεωρία αυτή, στο δίδυμο άστρο, που είχε πολύ μεγαλύτερη μάζα από τον σύντροφό του, τον 'Ηλιο, μια πυρηνική εκρήξη έκαψε δάκνλητρο το υδρογόνο του, και το άπσυννέβωσε με την παράστα θερμοκρασία της. Από την καταστροφή αυτή δημιουργήθηκαν στα βαρύτερα υλικά. Η διάλυση του δίδυμου αυτού άστρου, θα ήταν δυνατόν να έχη συνοδευθεί από μία τόσο μεγάλη αύξηση της περιστροφικής ταχύτητας του, ώστε η ύλη του, πλούσια τώρα σε βαρέα υλικά, που απαιτούνται για τον σχηματισμό των πλανητών, θα «ραγίστηκε» προς τα έξω, σε τεράστια επιφάνεια και με τόσο μεγάλη ταχύτητα (εκατοντάδιον μιλίων κατά δευτερόλεπτο), ώστε να κατακινήθούν οι σχετικά ασθενείς δεσμοί βαρύτητας της ύλης αυτής και του 'Ηλιου.

Το πλεονέκτημα της θεωρίας αυτής είναι ότι εκκρίσεις της κατηγορίας των υπερκαινοφανών αποτελούν συνηθισμένο φαινόμενο, ή άδυναμια της άμεσης έγκειται από την έξη συλλογισμό: Τα ύλικά που διαφυγάν από τόν δίδυμο άστέρα θα ήταν άδύνατο, λόγω της μεγάλης θερμικότητας τους, να συμπεριχωθούν άμέσως σε συμπαγή σώματα, όπως είναι οι πλανήτες, και γι' αυτό μιιά δελτιωμένη έκδοση της θεωρίας αυτής είναι ότι και οι πλανήτες ήταν αρχικά αερώδεις νεφέλες, που' έκληρονόμησαν τήν κίνηση σε τροχιά περί τόν "Ήλιο από τόν δίδυμο άστέρα.

Οι νεώτερες θεωρίες, ενώ εξηγούν κατά διαφόρους τρόπους την αρχική συσώρευση του πλανητικού υλικού, συμφωνούν στο ότι απαραίτητο στάδιο για την δημιουργία του πλανητικού συστήματος είναι η ύπαρξη ενός δακτυλίου Δίσκου γύρω από τον "Ήλιο. Το πρώτο δήμα της δημιουργίας των πλανητών θα πρέπει να είναι η συσσώρευση στερρού υλικού στο κεντρικό επίπεδο του δίσκου. Άσθενης συγκρούσεις μεταξύ σωματιδίων θα έχουν οδηγήσει στον σχηματισμό ολοένα μεγαλύτερων σωματιδίων, και η διαδικασία αυτή θα πρέπει να έχει συνεχισθεί επί εκατομμύρια χρόνια, πριν συσσωρευθεί αρκετό υλικό για τον σχηματισμό ακόμη και μάς μικρής πλανητικής μάζας. Άλλα κάποτε θα είχε συγκεντρωθεί τόσο μάζα, ώστε η δική της βαρύτητας θα άρχιζε να τραβά σωματίδια από μεγαλύτερες αποστάσεις και, όσο μαζεύονταν περισσότερη μάζα, τόσο θα αυξανόταν η δύναμη της βαρύτητας. Και έτσι το τέλος του πρώτου σταδίου του σχηματισμού του ηλιακού συστήματος είναι κατά τη θεωρία αυτή η δημιουργία μωικών στερεών πυρήνων πάνω στην επιφάνεια του δίσκου, που θα περιέβαλλε τον "Ήλιο.

Ἡ ἰκάνοτης τῶν πλανητικῶν αὐτῶν πυρῆναν νὰ αἰχμαλωτίσῃ τοὺς θερμοὺς ὑδρογόνους ποὺ περιέβαλε τὸν δίσκο, θὰ ἐξήρτατο ἀπὸ τὴν ἀπόστασίν τοις ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ ἀπὸ τὴν δύναμιν τῆς δικῆς τοῦ δαρυτήτος. Ἡ Γῆ, π.χ., δὲν μπορεῖ νὰ συγκρατῇ καθαροὺς ἀερόδες ὑδρογόνου στὴν ἀτμόσφαιρά της, τὸ ἴδιο θὰ ἰσχύει καὶ γιὰ τοὺς πλανήτας ποὺ βρίσκονται κοντύτερα στὸν ἥλιο, καὶ γιὰ τὸν Ἄρη.

‘Αλλά, επειδή οι διατηρούμενες από τον Ήλιο τοπικές θερμοκρασίες λιγοστεύουν με την απόσταση, άρα και ένας μικρός πλανήτης θα μπορούσε να συγκρατήσει υδρογόνο, εφ’ όσον θα βρισκόταν στην άκρεια θέση του Διός. Αυτό εξηγεί γιατί οι απότοπροι πλανητικοί πυρήνες μπορούσαν να αχλωματώσουν υδρογόνο από τον δίσκο. Και, επειδή το υδρογόνο θα αποτελούσε ίσως τα 90% της μάζας του δίσκου, ανεπτύχθηκαν μεγάλοι πλανήτες με μικρή πυκνότητα. Από μίας όψεως στην εκέκτα των μεγάλων πλανητών με μικρούς στερεούς κεντρικούς πυρήνες και με παχύ περίβλημα, αποτελούμενο σχεδόν αποκλειστικά από υδρογόνο, συμπεριέμειν ίσως κι αυτό σέ στρεψη μορφή σά χαμηλότερα στρώματα του.

Συμπληρωματικά με την θεωρία των υπερκαινοφανών προτείνονται τελευταία διάφορες εξηγήσεις για την προέλευση του αρχικού δίσκου, που περιέβαλλε τον Ήλιο και που τα στοιχεία του ήταν σκόνη και υδρογόνο.

Στο Διάστημα υπάρχουν και τώρα πλατείς ποταμοί αστρικής σκόνης και υδρογόνου. Ή διαδικασία της συγκεντρώσεως του υλικού αυτού από τον 'Ήλιο, για τον σχηματισμό του δίσκου του, μπορεί να αρχίσει με μία τριμερή συνάντηση: 'Ηλιου, ενός άλλου ανεξαρτήτου άστρου και ενός νέφους από αέριο και σκόνη. Μία παρόμοια συνάντηση, κατά την οποία η επεξεργασία του ανεξαρτήτου άστρου είναι υπεύθυνη για την ποιοτική κίνηση του αλχημικοποιημένου γύρω από τον 'Ήλιο νέφους, προϋποθέτει τσόες συνπτώσεις, ώστε τα πλανητικά συστήματα, που δημιουργούνται με τον τρόπο αυτό, θα πρέπει να είναι στην πραγματικότητα ελάχιστα.

Το πιθανώτερο είναι ότι ο "Χλιος αϊχμαλώτισε μόνος του τὸν Δισκο του, με τὴν ἔξοδον, καθώς περνούσε με πολύ μικρή ταχύτητα μέσα ἀπὸ ένα κοσμικὸ σύννεφο. Ὑπὸ τὴς συνθήκης αὐτῆς ὁ "Χλιος θὰ μπορούσε νὰ τραβήξῃ ὑλικὸ ἀπὸ τὰς τερματικές ἀποστάσεις (περίπου ἑξή τρισεκατομμύρια μίλια) σὲ μιά δὲ τόσο μεγάλη ἐπιφάνεια, ἑνα κλασσικὸ διαστρικὸ νέφος ποιεῖται, ποσὰ τὴν ἐλαχίστην πυκνότητά του, τὸ ὑλικὸ ποὺ χρειάζεται γιὰ τὴν μάζα ὁλῶν τῶν πλανητῶν. Ἐπίσης ἡ ἰσχύς τῆς περιστροφικῆς ροπῆς, ποὺ θὰ ἀναπτύσσεται κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴ τῆς αἰχμαλωσίας, εἶναι ἀκριβὲς ὅση χρειάζεται γιὰ νὰ ἐξηγηθῇ ἡ περιστροφικὴ ταχύτης τῶν πλανητῶν.

“Άλλη υπόθεση, αν και λιγώτερο πιθανή, είναι ότι τα άστρα που σχηματίζονται από νέφη διατηρούν την περιστροφική ροπή των νεφών και, όσο προχωράει η συμπίκνωσή τους, τόσο η περιστροφική κίνηση γίνεται παχύτερη. “Αν και το τελευταίο αυτό δεν θα μπορούσε να άρχισι παρά μόνον από την περίοδο κατά την οποία οι διαστάσεις του ‘Ηλιου θα είχαν περιορισθι στα σημερινά όρια των έσωτερικων πλανητών, μι έδωτερ η εξέλιξη, δηλαδή ο συνδυασμός της τετραπαπών κινήσεως με το μαγνητικό πεδίο του ‘Ηλιου, θα συνετέλε στο άπλωμα του δίσκου και τής μεταβιβάσεως σ’ αυτόν δάκλινρης σχεδόν τής περιστροφικής δυνάμεως του ‘Ηλιου. “Οπότε ο ‘Ηλιος παρουσιάζεται σαν ένα κεντρικό άστρο, που περιστρέφεται άργά περί τόν άξονά του. “Αν η θεωρία αυτή είναι σωστή, τότε τὰ περισσότερα άστρα, που περιστρέφονται άργά, δηλαδή τὰ περισσότερα άστρα στον ούρανό, διαθέτουν πλανητικά συστήματα.

Πάντως, οποιαδήποτε κι ἂν εἶναι ἡ καταγωγή τοῦ ὑλικοῦ τοῦ δίσκου, οἱ πλανήτες εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα συσσωρευμένου τοῦ ὑλικοῦ μέσα στὸν δίσκο, καὶ ἡ τάση τῶν πλανητῶν νὰ διαγράφουν κυκλική τροχιά γύρω στὸν ἥλιο ὀφείτεται στὸ ὅτι τὸ ὑλικὸ τοῦ δίσκου ἐκινεῖται κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο. Ἡ περιστροφή τῶν πλανητῶν γύρω στὸν ἄξονά τους καὶ ὁ σχηματισμὸς τῶν δορυφορῶν τους ἔχουν ἐπίσης τὴν καταγωγή τους στὸν περιστρεφόμενο δίσκο. Γιατὶ κάθε συστατικὸ τμήμα τοῦ δίσκου εἶχε τὴ δική του κυκλική κίνηση γύρω ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ αὐτὴ ἦταν ἀρκετὴ γιὰ νὰ δώσῃ στὸ ἀρχικὸ ὑλικὸ μιὰ ἀρχικὴ στρέψη, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ἐξαλειφθῇ. Ἐνας πλανήτης, ποὺ σχηματίζεται ἀπὸ τὸ ὑλικὸ αὐτό, δὲν περιστρέφεται ἀναγκαστικὰ γύρω σὲ ἄξονα περίπου κάθετο πρὸς τὸ ἐπίπεδο τοῦ δίσκου. Ἡ ἰδιαιτέρη περίπτωση τοῦ Οὐράνου ἐξηγῶμαι μὲ τὸ ὅτι ὁ πλανήτης αὐτὸς σχηματίσθηκε ἀπὸ δύο μεγάλους ἀρχικοὺς πλανήτες καὶ ἡ σημερινὴ διεύθυνση τῆς περιστροφῆς του ἐξηρητήθη ἀπὸ τὸ πᾶς οἱ δύο αὐτοὶ πλανῆτες ἔλασαν σὲ ἐπαφή.

Υποστηρίζεται επίσης και το εξής: Ένας αναπτυσσόμενος πλανήτης συγκεντρώνει βαθμίως περισσότερη περιστροφική ταχύτητα από όσο επιτρέπει η άναχολή του και, τελικά, διασπαστεί σε δύο τμήματα, το ένα δεκαπλάσιο από το άλλο. Το μικρότερο εκσφενδονίζεται, αν αυτό συμβεί, στην απόσταση που βρίσκεται ο Ζεύς από τον Ήλιο, με τόση ταχύτητα, ώστε να διαφύγει από το ηλιακό σύστημα. Το μεγαλύτερο οπισθοδρομεί λίγο και παραμένει σε συμπαγές και με μικρή περιστροφική ταχύτητα. Η ίδια διαδικασία μπορεί να δημιουργήσει δορυφόρους. Και είναι επίσης δυνατόν οι λέγόμενοι γίγιοι πλανήτες να αποτελούν προϊόντα της ίδιας διασπάσεως, από την οποία ο μεγαλύτερος επιζών υπήρξε ο Ζεύς.

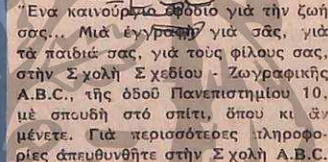
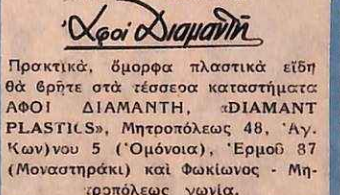
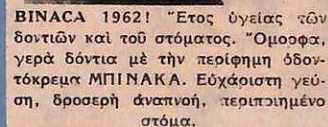
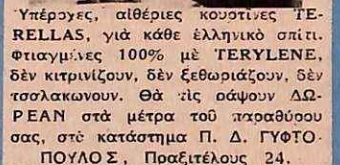
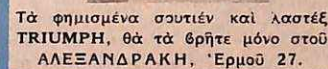
Από τη σύντομη αυτή ανάπτυξη των διαφορών θεωριών, για την πρόβλεψη του ηλικιακού συστήματος, προκύπτει η έξη σημαντική διαφορά: Οι παλαιότερες θεωρίες απέδιδαν τον σχηματισμό του ηλικιακού συστήματος στο μία δυσκολότατη σύλληψη συντελεστών, πράγμα που δεν έπρεπε να υποθέσουμε ότι θα υπάρχουν στο Σύμπαν πολλά ηλικιακά συστήματα. Με τις σημερινές θεωρίες καταλήγει κανείς στο συμπέρασμα ότι ο σχηματισμός ενός ηλικιακού συστήματος αποτελεί σύνηθες φαινόμενο.

Γνωρίζουμε επίσης ότι υπάρχουν τεράστιες αριθμικές αστρονομικές ικανότητες που ολόκληρο το σώμα ενός κεντρικού 'Ηλιου'. Επίσης γνωρίζουμε ότι οι συνθήκες οι κατάλληλες για την ανάπτυξη και την διατήρηση ζωής σ' έναν πλανήτη εξαρτώνται από την ειδική σχέση μεταξύ του πλανήτη και του αστρού - ήλιου του, τον τύπο του αστρού, της απόστασής τους που τους χωρίζει και των διαστάσεων του πλανήτη. Άλλα δεν υπάρχει σχεδόν αμφιβολία ότι υπάρχουν εδώ κ' εκεί σχέσεις πλανητών και ήλιων, που πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη πνευματικής ζωής από την ζωή αλη.

Είναι επίσης πιθανόν ή ζωή και το Σύμπαν να συνυπάρχουν ανέκαθεν. Το ήλιακο σύστημα δεν μπορεί να ζήσει στο διηνεκές. Κάποτε ή Γη θα γίνει ακατοίκητη, γιατί ο Ήλιος θα πάψει τελικά να λάμπει ή, εν πάση περιπτώσει, να διατηρεί στο ήλιακο σύστημα συνθήκες κατάλληλες για τη συνέχιση της ζωής. Μπορεί να χάσει τη δύναμή του ή να μεταβληθεί σε γίγαντα και να καταβροχθίσει τους πλανήτες του.

Ἀλλὰ ἡ ζωὴ θὰ συνεχίζεται κάπου ἄλλου, ἐκτός ἂν παραδεχθούμε ὅτι τὸ Σύμπαν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴ ζωὴ, πράγμα, ὅμως, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ἀποδειχθῇ.

Универсальность

Δεν υπάρχει γυναίκα που να μην ταλαιπωρηθεί από την φοβερή α-
σθένεια της επιχρύς μας. ΚΥΤΑ-
ΡΙΤΙΣ! Το σώμα παραμορφώνεται
έχει τάση στην παχυσαρκία, δύσκο-
λα ξαναβρίσκει την χαμένη του λυ-
γρότητα. Άλλα το μαγικό γαλλικό
σφουγγάρι ΤΑΛ (THAL EPONGE),
που παρσκευάζει η Ι. F. A. FRAN-
CE, έφερε πραγματική επανάσταση
στην θεραπεία της κυτταρίτιδας.
ΧΩΡΙΣ ΚΟΠΟ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ υπο-
ρριξε μύη σας, όπως έλαμπε στις
δυο φωτογραφίες μας, με τοπικές
χρήσεις να εξασφαλίζουν την κυττα-
ρίτιδα μέσα σε ελάχιστο χρονικό
διάστημα. Για περισσότερες πληρο-
φορίες απευθυνθείτε στα γραφεία
«ΚΡΟΝΟΣ», Σετσίου 39, τρίτος ό-
ροφος, τηλ. 36.032, μόνο 9 - 1.30.

→
 'Ηλιοδασίλεμα.
 "Ωρα υποβλητική και έντυπωσιακή."
 "Ωρα για να δεχθώ ο Λιμπεράτσε
 τους αντιπροσώπους του τύπου
 στο έντυπωσιακό
 καινούργιο του μέγαρο.
 'Εδώ, όλα λάμπουν
 και αστράφτουν από το χρυσάφι,
 όπως και τα χρυσά, άσπασια
 και λαμέ σακκάκια,
 που συνηθίζει να φοράει
 ο διάσημος πιανίστας.

ΕΝΑΣ ΠΡΟΙΚΙΣΜΕΝΟΣ
 ΠΙΑΝΙΣΤΑΣ ΠΡΟΙΚΙΖΕΙ
 ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΜΕ ΟΛΗ
 ΤΗΝ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ - ΠΛΗΝ
 ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ ΓΟΥΣΤΟΥ...

ΛΙΜΠΕΡΑΤΣΕ ΙΣΟΝ ΧΛΙΔΗ

Χρυσός, μάρμαρο και μετάξι
 σ' ένα όργιο ρυθμών και σχεδίων

→
 'Ανάμεσα στους πρώτους επισκέπτες ήταν και η νεαρή και ανερχόμενη στο κινηματογραφικό στερέωμα ηθοποιός Τέρρυ Μάκ Ντάγκαλ. Τελευταία η Τέρρυ εμφανίζεται πολύ συχνά σε νυκτερινά κέντρα με τον πιανίστα. Κυκλοφόρησαν, βέβαια, άμεσως οι σχετικές φήμες: Σύντομα θα γίνη ή Κα Λιμπεράτσε.

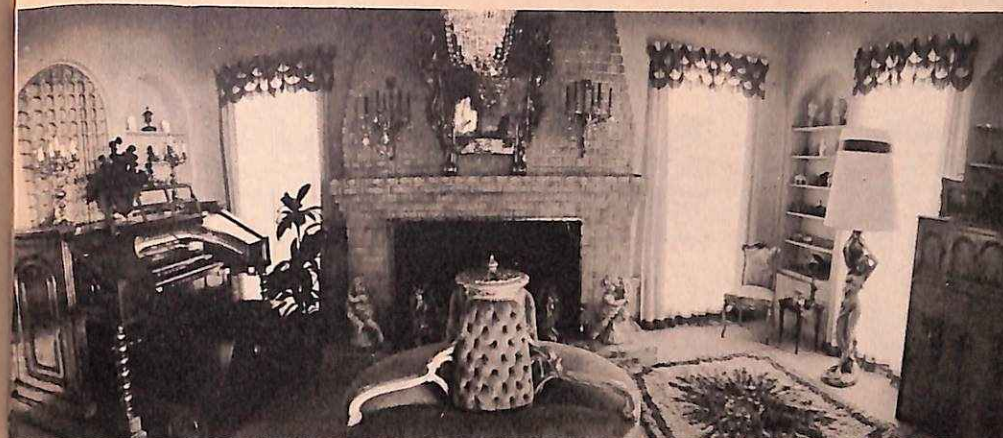
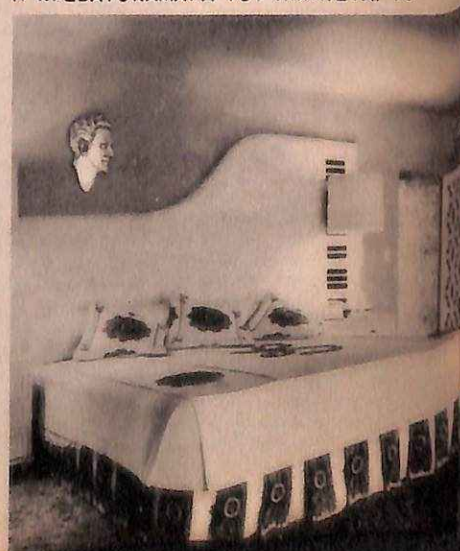

→
 ΧΡΥΣΟ το περίφημο όργανο (άριστερά) του Λιμπεράτσε, που τοποθετήθηκε σε μια γωνιά του σαλονιού, όπου όλα είναι χρυσά και επίχρυσα. Δεξιά, κλειδωμένο μέσα στο χρυσό επίσης έπιπλο, βρίσκεται ένα ακόμη από τα πιάνο του.

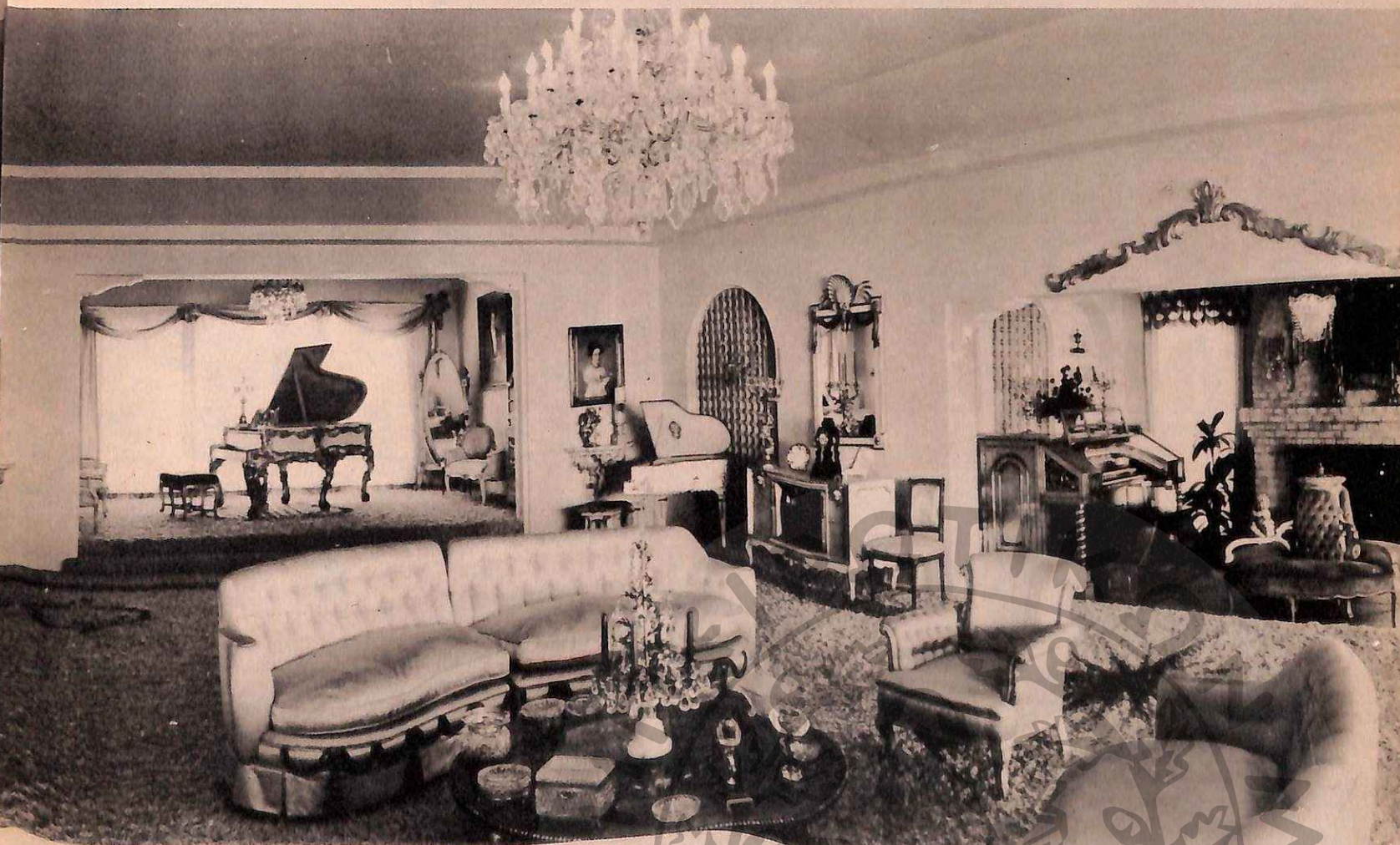
ΜΕ ΦΑΚΟ ανοίγματος 180 μοιρών δγήκε η φωτογραφία του σαλονιού. Είναι άπιαστη ή σπατάλη χρυσού, που διετεθή για τη διακόσμηση. Μόνο το μικρό πιάνο (δεξιά) έστοίχισε 70.000 δολάρια.

Η ΚΡΕΒΑΤΟΚΑΜΑΡΑ ΤΟΥ ΠΙΑΝΙΣΤΑ. ΤΟ

→
 Όλα έγιναν με την τάξη που επιβάλλει η σοφότερη και κατά συνέπεια η αποδοτικότερη διαφημιστική μέθοδος. Πρώτα κυκλοφόρησε η σχετικά άοριστη είδηση: "Ο Λιμπεράτσε κτίζει ένα καινούργιο σπίτι. Κατόπιν μερικές, πάντοτε άοριστες, αλλά διεγερτικές της φαντασίας λεπτομέρειες, που «διέρρευσαν» από καλά πληροφορημένους κύκλους. Τό σπίτι αυτό θα είναι κάτι το ασύλληπτο σε πολυτέλεια και σε επίδειξη πλούτου. "Επειτα, και για ένα άρκετο μεγάλο διάστημα, «σαρνανταπέντε μάστοροι κ' έξηγνα μαθητάδες» εργάστηκαν εν τώ κουπτώ, κατασκευάζοντας το θαύμα. "Όσοι το θαύμα ώλοκληρώθηκε. Και τότε, βέβαια, εκλήθησαν για να θαυμάσουν και να γράψουν οι αντιπρό-

ΕΠΑΝΩ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΡΑΣΤΙΟΥ ΚΡΕΒΑΤΙΟΥ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΕΠΙΧΡΥΣΟ ΚΛΑΒΙΕ ΠΙΑΝΟΥ

σωποι του τύπου. Πράγματι έθαύμασαν, και έγραψαν, δίνοντας στην δημοσιότητα και τις πρώτες φωτογραφίες του θαύματος...

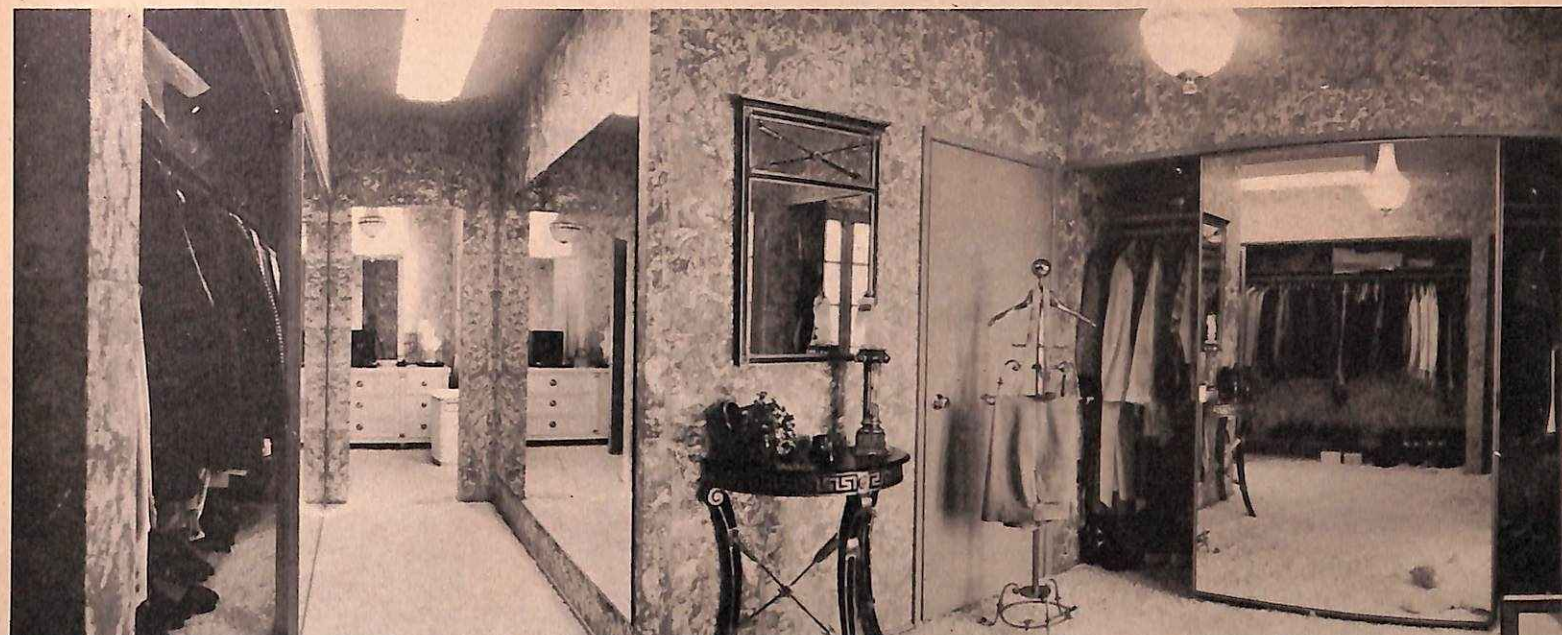
→
 Τότες, — που άλλοι — το Χέλλυγκεντ Χίλλς. Κόστος 300.000 δολάρια. Γενική έντυπωση: Είναι πράγματι μυθώδους πολυτελείας. 'Υπάρχουν βέβαια και ακριβώτερα σπίτια — της Τζέιην Μάνσφελντ, λ.χ., — έστοίχισε ένα εκατομμύριο δολάρια. 'Αλλά στην περίπτωση Λιμπεράτσε έγινε καλύτερη, δηλαδή, έντυπωσιακότερη επένδυση των χρημάτων, με αποτέλεσμα όλα να φωνάζουν για την σπατάλη του χρήματος. 'Ε'Αποτελεί τυπική έκφραση με στοιχεία της δοχίτεκτονικής γλώσσας, της προσωπικότητας του διάσημου πιανίστα, έγραψε χαρακτηριστικά ένας από τους επισκέπτες.

→
 Για να παρθούν ωρισιμένες από τις φωτογραφίες χρειάστηκε να χρησιμοποιηθώ ο άσυνήθιστος για τέτοιες περιπτώσεις φακός ανοίγματος 180 μοιρών. Μόνο κατ' αυτό τον τρόπο θα μπορούσε να δγη μία φωτογραφία που να αποτυπώνει πραγματικά τους εύρεις χώρους του νέου μεγάρου.

ΣΕ ΟΛΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ, σκόρπια, διάφορα αγάλματα και προτομές του Λιμπεράτσε, πάνω σε έταξερές, σε τραπέζια, σε βάθρα. 'Ακόμη και πάνω από το κρεβάτι του υπάρχει χρυσό ανάγλυφο.

Ο ΠΡΟΘΑΛΑΜΟΣ, άμέσως μετά την είσοδο. 'Η ταπετσαρία είναι χειροποίητη και, φυσικά, χρυσοποίκιλη. Παντού, για μπιμπελό, υπάρχουν πιάνο - μινιατούρες από μάρμαρο και πορσελλάνη.

ΝΤΟΥΛΑΠΕΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΧΡΕΙΑΣΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΚΡΕΒΑΤΟΚΑΜΑΡΑ, ΓΙΑ ΝΑ ΧΩΡΕΣΟΥΝ ΤΑ... ΔΙΑΚΟΣΙΑ ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ ΤΟΥ ΠΙΑΝΙΣΤΑ

ΜΑΡΜΑΡΟ ΚΑΙ ΧΡΥΣΑΦΙ ΚΥΡΙΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟ ΛΟΥΤΡΟ, ΠΟΥ ΣΤΟΛΙΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΜΕ ΕΝΑΝ ΠΤΕΡΩΤΟ ΕΡΜΗ. ΣΤΙΣ ΠΕΤΣΕΤΕΣ, ΧΡΥΣΟΚΕΝΤΗΤΑ ΠΙΑΝΑ

"Επειτα, το βασικό μοτίβο του σπιτιού είναι το πιάνο. Το ίδιο το μέγαρο, με την διάταξη των χώρων του, προσπαθεί να υποβάλει την ιδέα του πιάνου. 'Αλλά, όπου είναι τούτο δυνατόν, και όλα τα επί μέρους στοιχεία έχουν το σχήμα πιάνου. 'Ακόμη και σαν διακοσμητικό μοτίβο, το πιάνο εμφανίζεται παντού — στα χαλιά, στις ταπετσαρίες, στις πετσέτες.

"Εκατό χιλιάδες δολάρια στοίχισαν στον πιανίστα μόνο τα χαλιά. "Όλες οι επιφάνειες του πατιέδου είναι σκεπασμένες με χαλιά. Και όχι με οποιαδήποτε χαλιά. "Εγινε ειδική παραγγελία στην 'Ιαπωνία, και για την ύφανσή τους εφοστάθησαν επί δεκαετία μήνες 600 'Ιαπωνέζες ύφαντρες.

Τον κύριο λόγο, φυσικά, σ' αυτό το φαντασμαγορικό περιβάλλον τον έχει το χρυσάφι. "Οπουδήποτε μπορούσε να γίνει επένδυση με χρυσάφι ή επιχρύσωση, έγινε — στις γωνίες, στις όροφές, στις κορνίζες, στα πόμολα. Τέλος υπάρχει και μια ασύλληπτης ποικιλίας συλλογή από μικρά σπάνια αντικείμενα, που δοίσκονται σκορπισμένα σε κάθε ελεύθερο χώρο, ενώ οι ζωγραφικοί πίνακες, τα αγάλματα και τα γλυπτά άφθονούν στους τοίχους και στις έταξερές. Προτομές του ίδιου του Λιμπεράτσε θα συναντήσει ο έπισκέπτης σε κάθε του δόμα.

Πάντως, ο ευτυχής ιδιοκτήτης του «θαύματος» ζή μέσα σ' αυτό μόνο τέσσερις μήνες το χρόνο. Τους υπόλοιπους είναι απασχολημένος με τις εμφανίσεις του και τις περιοδείες του, αυτές που του επέτρεψαν να ανταπικριθί στα έξοδα και να κτίσει, και που πρὸς χάριν τους, δέβαια, αποφάσισε να γίνει ο κάτοχος του πιο «φανταζι» μεγάρου του Χόλλυγουντ.

ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΑΡΚΕΤΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ. Η ΤΕΡΡΥ ΕΓΚΡΙΝΕΙ

ΣΕ ΜΙΑ κώχη, στο βάθος του σαλονιού, είναι τοποθετημένο το πιάνο του Παντερέσκου. Μερικοί από τους μεγαλύτερους διρτουόζους του κόσμου έχουν χτυπήσει τα πλήκτρα του. 'Η αξία του υπολογίζεται σε 200.000 δολάρια. Είναι το πολυτιμότερο από τα αναρίθμητα πιάνο, τα όποια έχει στην κατοχή του ο διάσημος πιανίστας

Πίσω από το κακόηχο σημερινό της όνομα - Μπουντρούμ - κρύβεται η παλιά πόδα της 'Αλικαρνασσοῦ

ΜΠΟΥΝΤΡΟΥΜ. Στην ἄσ η μ η αὐτὴ πόλιν η τῆς 'Ανατολῆς, ὅταν πρὶν ἀπὸ χιλιάδες χρόνια ὠνομαζόταν 'Αλικαρνασσός, γεννήθηκε ὁ 'Ηρόδοτος καὶ μεγαλουργῆσε ὁ Μέγας 'Αλέξανδρος. 'Εδῶ εἶχε ἀνεγερθῆ καὶ ἓνα ἀπὸ τὰ ἑπτὰ θαύματα τοῦ κόσμου - τὸ Μαυσωλεῖο

ΒΑΘΙΣΚΙΑ αἰωνόβια δέντρα δίνουν ἓνα χαρακτηριστὴρ αὐτὴν πολιτεία καὶ δημιουργοῦν μιά ἡρεμὴ ἀτμόσφαιρα. Εἶναι τὰ μόνα ζωντανὰ πλάσματα ποὺ ἀπέμειναν ἀπὸ τὰ περσμεῖνα

'Εδῶ γεννήθηκε ὁ 'Ηρόδοτος

Η 'Αλικαρνασσός -σήμερα ὀνομαζέται Μπουντρούμ- ἦταν μιά ἀρχαία ἑλληνικὴ πόλη, στὴν νοτιοδυτικὴ ἀκτὴ τῆς Καρίας, τῆς Μικρᾶς 'Ασίας, ἐπὶ τοῦ Κεραιικοῦ κόλπου ἢ κόλπου τῆς Κῶ. 'Αρχικὰ ἦταν κτισμένη στὸ μικρὸ νησάκι Ζεφυρία, ὅπου βρισκεῖται τὸ μεγάλο κάστρο τοῦ 'Αγίου Πέτρου, ποὺ ἔκτισαν κατὰ τὸ 1404 οἱ 'Ιππότες τῆς Ρόδου. 'Αλλὰ, μετὰ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου, τὸ νησάκι αὐτὸ ἐνώθηκε μετὰ τὴν ἀκτὴ καὶ ἡ πόλη ἀπλώθηκε καὶ περιέλαβε καὶ τὴν Σαλμακίδα, ἀρχαία πόλη τῶν Κεραιῶν.

Σχετικὰ μετὰ τὴν ἱδρυση τῆς 'Αλικαρνασσοῦ ὑπάρχουν διάφορες παραδόσεις. 'Αλλὰ ὅλες συμφωνοῦν στὸ ὅτι ἦταν δωρικὴ ἀποικία καὶ οἱ μορφές

ποὺ ἦταν χαραγμένες στὰ νομίσματά της, ὅπως ἡ κεφαλὴ τῆς Μεδούσης, ἡ 'Αθηνά καὶ ὁ Ποσειδῶν ἢ ἡ Τριάινα, στηρίζουν τὴν ἐκδοχὴ ὅτι μητρόπολις ἦταν ἡ Τροίη καὶ τὸ 'Αργος. Οἱ 'Αλικαρνασσεῖς φαίνεται ὅτι ὑπεστήριζαν ὅτι ἱδρυτὴς τῆς πόλεως τοὺς ἦταν ὁ 'Ανθας καὶ ὑπερηφανεύονταν νὰ λέγωνται 'Ανθηδόνιοι.

Κατὰ τὴν πρώτη περίοδο, ἡ 'Αλικαρνασσός ἦταν μέλος τῆς δωρικῆς 'Εξαπόλεως, ἡ ὁποία περιελάμβανε ἐπιπλέον τὴν Κῶ, τὴν Κνίδο, τὴν Λίνδο, τὴν Κάμειρο καὶ τὴν 'Ισλυσό. 'Αλλὰ, ἐξ αἰτίας μιάς παραθάσεως ἐνὸς ἀγωνιστικοῦ ἐθίμου ἀπὸ τὸν 'Αγασικλῆ, ἡ 'Αλικαρνασσός ἀπεδλήθη ἀπὸ τὴν 'Εξαπόλη.

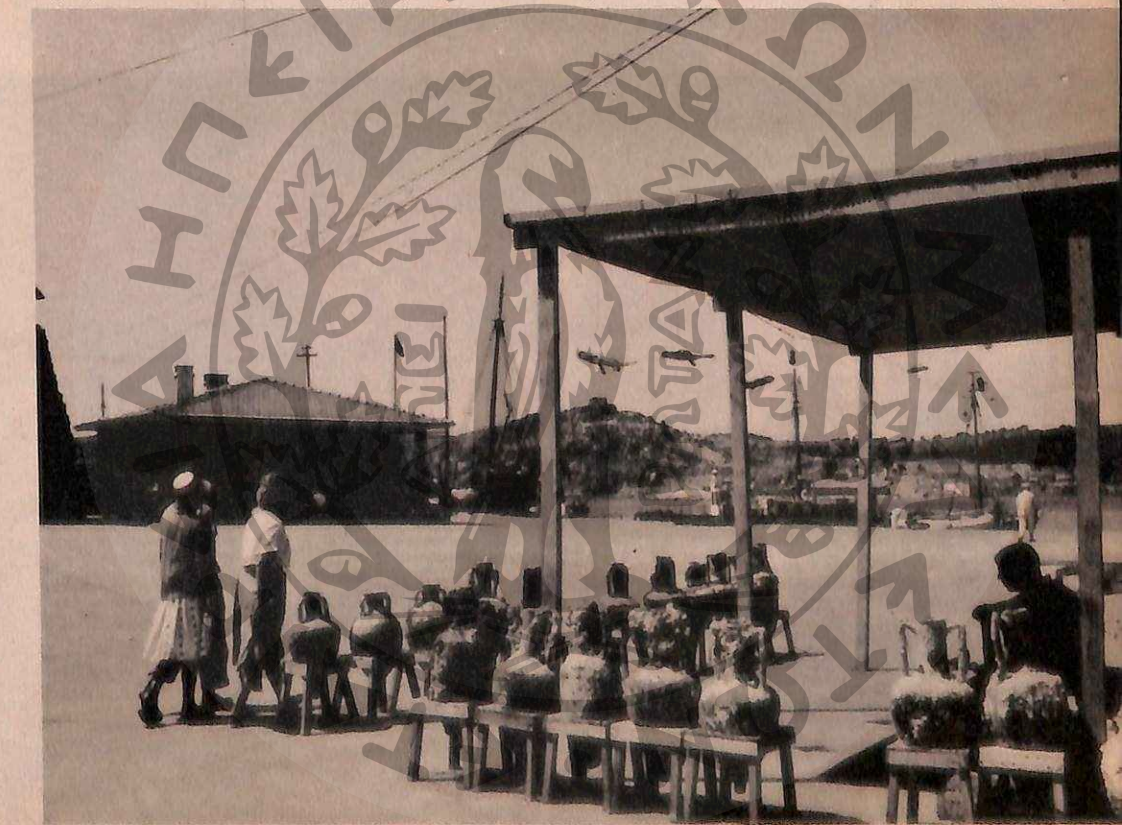
Η ΣΠΟΓΓΑΛΙΕΙΑ εἶναι, ὅπως καὶ στὰ γειτονικὰ Δωδεκάνησα μιά ἀπὸ τὶς κυριώτερες πλουτοπαραγωγικὲς πηγές τοῦ τόπου. 'Αλλὰ οἱ σφουγγαράδες τῆς 'Αλικαρνασσοῦ δὲν ταξιδεύουν στὴν 'Αφρική. Βουτάνε στὰ νερά τῆς περιοχῆς τοὺς, ἡ ὁποία εἶναι φημισμένη γιὰ τὴν ἐξαιρετικὴ ποιότητα τῶν σφουγγαριῶν της.

(Φωτ. Ara Guler)

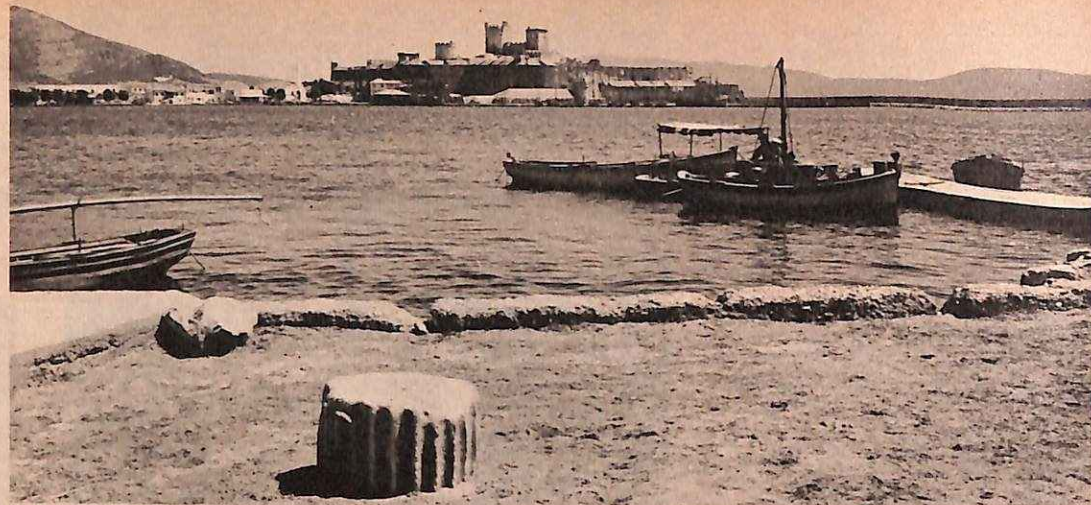

ΤΟ ΔΕΙΛΙΝΟ, οἱ γυναῖκες τῶν ψαράδων κατεβαίνουν στὴν παραλία καὶ περιμένουν νὰ γυρίσουν οἱ βάρκες. Εἶναι καλόκαρδες καὶ κοινωνικὲς - πολὺ σπάνια φορᾶνε φερτζέ.

Η ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ τῆς 'Αλικαρνασσοῦ. Κάτω ἀπὸ τὸ ὑπόστεγο δρῖσκονται τὰ πῆλινα ἀγγεῖα ποὺ ἀνεγκύσθηκαν τελευταῖα ἀπὸ ἓνα ναυαγισμένο σκάφος τῆς ἐποχῆς τοῦ Χαλκοῦ. Τὸ πλοῖο, ὅπως συμπεραίνεται, θὰ πρέπει νὰ μετέφερε κρασιὰ ἀπὸ τὴν 'Ελλάδα ἢ ἀπὸ κάποιο γειτονικὸ νησί.

ΤΟ ΚΑΣΤΕΛΛΟ ντί Σάν Πιέτρο, που το έκτισαν το 1404 οι 'Ιππότες της Ρόδου στη Ζεφυρία, νησίδα τότε και σήμερα, έπειτα από προσχώσεις, άκρωτήριο. Οι πέντε πύργοι του αντιπροσωπεύουν τους ιππότες από τη Γερμανία, 'Ισπανία, Γαλλία, 'Αγγλία και την 'Ιταλία. Ένας σπόνδυλος ιωνικής κολώνας στο πρώτο πλάνο, θυμίζει περασμένες δόξες της αρχαίας 'Ελλάδος

Κατά τις αρχές του 5ου αιώνα, η 'Αλικαρνασός ήταν υπό το σκήπτρο της 'Αρτεμίσιας, που απέκτησε μεγάλη φήμη κατά την ναυμαχία της Σαλαμίνας. Μερικοί ιστορικοί υποστηρίζουν ότι η 'Αρτεμίσια ήταν η πρώτη και η τελευταία γυναίκα - ναύαρχος της ιστορίας. Η 'Αλικαρνασός και οι άλλες δωρικές πόλεις της Μικράς 'Ασίας άπεροφθήσαν αργότερα σε κάποιο βαθμό από την Δηλιακή Συμμαχία, αλλά, δυνάμει της 'Ανταλκιδείου Ειρήνης, του 387 π.Χ., υπετάγη στην Περσία. Και μόνο κάτω από τον Μαύσωλο, Πέρση σατράπη, ο οποίος απέκτησε ανεξάρτητη εξουσία, η 'Αλικαρνασός έφθασε στο κορύφωμα της ευημερίας. Ο Μαύσωλος αύξησε τον πληθυσμό της 'Αλικαρνασσού. Διάδοχός του ήταν η 'Αρτεμίσια, το μεγαλύτερο της οποίας διετήρησε στους αιώνες το «Μαυσωλείο», μνημείο που είναι γνωστό σαν ένα από τα επτά θαύματα του κόσμου και που το ανήγειρε εις μνήμην του συζύγου της. Ένας από τους διαδόχους της, ο Πιζάδαρος, προσπάθησε να συνδεθεί με την αυξανόμενη δύναμη της Μακεδονίας.

Μόλις υπέταξε την 'Ιωνία, ο 'Αλέξανδρος κάλεσε την 'Αλικαρνασός, όπου ο Μένων, ο υπέρτατος σατράπης της Μικράς 'Ασίας, είχε καταφύγει μαζί με τον περσικό στόλο, να παραδοθεί. Έπειδή η πόλη ανήθηκε, ο 'Αλέξανδρος την κατέλαβε και την κατέστρεψε, αλλά, έπειδή δεν κατόρθωσε να καταλάβει την ακρόπολη, αναγκάστηκε να την αφήσει άποικισμένη και να φύγει. Ο 'Αλέξανδρος απέδωσε τη διακυβέρνηση στην οικογένεια του Μαυσώλου. Αργότερα οι κάτοικοι δέχθηκαν το γυμνάσιο που τους χάρισε ο Πτολεμαίος και ίδρυσαν προς τιμήν του μία στοά. 'Αλλά η πόλη δεν συνήλθε ποτέ από την πολιορκία, και ο Κικέρων αναφέρει ότι ήταν σχεδόν έρημη.

Ένα τμήμα της περιοχής, όπου υπήρχε η αρχαία 'Αλικαρνασός, καταλαμβάνεται τώρα από την πόλη Μπουντρούμ, αλλά μπορεί κανείς να διακρίνει σχεδόν ολόκληρη την έκταση του αρχαίου τείχους. 'Επίσης διακρίνονται με ασφάλεια οι θέσεις όπου βρίσκονταν πολλοί ναοί, το θέατρο και άλλα δημόσια κτίρια.

Οι ανασκαφές του Μαυσωλείου απέκλυσαν ότι το κτίριο άπετελείτο από ένα ποδών (υπόγειο), ένα πετρών (περιστύλιο), μία πυραμίδα, ένα δάθρο.

Το υπόγειο ήταν κατασκευασμένο από νεφρίτη και είχε επενδυθεί με μάρμαρο. Το πετρών άπετελείτο από 36 κίονες ιωνικού ρυθμού. 'Ανάμεσα στους κίονες υπήρχε πιθανώς ένα άγαλμα. Φαίνεται ότι η κυριώτερη ζωφόρος του πετρού παρίστανε μάχη 'Ελλήνων και 'Αμαζόνων. 'Επάνω από το πετρών ύψωνόταν η πυραμίδα που, με 24 σκαλοπάτια, κατέληγε σε ένα δάθρο, όπου υπήρχε ένα άρμα στο οποίο δρισκόταν ο Μαύσωλος με έναν ύπηρέτη. Ο σέρ Τσάρλς Νιούτον μετέφερε, κατά το 1859, το άγαλμα του Μαυσώλου στην 'Αγγλία και το τοποθέτησε στο Βρετανικό Μουσείο.

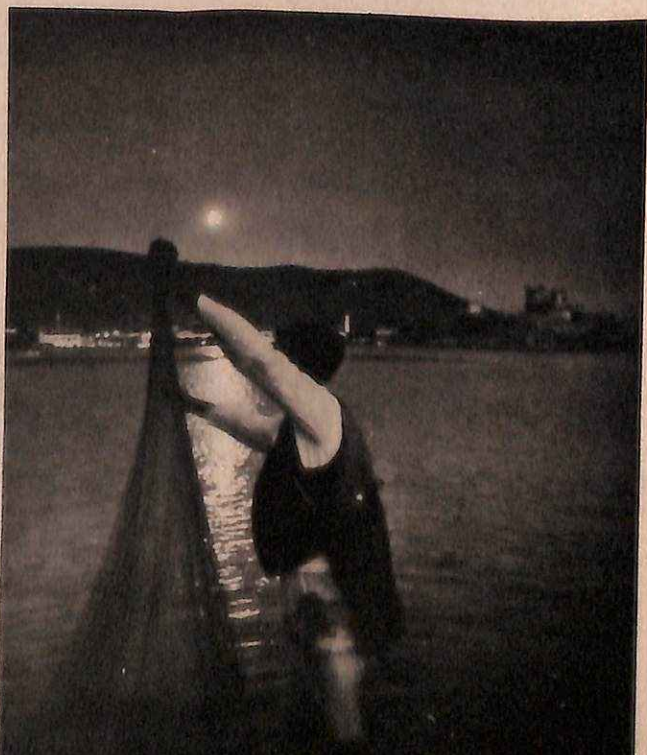
Η 'Αλικαρνασός είναι επίσης γνωστή σαν η πόλη στην οποία γεννήθηκαν ο 'Ηρόδοτος και ο Διονύσιος. Κατά τον 15ο μ.Χ. αιώνα, η 'Αλικαρνασός χωρώθηκε από τους 'Ιππότες της Ρόδου, που την ώνόμασαν Πετρούνιουμ, από το φρούριο του 'Αγίου Πέτρου, παραφθορά δε του δνόματος αυτού είναι το σημερινό δνομα Μπουντρούμ.

Σήμερα στη μικρή αυτή παραθαλάσσια πόλη της Δυτικής Τουρκίας, από την οποία, όταν ο καιρός είναι καλός, μπορεί κανείς να δει εύκολα την Κω, ζούν ψαράδες και σφουγγαράδες, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι 'Ελληνες. 'Εξακολουθούν να φορούν τις φερσιές τρύ τόπου τους και να μιλούν τη γλώσσα τους. Στα καφενεία και στην αγορά του Μπουντρούμ εύκολα μπορεί να άκούση κανείς ψαράδες, γριές, ακόμη και μικρά παιδιά να μιλούν έλληνικά. Οι φυσιογνωμίες τους δείχνουν την ελκρινεία και την έγκαρδιότητά τους.

Τα άδσεστωμένα παλιά σπίτια είναι χτισμένα με την έλληνική τεχνοτροπία και έχουν μπροστά τους μικρούς κήπους, που κάνουν την 'Αλικαρνασός να μοιάζει με πολλές έλληνικές παράλιες μικρές πόλεις. Οικονομικά, η 'Αλικαρνασός εξαρτάται από την άλιεία και την σπογγαλιεία και, τελευταία, από τον τουρισμό. Οι κάτοικοι είναι φιλόξενοι και σάς δείχνουν με μεγάλη υπεργήνεα την αρχαία πόλη τους. Η ήλιόλουστη 'Αλικαρνασός έχει το λαμπρό μεσογειακό κλίμα. Πεύκα, μηλιές, λεμονιές και χουρμαδιές στολίζουν τους μικρούς ανεμοδαρμένους δρόμους. Ο έπισκέπτης, που τριγυρίζει στους δρόμους του Μπουντρούμ, αισθάνεται ακόμη την άτμόσφαιρα της αρχαίας 'Ελλάδος.

↑ ΚΑΘΕ ΩΡΑ της ημέρας και της νύχτας έχει την όμορφιά της σ' αυτό τον τόπο. 'Απόγευμα (άνω) στο έρημο παραλιακό καφενεδάκι, που θυμίζει τόσο 'Ελλάδα. Στο βάθος, το Κάστρο των 'Ιπποτών, σαν υπόμνηση ενός αίματοδομημένου παρελθόντος. Νύχτα (δεξιά), κάτω από το φεγγάρι, ο ψαράς μαζεύει τα δίχτυα του.

ΑΥΤΕΣ ΟΙ ΚΟΥΡΤΙΝΕΣ

Δεν ξεθωριάζουν	✓
Πλένονται εύκολα	✓
Δεν τσαλακώνουν	✓
Δεν ξεκυλώνουν	✓
Δεν διδερύνονται	✓

TERYLENE
Polyester 100% Fibre
Π.Δ. ΓΥ.ΠΟΠΟΥΛΟΣ - ΒΙΟΓ.ΤΕΚ. ΜΕΛΙΣΣΑ

Ultrapas

ΔΙ' ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΕΠΙΠΛΩΝ & ΤΟΙΧΩΝ

Κ. ΦΛΩΡΟΣ Ο.Ε.
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 9 - ΤΗΛ. 32-933

25^η ΜΑΡΤΙΟΥ

ΜΠΛΟΥΖΕΣ
ΦΟΥΤΕΣ
ΓΙΑ
ΤΗΝ
ΠΑΡΕΛΑΣΗ

Ραφαήλ
ΚΑΛΑΜΙΣΤΟΥ 15

ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΠΟΥΓΑΔΑ

Bella

ΠΛΕΝΕΙ
ΜΟΝΗ ΤΗΣ

ΧΩΡΙΣ ΧΛΩΡΙΟΝ

Galerie

ΕΡΓΟΧΕΙΡΟ

Συνεχίζω τις διακοσμήσεις των ευρωπαϊκών κελιών με τις ίδιες χαμηλές τιμές.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ 31

Έρμού 39

ΦΛΕΣ - ΦΟΡΜ

Κοντινόν

ΕΤΟΙΜΑ ΜΟΝΤΕΡΝΑ
ΠΛΙΣΣΕ
ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΚΑΙ
ΦΟΥΤΕΣ
Sambo
ΠΡΟΣΤΑ ΣΕ ΚΑΘΕ ΓΥΝΑΙΚΑ

ΙΤΑΛΟΣ ΡΑΠΤΗΣ

ΓΟΥΛΙΑΜΟΣ

ΑΓΓΕΛΙΚΑ
ΥΦΑΣΜΑΤΑ
ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ
Αμφοίκης

Μετά το Σούρκα...

ΛΟΣΙΟΝ

ΑΚΙΤΟ

Αρσίζει - Φρεσκάει

Αβγορί με την αμορφή της Αντίστρας

Τζορτζ
ΚΑΛΑΜΙΣΤΟΥ 15

ΑΝΟΙΣΙΑΤΙΚΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΜΟΝΤΕΡΝΑ

ΑΓΙΝΔΙΑΙ
Σεργάκη
ΕΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 9
613-824
ΕΡΜΟΥ 56

BAMBOO • ΕΠΙΠΛΑ • ΒΑΜΒΟ • ΕΠΙΠΛΑ

ΑΓΙΝΔΙΑΙ
Σεργάκη
ΕΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 9
613-824

Η γρήγορη Φύση Πλυσ

ACRILAN
του Εμπορίου
ΚΛΕΙΤΟΥΦΑΝΤΗΔΙΑ 'ΑΘΗΝΑ Α.Ε.

Πλύνει
καθαρίζει
ACRILAN

Ποιότητα λιανικής από
στα τα καλά καταστήματα
της Δελ. 250
Διατίθεται χωριστά από
την Ε.Β.Υ. Α.Ε. ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΜΙΧΑΛΙΑ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ
10, Μητροπόλεως 14, Τ.Κ. 115 26
31.019 61 ΑΡ. ΜΑΔΟΥΤΟΥ-ΠΑΝΤΕ-
ΛΟΥ 37 ΤΗΛ. 3347 - 3348 - ΑΘΗΝΑΙ

Το Καραίσμα ΟΘΩΝ

MENTHIS

ΜΕΤΕΦΕΡΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΙΩΣ
ΕΝΑΝΤΙ : ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ 22-
ΡΟΜΒΗΣ 13 (ΕΝΤΟΣ ΣΤΟΑΣ)

Καλλιτεχνικά έδω Κεραμικού

ΤΑΝΑΓΡΑΙΑ

Βουής 239
Τηλ. 23-366

“Ένα πρωτότυπο
μυθιστόρημα
αγωνίας και φρίκης,
του φρεντερικ Ντάρ,
του μεγαλύτερου σύγχρονου
Γάλλου αστυνομικού
συγγραφέως

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Αυτό που θα σας διηγηθώ συνέβη πέρυσι, αλλά μου φαίνεται σαν αυτή η ιστορία να έγινε πριν από πολλόν καιρό. Ή σπουδαιότες ώρισμένων γεγονότων μάς κάνει να σκεπτόμαστε ότι δεν έχουμε γεννηθώ παρά για να τα ζήσουμε, κι όταν συμβούν, μάς φαίνεται ότι τα περιμέναμε. Τα αναγνωρίζουμε κατά κάποιον τρόπο. Έπειτα η ζωή εξακολουθεί, και τα γεγονότα που μάς έχουν τόσο συγκινήσει ναυαγούν σιγά - σιγά στη μνήμη μας. Έρχεται η ημέρα που τα κοιτάζουμε με περιέργεια, στο βάθος του άπιστου κόσμου, όπου έχουν βυθιστεί. Κ' εκείνη την ημέρα — μία μέρα σαν και σήμερα — απλώνουμε τα μπράτσα σ' αυτό το νεκρό παρελθόν, ώθουμενοι από την τρολλή ανάγκη να του δώσουμε λίγη από την ζέση μας, λίγη από την πνοή μας, για να το ξαναζωντανέψουμε...

Ναί, αυτή η ιστορία συνέβη πριν από ένα χρόνο, τον Άπριλη. Θυμάμαι ότι ο λόφος ήταν άνθισμένος, κι από μερικές μέρες μάς ζωντούσε το κελαϊδίσμα των πουλιών, που έμοιαζαν σαν μεθυσμένα από την πρόωξη άνοιξη.

Θα σας έλεγα το όνομα του τόπου, όπου συνέβη αυτό, αλλά πώς; Τι; Άρκει να ξέρετε ότι έγινε σε μία άγρια περιοχή, όπου τα λαχανικά φυτρώνουν δύσκολα, και τα άχρηστα χόρτα θριβούνται. Εκεί η γή δεν είναι όπως αλλού, είχε ένα χρώμα και μία σύσταση παράξενη, που με νευρίαζαν. Το χρώμα της άλλωστε ήταν το χρώμα του ξεραμένου αίματος. Θα σκεφθήτε βέβαια ότι σε μία ιστορία, το χρώμα της γης έχει πολύ λίγη σημασία. Έδώ, όμως, έχει σημασία, θα δήτε...

Θα πρέπει να σας εξηγήσω επίσης πως έφτασα σ' αυτό το μέρος και γιατί εγκαταστάθηκα εκεί. Βλέπετε, θα φανώ ελκυστικός: “Αν δεν σας διηγήθηκα νωρίτερα αυτή την παράξενη περιπέτεια είναι επειδή, κάθε φορά που σκόπευα να το κάνω, αποθαρρύνονταν, πριν ακόμη αρχίσω. Σε μία ιστορία, δεν έχει σημασία μόνο η ίδια, αλλά και το πλαίσιο της. Το να αναφέρει κανείς τα γεγονότα είναι σχετικά εύκολο, αλλά το να τα τοποθετήσει είναι κάτι έντελως διαφορετικό. Θα προσπαθήσω όμως. Πρέπει να τελειώσω μ' αυτή την ιστορία κάποια μέρα...

Μου φαίνεται ότι, όταν θα έχω τελειώσει, αν κατορθώσω να φτάσω ως το τέλος, θα μπορέσω επιτέλους να κοιμηθώ. Να κοιμηθώ για τα καλά. Να κοιμηθώ όπως δεν έχω κοιμηθώ ένα χρόνο τώρα — χωρίς να φοβάμαι ότι θα ξυπνήσω μέσα σε έναν εφιάλτη, όταν το φως της αύγης θα γλιστροήσει στο κρεβάτι μου...

Η εγκατάστασή μου εδώ έγινε από ένα... δυστύχημα. Ναί, ένα δυστύχημα έγινε αιτία όλων. Είχα φτάσει από την Βόρεια Αφρική, όπου είχα μείνει λίγα χρόνια ακόμη μετά την στρατιωτική μου θητεία, με την ελπίδα να κάνω την τύχη μου. Αλλά, καθώς δεν έβρισκα εκεί παρά πολύ μέτριες θέσεις, κατέληξα να σκεφθώ ότι θάταν ίσως πολύ πιο διασκεδαστικό να φυτώσω στο Παρίσι. Όταν ξεπάρκαγα στην Μασσαλία, είχα την γελοία ιδέα να φθάσω στην πρωτεύουσα με «ωτό - σιτό», για να κάνω κάποια οικονομία στο πενιχρό μου βαλάντιο. Κανείς δεν με περίμενε, κι είχα όλον τον καιρό στην διάθεσή μου.

Ένας μεταφορέας λαχανικών με είχε φορτώσει στο φορτηγό του, στην αρχή της δημοσίας οδού. Είχε ήδη τρεις προσκυμένες κουνιασμένες πάνω

Με ανυπέρβλητο
στο είδος του ύφους,
το μυθιστόρημα αυτό
αποτελεί σταθμό
για την διεθνή
αστυνομική
φιλολογία

στο βουνό των λαχανικών του. Με είχε βάσει να καθίσω κοντά του, στο μπροστινό μέρος του φορτηγού, εξηγώντας μου ότι φύλαγε συνήθως αυτή τη θέση για τις κυρίες, κι ότι θ' αναγκάζονταν να την αδειάσω, αν η τύχη μάς έφερνε καμιά στο δρόμο μας.

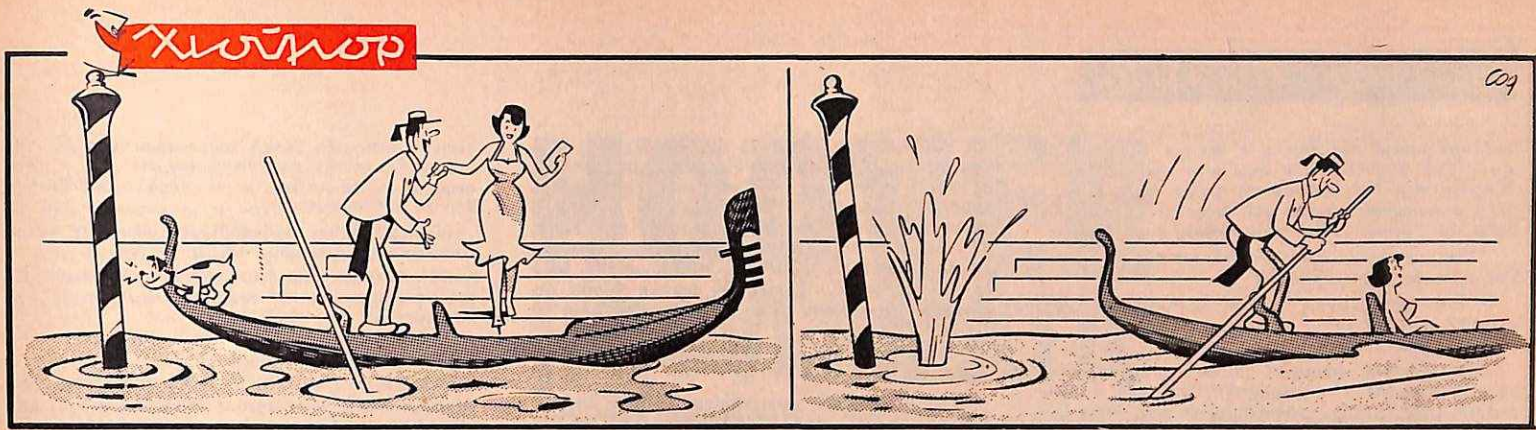
Η τύχη έφερε την Μανταλένια. Αλλά η κοπέλλα αυτή δεν ζητούσε να σταματήσει το αυτοκίνητο για να την μεταφέρει. Όταν την είδαμε έσπρωχνε μία παλιά χειράμαξα, φορτωμένη με άγγεια ή, ακριβέστερα, προσπαθούσε να την συγκρατήσει, γιατί την είχε πάρει ο κατήφορος. Με την φαρδιά φούστα της, που ανέμιζε, ή νέα δεν μπόρεσε παρά να φρενάρε την χειράμαξα με τις τεράστιες ρόδες, που κυλούσε στον δημόσιο δρόμο, την στιγμή ακριβώς που φτάναμε. Χωρίς την εγκαρσία δοξό που έκανε τα δύο ξύλα, η Μανταλένια θα τα είχε ασφαλώς παρατήσει όλα — αλλά ήταν αλχημίστρια του δχημάτός της. Ο οδηγός είχε κάνει τότε μια άπεγνωσμένη κίνηση: Μία απειλησμένη στροφή του τιμονιού προς τ' αριστερά. Ψηλά, οι προσκοπικές τραγουδούσαν δυνατά κι έγω δεν ξέρω ποιόν προσκοπικό θυνο... Σ' εκείνο το μέρος της δημοσίας οδού, τα δέντρα ήταν πολύ άραια, και όμως, ένα απ' αυτά φάνηκε ν' αποσπάται από την πλαγιά και νάρχετα προς συνάντησή μας. Δεν είχα χάσει τις αισθήσεις μου. Αντιθέτως, η πνευματική μου διαύγεια είχε διπλασιασθεί από το άτύχημα. Τα είχα όλα καταγράψει στο νου μου, σαν αυτό το γεγονός να είχε εκτυλιχθεί με αργό ρυθμό. Ο μπροστινός θάλαμος του φορτηγού είχε κυρτώσει, το δέντρο είχε χωθή μέσα στο φορτηγό και δεν είχα δει πια το σωφέ...

Το κλάξιον είχε σφηνώσει και χτυπούσε χωρίς σταματημό. Μέσα από τον σπασμένο προφυλακτήρα, διέκρινα την νέα, χλωμή, παρ' όλο τη ηλιοκαμένο χρώμα της, αλχημικομένη ανάμεσα στα χερσούλια της χειράμαξάς της, αλλά και ολόδια. Τα βλέμματά μας είχαν συναντηθεί. Αισθανόμουν πως είχα χτυπήσει από το άτύχημα. Κι όμως, δεν υπέφερα. Ο πόνος είχε έρθει αργότερα, την ώρα που με μετέφεραν στο νοσοκομείο της πιο κοντινής πόλεως. Όταν βρέθηκα πια εκεί, μου έκαναν καταπραιντικές ενέσεις. Είχαν αποκοιμήσει τον πόνο μου, κι είχαν προκαλέσει στο νου μου φαντασμαγορικά όνειρα, που ήρωάς τους ήταν το μοιραίο δέντρο. Το έβλεπα να μεταμορφώνεται, να γίνεται ένα ήμι - ζωικό, ήμι - φυτικό τέρας, με τεράστια κλαδιά. Αυτά τα κλαδιά δεν με πείραζαν έμενα, αλλά έσφιγγαν δυνατά τον δυστυχήμένο οδηγό. Το μελαχροινό, μεσογειακό πρόσωπό του γινόταν μελανό, έπειτα λευκό, κι ο άνθρωπος καταβροχθιζόταν από το δέντρο, σαν από ένα βόα...

Είχα μια άκορετα άσχημη πληγή στην δεξιά γάμπα, και μία θλάση της αριστερής ωμοπλάτης. Όταν μ' έβαλαν στο γύψο, με το μπράτσο πάνω σ' ένα μεταλλικό στήριγμα, είχα την εντύπωση πως είχα αλλάξει κι' εγώ είδος: Δεν ήμουν όμως φυτό, αλλά δρυϊκό, έπειτα λευκό, κι ο άνθρωπος καταβροχθιζόταν από το δέντρο, σαν από ένα βόα...

Είχα μια άκορετα άσχημη πληγή στην δεξιά γάμπα, και μία θλάση της αριστερής ωμοπλάτης. Όταν μ' έβαλαν στο γύψο, με το μπράτσο πάνω σ' ένα μεταλλικό στήριγμα, είχα την εντύπωση πως είχα αλλάξει κι' εγώ είδος: Δεν ήμουν όμως φυτό, αλλά δρυϊκό, έπειτα λευκό, κι ο άνθρωπος καταβροχθιζόταν από το δέντρο, σαν από ένα βόα...

Πρώτη να μάθω για τον οδηγό, και μου είχαν πώς την είχε γλιτώσει με μερικά θραύσματα γυαλιού στο πρόσωπο. Όμως, μια από τις προσκοπικές είχε σπάσει το κρανίο της πέφτοντας από το φορτίο. Το σώμα της αναπαύονταν στο νεκροτομείο του τόπου. Προσπάθησα να θυμηθώ εκείνα τα τρία κορίτσια με την στολή, που καθόντουσαν πάνω στα λαχανικά και τραγουδούσαν με χαρές και

γέλια. Ή μια είχε μια φουσαρμόνικα. Άραγε αυτή ήταν το θύμα; Πάντως, δεν είχα προλάβει να δω τα πρόσωπά τους. Για μένα δεν ήταν παρά τρεις γαλάζιες κηλίδες πάνω σ' ένα βουνό από μαρούλια, τρία γέλια κι' ένα ίδιο τραγούδι, κάπως υπερβολικά σοβαρό για τα νειάτα τους.

Σκεπτόμουν πως, αν δεν είχα κάνει αυτό το άπλο σημείο με τον αντίχειρα στον οδηγό, τίποτε από όλα αυτά δεν θα συνέβαινε. Έκείνα τα δυό λεπτά που είχε καθυστερήσει για να μιλήσει μαζί μου και να με άνεθση επάνω, αποτελούσαν την αιτία της καταστροφής. Αν τα είχε χρησιμοποιήσει για να τρέξει, δεν θα είχε καν διακρίνει εκείνη την φτωχική χειράμαξα, που η ώραία μελαχροινή κοπέλλα δεν μπορούσε να συγκρατήσει. Ή μοίρα έπαιξε με τα δευτερόλεπτα...

Πέρασα μια μέρα άκορετα αξιοθρήνητη μέσα στην κοινή αίθουσα αυτού του άσχημου και θλιβερού έπαρχιακού νοσοκομείου, που ήταν ελάχιστα καθαρό, και τόσο παλιό κι' ετοιμόρροπο, ώστε σ' έκανε να σκέπτεσαι περισσότερο τον θάνατο παρά την θεραπεία. Δυό κρεβάτια πιο πέρα από το δικό μου, ένας μελαγχολικός γέρο - Άλγερινός πέθανε από καρκίνο, κοιτάζοντας το ταβάνι που ήταν γεμάτο χαμακάδες και λεκέδες. Το μίλησα αραβικά και μου απάντησε μ' ένα βλέμμα, σαν να μην καταλάβαινε πια την μητρική του γλώσσα.

Ήταν η δεύτερη μέρα, όταν εκείνη ήρθε να με δει. Δεν το περίμενα. Ούτε καν την σκεπτόμουν πια, κι όταν μπήκε μέσα, την ώρα των επισκέψεων, δεν την αναγνώρισα άμέσως. Στάθηκε ακίνητη στο πλαίσιο της πόρτας, σ' εκείνη την στάση της μικρής τρομαγμένης κατσίκας, που είχε πάρει μετά το δυστύχημα. Κοιτούσε κάθε άρρωστο με ένα είδος σκεπτικής εκμέλειας. Το βλέμμα της διαστανόφθηκε με το δικό μου, όπως την προηγούμενη στο δρόμο, μέσα από το σπασμένο τζάμι του φορτηγού. Προχώρησε τότε προς το κρεβάτι μου, μ' ένα ευλγίστο και προσεχτικό βάδισμα.

Φορούσε ένα ανοιχτό γαλάζιο φόρεμα και μία πλεκτή άσπρη ζακέττα. Στον λαμό είχε ένα από κείνα τα πολύπλοκα κολλίε που βρίσκει κανείς στα μεγάλα έπαρχιακά καταστήματα.

—Δεν ξέρω αν με αναγνωρίζετε...
—Ναί.

Εγινε μια μικρή σιωπή. Οι θόρυβοι της αίθουσας είχαν εξαφανισθεί. Την κοιτάξα όπως δεν είχα κοιτάξει ποτέ μου άλλον άνθρωπο. Ή Μανταλένια δεν ήταν ένα κορίτσι που μπορούσε κανείς να το αντιληφθεί καλά με το πρώτο βλέμμα. Ήταν το είδος της γυναίκας που ανακαλύπτει κανείς προσδευτικά. Ήταν μάλλον κοντή, αλλά με θαυμάσιες αναλογίες. Είχε τριγωνικό πρόσωπο, καταμυαυρα μαλλιά, όχηη επιδεριμίδα και φωτεινά γαλάζια μάτια. Αλλά πριν ακόμη διακρίνω τις καμπύλες της και τα χρώματά της, είχα μολήσει το άρωμα της. Μόλις σαν καλοκαιρινός λόφος: θυμάρι, άγριοιολούδα, ξερό χορτάρι... Στεκόταν όρθη στα πόδια του κρεβατιού μου, σφίγγοντας με τα χέρια της τα κάγκελλα. Τραυλίσαι πολύ γρήγορα:

—Καλημέρα!
—Καλημέρα! Καθίστε.
Οι καρέκλες ήταν σπάνιες. Πήγε να γυρέψει μια στη μέση της αίθουσας με το κεφάλι χυμένο μέσα στους λεπτούς ώμους της, σαν να φοβόταν μια έκρηξη, προσπαθώντας προσεχτικά να μην

κοιτάξει κανέναν. Αυτό το κορίτσι ήταν τρομερά δειλό και θα έπρεπε να είχε καταβάλει μεγάλη προσπάθεια για να έρθη να με δει.

Όταν κάθισε, κοίταξε με φόβο το μπράτσο μου, που ήταν δεμένο πάνω στο μεταλλικό στήριγμα.

—Έχει σπάσει;
—Ή ωμοπλάτη. Θα χρειασθώ ένας μήνας για να περάσω.

—Λιπούμαι πάρα πολύ. Είναι δικό μου το λάθος...

—Δεν πρέπει να το λέτε πολύ...

—Γιατί;

—Τιποτέον ότι οι ασφαλιστές θα έσπευδαν να εκμεταλλευθούν αυτή την δήλωση. Όμως, αν θυμάμαι καλά, δεν ήσαστε έντελως στην δημόσια οδό όταν έγινε το άτύχημα, δεν είν' έτσι;

—Αυτό είναι αλήθεια.

—Ο οδηγός φοβήθηκε, αλλά θα μπορούσατε να σταματήσετε το καρότσι σας εγκαίρως.

—Όχι!

—Θα πρέπει να δεβαιώσετε τους ασφαλιστές, τι ναί. Τι είπατε στους χαροφύλακες;

—Ότι δεν κατάλαβα.

—Μπράβο.

Γιατί ξαφνικά ένδιαφερόμουν για τα συμπεριφέροντα αυτής της ώραίας κοπέλλας; Γιατί με άπασχολούσαν, ενώ ή δική μου κατάσταση κάθε άλλο ήταν παρα λαμπρή; Εκείνη φαινόταν σκεπτική και κοίταζε επίμονα τον γύψο μου.

—Μοιάζω με άστακό, δεν είν' έτσι; της άστει-
εύθηκα.

—Τιποτέον;

—Πολύ λιγότερο τώρα. Για πέστε μου, που πηγαίνετε με τα άγγεια σας;

—Πήγαινα να τα παραδώσω: Ο πατέρας μου είναι άγγειοπλάστης...

Έβωσε το χέρι στην τσέπη της ζακέττας της κι' έβγαλε από μέσα ένα πακέτο τσιγάρα, που το άκούνησε πάνω στο σεντόνιο μου, έπειτα από έναν έλαφρό διαταγμό.

—Σας... σας έφερα αυτό.

—Ευχαριστώ.

Αυτό το πακέτο τα τσιγάρα ήταν για μένα το πιο θαυμάσιο δώρο.

Εκείνη είχε σπρωχθεί μόλας. Θα ήθελα να την κρατήσω, αλλά αισθανόμουν ότι δεν άντεχε περισσότερο.

—Ελπίζω να γίνετε γοήγορα καλά.

Έφυγε, χωρίς να δει το χέρι που είχα απλώσει στην άκρη του κρεβατιού, και χωρίς να με κοιτάξει.

Όταν δεν ήταν πια εκεί, άνοιξα το πακέτο με τα δόντια μου κι' έβγαλα ένα τσιγάρο ανάμεσα στα χείλη μου.

—Θέλεις φτιά; με ρώτησε έπειτα από λίγο ένας από τους συντρόφους μου της αίθουσας.

—Όχι, εύχαριστώ. Δεν καπνίζω!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Επειτα από δεκαπέντε μέρες δύγρια από το νοσοκομείο. Δεν είχα ξαναδεί την κοπέλλα. Αναβέβαις, είχα δεχθεί την επίθεση πολλών άσφαλιστών, που είχαν έρθει για να πάρουν την μαρτυρία μου. Για το ζήτημα της καταβολής των έξοδων μπορούσα να είμαι ήσυχος, ο Μαρσεγιέζος δηγός είχε καλή ασφάλεια. Ή μόνη ερώτηση αυτών των κυρίων που με έφερε σε άμηχανία ή

ταν εκείνη που άφορούσε την διεύθυνσή μου. Δεν είχα διεύθυνση. Οι γονείς μου είχαν πεθάνει από πολλά χρόνια και σερνόμενοι πάντα δεξιά και αριστερά. Στο σπίτι ενός θείου πρώτα, όπως τα περισσότερα όρφανά, κι' έπειτα σε κέντρα εκπαίδευσης κάποιες τέχνες. Τους τα εξήγησα αυτά όπως μπορούσα, κι' είδα απ' την έκφρασή τους πως ή υπόληπρη μου έκανε μ' αυτό. Δεν έπρεπε να περιμένω πολλά πράγματα. Τα τραύματα κι' η άνικανότης προς εργασία ενός τύπου χωρίς διεύθυνση και χωρίς δουλειά, δεν πίνουν εξέχουσα θέση στους άσφαλιστικούς πίνακες, και θα μου έδιναν το ελάχιστο όριο...

—Πού μπορούμε να σας γράψουμε; ρώτησε ο ένας απ' αυτούς.

—Στο νοσοκομείο.

—Σύμφωνοι, αλλά δεν πρόκειται να μείνετε εδώ μέχρι δευτέρας παρουσίας!

—Όταν θα φύγω από δω, θα σας πληροφορήσω για την καινούργια μου διεύθυνση.

Φανταζόμουν τον τόπο άσχημο και θλιβερό, γιατί τον έκρινα από την κοινή αίθουσα του νοσοκομείου του. Ανακάμψα με έκπληξη, λοιπόν, όταν πέρασα το κατώφλι του νοσοκομείου, την ήλιόλουστη πόλη, παλιά αλλά χαρούμενη, όπου η ζωή είχε το χρώμα και την γεύση του μελιού.

Ή πόλη ήταν περικυκλωμένη από άνθισμένους λόφους. Αυτό το χαρούμενο περιβάλλον που άνετρέφε τις ιδέες. Αυτή να κατευθυνθώ στον σταθμό, όπως σκόπευα, πήρα ένα δαιμόνιο. Στο κάτω - κάτω, αφού έπρεπε να μείνω στον γύψο καμιά δεκαπενταριά μέρες ακόμη, ήταν καλύτερα να τις περάσω σ' αυτή την ήλιόλουστη μικρή έπαρχιακή πόλη...

Το άπόγευμα της ίδιας εκείνης ημέρας πήγα στον τόπο του άτυχήματός. Καθώς με είχαν μεταφέρει με το νοσοκομειακό αυτοκίνητο, δεν είχα διατηρήσει πολύ σαφή αντίληψη της απόστασως που χωρίζε το θλιβερό σταυροδρόμι από την πόλη. Βρισκόταν, λοιπόν, τρία χιλιόμετρα έξω από την πόλη και πήρα το λεωφορείο για να πάω εκεί. Δεν μπορούσα να εξηγήσω πολύ καλά την περιέργεια που με τραβούσε σ' αυτό το μέρος.

Ξαναείδα τον μικρό κατήφορο δρόμο που έβγαίνε στην δημοσία οδό, ξαναβρήκα το δέντρο όπου είχαμε πέσει. Ήταν άκρωτηριασμένο, αλλά θα γίγτανε κι' εκείνο έπίσης. Είχε ένα βαθύ τραύμα στον κορμό, κι' ένα από τα χαμηλά κλαδιά του ήταν σπασμένο, αλλά είχε άντεξει καλά, κι' οι δώδεκα τόννοι που είχαν πέσει επάνω του δεν το είχαν ξεροφύσει.

Εμεινα άκορετά λεπτά προσπαθώντας να καταλάβω την διαδικασία του άτυχήματος. Αλλά αυτή η συνδρομή των μικρών περιστατικών που είχε διαταράξει την φυσική τάξη των πραγμάτων, διατηρούσε όλο το μυστήριο της, και τα χείλη που είχε άφήσει δεν σήμαιναν τίποτε. Είχα άκουμπήσει στον τραυματισμένο κορμό του δέντρου...

Ξαφνικά, διέκρινα κάτι το γυαλιστερό, κρεμασμένο στα φύλλα ενός κλαδιού. Βοηθημένος από ένα ξυλάκι, μπόρεσα να κατεβώ στο άντικείμενο. Επρόκειτο για μια φουσαρμόνικα. Έπρεπε άραγε να συμπιεράω πως είχε σκοτωθεί η προσκοπτική που έπαιζε το δογάνο; Από την άρχη, κάτι μου έλεγε πως αυτή ήταν το θύμα. Και δεν καθόρθω να να καταλάβω γιατί με κατέβλεπε αυτή η ιδέα. Έκρυφα το δογάνο πάνω στο παντελόνι μου και το έφερα στα χείλη μου. Ένας συντροφος στο στατό με είχε μάθει να παίζω. Προσπάθησα να

δρῶ τὸν σκοπὸ ποὺ ἔπαιξε ἡ νέα μὲ τὴν στολή, πάνω στὰ μαρούλια ποὺ προορίζονταν γιὰ τοὺς Παριζιάνους. Κατόρθωσα νὰ παίξω λίγες νότες, ἀλλὰ ὁ ὑπόλοιπος σκοπὸς μοῦ διέφευγε. Τελικὰ ἔβαλα τὸ ὄργανο μέσα στὴν τσέπη μου.

Ἔνας χωρικός ἐρχόταν καθισμένος πάνω σὲ ἕνα τρακτέρ. Τὸν φώναξα:

—Γιὰ πέστε μου, ὑπάρχει κανένας ἀγγειοπλάστης ἐδῶ κοντά;

—Ὁ Ἑλληνας;

Σὰν ἀστραπὴ ἔξανα εἶδα τὸ ἠλιοκαμένο πρόσωπο τῆς νέας μὲ τὴν χειρῶμαξα, τὰ τόσο μαύρα μαλλιά της, τὰ τόσο γαλανά μάτια της. Αὐτὸ ἦ πῶς ἡ ἀποκάλυψη.

—Ναί, ναί, ὁ Ἑλληνας!

Μοῦ ἔδειξε τὸν κατηφορικὸ δρόμο ἀπὸ ὅπου εἶχε προβάλλει ἐκείνη, μαζί μὲ τὸ φορτίο τῆς τῶν ἀγγείων.

—Εἶναι πάνω στὸν λόφο, δὲν μπορεῖτε νὰ κάνετε λάθος. Δὲν ὑπάρχει παρὰ τὸ σπίτι τὸ μόνο.

Δὲν ἦταν πραγματικὸ σπίτι, ἀλλὰ μᾶλλον ἕνα εἶδος παλιὸ αὐτοβόλῃ, διευθετημένον κατὰλληλα. Τὸ μεγαλύτερο μέρος χρησίμευε ὡς ἐργαστήριο στὸν ἀγγειοπλάστη, καὶ τὸ ἄλλο, χάρις σὲ ἕνα στανιόδενο χώρισμα καὶ στὴν κατασκευή ἐνὸς τζακιού, εἶχε μεταμορφωθῇ σὲ κατοικία. Ὅταν ἔφτασα, ἡ νέα ἔπλενε ρούχα. Φοροῦσε μιά μπλούζα μόνο, σφιγμένη στὴν μέση μ' ἕνα σπάγγο. Τὰ πόδια της ἦταν γυμνά μέσα σὲ μεγάλες μαύρες γαλότσες. Τραγουδοῦσε ἕνα παραῤῃνο τραγοῦδι, τριβώντας τὰ ρούχα μὲ δύναμη.

Στάθηκα ἀκίνητος πλὴν της. Ἡ σιὰ μου φαινόταν μπροστά της, ἀλλὰ ἐκείνη ἄρχισε νὰ τὴν προσέξῃ. Ἦταν ἄλλωστε, ἐξ αἰτίας τοῦ μπράτσου μου, ποὺ ἦταν ἀκόμη μέσα στὸν γύφο, μιά τόσο παράξενη καὶ ἀλλόκοτη σιὰ...

Ὅταν ἀντελήφθῃ τὴν παρουσία μου, σταμάτησε ἀπτόμα νὰ τραγουδοῦ καὶ γύρισε μονομιάς. Ἐγὼ ἐκείνη ἀναγνωρίζοντάς με: Εἶχα τὴν ἐντύπωση πὼς τὰ μάτια της θυθίστηκαν σὲς κόγχες τους καὶ πὼς τὰ χεῖλιά της ἔγιναν λευκά.

—Σὰς τρώμαξα;

Σταύρωσε τὸ ἑπάνω μέρος τῆς μπλούζας της, γιατί ἡ σκιὰ τῆς στάσης τῆς εἶχε ἀνοίξει λιγάκι, καὶ ἔβλεπα — μὲ μιά διακριτικὴ συγκίνηση — τὴν ἀρχὴ τοῦ στήθους της. Ἐπειτα, μοῦ χαμογέλασε.

—Ναί, λιγάκι. Δὲν σὰς ἔκρινε νὰ ἔρχεσθε...

Λοιπὸν, βγήκατε ἀπ' τὸ νοσοκομεῖο;

—Ναί, ἀλλὰ δὲν ἐγκατέλειψα τὸν τόπο.

—Ποῦ μένετε;

—Πουθενά, καὶ αὐτὸ μοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἐγκαθίσταμαι ὅπουδήποτε. Πρὸς τὸ παρὸν ἔπιαισα ἕνα δωμάτιο στὸ ξενοδοχεῖο ποὺ εἶναι κοντὰ στὴν πλατεία τῆς ἀγορᾶς.

Κοίνησε τὸ κεφάλι της καὶ μοῦ εἶπε:

—Περάστε. Ὁ πατέρας μου εἶναι ἐκεῖ.

Δὲν εἶχα δεῖ ποτὲ μοῦ ἀγγειοπλάστη νὰ δουλεύει, παρὰ μόνο στὴν τηλεόραση κάποτε, πρὶν φύγω γιὰ τὸν στρατό. Ὁ πατέρας Σῦδης μοῦ φάνηκε πολὺ γέρος. Θὰ μπορούσε χωρὶς ὑπερβολὴ νὰ εἶναι παππούς τῆς Μανταλένας. Ἦταν ἕνας κοντόχονδρος ἀνθρωπάκος μὲ γκριζὰ μαλλιά. Τεράστια φρόνδια, πολὺ πικρὰ, σκιάζαν ἕνα βλέμμα γαλάζιο, γεμάτο εὐκρίνεια, σὰν τῆς κόρης του. Συμπάθησα τὸ εὐπροσηγορὸ χαμόγελό του, τὰ γέφυρα μπράτσα του, ποὺ ἦσαν ἀκόμη μυώδη, καὶ τὸ οἰγὲ ποικιμῶσό του, ποὺ ἦταν ἀνοιχτὸ καὶ ἄφηνε νὰ φαίνονται οἱ ἄσπρες τοίχες τοῦ στήθους του. Τὸ πρόσωπο καὶ τὰ χεῖρα του ἦσαν γεμάτα κοκκινωπὲς λάσπες. Βλέποντάς με ἔπαψε νὰ γυρῇ τὸ πηδάλιο τοῦ τροχοῦ του καὶ σκότισε τὰ χεῖρα του στὸ παντελόνι του. Ἡ κόρη του θὰ πρέπει νὰ τοῦ εἶχε μιλήσει γιὰ μένα, γιατί φάνηκε νὰ ἔξω ἀμέσως ποῖς ἦμουν, ἐξ αἰτίας τοῦ μπράτσου μου, φυσικά. Προχώρησε μὲ τὸ ἕνα φρούδι ἐλαφρὰ σηκωμένο καὶ μὲ ἕνα χαμόγελο στὰ χεῖλιά.

—Νὰ σὰς συστήσω τὸν πατέρα μου, τὸν κύριο Σῦδη.

Κοίνησα τὸ κεφάλι μου:

—Ὀνομάζομαι Φίλιπ Ἀντρέ.

Ὁ γέρος μιλῶσε πολὺ ἄσχημα γαλλικά. Μὲ φώτιζε γιὰ τὴν ὑγεία μου καὶ φάνηκε νὰ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸ τραῦμα μου. Δὲν ὑψώθηκε οὔτε λέξη γιὰ τὸν ὁλό τῆς κόρης του στὸ ἀντήχημα. Μιλοῦσε γι' αὐτὸ τὸ τελευταῖο μὲ μοιρολατρικὸ ὄμοιο, σὰν ἀνθρώπος ποὺ ἡ ζωὴ δὲν τὸν ἐξαινιαῖ.

πιά καὶ ποὺ ἔχει μάθει νὰ δέχεται ὅλες τῆς ἰδιοτροπίες της. Ἐπειτα ἀπὸ ἕνα λεπτό, μὲ ὠδήγησε μέσα στὸ σπίτι τους γιὰ νὰ μοῦ προσφέρει λίγο κρασί. Ἐπὶ τῆς αἰτίας αὐτῆς τοῦ κρασίου — ἕνα μαῦρο κρασί, σὰν ἐκεῖνο τῆς γενέτειράς του τῆς Ἑλλάδος. Μιλοῦσε πολὺ, σπαταώντας πότε - πότε γιὰ νὰ βοῇ μιά λέξη, ὠτώντας τὴν κόρη του ὅταν δὲν τὴν ἐβόρισε. Ἐκείνη τῇ στιγμῇ ἔμαθα ὅτι λεγόταν Μανταλένια. Τῆς πῆγαινε πολὺ αὐτὸ τὸ ὄνομα...

Ὅταν ἔφυγα, ἐκείνη μὲ συνόδευσε ὡς τὴν δημοσίᾳ ὁδὸ.

Τὴν στιγμῇ ποὺ ἐτοιμαζόμουν νὰ τὴν ἀφῶσω, ὁ λαοῦς μου κόμπιασε. Τῆς ζήτησα τὴν ἀδεία νὰ τὴν ἔξαναδῶ, καὶ ἐκείνη μοῦ εἶπε ὅτι θὰ μπορούσα νὰ ἔρχομαι ὅποτε ἤθελα.

Ξαναγύρισα πολλὰ φορὲς καὶ παντρεντήκαμε τὴν πρώτη ἐβδομάδα τοῦ Ἰουνίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Ἡ ἀπρέια νὰ ἀναρωτιέστε πὼς ἔγινε αὐτό. Νομίζω ὅτι ἐφῆθαι ἡ στιγμῇ νὰ σὰς δώσω μερικὲς λεπτομέρειες γιὰ τοὺς Σῦδη. Ὁ Ρωμῆος αὐτὸς ἀγγειοπλάστης εἶχε γτάσει στὴν Μασσαλία, ὅπου ἕνας ξάδελγός του εἶχε ἐγκατασταθῇ ὡς ἐστίατορ ἀμέσως μετὰ τὸν πόλεμο. Εἶχε παντρεντῇ μεγάλως μὲ μιά νέα γεμάτη φιλοδοξίες, ποὺ τοῦ εἶχε ἔξη-γῆσει ὅτι ἡ ἀγγειοπλαστικὴ στὴν Ἑλλάδα δὲν θὰ τοῦς ἔβγαζε ποτὲ ἀπὸ τὴν μετριότητα. Ὁ ξάδελγός τοῦς εἶχε ἐξασφαλίσει τὴν στέγη καὶ τὴν τροφὴ γιὰ λίγον καιρὸ, καὶ ἔπειτα, ἕνα πρῶτο, ὁ Σῦδης εἶχε πᾶσει τὴν γυναῖκα του στὴν ἀγκυλιὰ τοῦ ὑπερβολικὰ φιλοξένοιο συγγενῆ του. Ὁ ἀγγειοπλάστης δὲν εἶχε σκοτώσει κανέναν. Ἀρκέστηκε νὰ φοροῦσε τὴν Μανταλένια στοὺς ὅμους του καὶ τρώγῃε στὸ ἄγνωστο, μέσα σ' αὐτὴ τὴν χώρα, ποὺ δὲν ἐγνώριζε καὶ τὴν γλῶσσα της. Εἶχε φτάσει ἕνα βράδυ σ' αὐτὴ τὴν θημωνιά ὅπου ἔμενε τώρα καὶ τὰ πράγματα εἶχαν κανονισθῇ κατὰ τέτοιον τρόπο, ὥστε δὲν εἶχε μπόρσει νὰ τὴν ἐγκαταλείψῃ ποτὲ πιά. Ἀπὸ τότε, εἶχε ἔξαναρξῃ τὸ παλιὸ του ἐπάγγελμα. Κατασκεύαζε δοχεῖα γαλάκτος, τριῶν διαφορετικῶν σχημάτων: Τῶν τριῶν τετάρτων τῆς λίτρας, τῆς μῆς λίτρας καὶ τῶν δύο λίτρων. Ἐνας κοντόχονδρος ποὺ ἀγόρευε τὴν παραγωγή του σὲ πολὺ μικρὴ τιμῇ, ἀλλὰ ποὺ ἀκούισε γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ζωὴ τῆς κόρης του καὶ τὴν δική του.

Ἀγάπησα τὸ φτωχικὸ σπίτι τῶν Σῦδη. Κοντὰ στὸν γέρο, ἔρχοντο κανεῖς, μέσα σ' αὐτὸν τὸν διογυλιανὸ διάκομο, τὸν εἰκοστὸ αἰῶνα καὶ τῆς συμφορᾶς του. Ἐγὼ πολὺ γρήγορα οἰκείως μαζί τους. Ὁ Νίκος, (αὐτὸ ἦταν τὸ μικρὸ ὄνομα τοῦ ἀγγειοπλάστη) μὲ κοιτάζε μὲ παράξενο ὄμοιο. Τὸν αἰσθανόμουν ἱκανοποιημένο καὶ λιγνυμένο συγχρόνως ἀπὸ τῆς ἐπισκέψεως μου.

Εἶχε καταλάβει τὸν ἀντικειμενικὸ σκοπὸ αὐτῶν τῶν ἐπισκέψεων πολὺ πρὶν ἀπὸ μᾶς. Ὅταν τοῦ εἶπα πὼς ἦμουν ἐρωτευμένοι μὲ τὴν κόρη του, ἄρχισε νὰ ζῆνῃ μὲ τὰ νύχια του τὸν ξερό τοῖχο ποὺ ὑψήρχε στὰ μάγουλά του.

—Οἱ γυναῖκες εἶναι φτιαγμένες γιὰ νὰ φεύγουν, μοῦ ἀπάντησε μόνο.

Ἡ φράση αὐτὴ περιεῖχε ὅλη τὴν ἀποδοχὴ του, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπελασία του συγχρόνως.

Δὲν φαντάζομαι κανέναν ἄλλο ἀνδρα νὰ παντρεντῇ γυναῖκα πρὶν ἀπλᾶ. Οἱ σχέσεις μου μὲ τὴν Μανταλένια εἶχαν παραμείνει παράξενα ἀγνές. Στὴν τρίτη μου ἐπίσκεψη, τὴν εἶχα φιλήσει στὸ στήμα, χωρὶς μιά λέξη, πολὺ γρήγορα. Κ' ἔπειτα, εἶχα μὲ ἐξακολουθῇ σ' ἀνταλλάσσουμε αὐτὸ τὸ σύντομο φίλ. Τὴν ἡμέρα ποὺ μοῦ ἔβγαλαν τὸν γύφο, πῆγα σπίτι τους γιὰ νὰ γιορτάσω μὲ τὸ γεγονός, ἐφοδιασμένως μὲ μερικὲς προμήθειες. Τὸ μπράτσο μου, μονιδιασμένο ἀπὸ τὴν ἀκνησία, κορεῖτο κατὰ μήκος τοῦ σώματός μου, σὰν νὰ μοῦ ἦταν ἕξο. Τὸ παράξενο ἦταν πὼς ἐκείνη μόνο τὴν στιγμῇ, ὅταν ἐλευθερώθηκα ἀπὸ τὸν γύφο καὶ τὰ σίδερα, ἐνοιῖσα πραγματικὸ αἶσθημα μετανεξίας.

—Εἶχα τὴν ἐντύπωση ὅτι ἦμουν ἀνάπηρος γιὰ ὅλη τὴν ὑπόλοιπὴ ζωὴ μου...

Φτάνοντας στὸ σπίτι τῶν Σῦδη, κάθησα κοντὰ στὸν φούφο, ὅπου ψήνονταν τὰ τελευταῖα δοχεῖα τοῦ Νίκου. Περιμένοντα τὸ τέλος τοῦ ψήματος, γιὰ νὰ καθήσωμε στὸ τραπέζι. Ἡ Μανταλένια, μὲ σταυρωμένα τὰ χεῖρά, στεκόταν ἀ-

κοντισμένη στὸν τροχὸ τοῦ πατέρα της. Ὁ γέρος ἐπέβλεπε τὴν παραγωγή του καὶ πότε - πότε σκούπιζε μὲ τὸ μαντίλι του τὸν ἰδρώτα ποὺ ἔτρεχε ἀπὸ τὸ πρόσωπό του.

—Κύριε Σῦδη, εἶπα ἀπτόμα, γιατί δὲν κατασκευάζετε παρὰ μόνο δοχεῖα γιὰ γάλα;

Μὲ κοιτάζε ἀναποφάσιστος, σὰν νὰ δυσκολεῖτο νὰ ἐρμηνεύσῃ τὴν ἐρώτησή μου. Ἐπειτα χαμογέλασε:

—Γιατὶ δὲν ἀγοράζουν παρὰ αὐτὰ μόνο. Κοίτησα τὸ κεφάλι μου.

—Θέλετε νὰ πῆτε ὅτι ὁ χονδρέμπορος σας δὲν ἀγοράζει παρὰ μόνο αὐτὰ... Ἐγὼ ὅμως ἔχω μιά καταπληκτικὴ ιδέα.

—Ποιά ιδέα;

—Ἀντὶ νὰ κάνετε δοχεῖα γιὰ γάλα, θὰ φτιάχνετε βάζα γιὰ λουλούδια! Θὰ τὰ ζωγραφίζω μαζί μὲ τὴν Μανταλένια καὶ θὰ πηγαίνωμε νὰ τὰ πουλοῦμε στοὺς αὐτοκινητιστὰς ποὺ περνοῦν ἀπὸ τὴν δημοσίᾳ ὁδὸ.

Τὰ πικρὰ φρόνδια του σχηματίζαν μιά μεγάλη φούντα πάνω ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ καὶ εὐκρινῇ μάτια του.

—Νὰ τὰ πουλάτε;

—Στὴν ἐποχὴ μας, οἱ δρόμοι εἶναι γεμάτοι ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ πουλοῦν ὅ,τιδήποτε: Λουλούδια, φρούτα, ακούπες, πανέλια... Ὁ, τιδήποτε! Ἐμεῖς θὰ πουλοῦμε τὰ δοχεῖα σας. Θὰ ἐγκαταστήσουμε στρόφιδα στὴν πλαγιά, καὶ ἐκὰτὸ μέτρα πρὶν μπροστὰ θὰ τοποθετήσω μιά ἐπιγραφὴ: Ἐ'Αγοράστε τὰ περιήγρια ἀγγεῖα τοῦ τόπου... Πόσο σας πληρώνουν γιὰ τὰ δοχεῖα ποὺ κατασκευάζετε;

—Πενήντα, ὀδόντα ἢ ἐκατὸ φράγκα, ἀνάλογα μὲ τὸ μέγεθος, μοῦ ἀπάντησε ἡ Μανταλένια.

—Ἐ, λοιπὸν, ἐμεῖς θὰ πουλοῦμε τὰ βάζα πεντακόσια, ὀκτακόσια καὶ χίλια φράγκα ἀκόμη! Καὶ θὰ πουλάμε τόσο πολλὰ, ὥστε ὁ πατέρας σου δὲν θὰ προλαβαίνει νὰ κἀνῃ ἀρετὰ...

Ἡ Μανταλένια ἄρχισε νὰ χτυπᾷ τὰ χεῖρα της:

—Πατέρα! Αὕτη εἶναι καταπληκτικὴ ιδέα!

Ὁ Ἑλληνας ἔμενε ἀναποφάσιτος, κοιτάζοντας τὸν φούφο του, ὅπου τὰ δοχεῖα ἔπαιρναν ὠραία γυαλιστέρια χρώματα.

—Μπορεῖ, εἶπε.

Ἐπειτα ἀπ' αὐτὸ ἔγινε μιά ἀρετὰ μεγάλῃ σιωπῇ, καὶ ὁ καθένας ἐποφελήθηκε γιὰ νὰ σκεφθῇ καλύτερα.

—Κ' ἔπειτα, ἀντὶ θέλετε καὶ ἐσεῖς, κύριε Σῦδη, θὰ παντρεντῇ τὴν Μανταλένια...

Ὅλα ἔγιναν μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, τόσο ἀπλᾶ, πὼς σὰς τὰ διηγήθηκα.

Στὸ σπίτι τοῦ γέροντος ἦταν ἀδύνατο νὰ μείνουμε καὶ οἱ τρεῖς μας. Ἰδίως ἦταν ἀδύνατο νὰ μείνουν νεόνυμφοι. Καταλαβαίνετε, δὲν εἶν' ἔτσι; Καθὼς λοιπὸν ἡ ἀσφαλιστικὴ ἐταιρεία μοῦ εἶχε καταβάλει ἕνα καλοῦταικο ποσόν, ἔσπευσα νὰ νοικιάσω ἕνα σπίτι στὴν ἀρχὴ τοῦ δρόμου. Ἦταν ἕνα παλιὸ σπίτι, ποὺ ἄλλοτε ἀποτελοῖσε μέρος μῆς μεγάλης ἰδιοκτησίας καὶ προωριζόταν γιὰ τὸν φῶλακα. Οἱ σύγχρονοι καιροὶ τὴν εἶχαν τεμαχίσει καὶ τὸ μεγάλο σπίτι, τὸ περιτριγυρισμένο μὲ κυπαρίσσια ποὺ ὑψόνονταν στὸ βάθος μῆς μεγάλης ἀλῆας, ἦταν ἀκατοίκητο ἀπὸ χρόνια. Τὰ κεραμίδια του ἦσαν γεμάτα τσωνκνίδες, καὶ ὁ ἄνεμος ἐμπαινε μέσα ἀπὸ τὰ σπασμένα τζάμια τῶν παραθύρων.

Αὐτὸ τὸ κτήμα ἀνῆκε, καθὼς καὶ τὸ μικρὸ μου σπίτι, σ' ἕναν μεγάλο ἀμπελοπορτὸ τοῦ τόπου, ποὺ τὰ εἶχε ἀγοράσει σ' ἕναν πλειστηριασμό, ἐξ αἰτίας τῶν δοθητικῶν κυριῶν, ὅπου ἀποθήκευε ἕνα μέρος τῶν βαρελιῶν του. Ὅταν εἶχα πάει νὰ τοῦ ζητήσω νὰ μοῦ νοικιάσῃ τὸ μικρὸ σπίτι ποὺ ἦταν στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου, εἶχε ἀνοίξει τὰ μάτια του διὰπλατὰ ἀπὸ τὴν κατάπληξη.

—Μὰ, παιδί μου, καὶ ἐγὼ δὲν ἔξω πὼς στέκεται αὐτὸ τὸ σπίτι!

—Θὰ τὸ ἐπισκενῶς, ἀντὶ μοῦ κάνετε ἕνα μισθωτήριο συμβόλαιο γιὰ ἀρετὸ χρονικὸ διάστημα.

—Δὲν ὑπάρχει νερό!

—Θὰ βροῇ!

—Δὲν ὑπάρχει οὔτε ἠλεκτρικὸ!

—Θὰ ἀγοράσω λάμπες πετρελαίου, περμένοντες νὰ γίνω ἀρετὰ πλούσιος, ὥστε νὰ τοποθετήσω ἠλεκτρικὸ...

Ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς εἶχε δυὸ αὐτοκίνητα καὶ

πουλοῦσε τὸ κρασί του μὲ δυτιοφόρα. Δὲν καταλάβαινε τὴν περιφρόνησή μου γιὰ καὶ ἄνιση.

—Ὅπως θέλεις, παιδί μου. Μήπως θὰ προτιμοῦσες νὰ νοικιάσῃς τὸ μεγάλο σπίτι;

—Ὁχι, θέλω νὰ βρισκομαι κοντὰ στὸ δρόμο.

Κ' ἔτσι κλείσαμε τὴν συμφωνία μας. Μοῦ ἔπεγραψε ἕνα συμβόλαιο γιὰ τρία χρόνια καὶ μοῦ χάρισε τὸ πρῶτο τρίμηνο, γιὰ νὰ μπορέσω ν' ἀποζημιωθῶ λιγάκι γιὰ τὰ ἔξοδα ποὺ θὰ ἔκανα γι' αὐτὸ τὸ ἐρεῖπιο.

Μέσα σὲ τρεῖς ἐβδομάδες, τὸ σπίτι μας εἶχε ἐπισκευασθῇ ὅπως - ὅπως. Δὲν ἦταν βέβαια ἡ ἐρωτικὴ φροῖα ποὺ ὀνειρεύονταν οἱ νεόνυμφοι, ἀλλὰ ἡ βροχὴ δὲν ἔμπαινε πιά ἀπὸ τὴν στέγη, τὰ παράθυρα τὸ προστάτευαν ἀπὸ τὸν ἄνεμο καὶ τὰ τρία δωμάτια εἶχαν ἀσβεστωθῇ. Ἡ κρεβατοκάμαρά μας ἦταν πραγματικὰ μοντέρνα. Τὴν ἀγοράσαμε ἀπὸ ἕνα ἐπιπλοποιὸ τῆς περιοχῆς, καὶ θὰ τὴν ἐξωφλοῦσαμε μὲ πολλὰς δόσεις. Εἶχαμε μιά πραγματικὴ κουζίνα, ἀπὸ μπλε ἐμαγιέ, καὶ ἕναν ἀληθινὸ νεροχύτη, μ' ἕνα νεποζίτο, ποὺ ἔπρεπε νὰ τὸ γεμίζουμε καὶ πρῶτο, ἀν θέλαμε νὰ ἔχουμε τὴν αὐταπάτη τοῦ τρεχοῦμενου νεροῦ. Μὲ λίγα λόγια, γιὰ πρώτη φορὰ στὴν ζωὴ μου βρισκόμουν ἐπὶ τέλους ἐστὶ σπίτι μου, καὶ αὐτὸ μοῦ ἔκανε μιά καταπληκτικὴ, μιά μεθυστικὴ ἐντύπωση.

Θᾶρρετε ἴσως νὰ σὰς μιλήσω γιὰ τῆς σχέσεις μου μὲ τὴν Μανταλένια, μολοντὸ ὁ ὅρος αὐτὸς μπορεῖ νὰ ἀκανθολίσῃ κανέναν, ἀφοῦ ἀφορᾷ νεονύμφοι. Ὡς τώρα, τὸ πρόσωπο τῆς γυναίκας μου εἶχε μείνει ἀρετὰ ἐξωτερικὸ στὴν διήγησή ποὺ ἀνέλαβα νὰ σὰς κάνω, τὸ ἔξω καλὰ. Δὲν ἀποσώπω ἀπὸ σεμνοτυφία αὕτη τὴν περίοδο τῆς ὑποθεσεως. Νομίζω ὅτι δὲν ἐπηρεάζει τὴν ἱστορία, καὶ εἰμαι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ δὲν μιλοῦν γιὰ τὰ ἐρωτικὰ τοὺς ἔξαυαντῶματα, παρὰ μόνο στὸν γιὰ-τρό τους, ἀν αὐτὸς ἔξω νὰ τοὺς φωτίσῃ...

Ἀγαποῦσα τὴν Μανταλένια μὲ ὅλη τὴν ψυχὴ μου καὶ μὲ ὅλες τῆς αἰσθήσεις μου. Ἡ θέα της μὲ γέμιζε εὐτυχία ὅσο καὶ τὸ ἀγγιγμά της, καὶ ὅταν μοῦ χαμογελοῦσε, ἐνοιῖσθα μιά τόσο φλογερὴ καὶ τόσο ἀπλὴ εὐτυχία, ὥστε δάκρυα ἀνέβαιναν στὰ μάτια μου.

Μετὰ τὴν τελετὴ τοῦ γάμου, δὲν δώσαμε κανένα γεῖμα σὲ φίλους. Ἐγὼ πολὺ σύντομα, καὶ ὁ κληροδότης μᾶς χρησίμευσε γιὰ μάρτυρας στὸ δημαρχεῖο. Τὸ βράδυ, φιλήσαμε τὸν Νίκο. Ἡ Μανταλένια συγκρατήθηκε γιὰ νὰ μὴν κλάψῃ μὲ λυγμούς, καὶ ἐκεῖνος τὸ ἴδιο, ἄλλωστε... Ὁ γέρος - Σῦδης ἔξερσε ὅτι ἡ κόρη του ἦταν σὲ ἡλικία νὰ φύγῃ, καὶ στὸ κάτω - κάτω προτιμοῦσε ποὺ ἔφευγε μ' ἕναν νεὸ σὰν καὶ ἐμένα, γιατί ἦταν φανερό ὅτι τοῦ ἦμουν συμπαθῆς.

Γυρίσαμε, λοιπὸν, στὸ σπίτι μας. Τὸ σπίτι καὶ αὐτὸ βρισκόταν σὲ ἀπόσταση διακοσίων μέτρων περίπου ἀπὸ τὸ σταυροδρόμι, ὅπου εἶχε γινεῖ τὸ δυστύχημα. Θυμᾶμαι ὅτι φασοῖσε φοβερὰ ἐκείνη τὴν νύχτα. Τὰ κλαδιά τῶν κυπαρισσιῶν ἔτριζαν. Νομίζω πὼς ἡ Μανταλένια φοβόταν λιγάκι, καὶ πρῶτα - πρῶτα ἐμένα. Φοβόταν ἐπίσης τὴν μικρὴ καταιγίδα, ἀλλὰ ἰδίως τὸ σπίτι καὶ τῆς γριζῆς πέτρες καὶ τὴν τετράγωνη στέγη, ποὺ ἡ προσοχή του ἔπαιρνε μέσα στὸ σκοτάδι ἀνησυχτικὴ ὄψη.

Μπῆκα πρῶτος γιὰ ν' ἀνάψω τὴν λάμπα πετρελαίου. Ἐνα παντζούρι τοῦ δωματίου μας χτυποῦσε διαμονισμένα. Θέλησα νὰ τὸ κλείσω, καὶ ἡ Μανταλένια ἦρθε κοντὰ μου, τὴν ὥρα ποὺ ἔσκυβα γιὰ νὰ τὸ πιάσω.

—Κοίταξε! μοῦ ὑψώθηκε.

Μοῦ ἔδειχνε τὸ παλιὸ μεγάλο σπίτι στὸ βάθος τῆς ἀλῆας. Τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ τὸ φώτιζε ἀπαίσια.

Ἀπὸ μακριὰ αὐτὸ τὸ σπίτι εἶχε κατὰ τὸ τρομακτικὸ καὶ τὸ πένθιμο.

—Φοβάσαι; ρώτησα τὴν Μανταλένια, στερεώνοντας τὸ παντζούρι ποὺ χτυποῦσε.

—Λιγάκι... Ἀλλὰ κοντὰ σου, δὲν εἶναι δυσάρεστο...

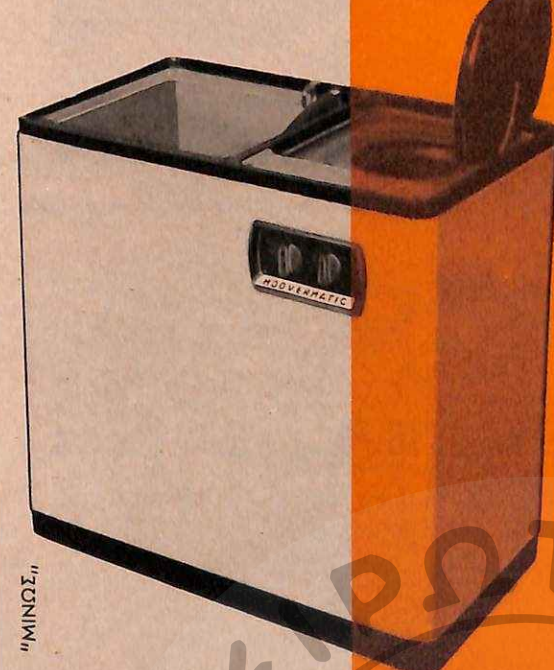
Ἐπειτα ἀπὸ λίγο ἔξωσαμε τὸ παλιὸ ἐγκαταλειμμένο σπίτι, τὸν ἄνεμο καὶ τὰ κυπαρίσσια ποὺ βογγοῦσαν, καὶ δὲν σκεπτόμαστε πιά παρὰ ἡ κίνησιν τῆς ἀπέραντης εὐτυχίας ποὺ μᾶς περιέμενε...

HOOVER

HOOVERMATIC

Τὸ πλυντήριο, τὸ πιὸ γρήγορο τοῦ κόσμου

Τὸ HOOVERMATIC πλένει, ξεβάζει, στεγνώνει 15 κιλά ρούχα μόνο σὲ 30 λεπτά. Ἐνα HOOVERMATIC ἀξίζει ὅσο δύο ἄλλα πλυντήρια.

"ΜΙΝΩΣ"

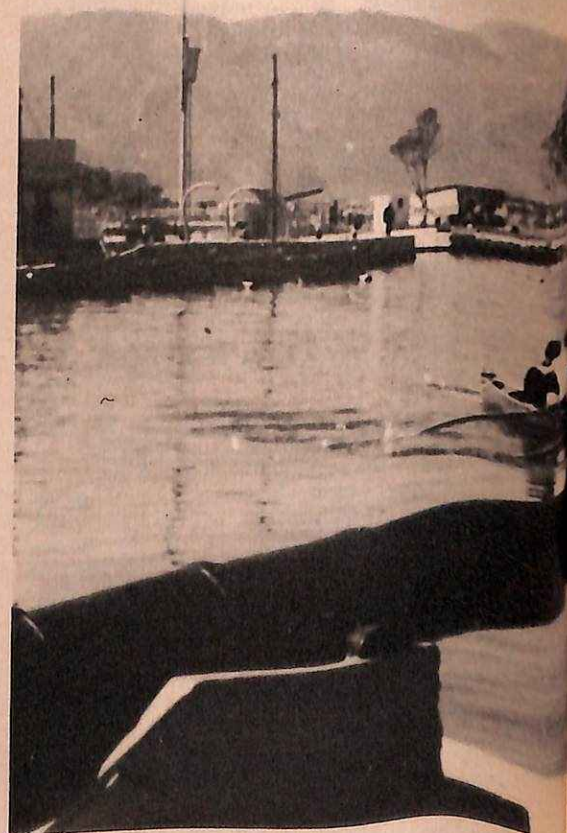
Πλένει καθαρά

Τὰ ἐξαιρετικὰ ρεύματα τοῦ νεροῦ ποὺ δημιουργοῦν ἡ παλμογεννήτρια καὶ τὰ ἀνομοιόμορφα τοιχώματα τοῦ κάδου ἐξασφαλίζουν ἕνα καλὸ καὶ ἁπλὸ πλύσιμο.

Ξεβάζει τέλεια

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΟΙΝΟΒΙΟΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΣΤΟΥΣ ειδυλλιακούς όρμίσκους του
Πόρου γίνεται με σύστημα, με πρό-
γραμμα και αυστηρή πειθαρχία ή
προετοιμασία των κωπηλατών μας.

Καραμανώλης ΕΛΚΗΝ

για τις ειδικές λέμβους, τις «έξω σκάμια», τών διέναντων αγώνων.

Το Ε.Κ.Ν.Α. συστάθηκε το 1953. Τρεις καλοί καπλητάι, που υπηρέτησαν τότε στο Βασιλικό Ναυτικό, ταποθετήθηκαν στη Σχολή Δοκίμων, για να έχουν μεγαλύτερη ευχέρεια προπονήσεων, χωρίς α' άσκησης τους να περιορίζονται από άλλου είδους στρατιωτικές υποχρεώσεις. Τα αποτελέσματα της τακτικής αυτής φάνηκαν πολύ γρήγορα και η 'Ομοσπονδία απεράσεια να δώσει και σ' άλλους καπλητάς τις δυνατότητες καλύτερας προπόνησης. Πράγματι, μετά από έξη μήνες συμμετείχε στη μικρή ομάδα δύο ακόμη στρατευμένους καπλητάς. Η αύξηση του αριθμού και οι περιορισμένες εγκαταστάσεις της Σχολής Δοκίμων εδημογύρησαν, όμως, μία δυσκολία στις προπονήσεις όλων, γι' αυτό, τον άνοιξη του 1954, κατόπιν συμφωνίας με το Βασιλικό Ναυτικό, η 'Ομοσπονδία μετέφερε τη μικρή ομάδα των καπλητάνων στη Σχολή Ναυτοαθλίων Πόρου. Οι εγκαταστάσεις εκεί ήταν άριστες και επέτρεψαν η τοποθέσια ξεχωριστά καλύτερα συνθήκες καπληταί άρσιων στη Σχολή. Οι πέντε καπλητάι και, λίγο προπονούσαντι πιο έντατικά και, λίγο καιρό άργότερα, έσημειωσαν την πρώτη επιτυχία στο Διεθνές Πρωτάθλημα

Η ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΚΟΡΜΑΤΩΝ ΑΡΧΙΖΕΙ ΜΕ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Ενόπλιων Δυνάμεων, που έγινε στην Ελλάδα, όπου ήλθαν δεύτεροι μεταξύ όλων χωρών. Η επιτυχία αυτή έδωσε πλέον την δυνατότητα στην Όμοσπονδία να επιδιώξει τη μονιμοποίηση της λειτουργίας του Ε.Κ.Ν.Α. Πράγματι, μία πύλο το Βασιλικό Ναυτικό πορεύε αράνυστες διευκολύνσεις, δημιουργήσε εν εκεί το πρώτο αθλητικό κοινόβιο, που από τότε λειτουργεί με σύστημα και με πρόγραμμα για τη διεύθυνση ελληνική προβολή. Το φθινόπωρο του 1954 ο κολληλαί του Ε.Κ.Ν.Α. δέκοσαν τις προπονήσεις με τους εκλεχτές θαλάσσης, ποταίου τύπου (Γιόλ ντε μέρ) και έρχισαν προπονήσεις με τον διεύθυνση «έξωσκάμιο» τύπο (αυτοπύκρο). Η προετοιμασία υπήρξε περισσότερο έντακτη, γιατί οι Μεσογειακοί Αγώνες της Βαρκελώνης επηρέαζαν και η Όμοσπονδία ήθελε να αποδείξει την αποτελεσματική εργασία που επέτυχε στον Πόρο. Οι διεχνείς αυτοί αγώνες επικαίσιαν τις προβλήσεις. Η τετράκωπος και η όκτακωπος έκαναν σ αυτούς εξαιρετική εμφάνιση και κατέλαβαν και στά δυο αγωνίσματα τη δεύτερη θέση, μετά τους πρωταθλητές Εύρωπης Ιταλούς, κινέζους τους Ισχυρότατους Γάλλους, τους Ισπανούς, τους Αιγυπτίους και τους Τούρκους.

Οι επιτυχίες αυτές ενίσχυαν τη θέ

Οι ἐπιτυχίες αὐτὲς ἐνίσχυσαν τὴ θέ-

ση του Ε.Κ.Ν.Α. και έδικαιολόγησαν
 απόλυτα μιάν απόφαση που άκολουθή-
 σε. Δηλαδή, την υποχρεωτική κατάτα-
 ξη στο Βασιλικό Ναυτικό των στρατευ-
 μένων κωπηλατών.

Μεγάλη κίνηση

ι φέτος το Ε.Κ.Ν.Α. Πόρου βρίσκει τα στον έκτο χρόνο της λειτουργίας του και η κίνηση που παρατηρείται σ' αυτό είναι μεγαλύτερη από κάθε άλλη φορά. Η "Ομοσπονδία έπαινε να το επανδρώσει ήδη με 20 και πλέον κομητάρχες και να στείλει εκεί έναν θυμαίο προπονητή, τον Τεχνικό Σύμβουλό της Διεύθυνσης Κομητατικής Ομοσπονδίας, Γιουγκοσλάβο κ. Ζέλελ. Το πρόγραμμα που εφάρμοζε σήμερα είναι πλήρες για όλες τις ημέρες της εβδομάδας, πλην του απογευματινού το Σάββατο και πλην της Κυριακής. Αρχίζει στις οκτώ το πρωί, με εντατικές φυσικοτικές ασκήσεις μες ύδωρ. Εν συνεχεία, και επί του ύδατος, οι κομητάρχες προπονούνται στη θάλασσα και δύο φορές την εβδομάδα παρακολουθούν μαθήματα, εναλλάξ, αγγλικής γλώσσας οι μισοί, και θεωρίας οι άλλοι. Μετά το μάθημα της θεωρίας ή της ξένης γλώσσας, οι κομητ-

λάτες γεωματίζουν, και ακολουθεί υποχρεωτική ανάπαυση μέχρι τις 4 το απόγευμα. Στις 4.30 και μέχρι τις 6.30 συνεχίζουν την προπόνηση τους στον Ελλασπον χώρο, και από τις 7.30', μετά το δείπνο, δηλαδή, μέχρι τις 10 το βράδυ είναι ελεύθεροι για μία βόλτα ευχαρίστως στον Πορτο.

Έξω από τα μεγάλα ωφελιά του Ε. Κ. Ν. Α. είναι και η δημιουργία εκπαιδευτικού τμήματος στην Σχολή Ναυτοπαιδείας του Πορτο και η ανάθεση από το τμήμα αυτό πολλών νέων ικανοτέρων Έλληνων καπτανών.

Όμως, το Ε. Κ. Ν. Α. Πορτο παρέρχεται, όπως είπαμε, δύο βασικά μειονεκτήματα που απεικονούν τους μετέωρους. Τα μειονεκτήματα αυτά είναι η προσωρινότητα της παραμονής εκεί των καπτανών της Έθνικής δύμης και η ακατάλληλότητα του θαλάσσιου σποδίου για τους διεθνείς τύπους λεβάντ. Συγκεκριμένα, καθώς καπτανάτης, έξω από να είναι μένιμος στο ΒορειοΑνατολικό, δεν μπορεί να παρεμείνη εκεί περισσότερο από τριάντο χιλιόμετρα θάλασσας, γιατί, αν και η φοίτηση 15 ετών αγγλάνται είναι ελεύθερη, το Κέντρο βρίσκεται μακριά από την Άσνα και τον Περαιά και ένας ό οποίος έξω ελλήνων να συνεχίσει και μετά την απόλυση του από το

Βασικό Ναυτικό θα πρέπει να μην κάνει κομμάτι άλλης δουλειάς και να εγκαταλείψει πλήρως στον Πόρο. Τούτο μπορεί ίσως να γίνει, αλλά μόνο για ένα έξι καπνίστες. Το Ε. Κ. Ν. Α. όμως χρειάζεται πολλές δεκάδες καπνιστών για να αποδίδει τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Επίσης, μία που η κατασκευή έπαισε διάνοια να είναι άδεια θα έπαισε και ξύγινη αλλά τα στίβους, όπως μόνο μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι «εκατακάμειες» λίμνες διεθνών αγώνων, ο Πόρος — καίτοι σχετικά καταλλήλως από το Φόρσο — δεν είναι ικανός. Οι μορές μίστες του έτους γυρνάναι για τις προπονήσεις, είτε λόγω κλιματικού, είτε για τις απαραίτητες, λόγω της άμεσης ανάγκης, άδειες.

Βασική λύση στην οποία έχει καταστοχαστεί η Ομοσπονδία είναι η απονομή του Ε. Κ. Ν. Α. από τον Πόρο. Η μεταφορά αυτή, που θα λύσει όλα τα προβλήματα και θα επιτρέψει την περαιτέρω ολιγακτική ανάπτυξη της ελληνικής καπνιστικής, έχει μία βασική προϋπόθεση... Στοιχείει περί τα 18 000 000 δρχ/μόν.

Το έργο αυτό έχει προγραμματισθεί από την κυβέρνηση, αλλά η εκτέλεσή του καθυστερεί άκομμη.

Α. Γ. ΒΟΥΡΒΟΥΛΗΣ

Α. Γ. ΒΟΥΡΒΟΥΛΗΣ

ΖΙΖΕΛ ΣΑΝΤΡ. ΜΑΚΡΙΕΣ ΞΑΝΘΕΣ ΚΟΤΣΙΔΕΣ, ΠΑΙΔΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ, ΤΕΛΕΙΟ ΣΩΜΑ

ΔΕΝ ΞΕΧΝΑΕΙ ότι η δόξα του αθλητισμού της άνοιξε το δρόμο για την όθνη, και μόνη της περιποιείται τακτικά τα πολυάριθμα άσημένα κύπελλα, τα οποία τις χάρισαν οι παλιές νίκες της στις χιονοδρομίες.

(Φωτ. Len Sirmann)

Ως τώρα ο ασφαλέστερος και γνωστότερος τρόπος αναδείξεως μιας στάρλετ από ένα παραγωγό ήταν ή με κάθε μέσον προβολή της ομορφιάς της. Τόπος εξορμήσεως: 'Η Κουινή 'Ακτή. 'Αμφίεση: Μίνιμουμ μπικίνι. Σαϊζόν: Καλοκαιρινή. Για πρώτη φορά, όμως, μία μικρή Γαλλίδα, 18 μόλις ετών, η Ζιζέλ Σάντρ, κατέκτησε τους καλλιτεχνικούς κύκλους του Παρισιού, αντιστρέφοντας τα καθιερωμένα.

Ως τόπο εξορμήσεως διάλεξε τα χιονισμένα δουνά. 'Αμφίεση τα χοντρά άκουφα πουλόβερ. Και, φυσικά, σαϊζόν: Χειμώνας. 'Ακόμα και στον διαφημιστικό τομέα η Ζιζέλ ξεκίνησε ανάποδα.

Όσο η μικρή Σάντρ είχε και την... ύστεροβουλία της. Προτίμησε τον τρόπο προβολής με τα σπόρ, γιατί το όνομά της δεν ήταν άγνωστο στους φιλάθλους. 'Αθλητική και πεισματάρης, κατάρτισε στα 18 της χρόνια να ανακηρυχθεί πρωταθλήτρια του σκί, έχοντας στο ενεργητικό της πολλές νίκες. Και σίγουρα δεν θα της περνούσε ποτέ η ιδέα να εγκαταλείψει το αγαπημένο της σπόρ, αν έντελώς τυχαία δεν την ανακάλυπτε στη Μεζέβ ο παραγωγός Λουί Γκροσιέρ.

"Εκλείσαν άμεσως συμβόλαιο και η Ζιζέλ εγκατέλειψε τα δουνά και τα χοντρά πουλόβερ για να φορέσει το «μίνιμουμ μπικίνι» και να γυρίσει δοκιμαστικά φιλμ στο Παρίσι. Τα αποτελέσματα ενθουσίασαν τους ειδικούς και της έμπιστεύθηκαν άμεσως ένα μικρό ρόλο στην ταινία «'Η έργασία είναι ή έλευθερία». 'Ακολούθησαν το «'Ετος 11» και οι «'Ομηροί», και ύστερα ήλθε ή πρώτη μεγάλη ταινία της «ΟΙ κληρονόμοι», όπου είχε ρόλο κοντά στον Ροζέ Πιέρ και τον Ζαν-Ζακ Τιμπού.

'Η Ζιζέλ είναι ένθουσιασμένη από την νέα της ζωή και σκέπτεται ν' αφιερωθεί πιά όριστικά στην έβδομή τέχνη.

'Η «Δύναμη και ή Δόξα», του Γκραχαμ Γκρήν, είναι το εύαγγέλιο της Ζιζέλ και δεν παραλείπει να το φυλάγομετρά τα δράδυα, ελπίζοντας ότι κάποτε θα συναγωνισθή τα «είδωλα», που έχει αναρτήσει σε όλους τους τοίχους του δωματίου της.

Τα χοντρά πουλόβερ δεν εμπόδισαν την Ζιζέλ Σάντρ, τέως πρωταθλήτρια του σκί, να γίνη στάρ της όθνης.

ΤΗΝ ΕΧΑΣΑΝ ΤΑ ΣΠΟΡ - ΤΗΝ ΚΕΡΔΙΣΕ Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

**TZIN
QUEEN
ELIZABETH**

**'Απαραίτητο
για τα κοκταϊνλς**

**Εθναίοταυς
με το FRANCE-LAIT
(Φράνς-Λέ)**

Φρέσκο και φθινό γάλα σε 10 δευτερόλεπτα
σε δύο τύπους:

**ΚΟΚΚΙΝΟ ΚΟΥΤΙ
REGULA**

Γάλα εις κόκκους στιγμιαίας παρασκευής αποστειρωμένων διακάθε χρήσιν, ιδεώδες διά διαιταν και έλαφρών δρέψιν

**ΛΕΥΚΟ ΚΟΥΤΙ
KOUK-AE**

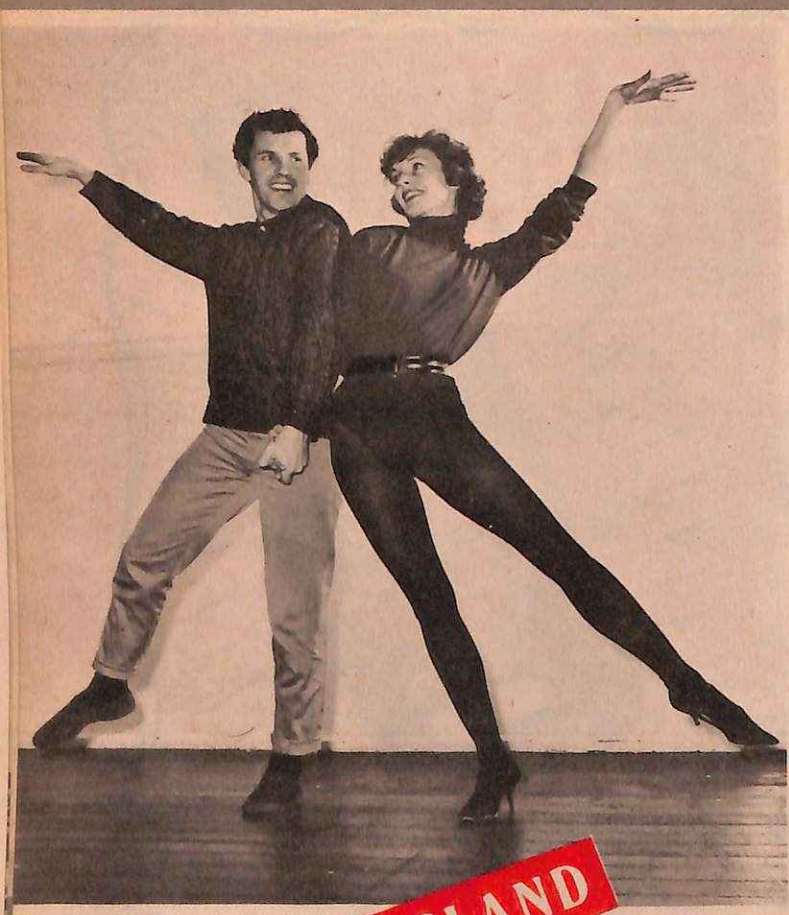
Γάλα εις κόκκους όλοπαχον στιγμιαίας παρασκευής διά κάθε χρήσιν. Πλήρες γάλα, θρεπτικό υγιεινό, ευγευστό

Τό καλύτερο γάλα του κόσμου

Κάθε κουτί δίνει 15 ποτήρια γάλα
Στο ανοιχτό κουτί διατηρείται επί εβδομάδες

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΤΗΛ. 26.383

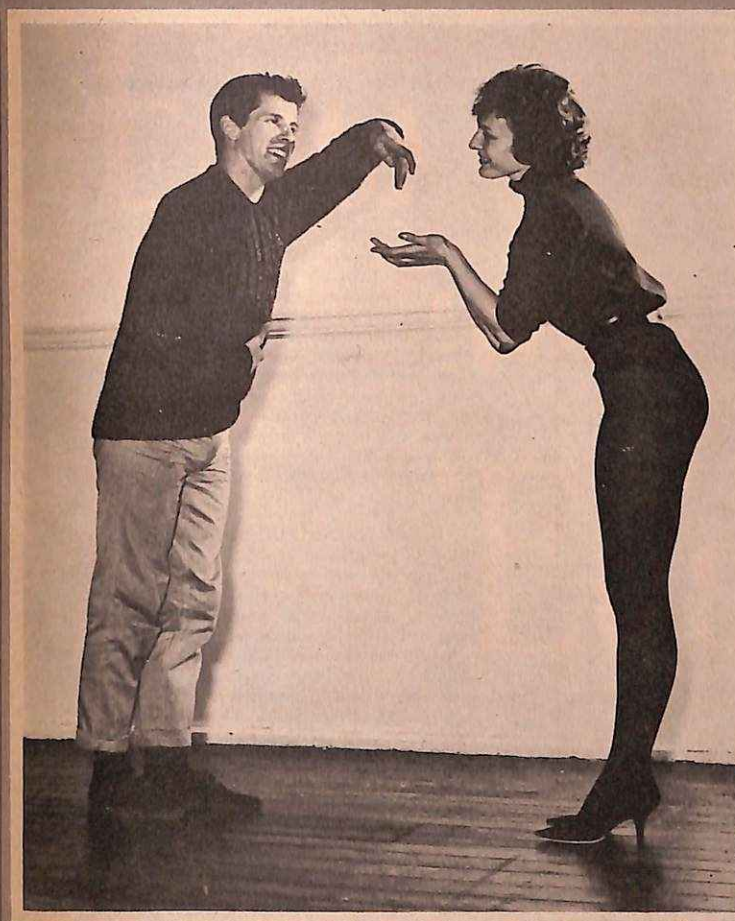

MADE IN ENGLAND

«Περιστέρι μου»

«Θά σου σπάσω τὰ μούτρα»

«Έλα νά πιούμε τσάι»

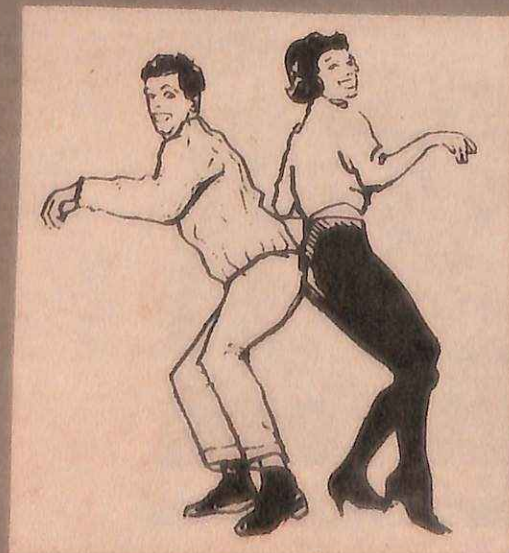

«Σε ζητούν στο τηλέφωνο»

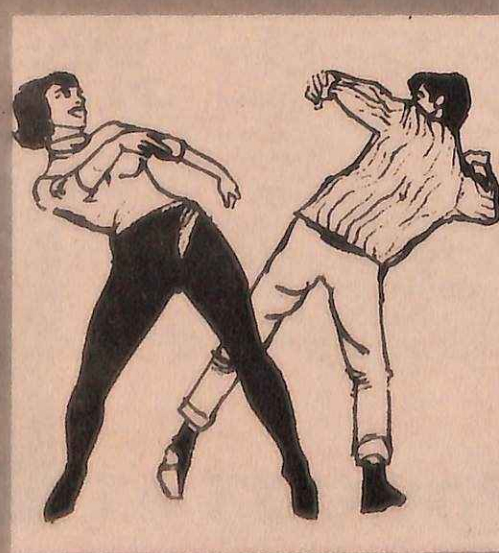
Η ΜΕΘΟΔΟΣ ΓΙΑ ΝΑ ΧΟΡΕΥΕΤΕ «ΜΕΘΟΔΟ»

«Ροκ - εντ - ρόλ», «χούλα - χούπ», «τουϊστ» - όλες οι ξαλλες επιδόσεις των τελευταίων ετών ξεκινούσαν από την 'Αμερική. 'Απαράδεκτο για τους 'Αγγλους. Καί απεφάσισαν νά προσφέρουν καί αὐτοί τή δική τους τρέλλα. 'Ονομάζεται «'Η Μέθοδος» καί τήν παρουσίασε ἀπό τήν ἀγγλική τηλεόραση ἕνας δημοσιογράφος ὁ 'Ιρβινγκ Ντέιβις, πού τοῦ ζητήθηκε νά ἐπινοήσῃ ἕναν νέο χορό. Οἱ θεαταὶ ἐνθουσιάσθησαν καί ἀ-

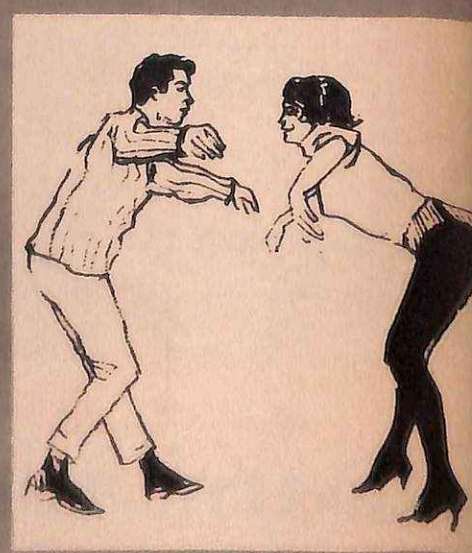
μέσως ζητοῦσαν πληροφορίες γιά τὸ πῶς χορεύεται «'Η Μέθοδος». 'Α-πλούστατο. 'Υπάρχουν μερικά βασικά δῆματα. Καί, ἐκτὸς ἀπὸ αὐτά, οἱ χορευταὶ ἐρμηνεύουν, ὅπως νομίζουν καλύτερα, τοὺς στίχους τοῦ τραγου-διού. 'Αν ὁ στίχος λέῃ: «Εἶσαι λουλούδι», τότε παίρνετε τὴ στάση τοῦ λουλουδισιῦ, ἂν λέῃ: «Εἶσαι δένδρο», τοῦ δένδρου κ.ο.κ....

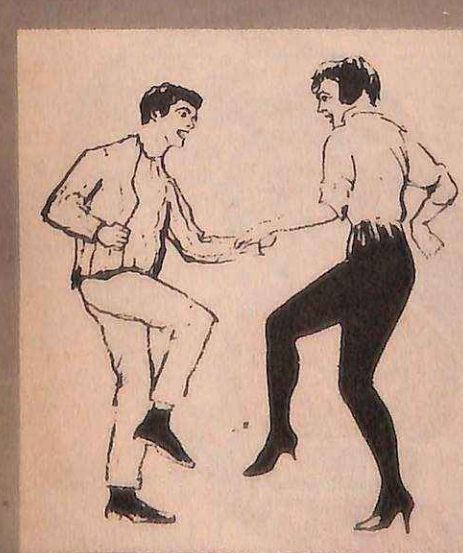
Πλάτη μέ πλάτη. Χτυπάτε τὸ πόδι κάτω.

Κοιτάζεστε λοξά. Τραβίστε πρὸς τὰ πίσω.

Ἀγκώνες, γόνατα, χέρια, λυγισμένα

Χτυπάτε τὸ χέρι στὸ γόνατο

Γέλος. Μ' ἕνα φιλί

**Γλυκειά θαλπωρή
στό κρεβάτι
μέ σεντόνια
ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ - ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ**

ΙΡΛΑΝΔΑ Τό καλό, στερεό σεντόνι. Πάντοτε χιονάτο.

ΒΙΚΤΩΡΙΑ Λεπτό και φινό σεντόνι, μεγάλης άντοχης.

Μέ ό,τι βάζει ο νοῦς σέ θαμδακερά ύφάσματα, ή

ΠΕΙΡΑΪΚΗ-ΠΑΤΡΑΪΚΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ Α.Ε.

ντύνει, στολίζει, νοιουσιερεύει!

Υγεία και όμορφιά

ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ

“Όχι πιά δίαιτα

Στήν Γερμανία τό όνομάζουον «θαυματουργό χόρτον». Πράγματι άξίζει αυτόν τόν χαρακτηρισμό, διότι άφαιρεί κιλά, διώχνει τό περιττό πάχος, χωρίς νά είναι κάτι επικίνδυνον και χωρίς έξοντωτική δίαιτα. Οι παχύσαρκοι σέ όλο τόν κόσμο πιστοποιούν μέ συγκίνησιν τήν άποτελεσματικότητά του. Πρόκειται διά μίαν ανάμιξιν ειδικών χόρτων και άνθέων, ένα άπλό φυτικό πασασκεύασμα, πού πίνει κανείς σάν τσάϊ μία φορά τήν ήμέρα. Έχει εύχάριστη γεύσι, κρατεί τό σώμα λεπτό και έμποδίζει τόν νοσηρό σχηματισμό παχυσαρκίας. Λέγεται Τσάϊ Ρίχτερ.

Τό Τσάϊ Ρίχτερ έχει τήν θαυμαστή ιδιότητα νά αποβάλλη διά τού έντέρου τήν πλεονάζουσαν ποσότητα τροφής, ή όποια δέν μετατρέπεται εις ενέργειαν και συνεπώς άποθηκεύεται υπό μορφήν λίπους στά διάφορα σημεία τού σώματος.

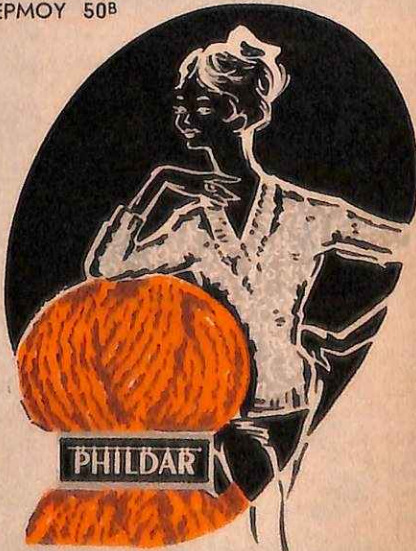
Μέ τό ρόφημα αυτό και σχετική μόνο δίαιτα, έχετε σέ λίγο καιρό ένα έξοχο άποτέλεσμα. Άποκτάτε τήν σιλουέττα ενός μαννεκέν και νοιώθετε τό σώμα σας έλαστικό και εύκνητο. Άν σάς ενδιαφέρει, μπορείτε νά τό θρήτε στά ελληνικά φαρμακεία. Ζητήστε άπλως Τσάϊ Ρίχτερ. Είναι άπολύτως άβλαβές. Τό Τσάϊ Ρίχτερ θά σάς βοηθήσιν νά άδυνατίσετε τόσο εύκολα και εύχάριστα, ώστε θά μείνετε κατάπληκτοι.

Προσφέρει μία άληθινή ευεργεσία στούς «χονδρούς» και πρό πάντων στίς «χονδρές». Άδυνατίζουν, χωρίς νά πεθαίνουν τής πείνας.

**ΤΟΝΙΣΕΤΕ
ΤΗΝ ΟΜΟΡΦΙΑ ΣΑΣ
ΜΕ ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΠΛΕΚΤΑ**

ΜΑΛΛΙΑ
των καλύτερων έργοστασίων
στήν ωραιότερη ποικιλία

Μ.ΠΡΑΤΙΚΑΚΗΣ ΑΕ
ΕΡΜΟΥ 50Β

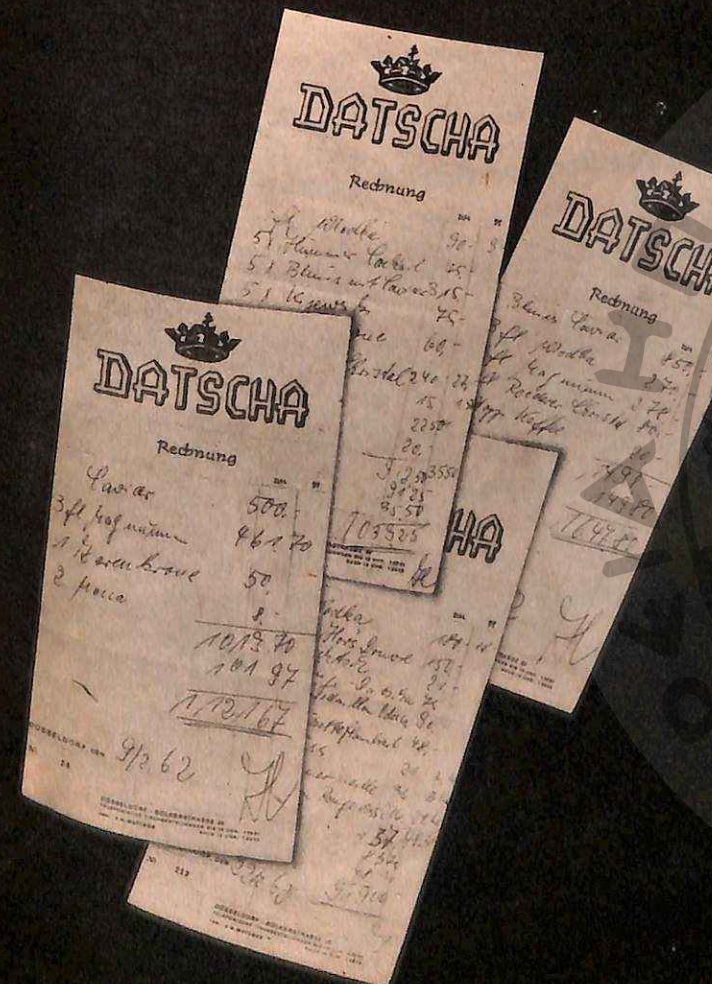
Στό Εϊδικό Τμήμα χαριτωμένα
ΠΑΙΔΙΚΑ ΠΛΕΚΤΑ

Έδω ι, Έυει

Γιά τούς άνωτέρους κύκλους τής γερμανικής νεοπλούτου άριστοκρατίας ύπάρχει τώρα «ό,τι χρειάζεται»: Ένα νέο κέντρο, ή «Ντάσσα» («Καλύβα»), όπου όλα είναι ρωσικά, όλα σχεδόν γνήσια, ακόμη και τό στέμμα τών Ρομανώφ, άπό ύπου, όταν ή πελατεία έλθη στό κέφι, πίνει τήν σαμπάνια της. Φυσικά, και οι λογαριασμοί είναι άνάλογοι (φωτογραφία κάτω), όπως άποδεικνύουν οι άριθμοί σέ μάρκα.

Έβδομήντα έξη μαργαριτάρια, 1 μπριλλάντι τών 3,39 καρατίων, 26 μικρότερα μπριλλάντια, 9 ρουμπίνια, 9 σμαράγδια, 6 σάπφειροι, 1850 γραμμάρια χρυσού και 1.500 ώρες έργασίας χρειάσθηκαν γιά νά γίνη τό πιστό αντίγραφο τού στέμματος τών Ρομανώφ άπό τό όποιο «δρασιζονται» τώρα οι διάφοροι πελάτες τής «Ντάσσα».

Η ιστορία τού κέντρου αυτού είναι τόσο περιεργή, αλλά και τόσο χαρακτηριστική τής σημερινής ψυχολογίας στή χώρα τού «οικονομικού θαύματος», όσο δαιμόνιος είναι και ό ιδιοκτήτης του. Πρόκειται γιά τόν Χέλμουτ Μάτνερ, έπιχειρηματία θεσμάτων πού, έδω και λίγους μήνες, είχε πάει στή Μόσχα, γιά νά αγοράζοι τό περίφημο ρωσικό τσίρκο γιά μία τουρνέ στή Δυτική Γερμανία. Οι διαπραγματεύσεις έναυγάσαν και μία μέρα, στό Μουσείο τού Κρεμλίνου, ό τραπεζός κ. Μάτνερ ξεχάστηκε άποθαυμάζοντας τό στέμμα τών Ρομανώφ. Τότε σκέφθηκε: «Και δέν κάνω έγώ ένα δικό μου τσίρκο; Τό στέμμα τών τσάρων θά τραβήξη πολλούς άπό τήν Ρηνανία και τό Ρούρ πού έχουν άφθονο χρήμα γιά πέταγμα».

Έτσι, άπό τήν ιδέα τού τσίρκου, γεννήθηκε στό Ντύσσελντορφ ένα άπό τά άκριβώτερα κέντρα τού κόσμου. Ό κ. Μάτνερ πήρε μία έγχρωμη κάρτ-ποστάλ μέ τό στέμμα και παρήγγειλε στόν Άδόλφο Κέρν, τόν διάσημο κοσμηματοπώλη τού Ντύσσελντορφ, νά τού κάνει ένα άγνήσιο αντίγραφο. Κόστος: 745.000 δραχμές.

Τώρα τό θέαμα μπορούσε ν' άρχισή! Η διακόσμηση τής «Ντάσσα» και τά σερίεις, γνήσια ρωσικά άσημένια σκεύη, χρυσές πιατέλες, έπίχρυσα πατήρια και σαμπανιέρες, μία τράικα, άντί γιά μπάρ, σπαθιά καζάνια, έπιπλα κλπ. στοιχίσαν γύρω στό ένα έκατομμύριο μάρκα - 7.500.000 δραχμές.

Άλλά, τί σημασία έχουν αυτά τά μικροέξοδα μπροστά στίς εισπράξεις τού δαιμόνιου έπιχειρηματία; Μεγαλέμποροι, διευθυντάι έταιριών, μέ τίς

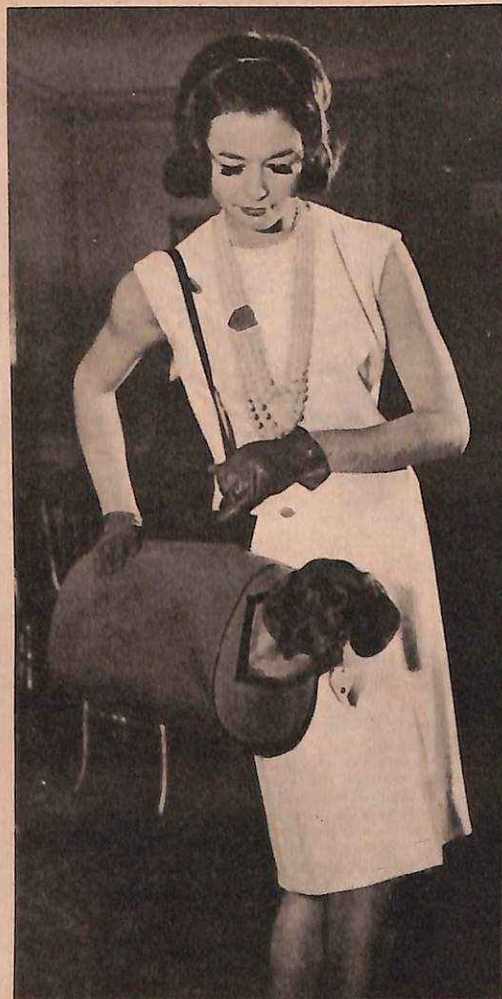
συντρόφους τους, νόμιμες ή προσωρινές, ή μέ φιλοξενομένους πελάτες τους, σπεύδουν νά κλείσουν πολλές ή μέρες πρωτίτερα τά έλεύθερα τραπέζια. Και όσο γιά τίς τιμές, αυτές δέν έχουν σημασία. Μία σαμπάνια τής Κριμαίας στοιχίζει 153.90 μάρκα, ένα μπουκάλι βότκα 90 μάρκα, μία μερίδα χαβιάρι 450 μάρκα!...

Μετά τό λουκούλλειο δείπνο, πού τό έτοιμάζουν πέντε «διεθνείς» μάγειροι, έρχεται τό «κλούν» τής βραδυάς: Ό «σέφ» φέρνει πανηγυρικά άπό τήν ειδική κρουσάλλινη διτρίνα τό στέμμα τών Ρομανώφ και, άφού εξασφάλισιν τήν παραγγελία τριών ακόμη μπουκαλιών σαμπανίας, γεμίζει μέ τό περιχόμενο τους τό στέμμα και τό περιφέρει γιά νά πιή ή πελατεία, ενώ ή γνήσια ρωσική όρχήστρα παίζει ρωσικά τραγούδια.

Αργότερα, όσοι ενδιαφέρονται νά κάνουν έλεγχο, βλέπουν στό λογαριασμό ότι έχει προστεθή κοντύλι 50 μάρκων γιά τή χρησιμοποίηση τού στέμματος, έκτός άπό τήν άξία τής σαμπανίας.

Τό θέαμα, λοιπόν, τού κ. Μάτνερ δέν έχει όρια. Ποιός όμως σκοτίζεται γιά αυτό; Άλλωστε, πολλές φορές οι λογαριασμοί τής «Ντάσσα» έγγράφονται στά έξοδα των έπιχειρήσεων «ως έξοδα φιλοξενίας πελατών» και τό σχετικά ποσό έκπίπτει από τό φορολογητέο εισόδημα. Άλλά, πάλιν αυτό, γιά ν' άνήκη κανείς σήμερα στόν καλό κόσμο τού Ρούρ και τής Ρηνανίας, μέ τήν σφριγηλή οικονομία, πρέπει νά μπορή νά πη ότι πέρασε τή βραδυά του στήν «Ντάσσα» και πέταξε τά μάρκα του πίνοντας άπό τό στέμμα τών Ρομανώφ.

Έδω
υι'
Ευεί

Τσάντες...

...μέ παράθυρο. 'Η νέα μόδα, που λανσάρεται τώρα στο Παρίσι. Μαζί με την πουν τριέρα, το ρούζ των χειλιών, το πορτοφόλι και το μαντηλάκι, ή χαριτωμένη κυρία μπορεί να συμπεριλάβει στην τσάντα της και ένα ακόμη σχεδόν απαραίτητο εξάρτημα της κομψής εμφάνισής της — τόν μικροσκοπικό σκύλο της

ΦΛΥΡΙΕΣ

Δώρα... για την πριγκίπισσα Σοφία δεν ετοιμάζουν μόνον όλοι οι ύψηλοι και ήδη καλεσμένοι του γάμου, αλλά και οι ολιγώτερον ύψηλοι και μη καλεσμένοι ακόμη, οι οποίοι όμως αίσιοδοξούν να δρεθούν σε μιαν άπ' όλες τις χαρμόσυνες τελετές του Μαΐου... Χωρίς υποχρέωση — μιαν και η έγγραφη στο επίσημο διβλίο συγχαρητηρίων, που ανοίγει στα 'Ανάκτορα σε κάθε τέτοια περίπτωση, χρησιμεύει ακριβώς στο να εκφράσουν με μια πολύ απλή παρουσία το «εύχαριστώ» τους οι καλεσμένοι — πολλοί, γιατί το θέλουν, απέφασαν να μη άρχισουν σ' αυτό... Νεαρές, μάλιστα, φίλες της πριγκίπισσας συνεδύαδαν, για να προσφέρουν πολλές μαζί ένα δώρο κάπως επιβλητικό... 'Η πλέον κομψή, ως διακόσμησης, μπουτίκ και με την διευθύντρια με το περισσότερο γούστο, που βρίσκεται στο γνωστό αθηναϊκό σπίτι της Πλάκας, έχει φροντίσει διακριτικά να συγκεντρώσει δώρα μικρά και μεγάλα, αλλά πάντως αξια να πάρουν θέση σε ανάκτορο. Πολλοί έχουν λύσει, χάρις σ' αυτόν τον συνδυασμό, το πρόβλημά τους...

Το «Ζούρ ντε Φράνς»... το μεγάλο γαλλικό περιοδικό, άφιέρωσε δέκα ολόκληρες σελίδες, για να παρουσιάσει, κατά τρόπο θαυμάσιο, την τελευταία παριζιάνικη συλλογή του Ζαν Ντεσσέ. Θαυμάσιες φωτογραφίες, οι περισσότερες έγχρωμες, δίνουν μια πλουσιωτάτη εικόνα της τόσο χαρούμενης και νεανικής συλλογής, που είναι εμπνευσμένη ακριβώς από τους γάμους του Μαΐου...

Μέγα μυστικό... παραμένει και θα παραμείνει φαίνεται μέχρι τελευταίας στιγμής το πριγκιπικό νυφικό. Αυτό είναι μια από τις ελάχιστες απαιτήσεις της μικρής πριγκίπισσας, ή όποια, στα θέματα της κοκεταρίας, είναι απλουστάτη και δέχεται όλων τις συμβουλές. Μόνον για το φόρεμα και για την μυστικότητα του έχει επιδείξει άπρόοπτον επιμονή. Δεν θέλει να το δει, ακόμη και σε σκίτσο, ούτε ο άρραβωνιαστικός της, ούτε καν η αδελφή της πριγκίπισσα Ειρήνη... 'Εν τούτοις, επικρατεί η έντύπωση ότι, ακολουθώντας την έφετηνη μόδα, θα είναι απλό, ελαφρύ και νεανικό, χωρίς την αύστηροτάτη γραμμή, που χαρακτήρισε τα τελευταία βασι-

λικά νυφικά, το περίφημο θαύ, λευκό, σε ιερατική γραμμή, γαρνιρισμένο με λευκό «μίνκ», που σχεδίασε ο μέγας Μπαλενσιαγκά για την Φαμπιόλα, και το επίσης άπειρτο και αύστηρό, που έφύρεσε η ώραιότερα όλων, ή ξανθή πριγκίπισσα Πάολα...

Σκοτεινόν σημείον... σχετικώς με την χαρούμενη τελετή έχει παρουσιασθή διεθνώς μόνον ένα: Το θέμα των ένδεχομένων ταυρομαχιών, που πρόκειται να φιλοξενηθούν στις 'Αθήνας, μορφή ισπανικού έορτασμού και «μπίζνες» κάποιου εύφους μάνατζερ. Πολλοί, δικαίως, βρίσκουν τελείως ανάρμοστη αυτήν την επίδειξη, κάτω από τον ωραίο ανοιξιάτικο ουρανό της 'Αττικής. 'Εκεί όπου η παράδοσις το επιβάλλει, ή αγριότης κάπως συγχωρείται. 'Εδώ θα αποτελέσει μιαν άνορθογραφία και, ασφαλώς, ένα άτελέ, άσχημο και θάρβαρο θέαμα...

Το «τουίστ»... κερδίζει έδαφος και προσφέρει την μοναδική σπιθα κειφίου, που παρουσιάζεται σε πάρτυ, χορό ή κοσμικό κέντρο. 'Ο ρυθμός του ζωντανεύει και τους χορευτάς και τους θεατάς και τους ξυπνά από ένα βαθύ λήθαργο. Σε γνωστό αθηναϊκό σπίτι ένα θράδυ ή συντροφιά χόρευε άνελλιπώς «τουίστ» από τις 10 το θράδυ μέχρι τις 3 το πρωί και λησμόνησε, για πρώτη φορά ύστερα από χρόνια, την... τράπουλα... Εύφως, λοιπόν, ό «Χορός Νεολαίας», που δίδεται στην 'Ιματιοθήκη του Παιδιού (Βασιλίσσης Σοφίας 135), την Κυριακή, 1η 'Απριλίου, απέφασε να προσφέρει και διαγωνισμό «τουίστ». Λέμε «καί», γιατί ό χορός αυτός, διαργανωμένος από μεγάλη έπιτροπή και ακολουθώντας το πρωταπριλιάτικο πνεύμα, θα βραβεύσει τό... μεγαλύτερο ψέμα της βραδυάς...

«Φαίδρας»... όλο καλά νέα έρχονται από το Παρίσι, όπου οι γνωστοί της Μελίνας και του Ντασσέν είχαν το προνόμιο να δούν μερικές σκηνές και να ακούσουν λίγη μουσική. Φαίνεται ότι ή έρωτική σκηνή μεταξύ Μελίνας-Φαίδρας και Τόνυ Πέρκινς - 'Ιππολύτου θα μείνει ιστορική στα χρονικά του κινηματογράφου. Συγκλονιστική από πάσης απόψεως: Φωτογραφία, έρωτισμός, έντασις, πειστικότητα και καλλιτεχνική... γυμνότης...

777

Ήμέρα

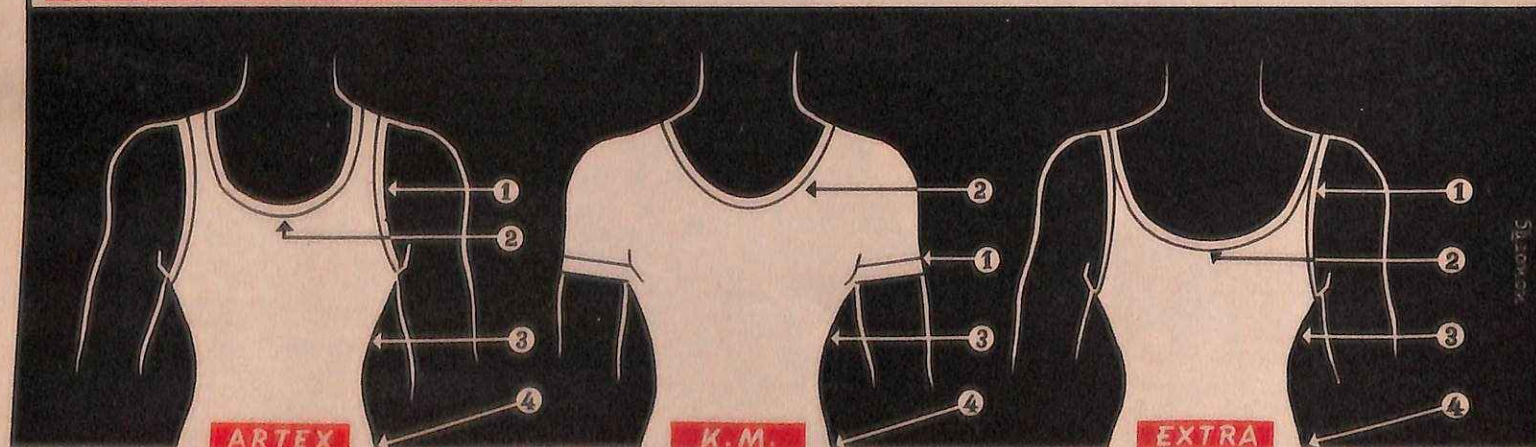
Νύκτα

Έμπνευσεις...

...της Καριτά και του 'Αλεξάντρ. 'Η πρώτη κόμμωση, στυλ «πούφ», για την ήμέρα (άνω άριστερά) βασίζεται σ' έναν παιδικό τύπο, με τραηγμένα τα μαλλιά στους κροτάφους και φουσκωμένα στο πίσω μέρος. Το σύνολο στολίζεται μ' έναν τεράστιο σατινέ φιόγκο. Το στυλ «Νεφερτίτη» (άνω δεξιά), που προτείνεται για την νύκτα, μπορεί να μη θυμίζει το αιγυπτιακό πρότυπό του, αλλά δίνει την ίδια γοητεία στην έκφραση των ματιών, τα όποια τονίζονται κάπως ιδιαίτερα με χοντρές σκούρες γραμμές.

Αιdis

Εis **3** σχέδια φανελλών: όδη ή τεχνική πρόοδος πλεονεκτημάτα: άνεσις-κομψότης-άντοχη διεθνείς επιτυχίαι: eis άνδρικά έσώρουχα

ΔΙΑΛΕΞΤΕ ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΑΝΩΤΕΡΩ ΣΧΕΔΙΑ, ΠΟΥ ΤΑΙΡΙΑΖΕΙ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΣΑΣ

Και ζητήστε **Αιdis** την φίρμα που θριαμβεύει eis την 'Ελλάδα και eis τα μεγάλα καταστήματα της Εύρώπης

Εύνοουμένη...

...του κόσμου της όθνης για το 1962 άνεκηρύχθη, από την 'Ενωση Ξένων Δημοσιογράφων, ή Μαίριλυν Μονρόε. Ξανθή, πάντα ώραία και κεφάτη (δεξιά), ή Μαίριλυν έλαβε το έπαθλο, μιαν χρυσή ύδρόγειο, κατά τη διάρκεια δείπνου, στο όποιο παρέστησαν διάφορες προσωπικότητες της 7ης τέχνης. Συνοδός της εκείνη τη βραδυά ήταν ό Πάτ Νιούκομ (κάτω), ό πράκτοράς της για τις δημόσιες σχέσεις της.

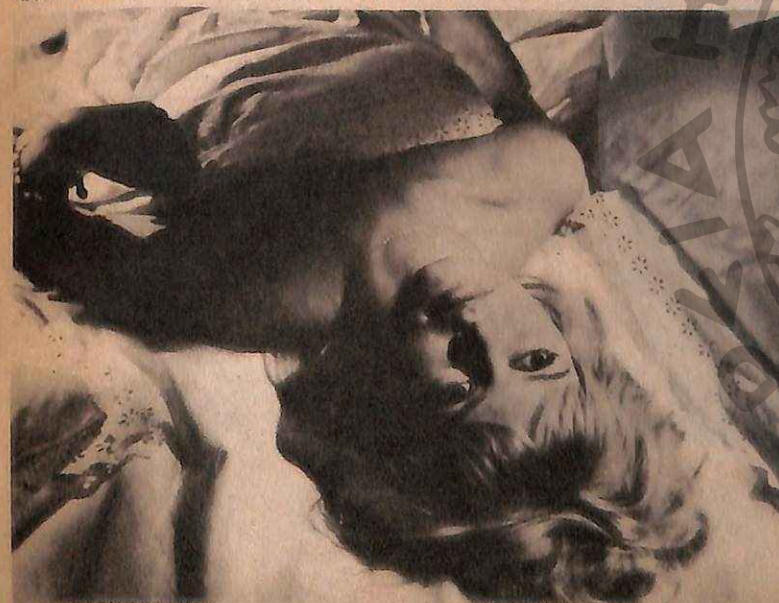

ΚΑΙ Ο ΒΑΝΤΙΜ ΞΑΝΑΕΠΛΑΣΕ ΤΗΝ ΜΠΑΡΝΤΟ

Μεγάλες αποφάσεις είχε πάρει η Μπέ Μπέ: Να εγκαταλείψει τον παλιό έαυτό της, που την είχε κάνει διάσημη με τον παιδικά προκλητικό τύπο της. «Θέλω να γίνω γυναίκα, είχε δηλώσει με πείσμα. Μιά αληθινή γυναίκα». Και πράγματι ήταν αποφασισμένη να... προσπαθήσει. Έγκατέλειψε το τόσο χαριτωμένο της ντύσιμο στις μπουτίκ ευκαιρίας και έγινε πελάτισσα της Σανέλ. «Θέλω, της είπε, για την πρώτη μου δημόσια εμφάνιση ως «κυρία», ένα διακριτικό μαύρο φόρεμα». Και η δίσ Κοκό την κοίταζε χαμογελώντας. «Μά, αν έχεις κάτι αξιοζήλευτο, είναι το σώμα σου». Ώστόσο η Μπέ Μπέ φόρεσε το μαύρο φόρεμα, που έφερε τον τίτλο «Μικρή κυρία», για να της φύγει ο καημός, αλλά εύτυχώς η πανέξυπνη Σανέλ φρόντισε ώστε το φόρεμα να είναι από διάφανη μουσελίνα, και να αναδεικνύει τις γραμμές της Μπέ Μπέ. Φυσικά η Μπριζίτ, που πλησιάζει τώρα τα τριάντα, ύστερα από δυο αποτυχημένους γάμους, από διάφορες απόπειρες αυτοκτονίας, και από το πείραμα της μητρότητας, θα έπρεπε από καιρό να έχη ωριμάσει. Και ίσως να το κατάρθωνε αν η τύχη, ή ο διάβολος, δεν την έρριχνε πάλι στα χέρια του Βαντίμ. Γιατί, αν ο Θεός έπλασε την γυναίκα, ο διάβολος, σε συνεργασία με τον Βαντίμ, έπλασαν την Μπέ Μπέ.

ΠΑΛΙ ΜΕ ΚΑΤΙ ΤΟ ΕΛΑΧΙΣΤΟ - ΔΕΡΜΑ ΛΕΟΠΑΡΔΑΛΕΩΣ ΕΝ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟ.

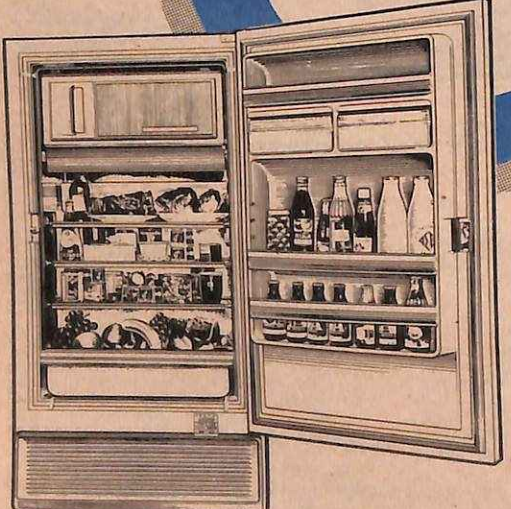

ΠΑΛΙ ΜΕ ΔΙΑΚΟΣΜΟ ΤΗΝ «ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ» ΚΡΕΒΑΤΟΚΑΜΑΡΑ...

Στην νέα της ταινία «Η ανάπαυση του πολέμου», ο σκηνοθέτης Βαντίμ έννοει να αξιοποιήσει όσο το δυνατόν περισσότερο την πρωταγωνίστρια του Μπριζίτ Μπαρντό, ακολουθώντας πάντοτε την παλιά γνώριμη συνταγή του. Και οι θαυμαστές της άναψαν με ανακούφιση. Μπορεί δέξαια στον επαγγελματικό τομέα η Μπέ Μπέ να μη μπορεί να αναπτύξει την προσωπικότητά της. Στην συναισθηματική της ζωή όμως είναι αποφασισμένη να το κατορθώσει. Γελούσαν πιά οι σκανδαλώδεις εφημερίδες, οι επιπόλαιοι γάμοι τύπου Βαντίμ ή Σαρρί, τα δλονυχτία ξενοχτία με φίλους. Έλαχιστες είναι οι δημόσιες εμφανίσεις της και παντού λάμπει με την σοφιστική της. Το μόνο που την ενδιαφέρει, δηλώνει τώρα, είναι η ευτυχία του μικρού της Νικολά. Όσο για την δική της ευτυχία στον έρωτα, ελπίζει να βρεθεί ένας νέος Πυγμαλίων που να διαμορφώσει την συναισθηματική της ζωή, όπως ο Βαντίμ είχε διαμορφώσει τον κινηματογραφικό της τύπο. Και ο άνδρας αυτός, όπως λέει η ίδια, δεν θέλει να είναι πια ένας τρελλός σύντροφος των παιχνιδιών της, αλλά ώριμος και σοβαρός, που χωρίς να της απαγορεύει τίποτα, θα της διδάξει την πραγματική ευτυχία.

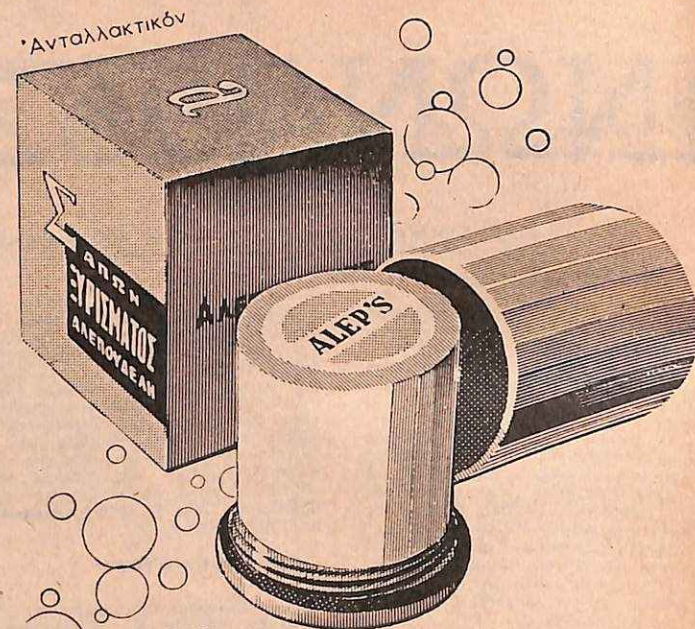
ΤΟ ΨΥΓΕΙΟ ΦΡΟΝΤΙΖΕΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ

"Όπως όλοι, έτσι κι έσείς ΨΥΓΕΙΟ ΙΣΟΛΑ

ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΙΟ ΦΡΟΝΤΙΣΜΕΝΟ

11/63

Οι άνδρες που ξέρουν

πως το καλό σαπούνι τους εξασφαλίζει τέλειο ξύρισμα, δεν το αλλάζουν ποτέ!

Με δαυμάσιο ανδρικό άρωμα. Σε πολυτελείς πλαστικές θήκες.

Κουϊζ-άστραπή

ΟΙ ΝΥΧΤΕΡΙΔΕΣ ΔΕΝ ΠΡΟΣΚΡΟΥΟΥΝ ΣΤ'ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗ ΝΥΧΤΑ, ΓΙΑΤΙ...

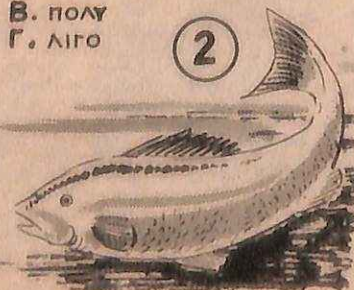
1

- Α. ΒΛΕΠΟΥΝ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ
Β. ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΕΝΑ ΕΙΔΟΣ ΡΑΝΤΑΡ
Γ. ΟΔΗΓΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΑΕΡΟΣ

ΠΙΝΟΥΝ ΤΑ ΨΑΡΙΑ ΝΕΡΟ...

- Α. ΟΧΙ
Β. ΠΟΛΥ
Γ. ΛΙΓΟ

2

ΕΝΑ ΑΥΓΟ ΕΙΝΑΙ ΦΡΕΣΚΟ ΟΤΑΝ ΤΟ ΒΑΖΟΜΕ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ...

- Α. ΑΝΑΖΗΚΩΝΕΤΑΙ
Β. ΜΕΝΕΙ ΠΛΑΓΙΑΣΤΟ
Γ. ΣΤΕΚΕΤΑΙ ΟΡΘΙΟ

3

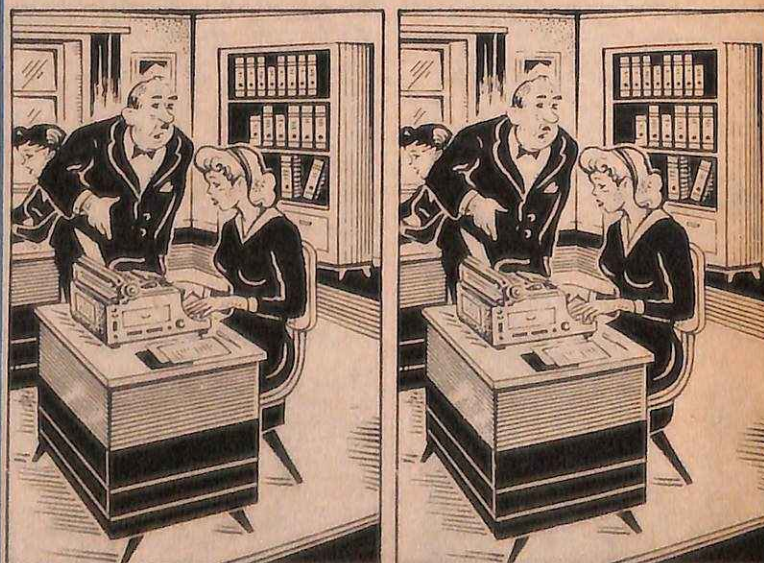

ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΑΝΑΠΟΔΑ:

1. Α. 2. Γ. Β

ΝΕΟΣ ΣΑΠΩΝ ΞΥΡΙΣΜΑΤΟΣ ΑΛΕΠΟΥΔΕΛΗ

Ποιές διαφορές

Το δεύτερο σκίτσο διαφέρει από το πρώτο σε 9 σημεία. Μπορείτε να τα βρείτε.

Οι λύσεις στην σελ. 58

Σταυρόλεξο

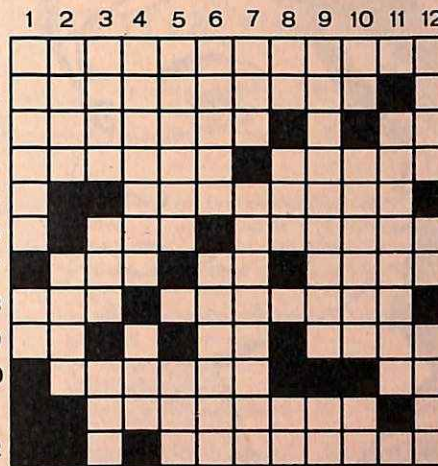

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- Εύτυχής ή χώρα που είναι τελείως αυτόκλητος.
- Συναλλάσσονται, ως επί το πλείστον, με πλουσίους ανθρώπους (αίτια).
- Αχώριστος σύντροφος του Διονύσου μεταμφωθείς εις τὸν ὄμνυμον φυτὸν — Νότα.
- Αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ πρώτη ταξιδιώτις τοῦ Διαστήματος (δημοτ.) — Ἐργω ἐξυβρίσις.
- Εἰς τὴν ἱατρικὴν τὰ λένε ἐνζύμα.
- Ἡ σύζυγος τοῦ Ἐντυφίσσερ... — Γνωστὰί φυλακαὶ τῶν Παρισίων.
- Ὁ μεγαλύτερος ἐχθρὸς τῆς κλωρίδος μας — Δίδει, διπλασιαζόμενον, 11 γνωστὴν παρὰ τὴν Λωζάννην πολίχνην — Ὁ 12.
- Αὐτὸ μὲ τὸ αὐτὸς θυμίζει... Πυθαγόρας — Ἐνας ἀπὸ τοὺς πλεόν συγχρόνους τύπους πυραύλων τῶν Η.Π.Α.
- Προστατευτικὸν ψήφισμα... — Γνωστὴ Ἀγγλίς στάρ — Τὰ κατὰ Ὀμηρον ἀπαρτίζοντα ὕδατα τῆς Στυγός.
- Σύζυγος τοῦ Ἑλμίου, πενθερὰ τῆς Ρούθ, ἀπὸ τὴν Βηθλεὲμ — Χαρακτηρισμὸς ὠρισμένου πλεονέμου.
- Βαθμὸς τῆς ἱερωσύνης (γεν.).
- Ἐνα πουλὶ πού μιμεῖται τὸ κελάδημα... συναδέλφων του.

ΚΑΘΕΤΩΣ

- Μία τῶν ἐγκυροτέρων ἐφημερίδων τοῦ Γουρίνου — Πρόθεσις.
- Σύνθετος τῶν Γερμανίδων ὄνομα — Τὴν ἀνδύει αἰσθητῶς ἡ αἰμωδία (αἰτ.).
- Ἀπενταρία... ποκερική — Ὁρμὸς τῆς ἀνατολικῆς ἀκτῆς τῆς Ἰθάκης — Ἐδὼ θὰ μὴ τὸ «ἔδω»... ἀνάποδο.
- Ἡ κοινὴ γνωστὴ ὡς φουσκάλιδα, ἐνάρθρως — Ἰσχύει διὰ τὰ πάντα... ἀποφθεγματικῶς.

- Γάλλος χημικὸς ἀνακαλύψας τὸ νιτροσουλφάτ (1807 - 1867) — Σὲ ὀνόματα Σκῶτων συναντᾶται συχνά.
- Χειροτέχνημα πού φέρει ὅπως δι' ἀφαιρέσεως κλωστῶν τοῦ ὑφάσματος (γαλλ.) — Τὸ σκαμνὶ δὲν εἶναι ἕνα τέτοιο κάθισμα (δημοτ.).
- Ἐδῶσε στὸν Τζίμμι Ντουράντε τὸν τίτλο τοῦ «μυταρᾶ» — Τοιαυτὴ νύξ εἶναι πολὺ σκοτεινὴ.
- Ἀντιστροφὴ ἄρθρου — Χρονικὸν ἐπίρρημα, ἀλλὰ καὶ σύνδεσμος χρονικὸς — Λεπτομερεστάτων ἀφηγήσεων... σύμφωνα.
- Αὐτὴ εἶναι ἕνα πουλὶ πού θυμίζει ἄρκετὰ τίς γυναῖκες — Ἀρνητικόν.
- Ἐνδεικτικὸν τοῦ τρόπου — Ἀπασχολοῦν συχνὰ τὰς πολυδομικὰς ὑπηρεσίας — Πρόθεσις πρὸ δαδυνημένου φωνήεντος.
- Ἐπ' τῶν νοτίων κλιτύων τοῦ ὅρους Βέλια κειμένη γνωστὴ πόλις τοῦ νομοῦ Κοζάνης.
- Ἡ γενικὴ ἐνὸς ποσότητος — Ἀφῆνω (ἀρχ.) — Εἰς τὴν Μέμφιν ἐθεωρεῖτο ὡς ἐνσάρκωσις τοῦ θεοῦ Θῆα.

ΖΙΓΚ ΖΑΓΚ

Ὁ σκοπὸς τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ διασκεδαστικοῦ αὐτοῦ ἀτομικοῦ, ἀλλὰ καὶ ὁμαδικοῦ παιχνιδιοῦ, εἶναι νὰ ἐπιτύχῃ κανεὶς ὅσο τὸ δυνατόν μεγαλύτερη βαθμολογία στὸ σχηματισμὸ λέξεων.

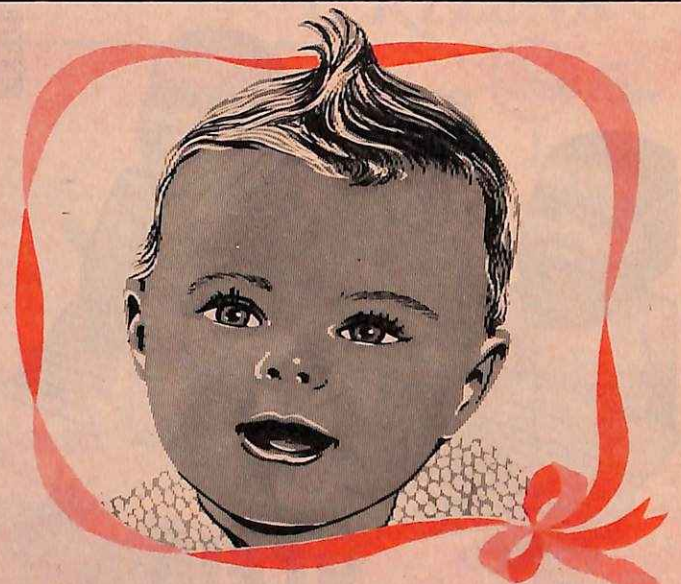
Ἀρχίσετε λοιπὸν ἀπὸ ὁποιοδήποτε γραμμὴ θέλετε καὶ προχωρήσετε ἀπὸ τὸ τετράγωνο αὐτὸ σὲ ὁποιοδήποτε γειτονικὸ πάντοτε, τετράγωνο ὁρίζοντως, καθεὺς ἢ διαγωνίως, προσπαθώντας νὰ διαβάσετε τὴν μεγαλύτερη λέξι πού μπορείτε νὰ βρῆτε.

Σημειώστε τώρα τὴ λέξι, πού βρῆκατε καὶ σκεφτετὲ στὰ τετράγωνα τὰ γράμματα πού μεταχειρισθήκατε. Ψάξτε τώρα γιὰ μιὰν ἄλλη λέξι καὶ συνεχίστε ἕως ὅτου δὲν μπορεῖται νὰ βρῆτε ἄλλες.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Ἡ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
Γιὰ κάθε λέξι τῶν δύο γραμμάτων μετρήσετε 1 βαθμὸ.
Γιὰ κάθε λέξι τῶν 3 γραμμάτων μετρήσετε 3 βαθμούς.
Γιὰ κάθε λέξι τῶν 4 γραμμάτων μετρήσετε 5 βαθμούς.
Γιὰ κάθε λέξι τῶν 5 γραμμάτων μετρήσετε 7 βαθμούς.
Γιὰ κάθε λέξι τῶν 6 γραμμάτων μετρήσετε 9 βαθμούς.
Γιὰ κάθε λέξι τῶν 7 γραμμάτων μετρήσετε 11 βαθμούς.
Γιὰ κάθε λέξι τῶν 8 γραμμάτων μετρήσετε 13 βαθμούς.
Γιὰ κάθε λέξι τῶν 9 γραμμάτων μετρήσετε 15 βαθμούς.

Καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, προσθέτοντας δύο πάντοτε βαθμούς γιὰ κάθε πρόσθετο γράμμα.
Προσθέστε τώρα τὸ σύνολο τῶν βαθμῶν πού μπορεῖτε νὰ πετύχετε. Βαθμοὶ ἀπὸ 1-29 βαθμολογούνται μὲ «ΜΕΤΡΙΛΑ».
Βαθμοὶ ἀπὸ 30-35 βαθμολογούνται μὲ «ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΑ».
Βαθμοὶ ἀπὸ 36-40 βαθμολογούνται μὲ «ΚΑΛΑ».
Βαθμοὶ ἀπὸ 41-45 βαθμολογούνται μὲ «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ».
Βαθμοὶ ἀπὸ 46 καὶ ἄνω βαθμολογούνται μὲ «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

Γιὰ ὅλο τὸ 24ωρο τοῦ βρέφους

Ὅτι χρειάζεται τὸ μωρὸ σας γιὰ τὸ ΦΑΓΗΤΟ, τὴν ΤΟΥΛΑΕΤΤΑ, τὸν ΠΕΡΙΠΑΤΟ τὸν ΥΠΝΟ, τὴν ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ. ΕΙΔΙΚΑ ΑΞΕΣΟΥΑΡ δπως κάσκες κατὰ τὸν κτυπημάτων, Κυλόττες λανολινοῦχες, Εἰδικὰ καουτσούκ γιὰ ὀδοντοφυΐα κ.λ.π.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ-ΤΗΤΕΣ ΟΙΚΟΥ

BÉBÉ SANTÉ LEROUX

ΒΡΕΦΙΚΑΙ ΤΡΟΦΑΙ

"Beech - Nut"

ΟΛΕΣ ΟΙ ΓΝΩΣΤΕΣ ΒΡΕΦΙΚΕΣ ΤΡΟΦΕΣ

ΓΑΛΑΤΑ

ΒΡΕΦΟΖΥΓΟΙ

"Seca"

Ἐπίσης:

ΣΤΡΑΤΟΥΛΕΣ

ΚΑΡΕΚΛΑΚΙΑ

ΠΑΡΚΑ, ΠΟΡΤ-ΜΠΕΜΠΕ

ΘΕΡΜΟΣ

ΠΑΝΕΣ ΚΑΙ ΕΣΩΡΡΟΥΧΑ

ΒΡΕΦΩΝ "ΑΤΟΙΣ"

Κι' ὅτι ἄλλο χρειάζεσθε γιὰ τὴν ἄνσιν τοῦ μωροῦ καὶ τὴν δική σας.

ΣΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ
Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ
ΟΜΟΝΟΙΑ • ΤΗΛ. 536.631-5

ΥΓΕΙΑ

Με τις Μοντέρνες επιστημονικές πάνες FILMULIN

- Προστατεύουν και θεραπεύουν το δέρμα του βρέφους από τις μολύνσεις και τους έρεθισμούς
- Ξεκουράζουν την μητέρα γιατί πλένονται και στεγνώνουν εύκολα.
- Χαρίζουν τόν ύπνο στον Πατέρα γιατί το μωρό κοιμάται ήσυχο.

Το ωραιότερο δώρο στη σύγχρονη μητέρα.

Πάνες

FILMULIN

WINDEL-EINLAGEN

Και ακόμη: Ζητείτε τούς πρωτότυπους επιστημονικούς όμφαλεπιδέσμούς PERLON. Προστατεύουν το μωρό σας από όμφαλίτιδα, όμφαλοκήλη, δερματίτιδα.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ: Στά Φαρμακεία και Καταστήματα παιδικών ειδών
Διά την Ελλάδα "ΦΑΡΚΟ", Φαρμακευτική Έταιρία Αθηνών
Τηλ. 526-608.

ΕΞΥΠ

**Δέρμα καθαρό
υγιές
και φρέσκο**

Χάρης στην Nivea!

Γιατί η NIVEA περιέχει ό,τι χρειάζεται το δέρμα: λιπαρά και ύγροδημιουργά συστατικά και την περίφημη Εύσεριτ, που άποτελείται από ούσιες συγγενείς προς το υγιές δέρμα.

...έξ άλλου,

ή τιμή της NIVEA είναι λογική, χάρις στην εύρυτάτη κατανάλωσή της. Μπορείτε λοιπόν να την απλώνετε με άφθονία σε μεγάλα τμήματα του σώματός σας, για να ώφεληθή περισσότερο το δέρμα σας.

**Διάσημοι αισθητικοί βεβαιώνουν ότι:
'Η καλύτερη κρέμα είναι η Nivea!**

ΛΥΣΕΙΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. ΣΙΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗ. 2. ΤΡΑΠΕΖΙΤΑΣ. 3. ΑΜΠΕΛΟΣ — ΣΙ. 4. ΜΑΙΜΟΥ — ΑΙΚΙΑ. 5. ΦΥΡΑΜΑΤΑ. 6. ΛΙΖ (ΤΑΙΗΛΟΡ) — «ΣΑΝΙΤΕ». 7. ΑΙΣ — ΒΕ (ΒΕΒΕ) — ΔΡΙΩ. 7. ΕΦΑ — ΠΟΛΑΡΙΣ. 9. ΚΗ — ΛΗ (ΒΙΒΙΑΝ) — ΑΑΤΑ. 10. ΝΩΕΜΙΝ — ΑΠ. 11. ΔΙΑΚΟΝΟΥ. 12. ΚΟΣΣΥΦΟΣ.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. ΣΤΑΜΠΑ — ΕΚ. 2. ΙΡΜΑ — ΑΦΗΝ. 3. ΤΑΠΙ — ΛΙΑ — ΕΔΩ. 4. Ο «ΠΕΜΦΙΕ» — ΡΕΙ. 5. ΠΕΛΟΥΣ — ΜΑΚ. 6. ΑΖΟΥΡ — ΒΟΛΙΚΟ. 7. ΡΙΣ — ΑΣΕΛΗΝΟΣ. 8. ΤΑ — ΑΜΑ — ΝΣ. 9. ΓΑΛΙΑΝΔΡΑ — ΟΥ. 10. ΩΣ — ΚΤΙΡΙΑ — ΥΦ. 11. ΣΙΑΤΙΣΤΑ. 12. ΗΛΙΑ — ΕΩ — ΑΠΙΣ.

Ο ειδικός συνεργάτης μας έπαιξε με τον συνδυασμό των λέξεων: ΕΛΑΤΟΣ — ΕΥ — ΠΡΟΣΘΕ-

ΤΑ — ΑΠΕΝΤΑΡΟ, σύνολον 36 βαθμών.

Καλύτερους ίσως συνδυασμούς να επιτύχουν άναγνώσται μας με δοκιμάς λέξεων άν: ΘΑΛΑΜΟΣ — ΠΡΟΠΕΤΑΣΜΑ — ΕΥΡΟΣ — ΠΛΕΥΡΑ — ΚΑΡΠΟΣ — ΚΑΡΠΑΘΟ — ΕΥΠΟΡΑ κλπ.

1. Ο λευκός γιακάς της δακτυλογράφου ενώνεται πιδ χαμηλά στο στήθος. 2. Τα δάχτυλα του κάτω χεριού της ίδιας είναι λυγισμένα. 3. Ο αντίχειρας του άνδρα έχει χαμλώσει. 4. Το μυστάκι του ίδιου δεν άκουμπά στη μύτη του. 5. Της άλλης δακτυλογράφου το έπάνω χέρι είναι άνασηκωμένο. 6. Έπάνω στο τραπέζι άκτις άστην μηχανή το έπάνω χαρτί είναι πιδ κοντό προς τα δεξιά. 7. Η κάτω μύρη άσής του καθίσματος της δακτυλογράφου δεν σχηματίζει γωνία, άλλά είναι καμπυλωτή. 8. Στην διελθόκη, ό πρώτος εκ δεξιών φάκελος του έπάνω ραφιού είναι κοντότερος. 9. Η κορνίζα της κουρτίνας του παραθύρου είναι πιδ κοντή.

ΠΑΤΗΣΙΩΝΙΔΟΣ ΠΡΥΤΑΝΕΥΟΥΣΗΣ...

♦ Τις θυμάσθε τις δέκα φυλές των αρχαίων 'Αθηνών; 'Ιδού τες, για να τις έχετε και πρόχειρες για κανένα σταυρόλεξο: Άντιοχίς, Κεκροπίς, Αιγιής, Πανδιονίς, Άκαμαντίς, Ερεχθίς, Λεοντίς, Οίνις, Αϊαντίς, 'Ιπποθωντίς...

♦ Ό ρ α ι α...

♦ Τώρα, για τ'ί σας κούρασα μ' αυτή την έγκυκλοπαιδική εισαγωγή; Για να με βοηθήσετε, άν μπορείτε, ν' άπαντήσουμε στο σύγχρονο ρώτημα: Ποιοί κατευθύνουν, έν έτε 1962, αυτήν την δύσμοιρη πόλη; Ποιοί πρυτανεύουν; Ποιά είναι ή άρχουσα φυλή; Ποι είναι πια ή 'Αθήνα;

♦ Καί το άσχιστον άκόμη παιδάριον γνωρίζει το φρικτό μυστικό: Φεύ! Όλα πάσχω και λέγω τε και γράφω! Οίκων 'Αθήνας, ούκ 'Αθήνας που βλέπω Κόνιν δε λυπράν και κενήν μακαρίαν

♦ Ναί, τί να κάνουμε; 'Ετσι είναι... «Όλωλε σύμπαν των 'Αθηνών το κλέος»...

♦ Αυτή ή σεμνή διακονία της 'Αλήθειας, που λέγεται χρονογράφημα, έχει δέβαια τα καλά της, άλλ' έχει και τα στραβά της. Ψευδάγιοι της άγοράς, ύποκράκτορες της μικρής εύτυχίας, προσπαθούμε με άστειεύματα και χαριεντίσματα, ληούσης της έβδομάδος, να φέρουμε σ' έναν κόσμο σακατεμένο από το δραχμοκνηνητό την ψευδαίσθηση μιάς ψυχικής εύφορίας, άλλά, στο δάθος, καταντάει άπλώς να μοιραζώμαστε με μιάν έκλεκτή μειονότητα το παράπονο της σύγχρονης γενιάς μας: Δέν ζοιμε σε πόλη!

♦ Ζοιμε σ' έναν άπέραντο ντεκέ...

♦ Θυμάμαι, ένα άπομεσήμερο, στο Γκλαίνμπουργκ, μετά την συνανλία, που ένα κορίτσι έγειρε πάνω από μιά λίμνη κι' άκουσα κάποιο δάκρυ της να σταλάζει στο άπόλυτα ήσυχο νερό. "Ε, λοιπόν, κάτι τέτοια δάκρυα άκούω κάθε τόσο να σταλάζουν στους κυθίσκους του πένθους που σερίβει το "Ανα Βραζιλίαν κάθε μεσημέρι στους ι-δαλγούς μιάς "Ομορφης Πολιτείας!

♦ Θρηνοούμε μιά πόλη που δέν έζησε...

♦ Το Κολωνάκι φθίνει, ή Κηφισιά καταρρέει, το Σύνταγμα κουρελοκρατείται.

♦ Καί ή Πατησιωνίς Φυλή στήνεται στα κράσπεδα και σηκώνει δικό της μπαράκι...

♦ Μυμήκων πολυπληθέστεροι και λύκων άρπακτικώτεροι, μακελλάριοι και μάγγιπες και μύρων έψηταί, οι περιφρόντιστοι Πατησιώνες — φυσικά, ύπάρχουν πάντα οι λαμπρές εξαιρέσεις — παρασύρουν την Πάλη προς τον έλεθρο μιάς πρωτευσούσης, χωρίς Κέντρον

♦ Δέν νοιάζεται ή Φωκίωνος Νέγρη για το άν θά στήσουμε ή, έστω, άν θά ξαναστήσουμε την 'Αθήνα σωστά. Τρώει, πίνει, χαρτοπαίζει, χασιμάται στους δικούς της κινηματογράφους και μεταμεσονεκτικώς τεινοποιεί και άποκοιμάται. "Όλη ή περιοχή των σεμνών προικών μεταξύ Μάρνη και Κολιάτσου είναι μιά θορυβώδης προέκτασις του Μαιευτηρίου «Μαρίκα 'Ηλιάδης». Καί οι έντός της περιοχής ταύτης γνήσιοι 'Αθηναίοι άποτελούν νησίδια μελαγχολικού άσκητισμού.

♦ Καί στο μεταξύ ή πρωτεύουσα θνήσκει. «Μεγακόν Μπαξέ» (για να χρησιμοποιήσουμε το λεξιλόγιο της μόδας) κατήνησαν άκόμη και την Πλατεία του Συντάγματος, και δέν ύπάρχει κεντρική όδός, λεωφόρος, συνοικία, περιοχή ή άρτηρία που να μην δζη 'Αχλαδοκάμπου.

♦ Το Χωρίον — έν Μεγεθύνει! Άκόμη και έξω από το θαυμάσιο συγκρότημα πολυκατοικιών της όδου 'Αμαλίας πήγε, άμέσως — άμέσως, και στήθηκε ό ρυπαρός στραγαλατζής, και πήρε και φώς, μάλιστα, από το άντικρινό περίπτερο!

♦ Ποτέ, κανένας, πουθενά, δέν μπορεί να δρη ούτε ένα τετραγωνικό μέτρο σωστής άθηναϊκής αύθυπαρξίας.

♦ Άγάλλονται οι άστροναύται της μικρότητος, έν μέσω παιδων πολλών και παλιμπαίδων. Γιατί σε τούτα τα προικία, μη λησμονούμε, έχουν έρθει κ' έχουν άράξει, τάχα πρόσκαιρα, και ή μαμά και ό μπαμπάς...

♦ Φυσικά — έκ Κοντοβαζαίνης...

♦ "Αφεριμ! λοιπόν, κι ό Θεός να μάς φυλάη από το χειρότερο. Γιατί πολύ φοβάμαι πώς, κοντά στους κινηματογράφους και στις μπουτίκ, που σαν τις κάμπιες του πευκόδασου έρπουν άκόμη μέχρι Λιοσίων και 'Αχαρνών, θά άπαιτήσουν να έγκατασταθούν εκεί και δικούς ύπουργεία, δικούς τους οργανισμούς, δικές τους ύπηρεσίες, έν όνόματι του θεομού της αυτοδιοικήσεως, που πολύ τον κουβεντιάσαμε και πολύ τον παρερμηνεύουμε τώρα τελευταία...

Index

T2/4

'TERYLENE'

Polyester ICI Fibre

ΚΟΜΨΕΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΜΟΔΑ

**Φοδστες 'TERYLENE'
με πλισσέ διαρκείας!**

Τις προτιμούν οι μοντέρνες γυναίκες όλου του κόσμου!

Το πλισσέ δέν χαλάει ποτέ!
Είναι μεγάλης άντοχής
Πλένονται, στεγνώνουν γρήγορα
και ξαναφοροούνται χωρίς σιδέρωμα
55 ο/ο 'TERYLENE' — 45 ο/ο έκλεκτό μαλλί.

Βεβαιωθείτε
άπό την ούγια
ότι είναι
'TERYLENE'

'TERYLENE' είναι σήμα κατατεθέν του νήματος
έκ πολυεστέριων της

IMPERIAL CHEMICAL INDUSTRIES LTD., ENGLAND

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ:

ΔΙΟΝ. Π. ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΟΣ ΛΕΩΚΑΡΟΥΣ 11 — ΤΗΛ. 24542 — 21725

Η Άριμη ολη γέρα των δαυμάλων

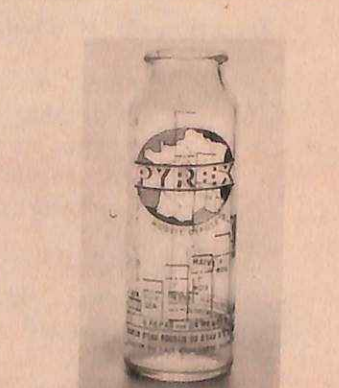
Φαντασθήκατε ποτέ ότι οι γυναίκες της αρχαίας Αιγύπτου είχαν μια καταπληκτική ειδικότητα να κάνουν τέλεια και ριζική αποτρίχωση; Ασφαλώς όχι! Κι όμως, φίλες μου, από τη χώρα των Φαραώ δεν μας ήλθε μόνον η τέχνη του μακιγιάζ, αλλά και η αισθητική περιποίηση των ποδιών και του σώματος. Ακόμη και σήμερα, μου έλεγε, σε μια πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση που είχα μαζί της, η εκλεκτή αισθητικός κ. Λού Μόσκι, στο ινστιτούτο της της οδού Βασ. Σο-

φίας 9, τηλ. 621.900, οι Άραπίνες και οι Αιγύπτειες κάνουν αποτρίχωση των ποδιών, του προσώπου και του σώματος με έναν απίστευτα πρακτικό τρόπο. Ξέρετε τι χρησιμοποιούν; Ζάχαρη! Δεν το πιστεύετε! Ζάχαρη, λεμόνι και νερό αρκούν για να γίνει μια ελαστική μάζα, που την βάζουν επάνω στο δέρμα και την τραβούν γρήγορα, όπως το κερί, ώστε να αφαιρεθεί το περιττό τρίχωμα. Τώρα λοιπόν την άνοιξη, που τα θέλματα συγκεντρώνονται περισσότερο στα κάτω άκρα και οι γάμπες πρέπει να είναι ακόμη πιο περιποιημένες, καιρός να εγκαταλείψετε το ζυράφι, που άγριευει την επιδερμίδα, και να κάνετε μια σωστή αποτρίχωση με την αιγυπτιακή ζάχαρη, που έχει πάντα έτοιμη το ινστιτούτο Λού Μόσκι. Και δεν είναι μόνον ένας γρήγορος και αποτελεσματικός τρόπος. Έπειτα από μερικές αποτρίχώσεις με ζάχαρη, η τρίχα εξασθενεί και δεν έχει πια τη δύναμη να βγει μεγάλη. Έτσι, σιγά - σιγά, μεταβάλλεται σε ένα ασημένιο χνούδι, ουσιαστικά άχρωμο, που δεν αείζει πια τον κόπο να το αφαιρέσετε. Νά, λοιπόν, που οι γυναίκες της Αιγύπτου ξέρουν πολλά ενδιαφέροντα πράγματα. Το ινστιτούτο της κ. Λού Μόσκι έχει συγκεντρώσει πολλούς τρόπους, που χρησιμοποιούσαν για τη διατήρηση της όμορφιάς τους οι γυναίκες της αρχαιότητας, και τους προσηγάμε σε αυτές απαιτήσεις της εποχής μας. Αλλά η αποτρίχωση με τη ζάχαρη δεν είναι κάτι εύκολο, που μπορεί να το κάνει οποιοσδήποτε. Είναι μια πραγματική τέχνη, που διετηρήθη έπειτα την μάθαμε η μη-

τέρα στην κόρη. Ένα έφοδιο στη ζωή κάθε γυναίκας της Αιγύπτου, που διεσώθη στο πέρασμα των χιλιετηρίδων, για να πάρη τη θέση του και στην ζωή της σύγχρονης γυναίκας. Δεν χάνετε τίποτε να δοκιμάσετε μια φορά την αποτρίχωση με ζάχαρη. Το ινστιτούτο Λού Μόσκι θα σας προσφέρει την ανύση, την ταχύτητα, την πείρα του. Μην ξεχνάτε, άλλωστε, πως το ινστιτούτο Μόσκι είναι το μόνο που ίδρυσε μια επίσημη σχολή αισθητικής στην πατρίδα μας. Ένα παλαιό όνειρο του δημιουργού του, που πήρε σάρκα και οστά.

Απελπισία έχει γίνει. Δεν υπάρχει οικογένεια που να έχει μαρό και να μην ταλαιπωρηθεί με τα μπιμπερό. Όταν μάλιστα το βρέφος είναι στους πρώτους μήνες της ηλικίας του, το κακό πολλαπλασιάζεται. Το μπουκάλι πρέπει να πλυθούν, να ελαστούν για να αποστειρωθούν και μετά να φτιάξουν κανόνες δεν φάνε μέχρις αυτού του σημείου. Μόλις τα βάλει στην κατσαρόλα με το βρασμένο νερό, άκουσε ένα «κράχ», και είσαι υποχρεωμένος να αγοράσεις καινούργιο. Τι να γίνει, θα μου πείτε! Δεν μπορεί κανείς να τα εγχειρίσει όλα. Γλυτώνει τον θάνατο κι αρχίζει ο μπαλάνς του μπιμπερό. Κι όμως, φίλες μου, δεν έχετε δικαίωμα. Η περίπτωση σας δεν είναι ένας κανόνας απαράβατος. Βρέθηκε η εξαίρεση για να σας σώσει από την φοβερή αυτή κατάσταση! Ένα μπιμπερό ανεπηρέαστο από τις αλλαγές της θερμοκρασίας, από τα χτυπήματα, από το θάνατο. Ποιο μπορεί όμως να είναι; Μά ποιο άλλο; Ένα μόνο καταβόρεσε μέχρι σήμερα να συγκεντρώσει όλα αυτά

Με το μπιμπερό Πυρέξ Σέντλεξ Γαλλίας, θα έχετε μια για πάντα την ησυχία σας!

τά προσόντα. Το μπιμπερό Πυρέξ Σέντλεξ Γαλλίας. Ένα μελετημένο δημιούργημα του μεγάλου γαλλικού εργοστασίου, που έχει εύρο στόμιο, ώστε να μη συγκεντρώνη

υπολείμματα τροφών, και ρόγα τέλεια κατασκευασμένη για να πίνει με κανονική ροή το παιδί. Τα μπιμπερό Pyrex Sedlex Γαλλίας είναι εκείνο που περιμένετε από καιρό. Θα ήρεψη το νευρικό σας σύστημα, δεν έχετε πια απρόοπτες περιπέτειες, δεν θα φοβάστε να το βάλετε από το ψυγείο σε μια κατσαρόλα με βραστό νερό. Προσέξτε όμως μην ξεγελασθήτε... Τα πραγματικά Πυρέξ Σέντλεξ Γαλλίας πρέπει να γράφουν επάνω με ανάγλυφα ή κόκκινα γράμματα την ονομασία του φημισμένου αυτού εργοστασίου. Διαφορετικά δεν είναι πραγματικά Πυρέξ. Μην παρασύρεστε λοιπόν από τις διαβεβαιώσεις των διαφόρων πωλητών. Διηγήστε σας επάνω στο μπιμπερό τις τρεις αυτές λέξεις. Και τότε να είσατε σίγουρη ότι ποτέ δεν θα έχετε απόδοτες εξελίξεις...

Ταλαιπωρήσθε άπ' ό τριχόπτωση και πιτυρίδα; Ποτέ όμως δεν σκεφθήκατε πως η αιτία του κακού είναι τα λιπαρά σας μαλλιά. Μάλιστα, φίλες μου! Δεν είναι μόνο η κακή εμφάνιση του κτενίσματος! Το κυριότερο ελάττωμα της λιπα-

ρότητα είναι το κλείσιμο των πόρων του τριχοτού δέρματος της κεφαλής, με αποτέλεσμα να αρχίσει η τριχόπτωση και η πιτυρίδα!... Αλλά να βασανίζεστε με αυτό; Το περίφημο παρισινό σαμπουνάκι «A' Sebboh», έσωσε εκατομμύρια ανθρώπους σε κάθε γωνιά της γης. Δεν έχετε παρά να ρίξετε λίγη σκόνη του επάνω στα μαλλιά σας και να τα δουρτίσετε καλά. Θα καθαρίσουν, θ' απαλλαγούν από την πιτυρίδα και την τριχόπτωση, θα λάμψουν από υγεία κι όμορφια

Δεν υπάρχει γυναίκα που να μην υποφέρει αυτή την εποχή από αβυδάτωση. Το δέρμα ξηραίνεται, σκάει, γεμίζει κοκκινίλες. Είναι μια προεξοικονομηση για την καταστροφή που έρχεται. Αν το άμελησετε τώρα, το κακό θα προχωρήσει. Και είναι τόσο εύκολο να αντιμετωπίσετε άσπρατα την κα-

τάσταση. Δεν έχετε παρά να πάρετε την περίφημη Creme Hydatante, του μεγάλου παρισινού οίκου καλλυντικών Orlane, που δίνει στο δέρμα την απαραίτητη ισορροπία υγρών και λιπαρότητας. Από τις πρώτες κιόλας ημέρες θα δείτε την διαφορά. Το δέρμα θα πάρη μια απαλή, δελουδινή αντανάγεια, και δεν θα επηρεάζεται πια από τις μεταβολές του καιρού. Αλλά ο οίκος Orlane έχει μια ακόμη κρέμα

που χρειάζεται σε κάθε γυναίκα. Την περίφημη Astrale, που έχει αναλαστικές ικανότητες. Τρέφει τους ιστούς και τα κύτταρα. Για το ανοιξιάτικο μακιγιάζ σας μην ξεχάσετε και τα αντιαλλεργικά κρανία για Orlane, που προστατεύουν τα χείλη από τις εξωτερικές επιδράσεις. Θα σας σώσουν!

Αένε πως οι Παρισίνοι δημιουργοί της μόδας έχουν πάντα μια διάθεση η τολμηρότητας. Και δεν έχουν, νομίζω, άδικο. Στην προσπάθειά τους να συλλάβουν μια ιδεώδη γυναίκα σιλουέττα, εφεύγουν πολλές φορές από την πραγματικότητα. Και, τι παράξενο! Για πρώτη χρονιά το ανοιξιάτικο Παρίσι έδειξε μια λογικότητα απίστευτη, μια τάση να όμορφη και να τελειοποιημένη τη γυναίκα του 1962. Την θέλει γεμάτη φυσικότητα, χάρη και θηλυότητα, με φούστες φαρδιές, που της επιτρέπουν άνετο βάδισμα, με ζακέττες μάλλον κοντές, με νεανικές έμπριμες μπλούζες. Μια διάθεση πρόσχαρη, χαριτωμένη, γοητευτική, παρασύρει την παρισινή μόδα σε υπέρτολες ραπτικές επιτεύξεις. Υφάσματα αέρινα, καπέλλα λουλουδιασμένα, που σε λίγες μόνο περιπτώσεις πλησιάζουν την υπερβολή, πλεκτά πρακτικά με κεντημένα λουλούδια, πολλά πουκάμισα ζέρσευ ή από ποπλίνα, άφθονες φούστες πλισέ, γάντια φανταζι και ανοικτόχρωμες τσάντες. Κι όλον αυτό τον κόσμο της όμορφιάς και της κομψότητας βαρρής και τον συνεκέντρωσε στις προθήκες του πιο αγαπημένου σας καταστήματος. Μια φορά που πέρασε από ύψους ενεργητικότητα, για να ανανεώση

πάλι τη φήμη της με την παρουσία μιας νέας διευθύνσεως. Σινάνη! Το μαγαζί που αγαπήθηκε για το γούστο, την φαντασία, την εκλεκτικότητα του. Μια γωνιά παριζιάνικης φινέτσας, που θα συγκεντρώνη για σας τα ωραιότερα υφάσματα για ταγιέρ και παλτά, τα πιο ελεγκάντικα καπέλλα, τις όμορφότερες τσάντες, πλεκτά και γάντια. Ό,τι κι αν χρειασθήτε, θα το βρείτε στο Σινάνη, της οδού Έρμου 9. Στο μαγαζί που θα ξανακατακτήσει τις καρδιές σας. Ένα μπουκέτο από τις ωραιότερες αποχρώσεις προσφέρεται με έμπριμη στους ιδίους τόνους με τα ταγιέρ και τα ανοικτόχρωμα σύνολα, που είναι τόσο της μόδας για την άνοιξη. Χαρακτηριστικά απλόχευα πλεκτά ερχονται να ολοκληρώσουν και να ανανεώσουν την περυσινή σας φουστίτσα. Μια τσάντα, ένα μαντήλι του λαιμού, ένα ζευγάρι γάντια από το Σινάνη, θα δώσουν στο ντύσιμό σας μια νότα ανοιξιάτικης κομψότητας. Δεν χάνετε τίποτε να ρίξετε μια ματιά. Θα καταπληχθείτε από την αλλαγή. Σίγουρα θα δείτε και πού θα σας ενδιαφέρει. Έχει τόσα όμορφα πράγματα! Μια καθαριότητα συλλογή, που ξεχωρίζει για το γούστο, την φινέτσα και την πρωτοτυπία της. Είναι η αλλαγή που περιμένετε από καιρό. Σας διαβεβαιώ πως θα ένθουσιασείτε.

Την στοργή σας δεν πρέπει να την δείχνετε μόνο με χάδια, λέγει ένας μεγάλος Γάλλος παιδίατρος. Οι ευδύνες της μητέρας είναι μεγάλες κι απείλειωτες. Μια από τις κυριότερες είναι η προφύλαξη του παιδιού σας από τις τόσες μικροασθένειες που μπορούν να εξασθενήσουν τον οργανισμό του. Και οι μοναδικές τρόπος για να αντιμετωπίσετε αποτελεσματικά τις παγίδες είναι ένα καθημερινό λουτρό και μια ελαφρά έντριδη με την τε-

ρίφημη παιδική κολώνια «Enfants», που έχει κατακτήσει τις μητέρες σε κάθε γωνιά της γης. Μην το άμελητε. Είναι ένα ασημένιο έξοδο, που θα εξασφαλίσει την υγεία του παιδιού σας.

Ολη την γλυκύτητα του κόκκινου, με την χρυσάφια αντανάγεια του περσικού πεποινιού, έδωσε στα ανοιξιάτικα κρανία του ο μεγάλος παρισινός οίκος καλλυντικών, Λαν-κώμ. Ένα συνδυασμό παράξενο, έντυπωσιακό, γεμάτο μυστικοπάθεια και μαγευτική σαγήνη, που προσδίδει στην γυναικεία φυσιογνωμία μια έντονη γοητευτική προσωπικότητα. Είναι το άγγιγμα της ανοιξιάτικης προσπαγής του Παρισίου. Ένα ασημένιο έξοδο, που θα ολοκληρώσει το ανοιξιάτικο καλοκαίρινο σας ντύσιμο. Με τις τριάντα δραχμές που στοιχίζει, το ανταλλακτικό του κραγιονιού Λαν-κώμ, θα προσαρμόσετε το μακιγιάζ σας στις απαιτήσεις της σύγχρονης μόδας. Θα τα βρείτε στην

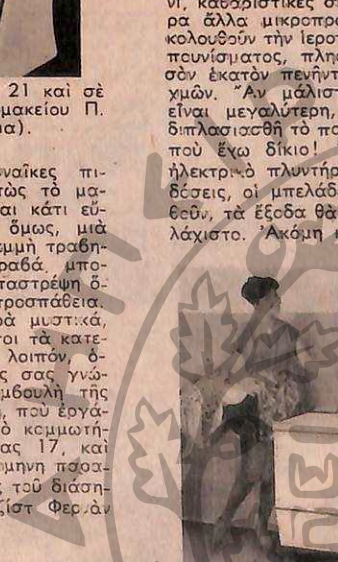

άντιπροσωπεία Βουλής 21 και σε ειδικό τμήμα του φαρμακείου Π. Μαρινουπούλου (Ομόνοια).

Πολλές γυναίκες πιστεύουν πως το μακιγιάζ είναι κάτι εύκολο. Κι όμως, μια μικρή γραμμή τραηγμένη στραβά, μπορεί να καταστρέψει όλη την προσπάθεια. Υπόσχουν πολλά μικρά μυστικά, που μόνο λίγοι άνθρωποι τα καταφέρνουν. Μη σπρωίξεστε, λοιπόν, ολοκληρωτικά στις δικές σας γνώσεις. Ζητήστε την συμβουλή της αισθητικού κ. Γαλιδάκη, που εργάζεται αποκλειστικά στο κομμωτήριο «Εμίλ», Ακαδημίας 17, και μόλις γυρίσει από πολυήμερη παρακολούθηση της τεχνικής του διασημού Παρισινού δισαζίστ Φερνάν Ωμπρύ.

Δώστε στην σιλουέτα σας μια νότα ανοιξιάτικης κομψότητας. Τα ταγιέρ, τα μαντά, τα φορέματα του εκλεκτού αθηναϊκού καταστήματος «Αυαζών», της οδού Έρμου 48, θα σας χαρίσουν την ελεγκάντικη φινέτσα της παριζιάνικης μόδας. Αλλά και τα άεσοι που τόσο σημαντικό ρόλο παίζουν στην έφετηνη γραμμή, θα τα βρείτε συγκεντρωμένα στις κρυψάλλες διτρίνες του. Έτοιμα να προσδώσουν στο παλιό σας ταγιέρακ μια πνοή σύγχρονης γοητείας.

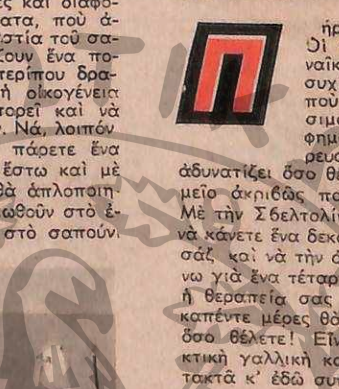
Λέν χρειάστηκε πολλή ώρα για να πείσω μια φίλη μου πως είχα δίκιο. Προσπαθούσε με αρειμούς να αποδείξει την ορθότητα της σκέψης της. Και τότε ανέκαλυψε ότι εκείνη είχε άδικο. Και δεν είναι μόνη της. Έκατομμύρια γυναίκες πιστεύουν πως η άργη χρηματική αφαίμαξη είναι... οικονομικότερη!... Όλες δηλαδή σκέπτονται πόσο τους στοιχίζει τον μήνα ή την εβδομάδα το πλύσιμο των ρούχων τους. Αλλά δεν κάνουν ποτέ πρόσθεση για να δουν σε τι ποσό φθάνει τον χρόνο. Λοιπόν, φίλες μου, δεν θα το πιστέψετε! Μια τετραμελής οικογένεια χραχιάει έπτά με όκτω χιλιάδες δραχμές τον χρόνο για το πλύσιμο των ρούχων, είτε τα δώση στο γειτονικό πλυντήριο, είτε περιερίσει στις υπηρεσίες της παραδουλεύσας της! Απίστευτο, θα μου πείτε. Κι όμως, αυτή είναι η αλήθεια. Μια αλήθεια άβυσσος όταν ακούση κανείς το ποσό, αλλά προσγεωμένη στην πραγματικότητα των αριθμών. Κατά μέσον όρο κάθε οικογένεια πρέπει να πλύνει μια φορά την εβδομάδα. Μεροκάματο της παραδουλεύσας, σαπούνι, καθαριστικές σκόνης και διάφορα άλλα μικροπράγματα, που ακολουθούν την ιεροτελεστία του σαπουνιού, πλησιάζουν ένα ποσό εκατόν πενήντα περίπου δραχμών. Αν μάλιστα η οικογένεια είναι μεγαλύτερη, μπορεί και να διπλασιασθεί το ποσό. Νά, λοιπόν, που έχω δίκιο! Αν πάρετε ένα ηλεκτρικό πλυντήριο, έστω και με βότσει, οι μετράδες θα απλοποιηθούν, τα έξοδα θα μειωθούν στο ελάχιστο. Ακόμη και στο σαπουνί.

Το πλυντήριο «Σάφφ» θα σας ξεκουράσει μια για πάντα από τους μετράδες της πουλιάδας!

θα έχετε οικονομία. Όσο για το πλύσιμο, θα γίνεται κυριολεκτικά μόνο του. Το περίφημο γερμανικό πλυντήριο Sharp είναι το μόνο που έχει τόσους τύπους, ώστε να θρητύνει οποιαδήποτε είδη υφάσματος, που σας χρειάζεται. Μικρό, μέτριο ή μεγάλο, το πλυντήριο «Σάφφ», που θα το βρείτε σε όλα τα καλά ειδικά καταστήματα και στην γενική αντιπροσωπεία «Ε-

ταιρία Δ. Χουβαρδός», Δραγατσίου 6 στην Αθήνα και Τιμισκή 15 στην Θεσσαλονίκη, κάνει στην στιγμή όλες τις δουλειές ενός σωστού και τέλειου πλυσίματος. Ντυμένο εσωτερικά με έμαγιέ, με σκέπασμα από φορμάικα, ώστε να χρησιμοποιηθεί σαν ένα πρακτικό τραπέζι, το αυτόματο πλυντήριο «Σάφφ», είναι το τελειότερο επίτευγμα του μεγάλου αυτού γερμανικού εργοστασίου. Ζεσταίνει το νερό, πλένει, ξεβάζει, στίβει και στεγνώνει τα ρούχα. Με τα χρήματα που θα δώση για ένα χρονικό διάστημα στην παραδουλεύτσα, μπορείτε τώρα να αποκτήσετε το μοντέλο 1962 του πλυντηρίου «Σάφφ». Θα σας ξεκουράσει από όλες τις ταλαιπωρίες της πουλιάδας και του σαπουνίσματος. Είναι ένα μελετημένο μηχανήμα, που αποποιεί την χειρότερη δουλειά του νοικοκυριού σας. Τώρα μπορείτε πια να κάνετε όλες τις δουλειές μόνη σας. Οποιαδήποτε στιγμή έχετε λίγη ελεύθερη ώρα, θα πλύνετε τα ρούχα που θα σας δοθούν ελαφρά νωπά, έτοιμα για σιδερωμα. Σκεφθήτε το πριν πάρετε την απόφασή σας. Θα δите πως είναι η καλύτερη λύση! Και, προπαντός, η φθηνότερη!...

ήρατε Σδελτονίη; Οι περισσότερες γυναίκες βρήκαν την ησυχία τους από τότε που άρχισαν να χρησιμοποιούν το περίφημο αυτό γαλλικό ρευστό σαπουνί, που αδυνατίζει όσο θέλετε και στο σημείο ακριβώς που το χρειάζεστε. Με την Σδελτονίη δεν έχετε παρά να κάνετε ένα δεκαπεντάλεπτο μασάζ και να την αφήσετε μετά επάνω για ένα τέτατο. Λίγο τάλκ και η θερμότητά σας τελείωσε. Σε δεκαπέντε μέρες θα έχετε αδυνατίσει όσο θέλετε! Είναι μια καταπληκτική γαλλική καινοτομία που κατοικεί κ' εδώ συνεχώς έδαφος!

έν φταίει το δέρμα σας, φίλες μου. Την δική σας αδιαφορία πληρώνετε τώρα, που έλαθε στην τακτική κοσμετολογία μας η εκλεκτή αισθητικός και καλή μας φίλη κ. Λί-λυ, στο ινστιτούτο της, της οδού Αμερικής 15. Αν κάνετε μια αλγολεπτή περιποίηση καθημερινά, δεν θα φθάνατε ποτέ σ' αυτό το σημείο. Αλλά τώρα το κακό έγινε. Ζητήστε την συμβουλή της αισθητικού σας, που θα σας βοηθήσει επισημονικά να απαλλαγείτε από την αβυδάτωση!

ΡΙΠ ΚΙΡΜΠΥ

ΤΙ ΛΕΝΕ Τ' ΑΣΤΡΑ

ΚΡΙΟΣ: (Από 21) 8 εως 20(4). 'Ασολήθητε με τα προσωπικά σας θέματα και μην κοροϊφέστε με τα ξένα. 'Η διαφωτία που σας στενοχωρεί θα διαλυθή αν έσεις υποχωρήσετε. Εθνική ημέρα: Παρασκευή. 'Αριθμός: 4. Χρώμα: Κόκκινο. 'Ανθος: Τουλίπα.

ΤΑΥΡΟΣ: (Από 21) 4 εως 20(5). 'Όλα πάνε καλά αυτές τις ημέρες: δ,τι θα κάνετε θα επιτύχη. Στόν έρωτα: 'Ασμονία. Θα δώτε αντίθετη την οικονομία σας σε κάποιο σας σχέδιο. Εθνική ημέρα: Πέμπτη. 'Αριθμός: 76. Χρώμα: Πράσινο. 'Ανθος: Τριαντάφυλλο.

ΔΙΔΥΜΟΙ: (Από 21) 5 εως 21(6). Σας έχουν διαβάσει στο περιβάλλον σας και πρέπει να αποδείξετε το δικαίό σας. Σε μιάν έκδοσή θα κάνετε εχθρότητα γνωριμία. Εθνική ημέρα: Τετάρτη. 'Αρ.: 18. Χρώμα: 'Ασπρο. 'Ανθος: Νάρκισσος.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ: (Από 22) 6 εως 22(7). Οι επιδόσεις των άστρων γενικά είναι καλές. Στην κοινωνική ζωή θα έχετε επιτυχία. Τύχη στο παιχνίδι. Στην οικονομία απόλυτη άσπονία. Εθνική ημέρα: Σάββατο. 'Αριθμός: 2. Χρώμα: 'Ασπρο. 'Ανθος: Γίανση.

ΛΕΩΝ: (Από 23) 7 εως 22(8). Οι άνθρωποι του περιβάλλοντός σας σας ζητούν. 'Αποφύγετε τις διαφωνίες. 'Η 'Αφροδίτη προστατεύει τις αισθηματικές σας σχέσεις. Γάμος στην οικονομία. Εθνική ημέρα: Δευτέρα. 'Αριθμός: 1. Χρώμα: Μπλε. 'Ανθος: Κίτρινο τριαντάφυλλο.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ: (Από 23) 8 εως 22(9). 'Εξαιρετικά έντοινες οι επιδόσεις των άστρων. Θα φθάσετε στο αποτέλεσμα που τόσο επιθυμείτε. 'Ενα οικονομικό ζήτημα θα τελειώσει εχθρότητα. Εθνική ημέρα: Πέμπτη. 'Αριθμός: 12. Χρώμα: Χρυσό. 'Ανθος: Γαρύφαλλο.

ΖΥΓΟΣ: (Από 23) 9 εως 22(10). 'Ανέλιπτα κέρδη θα σας δώσουν από δύσκολη θέση. Εχθροί είναι οι αισθηματικές σχέσεις, αλλά στην εργασία τα πράγματα είναι δύσκολα. Εθνική ημέρα: Τετάρτη. 'Αριθμός: 6. Χρώμα: Κίτρινο άνοιχτό. 'Ανθος: Ροδόδεντρο.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ: (Από 23) 10 εως 22(11). Προσοχή στα κοινοπρακτικά... 'Αν μετριάση ή νευρική σας πολλά ζητήματα θα πάνε καλά. Στόν αισθηματικό τομέα: Παρεξήγηση. Γάμος εχθρότητα. Εθνική ημέρα: Τρίτη. 'Αριθμός: 11. Χρώμα: Πορτοκαλί. 'Ανθος: Παπαρούνα.

ΤΟΞΟΤΗΣ: (Από 23) 11 εως 21(12). Θα γίνουν εχθρότητες άλλων στην ζωή σας. Σε φιλική συνάντηση θα σημειώσετε επιτυχία. Μην κοροϊφέστε υπερόβολικά. Μικρή άδυστοία. Εθνική ημέρα: Πέμπτη. 'Αριθμός: 15. Χρώμα: Μπλε. 'Ανθος: 'Ανεμώνη.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ: (Από 22) 12 εως 19(11). 'Εχετε την εύνοια του Διός, που σας είναι δύναμη για να ενεργήσετε. Τα εμπόδια σε λίγο θα εξαφανισθούν. 'Αποφύγετε τις αισθηματικές συναντήσεις. Εθνική ημέρα: Τρίτη. 'Αριθμός: 7. Χρώμα: Μαύρο. 'Ανθος: Νάρκισσος.

ΤΑΥΡΟΧΟΟΣ: (Από 20) 1 εως 18(12). Εχθροί είναι όλα τα προσωπικά σας θέματα. Δείξετε θάρρος και φανερώστε την αλήθεια. Στόν έρωτα ανταπόκριση. Εχθρότητες διασκέδασης. Εθνική ημέρα: Κυριακή. 'Αριθμός: 8. Χρώμα: Βιολέ. 'Ανθος: Βιολέττα.

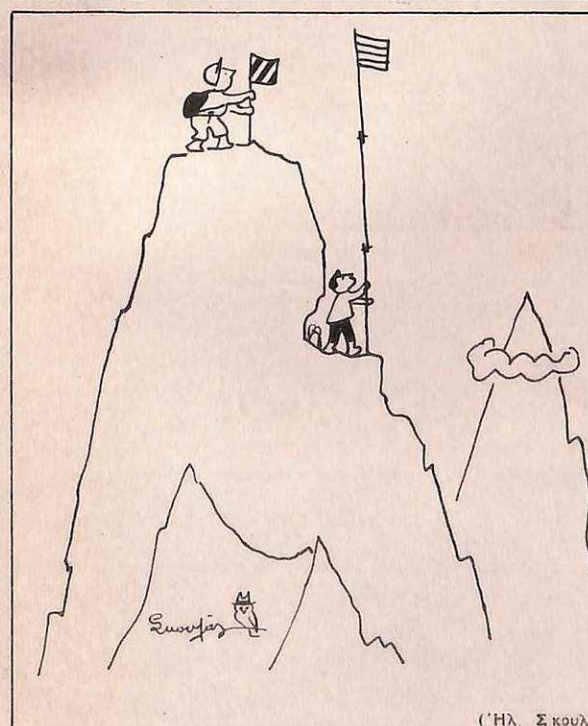

ΙΧΘΥΕΣ: (Από 19) 2 εως 20(13). 'Η έδωσάν σας δεν είναι κατάλληλη για μεγάλες αποφάσεις. Προσοχή στα κρυολογήματα και στα άτυχημα. Στόν αισθηματικό τομέα: Μεγάλη χαρά. Εθνική ημέρα: Παρασκευή. 'Αριθμός: 94. Χρώμα: Γκρι σκούρο. 'Ανθος: Λιλιές.

Χιούμορ

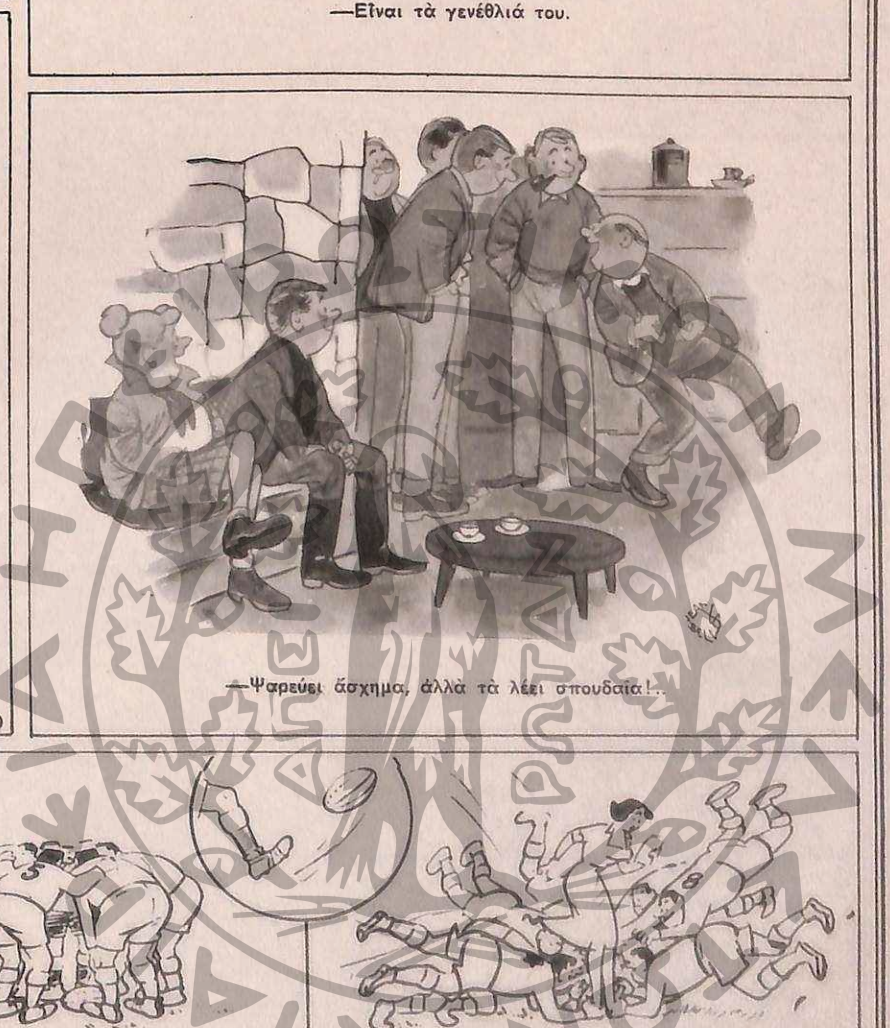
(Β. Χριστοδούλου)

(Ηλ. Σκούλα)

(Ηλ. Σκούλα)

ιά ξενοδοχεία

ΑΣΤΥΡ

- στην Γλυφάδα
- στην Κρήτη
- στην Κέρκυρα

δριστα ώργανωμένα, πολυτελή, υπέρκομψα, με πρόθυμο και εξυπηρετικώτατο προσωπικό, με κάθε είδους άνεσι και μέσα διασκέδασης, σās προσφέρουν σ' ένα ξεχωριστό, γοητευτικό περιβάλλον, μιά αλησμόνητη εύχάριστη διαμονή.

ΚΕΡΚΥΡΑ

ΚΡΗΤΗ

